

1970
ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Ε. ΠΕΤΡΟΥΝΙΑ
ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ ΤΟΥ Ζ' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΑΡΡΕΝΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

ΙΕΡΑ ΙΣΤΟΡΙΑ
ΤΗΣ
ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

ΔΙΑ ΤΗΝ Β' ΤΑΞΙΝ ΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
1940

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

Η ΓΕΝΝΗΣΙΣ ΚΑΙ Η ΠΑΙΔΙΚΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ

1. Ὁ Ζαχαρίας καὶ ἡ Ἐλισάβετ.

(Δουκ. Α' 5 - 25)

Ολόκληρος ὁ κόσμος εύρισκετο κάτω ἀπὸ τὴν Ρωμαϊκὴν κυριαρχίαν. Εἰς τὴν Ἰουδαίαν ἔβασιλευεν δὲ Ἡρώδης ὁ Μέγας, ποὺ ἦτο φίλος τῶν Ρωμαίων. Ἐκεῖ ἐπρόκειτο νὰ γεννηθῇ ὁ Σωτὴρ τοῦ κόσμου.

Ἡ ἡμέρα ἐπλησίαζε καὶ ὁ δρόμος τοῦ Κυρίου ἐπρεπε νὰ ἐτοιμασθῇ. Διὰ τὸ ἔργον αὐτὸ προωρίσθη ὁ Ἰωάννης, ὁ ὅποιος δι’ αὐτὸ καὶ ὀνομάσθη Πρόδρομος.

Ο Ἰωάννης ἦτο υἱὸς ἐνὸς Ἱερέως, τοῦ Ζαχαρίου. Ὁ Ζαχαρίας μὲ τὴν γυναῖκα του Ἐλισάβετ ἦσαν ἀπὸ τοὺς ὀλιγούσας ἀνθρώπους ποὺ ἔζουσαν μέσα εἰς τὴν διεφθαρμένην κοινωνίαν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Ἡσαν δίκαιοι καὶ εύσεβεῖς πρὸς τὸν Θεόν καὶ ἔμεναν εἰς μίαν μικράν πόλιν τῆς Ἰουδαίας κοντά εἰς τὴν Χεβρών. Ἡ ζωὴ των ἦτο ἡσυχος καὶ εἰρηνική, ἀλλ’ ἔλυπούντο μόνον, διότι εἶχον γηράσει, χωρὶς ν’ ἀποκτήσουν τέκνα. Ἐθεωρεῖτο δὲ τότε εἰς τοὺς Ἐβραίους ἡ ἀτεκνία ὡς ἐντροπή. Καὶ ὁ Θεός ἔδωσεν εἰς αὐτοὺς τέκνον ὡς ἔξῆς:

Σύμφωνα μὲ τοὺς κανόνας τῆς ἐβραϊκῆς Ἱερωσύνης ἐρρίπτετο κλῆρος, διὰ νὰ εὑρεθῇ κάθε φορὰν ποῖος Ἱερεὺς θὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸν ναόν, διὰ νὰ προσφέρῃ τὸ θυμίαμα. Ἡλθεν ἡ ἡμέρα ποὺ ὁ κλῆρος ἔπεσεν εἰς τὸν Ζαχαρίαν. Εἰσῆλθε λοιπὸν οὗ-

τος εἰς τὸν ναὸν καὶ ἥρχισε νὰ θυμιᾷ. "Ἐξαφνα ἄγγελος Κυρίου ἐφανερώθη ἔμπροσθεν τοῦ Ζαχαρίου καὶ ἐστάθη εἰς τὸ δεξιὸν μέρος τοῦ θυσιαστηρίου.

'Ο Ζαχαρίας καθὼς τὸν εἶδεν ἐταράχθη, ἀλλ' ὁ ἄγγελος τὸν ἡσύχασε καὶ τῷ λέγει:

— «Μὴ φοβεῖσαι, Ζαχαρία. »Ἐρχομαι διὰ νὰ σου ἀναγγείλω, ὅτι κατὰ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ θὰ ἀποκτήσῃς υἱὸν καὶ θὰ τὸν δονομάσῃς Ἰωάννην.

»Ο υἱός σου αὐτὸς θὰ γίνη ἐνας μεγάλος προφήτης καὶ θὰ ἐτοιμάσῃ τὸν δρόμον τοῦ Λυτρωτοῦ. Διὰ τοῦτο καὶ σὺ καὶ ὅλος ὁ λαός θὰ χαρῇ διὰ τὴν γέννησίν του».

'Ο Ζαχαρίας δὲν ἐπίστευσεν ἀμέσως εἰς τοὺς λόγους τοῦ ἄγγέλου, ἀλλ' εἶπεν:

— «Καὶ πῶς θὰ γίνῃ αὐτό, ἀφοῦ ἡ γυναῖκα μου καὶ ἔγῳ εἴμεθα γέροντες;»

Τότε ὁ ἄγγελος ἀπεκρίθη:

— «Ἐγὼ εἰμαι ὁ ἄγγελος Γαβριὴλ καὶ μὲ ἔστειλεν ὁ Θεός, διὰ νὰ σου ἀναγγείλω ταῦτα. Ἐπειδὴ ὅμως δὲν ἐπίστευσες, θὰ μείνῃς ἄφωνος, ἔως τὴν ἡμέραν ποὺ θὰ γεννήθῃ ὁ υἱός σου».

'Αφοῦ εἶπεν αὐτά ὁ ἄγγελος, ἔγινεν ἄφαντος. 'Ο δὲ Ζαχαρίας πραγματικῶς ἐμεινεν ἀλαλος ἀπὸ τὴν στιγμὴν ἐκείνην. 'Εξῆλθεν ἀπὸ τὸν ναὸν καὶ παρουσιάσθη εἰς τὸν λαόν, χωρὶς νὰ δύναται νὰ ὀμιλήσῃ πρὸς αὐτούς. 'Ἐνόησε δὲ τότε ὁ λαός, ὅτι ὁ γέρων ἴερεὺς εἶχεν ἵδεῖ μέσα εἰς τὸν ναὸν κάποιο ὅραμα. "Οταν ἐπέστρεψεν εἰς τὴν οἰκίαν του ὁ Ζαχαρίας, ἔδωσε μὲ νοήματα νὰ ἔννοησῃ ἡ κατάπληκτος Ἐλισάβετ τὸ ὅραμα ποὺ εἶχεν ἵδεῖ εἰς τὸν ναόν.

2. Ο Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου.

(Δουκ. Α' 28 - 38)

Εἰς ἄλλην μικρὰν πόλιν τῆς Γαλιλαίας, ἡ ὁποία ὠνομάζετο Ναζαρέτ, ἐμενεν ὁ εὐσεβῆς Ἰωακεὶμ μὲ τὴν γυναῖκα του Ἀνναν. Οὗτοι ἦσαν μὲν πτωχοί, ἀλλ' εἶχον εὐγενεῖς καὶ ύψηλοὺς προγόνους, διότι κατήγοντο ἀπὸ τὸν βασιλέα Δαβὶδ. Ἡσαν δὲ

καὶ αὐτοὶ εὑσεβεῖς καὶ δίκαιοι. Ἐπίσης ἡσαν ἀτεκνοὶ καὶ ἐλυ-
ποῦντο διὰ τὴν ἀτεκνίαν των.

— Ο Θεός, ποὺ γνωρίζει τὰς ἐπιθυμίας τῶν ἀγαθῶν ἀνθρώ-
πων καὶ τὰς ἑκπληρώνει, ἀπεφάσισε νὰ δώσῃ καὶ εἰς αὐτούς
τέκνον. Καὶ πράγματι ἀπέκτησαν μίαν κόρην, τὴν ὁποίαν ὠνό-
μασαν **Μαρίαν**. Τὴν κόρην αὐτὴν οἱ γονεῖς της ἀφιέρωσαν εἰς
τὸν Ναόν, εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Κυρίου.

Τὴν ἡμέραν δὲ ποὺ εἰσῆλθεν ἡ Μαριάμ εἰς τὸν Ναόν ὀνο-
μάζομεν **Εἰσόδια τῆς Θεοτόκου** καὶ ἡ Ἐκκλησία μας τὴν ἔορ-
τάζει τὴν 21 Νοεμβρίου.

Διώδεκα ἔτη ὑπηρέτησεν ἡ Μαριάμ εἰς τὸν Ναόν. Ἐπειτα
ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Ναζαρέτ. Ἐκεῖ τὴν ἐμνήστευσαν μὲν τὸν Ἰω-
σῆφ, ἔνα πτωχὸν ξυλουργόν, ποὺ κατήγετο καὶ αὐτὸς ἀπὸ τὴν
γενεὰν τοῦ βασιλέως Δαβίδ, ὅπως καὶ ἡ Μαριάμ.

— Εἳ μῆνες εἶχαν παρέλθει ἀπὸ τὴν ἡμέραν, κατὰ τὴν ὁποίαν
ὅ ἄγγελος Γαβριὴλ εἶχε φανερωθῆνε εἰς τὸν Ζαχαρίαν. Τώρα ὁ
Θεὸς ἔστειλε τὸν ἄγγελον εἰς τὴν παρθένον Μαρίαν. Εἰσῆλθε
λοιπὸν οὗτος εἰς τὴν οἰκίαν τῆς εὑσεβοῦς καὶ ταπεινῆς παρθέ-
νου καὶ εἶπεν εἰς αὐτήν:

— «Χαῖρε, Κεχαριτωμένη. Ὁ Κύριος μετὰ
σοῦ. Εύλογη μένη εἶσαι σὺ μεταξὺ τῶν γυ-
ναικῶν».

— Η παρθένος ὅταν ἥκουσεν αὐτὰ ἐταράχθη καὶ ἐσυλλογί-
ζετο τί νόημα τάχα εἶχον οἱ λόγοι αὐτοὶ τοῦ ἄγγέλου. Τότε
ὅ ἄγγελος λέγει πάλιν εἰς αὐτήν:

— «Μὴ φοβεῖσαι, Μαριάμ, διότι ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ πρὸς
σὲ εἶναι ἔξαιρετική. Ἰδού, θὰ γεννήσῃς υἱόν, εἰς τὸν ὁποῖον
θὰ δώσῃς τὸ ὄνομα **Ιησοῦς**. Ὁ υἱός σου θὰ γίνη μεγάλος,
θὰ ὀνομασθῇ υἱὸς τοῦ Θεοῦ καὶ θὰ βασιλεύσῃ εἰς τοὺς αἰώ-
νας τῶν αἰώνων».

— Η Μαρία, ἀφοῦ συνῆλθεν ἀπὸ τὴν πρώτην ταραχήν, ἡρώ-
τησε τὸν ἄγγελον:

— «Πόδες θὰ γίνη τοῦτο;».

— Εκεῖνος δὲ ἀπεκρίθη εἰς αὐτήν:

— «Πνεῦμα “Ἄγιον καὶ ἡ δύναμις τοῦ ‘Υψιστού θὰ ἔλθῃ.

εἰς σέ. Διὰ τοῦτο τὸ τέκνον σου θὰ ὀνομασθῇ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ καὶ θὰ σώσῃ τὸν κόσμον ἀπὸ τὴν ἀμαρτίαν».

Ἐπρόσθεσε δὲ εἰς αὐτὴν ὁ ἄγγελος, ὅτι καὶ ἡ συγγενής της, ἡ γραῖα Ἐλισάβετ, θὰ γεννήσῃ υἱὸν κατὰ θείαν θέλησιν.. Τότε ἡ Μαριάμ ἀπεκρίθη:

— «'Ιδοὺ ἡ δούλη τοῦ Κυρίου, ἃς γίνη καθὼς εἶπες». Καὶ ὁ ἄγγελος ἀνεχώρησεν.

Ἡ χαρμόσυνος αὐτὴ ἄγγελια εἰς τὴν Παρθένον ὑπὸ τοῦ ἄγγέλου Γαβριὴλ ὀνομάζεται Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου. Ἔορτάζεται δὲ ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν μας τὴν 25 Μαρτίου, ὅτε ψάλλεται καὶ τὸ ἀπολυτίκιον :

Α πολυτίκιον

Σήμερον τῆς σωτηρίας ἡμῶν τὸ πεφάλαιον, καὶ τοῦ ἀπ' αἰῶνος μνησηρίου ἡ φανέρωσις. Ο Υἱὸς τοῦ Θεοῦ Υἱὸς τῆς Παρθένου γίνεται καὶ Γαβριὴλ τὴν χάριν εὐαγγελίζεται. Διὸ καὶ ἡμεῖς σὺν αὐτῷ τῇ Θεοτόκῳ βοήσωμεν: Χαῖρε, Κεχαριτωμένη, ὁ Κύριος μετὰ Σοῦ.

3. Ἡ Θεοτόκος ἐπισκέπτεται τὴν Ἐλισάβετ.

(Δουκ. Α' 39 - 56)

Ἄφοῦ ἡ παρθένος Μαρία ἔμαθε παρὰ τοῦ ἄγγέλου, ὅτι καὶ ἡ συγγενής της Ἐλισάβετ θὰ γεννήσῃ υἱόν, ἔχαρη. Ἐκίνησε δὲ τότε νὰ ἐπισκεφθῇ καὶ νὰ συγχαρῇ αὐτὴν διὰ τὸ εὐχάριστον γεγονός. Ἀπειχε δὲ ἡ Ναζαρὲτ ἀπὸ τὴν πατρίδα τῆς Ἐλισάβετ τεσσαράκοντα ἡμέρας.

Οταν ἡ Θεοτόκος εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν τῆς Ἐλισάβετ καὶ ἔχαιρέτησεν αὐτὴν, ἡ Ἐλισάβετ ἐφωτίσθη ἀπὸ τὸ "Αγιον Πνεῦμα. Καὶ τότε ἤρχισε νὰ προσφωνῇ τὴν Μαριάμ ὡς ἔξῆς:

— «Εύλογη μὲν η εἶσαι σὺ περισσότερον ἀπὸ ὅλας τὰς γυναῖκας καὶ εύλογη μὲν ος εἶναι ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σου».

Τὴν ὠνόμασε δὲ μητέρα τοῦ Κυρίου.

‘Η Θεοτόκος, καθώς ἥκουσεν αὐτά, ηύχαριστήθη πάρα πολύ καὶ ἥρχισε νὰ ὑμνῇ τὸν Θεόν μὲ τὰς ὡραίας αὐτὰς λέξεις:

«‘Η ψυχή μου δοξάζει τὸν Κύριον καὶ ἀγάλλεται τὸ πνεῦμα μου διὰ τὸν Θεόν τὸν Σωτῆρα μου, διότι ἐπρόσεξε τὴν ταπεινωσύνην τῆς δούλης Του. Ἀπὸ τῶρα θὰ μὲ μακαρίζουν ὅλαι αἱ γενεαῖ.»

‘Η Θεοτόκος ἔμεινεν εἰς τὴν οἰκίαν τῆς Ἐλισάβετ τρεῖς μῆνας καὶ ἔπειτα ἀνεχώρησε καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὴν πατρίδα της. /

4. ‘Η γέννησις Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου.

(Δουκ. Α' 57 - 80)

“Οταν ἔφθασεν ὁ ὡρισμένος χρόνος, ἡ Ἐλισάβετ ἐγέννησεν σιόν, καθὼς εἶχε προείπει ὁ ἄγγελος Γαβριήλ. Οἱ συγγενεῖς καὶ οἱ γείτονες, ὅταν ἔμαθον τὴν καλὴν αὐτὴν εἰδῆσιν, ἐμαζεύθησαν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Ζαχαρίου καὶ συνέχαιρον τοὺς εὐτυχεῖς γονεῖς.

Τὴν δύρδην ἡμέραν, σύμφωνα μὲ τὰ ἐβραϊκὰ ἔθιμα, συνηθροίσθησαν πάλιν οἱ συγγενεῖς καὶ γνωστοί, διὰ νὰ δώσουν τὸ ὅνομα εἰς τὸ παιδίον.

“Ολοὶ ἔλεγον, ὅτι τὸ παιδίον ἔπρεπε νὰ ὀνομασθῇ Ζαχαρίας, ὅπως ὡνομάζετο καὶ ὁ πατήρ του. Ἄλλ’ ἡ Ἐλισάβετ, ἔπειδὴ ἔφωτίσθη ἀπὸ “Ἄγιον Πνεῦμα, δὲν συνεφώνει καὶ ἔλεγεν, ὅτι τὸ παιδίον ἔπρεπε νὰ ὀνομασθῇ Ἰωάννης.

Διὰ νὰ διθῆ τέλος εἰς τὴν διαφοράν, ἔζήτησαν ἀπὸ τὸν Ζαχαρίαν μὲ νεύματα νὰ ὄρισῃ τὸ ὅνομα τοῦ παιδίου.

Τότε ἐκεῖνος ἔλαβεν ἔνα πινακίδιον καὶ ἔγραψεν ἐπάνω εἰς αὐτὸ τὸ ὅνομα Ἰωάννης. Μὲ αὐτὸ ἐνόησαν, ὅτι ὁ Ζαχαρίας ἤθελε νὰ ὀνομασθῇ τὸ παιδίον Ἰωάννης. Τὴν ἰδίαν στιγμὴν ἐλύθη ἡ γλώσσα τοῦ Ζαχαρίου καὶ ἥρχισε νὰ διμιλῇ καὶ νὰ προφητεύῃ διὰ τὸ μέλλον τοῦ παιδίου. “Ολοι οἱ παρευρι-

σκόμενοι ἔκει ἔμειναν κατάπληκτοι διὰ τὸ θαῦμα. "Ἐλεγε δὲ δ· Ζαχαρίας διὰ τὸ τέκνον του τὰ ἑξῆς:

— «Ἐύλογη τὸς Κύριος ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραήλ,
διότι ἐλύτρωσε τὸν λαὸν αὐτοῦ. Καὶ σύ,
παιδίον, προφήτης θὰ ὀνομασθῆς τοῦ Θεοῦ
καὶ θὰ προηγηθῆς ἐμπρὸς ἀπὸ τὸν Κύριον,
διὰ νὰ ἐτοιμάσῃς τὴν ὁδὸν αὐτοῦ».

Ο Ἰωάννης ἐμεγάλωνε πλησίον τῶν γονέων του καὶ τὸ πνεῦμα του ηὔξανε μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ.

Ἡ Ἑκκλησία μας ἐορτάζει τὴν γέννησιν τοῦ Προδρόμου τὴν 24 Ἰουνίου.

AB

Ἀπολυτίκιον

Προφῆτα καὶ Πρόδρομε, τῆς παρονοίας Χριστοῦ, ἀξίως εὐφημῆσαί σε, οὐκ εὐποδοῦμεν ἡμεῖς, οἱ πόνῳ τιμῶντές σε· στείρωσις γάρ τεκούσης καὶ πατρὸς ἀφωνία, λέλυνται τῇ ἐνδόξῳ καὶ σεπτῇ σοσ γεννήσει καὶ σάρκωσιν νίοῦ τοῦ Θεοῦ, κόσμῳ κηρύγγεται.

5. Ἡ γέννησις τοῦ Ἰησοῦ.

(Δουκ. Β' 1 - 21)

Ἐπλησίαζεν ἡ ἡμέρα, κατὰ τὴν ὄποιαν ἡ Μαριάμ θὰ ἐγέννηνα. Τότε ἄγγελος Κυρίου παρουσιάσθη εἰς τὸν ὄπνον τοῦ Ἰωσῆφ καὶ ἐφανέρωσεν εἰς αὐτόν, ὅτι ἡ Μαριάμ θὰ ἐγεννοῦσεν υἱὸν διὰ τοῦ Ἀγίου Πνεύματος. Τὸ παιδίον τοῦτο θὰ ὀνομασθῇ Ἰησοῦς καὶ θὰ γίνῃ ὁ Σωτὴρ τοῦ κόσμου. Διὰ τοῦτο ὁ Ἰωσῆφ ἐπρεπε νὰ μένῃ πλησίον τῆς καὶ νὰ τὴν προστατεύῃ.

Ήτο τὸ ἔτος 750 ἀπὸ κτίσεως Ρώμης. Τότε ὁ Ρωμαῖος Αὐτοκράτωρ Αὔγουστος ἡθέλησε νὰ κάμῃ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ πληθυσμοῦ τῆς αὐτοκρατορίας, διὰ νὰ μάθῃ τὸν ἀκριβῆ ἀριθμὸν τῶν κατοίκων. Ἐξέδωσε λοιπὸν τὸ διάταγμα τῆς ἀπογραφῆς. Σύμφωνα πρὸς αὐτὸν κάθε ύπήκοος τῆς Ρωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας ἐπρεπε νὰ εύρεθῇ εἰς τὸν τόπον τῆς καταγωγῆς του, διὰ νὰ ἀπογραφῇ.

‘Η Παλαιστίνη εἶχε καὶ αὐτὴ ὑποταχθῆ εἰς τὸ Ρωμαϊκὸν Κράτος.’ Επρεπε λοιπὸν εἰς τὴν διαταγὴν αὐτὴν νὰ ὑπακούσουν καὶ οἱ κάτοικοι τῆς Παλαιστίνης.

Διὰ τοῦτο καὶ ὁ Ἰωσὴφ παρέλαβε τὴν μνηστήν του καὶ ἔξεκίνησε διὰ τὴν Βηθλεέμ τῆς Ἰουδαίας, ἀπὸ τὴν ὁποίαν κατήγετο.

‘Οταν ἔφθασαν ἐκεῖ, ὅλα τὰ ξενοδοχεῖα καὶ αἱ οἰκίαι εἶχαν γεμίσει ἀπὸ κόσμον, ἐξ αἰτίας τῆς μεγάλης συρροῆς λαοῦ. Ἡναγκάσθησαν λοιπὸν νὰ καταλύσουν εἰς ἔνα σπήλαιον, τὸ ὅποιον ἔχρησίμευε καὶ ὡς σταῦλος.

‘Εκεῖ ἡ Μαρία ἐγέννησε τὸν υἱὸν της. Τὸν ἐσπαργάνωσε καὶ ἔχρησιμοποίησε διὰ τὸ βρέφος τὴν φάτνην τῷν ἀλόγῳ ων.

‘Ἐξω ἀπὸ τὸ σπήλαιον εἰς τοὺς πλησίους ἀγροὺς ἀγρυπνοῦσαν μερικοὶ ποιμένες, ποὺ ἐφύλασσον τὰ ποίμνιά των.’ Ἐξαφνα τοὺς ἐσκέπασε μεγάλη λάμψις καὶ ἐνῷ ἐκοίταζαν τρομαγμένοι, παρουσιάσθη εἰς αὐτοὺς ἄγγελος Κυρίου καὶ τοὺς λέγει :

— «Μὴ φοβεῖσθε. Ἰδοὺ σᾶς φέρω εὐχάριστον ἀγγελίαν εἰς σᾶς καὶ εἰς δὲν τὸν κόσμον. Σήμερον ἐγεννήθη εἰς τὴν Βηθλεέμ, τὴν πόλιν τοῦ Δαβίδ, ὁ Σωτὴρ τοῦ κόσμου.

Ἐίπε δὲ ὁ ἄγγελος εἰς τοὺς ποιμένας νὰ ὑπάγουν εἰς τὸ σπήλαιον, διου θὰ εὕρουν τὸ βρέφος σπαργανωμένον μέσα εἰς τὴν φάτνην.

Καὶ ἐνῷ ἀκόμη ώμιλοῦσεν ὁ ἄγγελος αὐτός, πλήθος ἀπὸ ἄλλους ἀγγέλους ἐφάνη, οἱ ὅποιοι κατήρχοντο ἀπὸ τὸν οὐρανὸν καὶ ἔψαλλον :

«Ἄδξα ἐν ψυίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη ἐν ἀνθρώποις εὐδοκίᾳ».

‘Επειτα οἱ ἄγγελοι ἐξήφανίσθησαν. Τότε οἱ ποιμένες ἔτρεξαν εἰς τὸ σπήλαιον καὶ εύρηκαν ἐκεῖ τὴν Θεοτόκον μὲ τὸν Ἰωσὴφ πλησίον εἰς τὴν φάτνην, διου εύρισκετο τὸ βρέφος. Καθὼς εἶδαν αὐτὸν οἱ ποιμένες, ἔπεσαν καὶ τὸ ἐπροσκύνησαν. Διηγήθησαν δὲ εἰς αὐτοὺς καὶ κατόπιν εἰς δσους ἔβλεπον ὅλα τὰ συμβάντα καὶ ἐδοξολογοῦσαν τὸν Θεόν.

Αφού παρῆλθον δέκτω ήμέραι από τὴν γέννησιν, ἔδωσαν εἰς τὸ παιδίον τὸ ὄνομα Ἰησοῦς, ποὺ σημαίνει Σωτήρ.

Ἡ γέννησις τοῦ Κυρίου ήμερων Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐορτάζεται από τὴν Ἐκκλησίαν μας τὴν 25 Δεκεμβρίου, δτε ψάλλεται καὶ τὸ ἀπολυτίκιον:

Oἱ ποιμένες προσκυνοῦν τὸν Ἰησοῦν.

Απολυτίκιον

Ἡ γέννησίς σου, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἀρέτειλε τῷ κόσμῳ τὸ φῶς τὸ τῆς γνώσεως. Ἐν αὐτῇ γὰρ οἱ τοῖς ἀστροῖς λατρεύοντες ὑπὸ ἀστέρος ἐδιδάσκοντο. Σὲ προσκυνεῖν τὸν ἥλιον τῆς δικαιοσύνης καὶ Σὲ γινώσκειν ἐξ ὑψοντος ἀνατολήν. Κύριε δόξα σοι.

6. Ἡ Υπαπαντὴ τοῦ Κυρίου.
(Δουκ. Β' 35 - 40)

Τεσσαράκοντα ἡμέρας μετὰ τὴν γέννησιν τοῦ Σωτῆρος ἔφεραν τὸ παιδίον οἱ γονεῖς του εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, εἰς τὸν ναόν.

Κατὰ τὸν Μωσαϊκὸν Νόμον κάθε ἀρσενικὸν πρωτότοκον ἔπρεπε ν' ἀφιερώνεται εἰς τὸν Θεόν. Συγχρόνως δὲ νὰ προσφέρεται καὶ θυσίᾳ ἐν ζεῦγος τρυγόνων ἢ δύο νεοσσοὶ περιστερῶν.

"Εζη τότε εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα ἔνας ἵερεὺς πολὺ γέρων, εὐ- σεβῆς καὶ δίκαιος, ποὺ ὠνομάζετο Συμεὼν. Οὗτος εἶχε παρα- καλέσει τὸν Θεόν νὰ μὴ ἀποθάνῃ, πρὶν ἤδη τὸν Χριστόν.

"Ο Συμεὼν καθὼς εἶδε τὴν Θεοτόκον μὲ τὸ βρέφος, ἀμέ- σως ἔφωτίσθη ἀπὸ τὸ "Ἄγιον Πνεῦμα." Ελαβε τὸ παιδίον εἰς τὴν ἀγκάλην του, ὅψωσε τοὺς ὁφθαλμούς του πρὸς τὸν οὐρα- νὸν καὶ εἶπε γεμάτος χαρὰν καὶ συγκίνησιν :

«Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλον σου, Δέσποτα . . .». Δηλαδή :

«Τώρα ἀς ἀποθάνω, Θεέ μου, ἀφοῦ εἶδον οἱ δοφθαλμοί μου τὸν Χριστόν, τὸν ὄποιον ἔστειλες, διὰ νὰ φωτίσῃ δλούς τοὺς ἀνθρώ- πους καὶ νὰ δοξάσῃ τὸν Ἰσραήλ».

"Ἐπειτα ἐστράφη πρὸς τοὺς γονεῖς τοῦ παιδίου, ποὺ ἔθαύ- μαζαν δι' αὐτὰ καὶ εἶπεν εἰς τὴν Θεοτόκον, ἀφοῦ τὴν ηύχήθη :

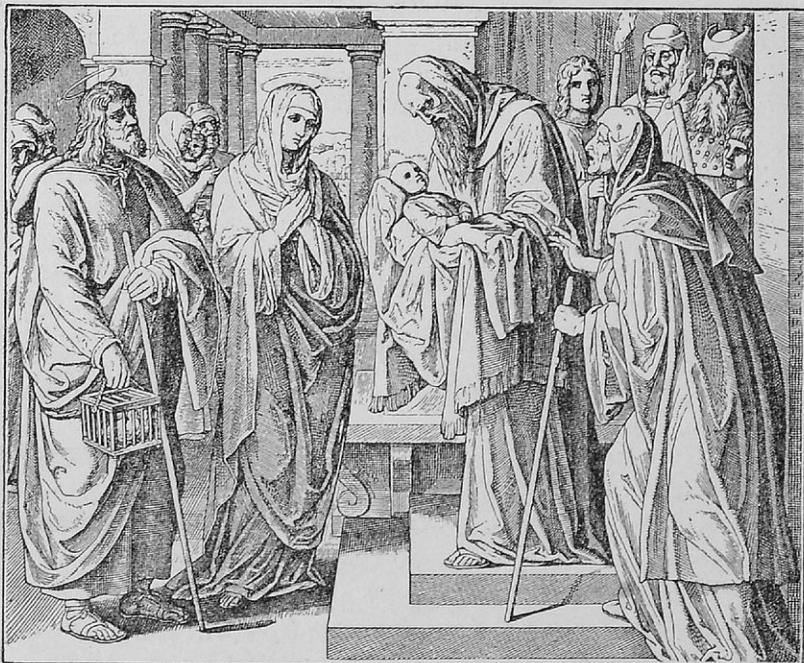
«Ο Υἱός σου θὰ γίνη αἰτία ἄλλοι μὲν νὰ πιστεύσουν καὶ νὰ σωθοῦν, ἄλλοι δὲ νὰ μὴ πιστεύσουν καὶ νὰ καταστραφοῦν.

»Καὶ εἰς Σὲ δέ, Μαριάμ, θὰ γίνη αἰτία νὰ αἰσθανθῆς ἐνα μεγάλον πόνον, διότι θὰ σταυρωθῇ».

Εἰς τὸν ναὸν εύρισκετο τότε καὶ μία γραῖα ὀγδοήκοντα τεσσάρων ἑταῖν, χήρα καὶ προφῆτις, ποὺ ὠνομάζετο "Αννα. Καὶ αὐτὴ ἐπίσης ἐπροφήτευσε διὰ τὸν Σωτῆρα καὶ ὅμνησεν αὐτόν.

"Αφοῦ ἔξεπλήρωσαν τὸ θρησκευτικὸν αὐτὸ καθῆκον ἡ Θεο- τόκος μὲ τὸν Ἰωσὴφ καὶ τὸ παιδίον, ἐπέστρεψαν εἰς τὴν Βη- θλεέμ.

‘Η παρουσίασις αύτή εἰς τὸν ναὸν ὀνομάζεται ‘Υπαπαντὴ τοῦ Κυρίου. Ὁνομάσθη δὲ ἔτσι, ἐπειδὴ ὁ γέρων Συμεὼν κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ὑπήντησε, δηλαδὴ ὑπεδέχθη εἰς τὰς ἀγκάλας του τὸν Κύριον. Ἐορτάζεται ἀπό τὴν Ἔκκλησίαν μας τὴν 2 Φεβρουαρίου, ὅποτε ψάλλεται τὸ ἀπολυτίκιον:

‘Η ‘Υπαπαντὴ τοῦ Κυρίου.

Απολυτίκιον

Χαῖρε, Κεχαριτωμένη Θεοτόκε παρθένε. Ἐκ σοῦ γὰρ ἀνέτειλεν δὲ ἥλιος τῆς δικαιοσύνης, Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, φωτίζων τοὺς ἐν σκότει. Ἐνφραίνου καὶ σύ, πρεσβύτα δίκαιε, δεξάμενος ἐν ἀγκάλαις τὸν ἐλευθερωτὴν τῶν ψυχῶν ἡμῶν, χαριζόμενον ἡμῖν καὶ τὴν Ἀνάστασιν.

Διηγέριν Λ. Βασιλείου 15

7. Ἡ προσκύνησις τῶν Μάγων.

(Ματθ. Β' 1 - 12)

Ολίγον χρόνον μετὰ ταῦτα, τρεῖς Μάγοι, δηλαδὴ σοφοὶ ἄνδρες, ἥλθαν ἀπὸ τὴν Ἀνατολὴν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, διὰ νὰ εὕρουν καὶ νὰ προσκυνήσουν τὸν Ἰησοῦν Χριστόν.

Οὗτοι εἶδον νέον ἀστέρα εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐβεβαιώθησαν, ὅτι ἐγεννήθη ὁ Μεσσίας ἐις τὴν Ἰουδαίαν. Ἀφοῦ δὲ ἥλθαν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, ἤρχισαν νὰ ἐρωτοῦν:

— «Ποῦ ἐγεννήθη ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; Εἴδομεν τὸν ἀστέρα αὐτοῦ καὶ ἥλθομεν διὰ νὰ τὸν προσκυνήσωμεν».

Ο Ἡρώδης, ὁ ὄποιος ἐβασίλευε τότε εἰς τὴν Ἰουδαίαν, καθὼς ἤκουσε διὰ τοὺς μάγους, ὅτι ἔζητον κάποιον νεογέννητον βασιλέα, κατεταράχθη. Ἐφοβήθη, ὅτι ἐπρόκειτο περὶ ἐγκοσμίου βασιλέως, ὁ ὄποιος θὰ ἤρχετο νὰ καταργήσῃ τὴν ἰδικήν του δυναστείαν.

Αμέσως λοιπὸν ἐκάλεσε τοὺς Ἱερεῖς καὶ γραμματεῖς τῶν Ἰουδαίων καὶ τοὺς ἡρώτησε ποῦ ἐγνώριζαν αὐτοί, ὅτι θὰ ἐγεννᾶτο ὁ Χριστός.

Οὗτοι ἀπῆγνησαν εἰς τὸν Ἡρώδην, ὅτι κατὰ τὰς γραφὰς ὁ Μεσσίας ἐπρεπε νὰ γεννηθῇ εἰς τὴν Βηθλεέμ.

Τότε ὁ Ἡρώδης ἐκάλεσε κρυφίως τοὺς μάγους καὶ ἀφοῦ ἐμαθεὶν ἀπὸ αὐτοὺς πότε ἀκριβῶς εἶδαν τὸν ἀστέρα, τοὺς ἐπληροφόρησεν ἔπειτα ποῦ ἐγεννήθη τὸ παιδίον. Τοὺς παρεκάλεσε δὲ νὰ ἐπιστρέψουν νὰ εἰδοποιήσουν καὶ αὐτὸν ποῦ ἀκριβῶς εἶναι, διὰ νὰ ὑπάγῃ καὶ αὐτὸς νὰ τὸ προσκυνήσῃ.

Ο Ἡρώδης δὲν εἶχε σκοπὸν νὰ προσκυνήσῃ τὸ παιδίον, ἀλλὰ νὰ τὸ θανατώσῃ.

Μόλις οἱ μάγοι ἀνεχώρησαν διὰ τὴν Βηθλεέμ, ἵδιού ἐφάνη πάλιν ὁ ἀστὴρ καὶ τοὺς ὠδήγει. Ἡ παρουσία τοῦ ἀστέρος τοὺς ἔχαροποίησε πολύ. Τέλος ὁ ἀστὴρ ἐστάθη ἀκριβῶς ἐπάνω ἀπὸ τὸ μέρος, ὅπου ἦτο τὸ παιδίον.

Οἱ τρεῖς μάγοι εἰσῆλθον εἰς τὴν οἰκίαν, δπου εὗρον τὴν Θεοτόκον νὰ κρατῇ τὸ παιδίον εἰς τὰς ἀγκάλας της. Τότε ἔπεσαν, προσεκύνησαν καὶ προσέφεραν εἰς τὸν νέον βασιλέα δῶρα, σμύρναν, χρυσὸν καὶ λίβανον.

Ἄφοῦ ἔξεπλήρωσαν οἱ μάγοι τὸν σκοπόν των, ἐτοιμάσθησαν νὰ ἐπιστρέψουν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, διὰ νὰ πληροφορή-

Ἡ προσκύνησις τῶν μάγων.

σουν καὶ τὸν Ἡρώδην ποῦ εύρισκετο τὸ παιδίον. Ἀλλὰ ἄγγελος Κυρίου ἐφάνη εἰς τὸν ὑπνον των καὶ τοὺς εἶπε νὰ μὴ ἐπιστρέψουν πρὸς τὸν Ἡρώδην.

Αὐτὸ ἔγινε. Οἱ μάγοι ὑπῆκουσαν καὶ ἐπέστρεψαν ἀπὸ ἄλλην ὁδὸν εἰς τὴν πατρίδα των.

**8. Ὁ Ἰωσὴφ μὲν τὴν Μαριὰμ καὶ τὸ παιδίον
φεύγοντν εἰς Αἴγυπτον.**

(*Ματθ. Β' 13 - 23*)

Ἄφοῦ ἀνεχώρησαν οἱ μάγοι, παρουσιάζεται εἰς τὸ ὅνειρον τοῦ Ἰωσήφ ἄγγελος Κυρίου καὶ τοῦ λέγει :

— «Ἴωσήφ, ἀφοῦ σηκωθῆς, παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ φύγε εἰς Αἴγυπτον. Θὰ παραμείνῃς ἐκεῖ, ἵνας δὲ τοῦ σοῦ εἴπω νὰ ἐπιστρέψῃς, διότι θὰ ζητήσῃ ὁ Ἡρώδης νὰ εὕρῃ τὸ παιδίον, διὰ νὰ τὸ φονεύσῃ».

·Ο Ἰωσήφ ύπήκουσεν ἀμέσως εἰς τὴν διαταγὴν τοῦ ἀγγέλου καὶ τὴν νύκτα παρέλαβε τὴν Θεοτόκον καὶ τὸ παιδίον καὶ ἀνεχώρησεν εἰς Αἴγυπτον.

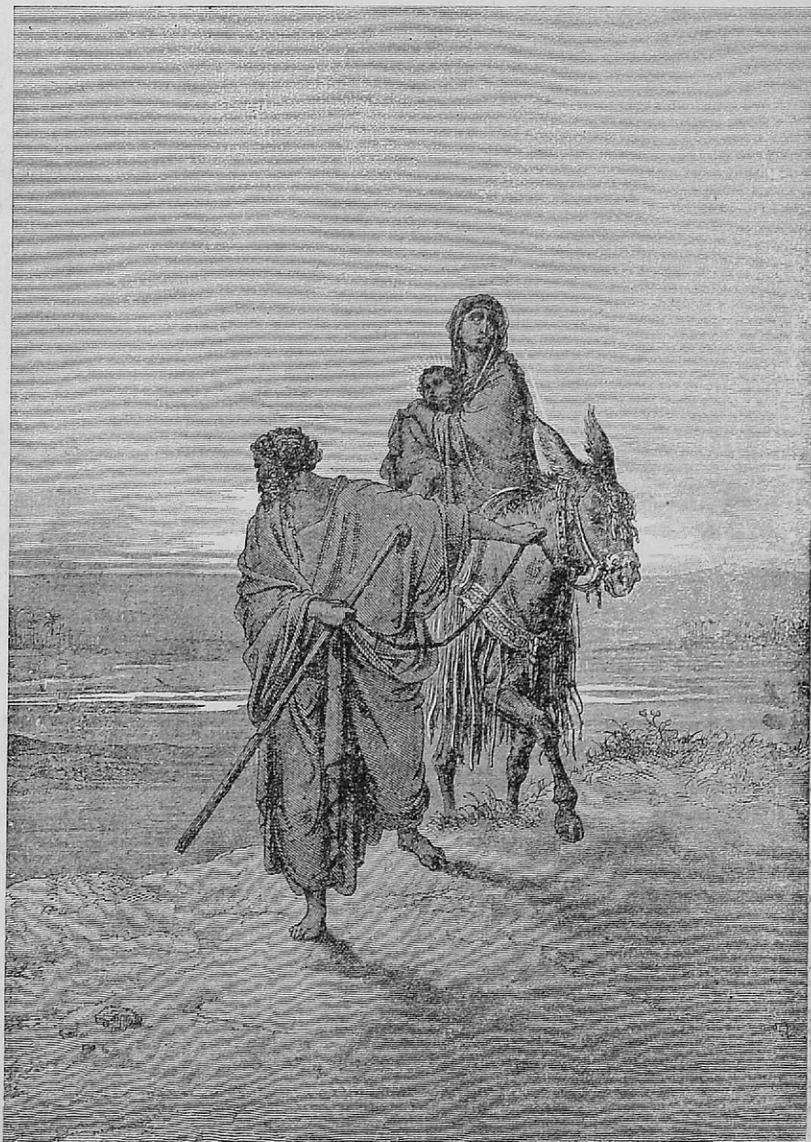
Ἐπειδὴ ὁ Ἡρώδης δὲν ἔβλεπε τοὺς μάγους νὰ ἔρχωνται νὰ τὸν πληροφορήσουν διὰ τὸν νεογέννητον βασιλέα, ἐνόησεν δὲ τὸν ἔξηπάτησαν. Ὡργίσθη τότε καὶ διέταξε νὰ σφάξουν εἰς τὴν Βηθλεέμ καὶ εἰς τὰ περίχωρα αὐτῆς ὅλα τὰ νήπια ὃσα εἶχαν ἡλικίαν ἔως δύο ἑτῶν. Ἔτσι ἐπίστευεν δὲ τὸ θάνατον καὶ ὁ Ἰησοῦς.

·Ο Ἰησοῦς ὅμως ἐσώθη. Καὶ δταν ἀπέθανεν ὁ Ἡρώδης, πάλιν ὁ ἄγγελος Κυρίου ἐφανερώθη εἰς τὸν Ἰωσήφ εἰς Αἴγυπτον καὶ τοῦ λέγει :

— «Ἴωσήφ, ἀφοῦ σηκωθῆς, παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα του καὶ νὰ ἐπιστρέψῃς εἰς τὴν πατρίδα σου, διότι ὁ βασιλεὺς Ἡρώδης ἀπέθανεν».

·Ο Ἰωσήφ ύπήκουσε πάλιν καὶ ἐπέστρεψε μὲν τὴν οἰκογένειάν του εἰς Ἰουδαίαν. Δὲν ἐκατοίκησαν ὅμως πάλιν εἰς τὴν Βηθλεέμ, διότι ἐκεῖ ἔβασίλευεν ὁ ἔνας ἀπό τοὺς υἱούς τοῦ Ἡρώδου, ὁ Ἀρχέλαος, ποὺ ἦτο τυραννικός. Ἐπροτίμησε νὰ κατοικήσῃ τώρα εἰς τὴν Ναζαρέτ, διόπου ἔβασίλευεν ὁ ἄλλος υἱός τοῦ Ἡρώδου, ὁ Ἡρώδης Ἀντύπας.

Τοιουτοτρόπως ἔξεπληρώθη καὶ ἡ προφητεία περὶ τοῦ Ἰησοῦ, διότι θὰ ὠνομάζετο Ναζωραῖος.

Φυγὴ τοῦ Ἰησοῦ εἰς Αἴγυπτον.

9. Ο Ἰησοῦς δωδεκαετής εἰς τὸν ναὸν τοῦ Σολομῶντος.

(Δον. Β' 41 - 52)

Τὴν ἔορτὴν τοῦ Πάσχα, οἱ Ἰουδαῖοι ἐσυνήθιζαν νὰ μεταβαίνουν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, ὅπου παρέμεναν ἑπτά ἡμέρας καὶ ἔώρταζαν εἰς τὸν Ναὸν τοῦ Σολομῶντος. Κατὰ τὴν ἔορτὴν αὐτὴν μετέβαιναν τακτικῶς ὁ Ἰωσὴφ καὶ ἡ Παρθένος Μαρία.

“Οταν ὁ Ἰησοῦς ἔγινε δώδεκα ἔτῶν, οἱ γονεῖς του παρέλαβον καὶ αὐτόν. Μετέβησαν δὲ μαζὶ καὶ μὲ πολλὰς ἄλλας συγγενικάς οἰκογενείας εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, διὰ νὰ ἔορτάσουν ἐκεῖ τὸ Πάσχα.

‘Αφοῦ ἐτελείωσεν ἡ ἑπταήμερος ἔορτή, ἐξεκίνησαν, διὰ νὰ ἔπιστρέψουν εἰς τὴν πατρίδα των, χωρὶς νὰ προσέξουν, ὅτι ὁ Ἰησοῦς δὲν ἦτο μαζὶ των. Ἐνόμισαν, ὅτι θὰ ἦτο μαζὶ μὲ τὰ ἄλλα παιδιά, ποὺ ἐβάδιζαν ἐμπρός ἀπὸ τὴν συνοδείαν. “Οταν ὅμως τὸν ἀνεζήτησαν καὶ ἐβεβαιώθησαν, ὅτι εἶχε μείνει εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, ἐστενοχωρήθησαν ὑπερβολικά. Ἐπέστρεψαν ἀμέσως ἐκεῖ καὶ ἤρχισαν νὰ τὸν ἀναζητοῦν.

‘Ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας τὸν ἀνεζήτουν γεμάτοι ἀνησυχίαν.

Τέλος τὴν τρίτην ἡμέραν τὸν εύρηκαν νὰ κάθεται μαζὶ μὲ τοὺς ἱερεῖς καὶ τοὺς διδασκάλους εἰς τὸν ναὸν καὶ νὰ διμιῇ μαζὶ των. Οἱ συνομιληταί του ἤκουον τὰς ἀπαντήσεις του μὲ θαυμασμόν, διότι ἔβλεπον, ὅτι εἶχον ἐμπρός των ἕνα παιδίον γεμάτο κρίσιν καὶ σοφίαν.

“Οταν οἱ γονεῖς του εἶδαν τὸν Ἰησοῦν νὰ συνομιλῇ μὲ τοὺς ἄλλους ἐκεῖ, χωρὶς νὰ ἔχῃ καμμίαν ἀνησυχίαν, ἤπόρησαν. ‘Η δὲ μήτηρ του λέγει εἰς αὐτόν :

— « Τέκνον μου, διατί μᾶς ἔκαμες αὐτό ; Ιδού, ὁ πατήρ σου καὶ ἔγὼ σὲ ἔζητούσαμεν μὲ ἀγωνίαν ».

‘Ο Ἰησοῦς ἔτρεξε τότε ν΄ ἀκολουθήσῃ τοὺς γονεῖς του, εἰς τοὺς λόγους δὲ τῆς μητρός του ἀπεκρίθη :

— « Διατί μὲ ἔζητούσατε; Δὲν γνωρίζετε, ὅτι πρέπει νὰ μένω εἰς τὸν οἶκον τοῦ Πατρός μου ; ».

Ο Ἰησοῦς δωδεκαετής εἰς τὸν Ναόν.

Τὴν ἀπάντησιν αὐτὴν τοῦ Ἰησοῦ δὲν ἐνόησαν οἱ γονεῖς του, ἡ δὲ μῆτηρ του ἔφύλαττε τοὺς λόγους εἰς τὴν καρδίαν της.

Ἄφοδ δ' ἐπέστρεψαν εἰς τὴν Ναζαρέτ, ὁ Ἰησοῦς ἔμενε πάντοτε πλησίον τῶν γονέων του. Ὅπήκουεν εἰς αὐτοὺς καὶ ἡ εὐλογία τοῦ Θεοῦ ἦτο πάντοτε μαζί του.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΘΑΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ

---

1. Τὸ κῆρυγμα τοῦ Προδόξου. (*Ματθ. Γ' 1-12*)

Ο Ιωάννης, ὁ υἱὸς τοῦ Ζαχαρίου καὶ τῆς Ἐλισάβετ, δταν
ἔγινε τριάκοντα ἑτῶν, ἥρχισε νὰ κηρύξῃ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ.

Οταν λοιπὸν ἡγεμὼν τῆς Ἰουδαίας ἦτο ὁ Ρωμαῖος Πόντιος
Πιλάτος, ὁ Ιωάννης ἦλθεν εἰς τὴν ἔρημον τῆς Ἰουδαίας, πλη-
σίον τοῦ Ἰορδάνου ποταμοῦ. Ἐκεῖ ἔμενε καὶ ἐτρέφετο μὲν μέλι
ἄγριον καὶ ἀκρίδας. Τὸ δὲ ἔνδυμά του ἦτο κατασκευασμένον
ἀπὸ τρίχας καμήλου καὶ εἶχε ζώνην δερματίνην εἰς τὴν μέ-
σην του.

Ἐκήρυσσε τὴν μετάνοιαν καὶ ἔλεγε :

«Μετανοεῖτε· ἥγινε γὰρ ἡ βασιλεία τῶν Οὐρανῶν».

Δηλαδή: «Μετανοήσατε ὅσοι εἶσθε ἀμαρ-
τωλοί, διότι ἔφθασεν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ».

Ἐκείνους, οἵ δποῖοι μετενόουν εἰλικρινῶς, ὁ Ιωάννης τοὺς
ἐβάπτιζεν εἰς τὸν Ἰορδάνην ποταμόν. «Οταν ὅμως εἶδε μερικούς
Φαρισαίους καὶ Σαδδουκαίους νὰ ἔρχωνται ἀπὸ περιέργειαν,
τοὺς ἐπέπληξεν ἀύστηρῶς. Τοὺς ὠνόμασε γεννήματα ἐχι-
δνῶν, δηλαδὴ πάρα πολὺ κακούς ἀνθρώπους.

Τοὺς συνέστησε νὰ θελήσουν πραγματικὰ νὰ μετανοήσουν,

δηλαδή νὰ μεταβάλουν τὸν τρόπον τῆς ζωῆς των καὶ νὰ ἐκτελοῦν ἀγαθά ἔργα. Διότι ἄλλως δὲν θὰ δυνηθοῦν νὰ ἀποφύγουν τὴν θείαν δργὴν καὶ τιμωρίαν.

”Ηρχοντο δὲ καὶ ἄλλοι, οἱ ὅποῖοι ἐνόμιζαν, ὅτι ὁ Ἰωάννης ἦτο δ ἀναμενόμενος Μεσσίας. Εἰς αὐτοὺς ὁ Ἰωάννης ἐλεγεν:

— «Ἐγὼ εἶμαι ἐκεῖνος, διὰ τὸν δποῖον ὁ προφήτης Ἡσαΐας εἶπε:

«Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ· ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου».

«Ἐγὼ μὲν σᾶς βαπτίζω μὲν ὑδωρ εἰς μετάνοιαν· δὲ ὁ πίσω μου ἐρχόμενος εἶναι πολὺ ἀνώτερός μου, τοῦ δποίου δὲν εἴμαι ἄξιος νὰ κρατήσω τὰ ὑποδήματα. Αὐτὸς θὰ σᾶς βαπτίσῃ μὲν Πνεῦμα Ἀγιον».

Ο Ἰωάννης, ἐπειδὴ προετοίμασε τοὺς ἀνθρώπους νὰ δεχθοῦν τὴν διδασκαλίαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὡνομάσθη Πρόδρομος.

Ωνομάσθη καὶ Βαπτιστὴς ἀπὸ τὸ κύριον του ἔργον, ποὺ ἐβάπτιζε δηλαδὴ τοὺς μετανοοῦντας.

Καὶ τὸ μὲν βάπτισμα τοῦ Ἰωάννου ἦτο βάπτισμα μετάνοιας, τὸ δὲ βάπτισμα τοῦ Χριστοῦ βάπτισμα σωτηρίας.

Ἡ Ἐκκλησία μας τὴν μνήμην τοῦ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ ἔορτάζει τὴν 7 Ἰανουαρίου.

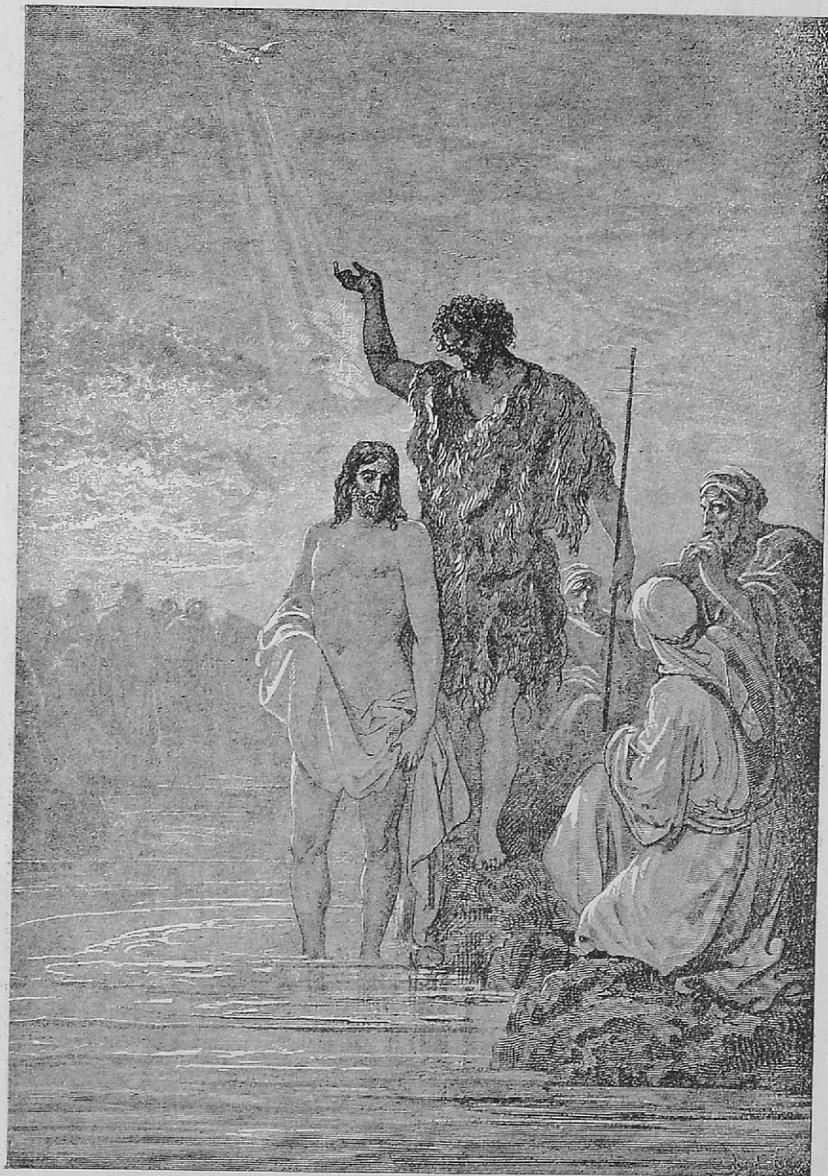
2. Ἡ βάπτισις τοῦ Ἰησοῦ.

(Ματθ. Γ' 13 - 17)

Τὴν ἐποχὴν αὐτὴν ἥλθε πρὸς τὸν Ἰωάννην καὶ ὁ Ἰησοῦς, δ ὁποῖος ἦτο τώρα καὶ αὐτὸς τριάκοντα ἔτῶν, διὰ νὰ βαπτισθῇ.

Καθὼς τὸν εἶδεν ὁ Ἰωάννης νὰ ἔρχεται, ἀμέσως τὸν ἀνεγγάρισεν, ὅτι εἶναι δ ἀναμενόμενος Μεσσίας καὶ εἶπεν:

— «Ἴδον ὁ ἀμυὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ αὔρων τὴν ἀμαρτίαν τοῦ κόσμου».

Ἡ βάπτισμα τοῦ Ἰησοῦ.

Ἐζήτει δὲ ὁ Ἰωάννης νὰ ἐμποδίσῃ τὸν Χριστὸν καὶ ἔλεγεν:

— «'Εγὼ ἔχω χρεῖαν νὰ βαπτισθῶ ὑπὸ σοῦ καὶ σὺ ἔρχεσαι πρός με;».

'Ο δὲ Ἰησοῦς, ὁ δοποῖος δὲν ἤρχετο ὡς ἀμαρτωλὸς που μετανοεῖ, διὰ νὰ βαπτισθῇ, ἀλλὰ διὰ νὰ φανερωθῇ, ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ Μεσσίας, ἀπεκρίθη:

— «"Αφες τῷ ρά διότι ἡμεῖς πρέπει νὰ ἐκπληρώσωμεν τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ".

Τότε ὁ Ἰωάννης ἐβάπτισε τὸν Ἰησοῦν.

Ἄφοῦ ἐβαπτίσθη ὁ Ἰησοῦς, ἐξῆλθεν ἀμέσως ἀπὸ τὸν ποταμόν. Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἤνοιξαν οἱ Οὐρανοὶ καὶ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ κατέβη ὡς περιστερά καὶ ἐκάθισεν ἐπάνω εἰς τὴν κεφαλὴν τοῦ Ἰησοῦ. Συγχρόνως ἤκουσθη μία φωνή, ποθὲ ἤρχετο ἀπὸ τὸν οὐρανὸν καὶ ἔλεγεν:

«Αὐτὸς εἶναι ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, εἰς τὸν ὄποιον μὲν χαράν μου ἀνέθεσα τὴν σωτηρίαν τοῦ κόσμου».

'Η βάπτισις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐορτάζεται ἀπὸ τὴν Ἑκκλησίαν μας τὴν 6 Ἰανουαρίου.

'Η ἐορτὴ αὕτη ὀνομάζεται καὶ Θεοφάνεια, διότι κατὰ τὴν βάπτισιν ἐφάνη ὁ Θεός.

Λέγεται ἐπίσης καὶ ἐορτὴ τῶν Φώτων, ἐπειδὴ τὴν ἡμέραν αὐτὴν εἰς τοὺς πρώτους χρόνους τῆς Χριστιανικῆς Ἑκκλησίας ἐβαπτίζοντο, δηλαδὴ ἐφωτίζοντο πολλοὶ ἀνθρώποι.

Ψάλλεται δὲ κατ' αὐτὴν τὸ ἀπολυτίκιον:

Ἀπολυτίκιον

"Ἐν Ἰορδάνῃ βαπτιζομένον Σου, Κύριε, ἡ τῆς Τοιαδος ἐφανερώθη προσκύνησις τοῦ γὰρ γεννήτορος ἡ φωνὴ προσεμαρτύρει σου, ἀγαπητὸν σὲ Υἱὸν δνομάζουσα.

Καὶ τὸ πνεῦμα, ἐν εἴδει περιστερᾶς, ἐβεβαίον τοῦ λόγου τὸ ἀσφαλές.

"Ο ἐπιφανείς, Χριστὲ ὁ Θεός, καὶ τὸν κόσμον φωτίσας, δόξα Σοι.

3. Ἡ ἀποκεφάλισις τοῦ Ἰωάννου.

(Μαρκ. Τ' 14 - 29)

‘Ο ’Ιωάννης ἔξηκολούθει τὸ κήρυγμα καὶ ἥλεγχε μὲ πολὺ αὐστηρὸν τρόπον τοὺς ἀμαρτωλούς ποὺ δὲν μετενόουν. ’Ιδιως ἥλεγχε τὸν Ἡρώδην Ἀντύπαν διὰ τὴν ἀνήθικον ζωήν του.

‘Ο ’Ηρώδης αὐτὸς συνέλαβε τότε τὸν ’Ιωάννην καὶ τὸν ἐφυλάκισεν.

‘Ο ’Ιωάννης ἀπὸ τὴν φυλακὴν δὲν ἔπαιε νὰ κατηγορῇ τὸν Ἡρώδην καὶ τὴν γυναῖκα του. Διὰ τοῦτο αὐτὴ ἐσυμβούλευσε τὴν κόρην τῆς τὴν Σαλώμην, εἰς μίαν εὐκαίριαν, νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὸν Ἡρώδην νὰ θανατώσῃ τὸν ’Ιωάννην.

‘Ο ’Ηρώδης τότε διέταξε καὶ τὸν ἀπεκεφάλισαν.

Οἱ μαθηταὶ τοῦ ’Ιωάννου ἐπῆραν τὸ σῶμα του καὶ τὸ ἔθαψαν. ”Ἐπειτα ἀνήγγειλαν εἰς τὸν Ἰησοῦν τὸν θάνατον τοῦ ’Ιωάννου.

Τὴν ἀποκεφάλισιν τοῦ ’Ιωάννου ἡ Ἐκκλησία μας ἑορτάζει τὴν 29 Αὐγούστου. Ἡ ἡμέρα αὐτὴ εἶναι ἡμέρα νηστείας.

‘Ο ’Ιωάννης εἶναι ὁ τελευταῖος ἀπὸ τοὺς προφήτας τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης καὶ ὁ μεγαλύτερος ἔξ οἱ λων.

Ἀ π ο λ υ τ ί κ ι ο ν.

Μνήμη δικαίου μετ’ ἐγκωμίων· σοὶ δὲ ἀρκέσει ἡ μαρτυρία τοῦ Κυρίου, Πρόδρομε.

”Ανεδείχθης γὰρ ὅντως καὶ προφητῶν σεβασμιώτερος, ὅτι καὶ ἐν ρείθροις βαπτίσαι κατηξιώθης τὸν ἀηδοντόμενον.

”Οθεν τῆς ἀληθείας ὑπεραθλήσας, χαίρων εὐηγγελίσω καὶ τοῖς ἐν Ἀδῃ Θεὸν φανερωθέντα ἐν σαρκὶ, τὸν αὔροντα τὴν ἀμαρτίαν τοῦ κόσμου καὶ παρέχοντα ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

4. Ἡ ἐκλογὴ τῶν δώδεκα Ἀποστόλων.

(Ματθ. Ι' 1 - 4)

‘Ο ’Ιησοῦς γνωρίζομεν, ὅτι ἥλθεν εἰς τὸν κόσμον, διὰ νὰ σώσῃ αὐτὸν ἀπὸ τὴν ἀμαρτίαν.

Τοῦτο τὸ ἐπέτυχε μὲ τὴν διδασκαλίαν του, μὲ τὰ θαύματά

του, μὲ τὸ παράδειγμά του καὶ τέλος μὲ τὸν σταυρικὸν θάνατόν του.

Καὶ ἐφ' ὅσον ὁ Χριστὸς ἦτο εἰς τὸν κόσμον, θὰ ἐδίδασκεν αὐτόν, δταν ὅμως θὰ ἔφευγεν, ἦτο ἀνάγκη νὰ ὑπάρχουν ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι νὰ συνεχίσουν τὴν διδασκαλίαν του.

Διὰ τὸν σκοπὸν λοιπὸν αὐτὸν ὁ Χριστὸς ἐξέλεξε δώδεκα μαθητάς, τοὺς ὁποίους ὠνόμασεν Ἀποστόλους.

Τὰ ὀνόματα τῶν δώδεκα Ἀποστόλων εἶναι τὰ ἔξῆς: Σίμων ὁ Πέτρος καὶ Ἄνδρέας ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, υἱοὶ τοῦ Ἰωνᾶ. Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης υἱοὶ τοῦ Ζεβεδαίου. Φίλιππος καὶ Ναθαναήλ ἢ Βαρθολομαῖος. Θωμᾶς καὶ Ματθαῖος. Ἰάκωβος ὁ υἱὸς τοῦ Ἀλφαίου καὶ Θαδδαῖος ἢ Λεβαῖος. Σίμων ὁ Κανανίτης ἢ Ζηλωτῆς καὶ ὁ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης.

"Ολοι οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ κατήγοντο ἀπὸ τὴν Γαλιλαίαν. Μόνον ὁ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης κατήγετο ἀπὸ τὴν Καριάθ τῆς Ιουδαίας καὶ δι' αὐτὸν ὠνομάσθη καὶ Ἰσκαριώτης.

Αὐτοὶ οἱ δώδεκα ἔγιναν οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ, οἱ ὁποῖοι ἥκοιούθησαν πιστῶς καὶ φανερῶς αὐτὸν εἰς ὅλας τὰς διδασκαλίας του.

'Εκτὸς ὅμως ἀπὸ τοὺς δώδεκα αὐτοὺς ἐπισήμους μαθητάς, ἥσαν καὶ ἄλλοι μαθηταί, οἱ ὁποῖοι ἥσαν κρυφοί. Καὶ αὐτοὶ ἥσαν πιστοὶ ὀπαδοὶ τοῦ Κυρίου. Εἰς πολλὰς μάλιστα περιστάσεις, ἰδίως μετὰ τὴν σταύρωσίν αὐτοῦ, ἔδειξαν καὶ φανερὰ πλέον τὴν ἀγάπην καὶ τὴν πίστιν των εἰς τὸν Χριστόν. Οὗτοι ἥσαν ὁ Νικόδημος, ἔνας ἀπὸ τοὺς Ιουδαίους ἄρχοντας, ὁ Ἰωσήφ, βουλευτὴς ἀπὸ τὴν Ἀριμαθαίαν καὶ ἀρκετοὶ ἄλλοι, περὶ τοὺς ἔβδομήκοντα.

'Υπῆρχον ἐπίσης καὶ μαθήτριαι τοῦ Ἰησοῦ πολλαὶ γυναικεῖς, ἀπὸ τὰς ὁποίας μερικαὶ ἤκολούθουν τὸν Χριστόν. Αὕται ἥσαν ἡ Μαρία, συγγενῆς τῆς Θεοτόκου, ἡ Μαρία ἡ Μαγδαληνή, ἡ Σαλώμη, ἡ Μάρθα καὶ ἡ Μαρία, ἀδελφαὶ τοῦ Λαζάρου καὶ ἄλλαι.

Οἱ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς μαθητάς τοῦ Σωτῆρος ἥσαν ἀλιεῖς.

αἵρετοι μηδέποτε

‘Η Ἐκκλησία μας ἔορτάζει τὴν μνήμην τῶν δώδεκα Ἀποστόλων τὴν 30 Ἰουνίου.

Απολυτίκιον

Οἱ τῶν ἀποστόλων πρωτόθρονοι καὶ τῆς Οἰκουμένης διδάσκαλοι, τῷ Δεσπότῃ τῶν ὅλων προσεβεύσατε, εἰρήνην τῇ Οἰκουμένῃ δωρήσασθαι, καὶ ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν τὸ μέγα ἔλεος.

Σχετικὸν εἶναι καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἔορτῆς τῆς Ἀγίας Τριάδος:

Ἐνδογητὸς εῖ, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ πανσόφους τοὺς ἀλιεῖς ἀναδείξας, καταπέμψας αὐτοῖς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον καὶ δι' αὐτῶν τὴν Οἰκουμένην σαγηνεύσας, φιλάνθρωπε, δόξα σοι.

5. Ὁδηγίαι τοῦ Σωτῆρος πρὸς τοὺς Ἀποστόλους.

(Ματθ. Γ' 5 - 42)

‘Ο Ἰησοῦς ἐξέλεξε τοιουτορόπως τοὺς δώδεκα μαθητάς του, τοὺς ὁποίους προώρισε νὰ κηρύξουν τὴν διδασκαλίαν του εἰς τὸν κόσμον. “Ἐδωσεν εἰς αὐτοὺς τὴν ἐξουσίαν νὰ θεραπεύουν τὰς σωματικάς καὶ ψυχικάς ἀσθενείας τῶν ἀνθρώπων.

”Ἐπειτα τοὺς ἔδωσε καὶ τὰς ἑξῆς ὁδηγίας:

— «Νὰ διδάξετε πρῶτα τοὺς Ἰουδαίους καὶ κατόπιν τοὺς Σαμαρείτας καὶ τοὺς ἄλλους λαούς.

»Εἰς τὸ κήρυγμά σας νὰ λέγετε, ὅτι ἔφθασεν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

»Τοὺς ἀσθενεῖς θὰ θεραπεύετε δωρεάν.

»Ἐπίσης ὅλας σας τὰς ὑπηρεσίας πρὸς τοὺς ἀνθρώπους θὰ τὰς παρέχετε δωρεάν.

»Δωρεὰν ἐλάβετε, δωρεὰν δότε.

»Νὰ μὴ ἔχετε ἐπάνω σας χρήματα, οὕτε σάκκον ὁδοιπορικόν, οὕτε ἄλλα περιττὰ πράγματα. Διὰ τὴν τροφήν σας θὰ φροντίσουν ἐκεῖνοι, τοὺς ὁποίους θὰ διδάσκετε.

»Νὰ πηγαίνετε εἰς τὰς οἰκίας ἐκείνων τῶν ἀνθρώπων, ποὺ διακρίνονται διὰ τὴν εὔσεβειάν των καὶ τὴν ἀρετήν των.

»Οταν δὲν σᾶς δεχθοῦν καὶ δὲν ἀκούσουν τὴν διδασκαλίαν σας, νὰ φύγετε ἀπὸ τὴν οἰκίαν αὐτὴν καὶ νὰ τινάζετε τὴν σκόνην ἀπὸ τὰ ὑποδήματά σας. Ἡ τιμωρία τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν θὰ εἶναι πολὺ μεγάλη.

»Σᾶς στέλλω ὡς πρόβατα μέσα εἰς λύκους. Δι’ αὐτὸν νὰ εἶσθε φρόνιμοι, ἀπλοῖ καὶ προσεκτικοί.

»Οἱ ἄνθρωποι θὰ σᾶς συλλάβουν, θὰ σᾶς παραδώσουν εἰς τὰ δικαστήρια καὶ θὰ σᾶς μαστιγώσουν. Ἐξ αἰτίας μου θὰ σᾶς σύρουν ἐμπρός εἰς βασιλεῖς καὶ ἡγεμόνας, διὰ νὰ ἔξηγήσετε τὴν πίστιν σας.

»Θὰ πάθετε· καὶ σεῖς διὰ τὴν διδάσκαλός σας. Δὲν πρέπει ὅμως νὰ φοβηθῆτε, διότι εἰς τὰς δυσκόλους αὐτὰς περιστάσεις τὸ Ἀγιον Πνεῦμα θὰ σᾶς φωτίσῃ τί νὰ πῆτε καὶ τί νὰ κάμετε.

»Πρέπει νὰ γνωρίζετε, δτὶ ὅποιος πιστεύσῃ εἰς τὴν διδασκαλίαν σας καὶ ἐκτελεῖ δσα λέγετε, θὰ ἀνταμειφθῇ εἰς τὴν μέλλουσαν ζωήν».

Καὶ τέλος τοὺς λέγει :

«Οποιος δέχεται σᾶς, εἶναι ὡς νὰ δέχεται ἐμὲ καὶ ὅποιος δέχεται ἐμέ, εἶναι ὡς νὰ δέχεται ἐκεῖνον, δ ὅποιος μὲ ἀπέστειλε.

»Διὰ τοῦτο σᾶς λέγω, δτὶ δσοι θὰ σᾶς δεχθοῦν, θὰ ἀνταμειφθοῦν. Ἀκόμη καὶ ἔνα ποτήρι νερὸς ἐὰν σᾶς δώσουν, θὰ λάβουν τὴν ἀνταμοιβήν των».

3 4

6. Ο Ἰησοῦς ἐκδιώκει τοὺς ἐμπόρους ἀπὸ τὸν Ναὸν τοῦ Σολομῶντος.

(Ιωάν. Β' 13 - 23)

»Οταν ἐπλησίαζε τὸ Πάσχα, ὁ Ἰησοῦς ἀνέβη διὰ τὴν ἑορτὴν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα.

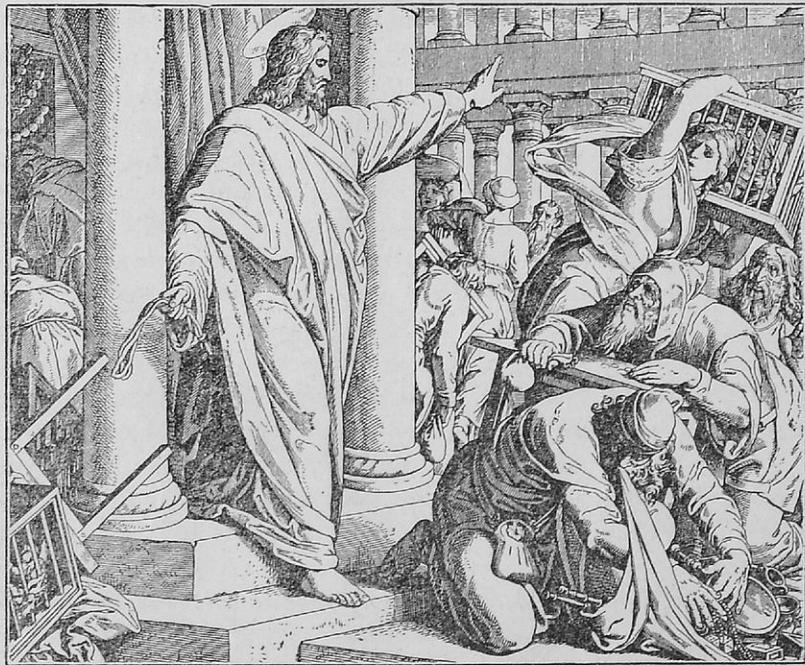
Γύρω ἀπὸ τὸν μεγάλον Ναὸν ἥσαν ἔμποροι, ποὺ ἐπωλοῦσαν τὰ διάφορα ζῷα, τὰ προωρισμένα διὰ τὰς θυσίας.

Δύναται κανεὶς νὰ φαντασθῇ ποίαν εἰκόνα παρουσίαζε ἔτσι ὁ Ναός: Οἱ ἔμποροι νὰ διαλαλοῦν τὰ ἐμπορεύματά των καὶ νὰ φωνάζουν τοὺς ἀγοραστάς. Οἱ ἀγορασταὶ ἔξι ἄλλου νὰ δια-

πραγματεύωνται τὴν ἀγορὰν τῶν ζῷων. Τὰ ζῷα ἐπίσης νὰ ἀφήνουν τὰς κραυγάς των καὶ νὰ μολύνουν τὸν τόπον.

“Ἐπειτα οἱ διάφοροι ἄλλοι ἔμποροι καὶ οἱ ἀργυραμοιβοί, οἱ ὁποῖοι ἔκαμνον τὴν ἀλλαγὴν τῶν διαφόρων νομισμάτων.

“Ολα αὐτὰ ἐγέμιζαν τὸν Ναὸν ἀπὸ ἀσεβῆ θόρυβον καὶ ταραχῆν.

‘Ο Ἰησοῦς ἐκδιώκει τοὺς ἔμπορους ἀπὸ τὸν Ναόν.

‘Ο Ἰησοῦς εἶχεν ἀποφασίσει νὰ καθαρίσῃ τὸν ἱερὸν Ναὸν ἀπὸ τὸ ἀσεμνον καὶ ἐλεεινὸν αὐτὸ θέαμα. Ἀφοῦ λοιπὸν ἔλαβεν ἔνα μαστίγιον, ἥρχισε νὰ ἐκδιώκῃ τοὺς ἀθλίους αὐτοὺς ἔμπορους ἀπὸ τὸν Ναὸν καὶ ἔλεγε μὲν ἀγανάκτησιν:

— «Σηκώσατε ταῦτα ἀπ’ ἐδῶ! Ἐκάματε τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου, οἶκον ἔμπορίου!»

Αύτοι ἔζητούσαν νὰ ἀντισταθοῦν καὶ ἔλεγαν :

— « Μὲ τί δικαίωμα κάμνεις αὐτό ; Δῶσε μας ἀπόδειξιν, ὅτι ἔχεις τὴν ἔξουσίαν αὐτήν ».

‘Ο δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη :

— « Καταστέψατε τὸν Ναὸν τοῦθον, καὶ εἰς τρεῖς ἡμέρας θὰ τὸν ἀνοικοδομήσω ».

Ἐκεῖνοι τότε εἶπον :

— « Τεσσαράκοντα ἔξι ἔτη ἔχρειάσθησαν, διὰ νὰ κτισθῇ ὁ Ναός, καὶ σὺ λέγεις, ὅτι θὰ τὸν κτίσῃς εἰς τρεῖς ἡμέρας ; »

‘Ο Σωτὴρ ὅμως μὲ τοὺς λόγους του δὲν ἐννοοῦσε τὸν ναόν, ἀλλὰ τὸ σῶμα του, δηλαδὴ τὴν τριήμερον ταφήν του καὶ τὴν ἀνάστασίν του.

7. Ὁ Ἰησοῦς εὐλογεῖ τὰ παιδία.

(Μάρκ. Ι' 13 - 16)

‘Η φήμη τοῦ Ἰησοῦ ἥρχισε νὰ διαδίδεται. Μίαν ἡμέραν, καθώς διήρχετο ἔνα δρόμον εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, ἥλθον πολλαὶ γυναῖκες καὶ ἔφεραν τὰ τέκνα των νὰ τὰ εὐλογήσῃ.

Τοῦτο δὲ Ἰησοῦς τὸ ἔκαμνε συχνά, διότι ἀγαποῦσε πολὺ τὰ παιδιά. Ἀλλὰ καὶ τὰ παιδιά ἀγαποῦσαν τὸν Ἰησοῦν καὶ δσάκις τὸν ἔβλεπαν, ἐπήγαιναν πλησίον του διὰ νὰ τὰ εὐλογήσῃ.

Οἱ μαθηταί, ἐπειδὴ ἐνόμιζαν ὅτι τὰ παιδιά θὰ ἡσαν ἐνδιχλησις διὰ τὸν Ἰησοῦν, τὰ ἡμπόδιζαν καὶ ἔλεγον εἰς τὰς μητέρας των νὰ τὰ ἀπομακρύνουν.

‘Ο Ἰησοῦς, καθὼς εἶδε τοῦτο, ἐστενοχωρήθη καὶ λέγει εἰς τοὺς μαθητάς του :

— « Αφῆσατε τὰ παιδία νὰ ἔρχωνται πρὸς ἐμὲ καὶ μὴ τὰ ἐμποδίζετε, διότι εἰς αὐτὰ ἀνήκει ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν.

»Καὶ σᾶς λέγω, ὅτι μόνον ἐκεῖνοι ποὺ δμοιάζουν μὲ αὐτὰ τὰ παιδία, θὰ εἰσέλθουν εἰς αὐτήν».

“Επειτα ἔθεσεν ἐπάνω εἰς τὰς κεφαλὰς τῶν παιδίων τὰς χεῖρας του καὶ τὰ ηύλογησεν.

+ 8. Ὁ Ἰησοῦς καὶ ὁ Ζακχαῖος.
(Λουκ. ΙΘ' 1-10)

"Οσον ἡ φήμη τοῦ Ἰησοῦ διεδίδετο, τόσον ὁ λαὸς ἔτρεχε νὰ ՚δῃ καὶ ἀκούσῃ αὐτόν, ὅπου ἐμάνθανεν, ὅτι εύρισκετο.

"Οταν κάποτε διήρχετο ἀπὸ τὴν πόλιν Ἱεριχώ, πλῆθος

"Ο Ἰησοῦς εὐλογεῖ τὰ παιδία.

πολὺ εἶχε καταλάβει τὸν δρόμον. "Ἐνας ἄνθρωπος μικροῦ ἀναστήματος, ποὺ ὠνομάζετο Ζακχαῖος καὶ ἦτο ἀρχιτελώνης, δὲν κατώρθωνε νὰ τὸν ՚δῃ. Ἐπειδὴ δύμως ἐπεθύμει πολὺ νὰ ՚δῃ τὸν Ἰησοῦν, ἀνέβη εἰς ἔνα δένδρον.

"Οταν ὁ Ἰησοῦς ἔφθασεν εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνος, ὑψώσε τοὺς

όφθαλμούς του καὶ εἶδε τὸν Ζακχαῖον ἐπάνω εἰς τὸ δένδρον.
Ἐστάθη λοιπὸν μίαν στιγμὴν καὶ τοῦ λέγει :

— «Ζακχαῖε, κατέβα καὶ πήγαινε εἰς τὸν οἶκον σου. Σήμερον θέλω νὰ μὲ φιλοξενήσῃς».

‘Ο Ζακχαῖος ἔχαρη πάρα πολύ, ὅταν ἤκουσε τοὺς λόγους αὐτοὺς τοῦ Κυρίου. Κατέβη λοιπὸν ἀμέσως καὶ ἔσπευσε γρήγορα εἰς τὴν οἰκίαν του, διὰ νὰ ἐτοιμάσῃ τὴν ὑποδοχὴν τοῦ Κυρίου.

Πολλοὶ ἔχθροι τοῦ Ἰησοῦ, καθὼς ἤκουσαν ταῦτα, ἤρχισαν νὰ τὸν κατηγοροῦν. “Ἐλεγον, ὅτι ἐπήγαινεν εἰς τὴν οἰκίαν ἐνὸς ἀρχιτελώνου, δηλαδὴ ἀνθρώπου μισητοῦ καὶ ἀμαρτωλοῦ. Διότι οἱ τελῶναι τότε ἐθεωροῦντο κλέπται καὶ καταπιεσταί.

‘Ο Ἰησοῦς ὅμως ἀπῆντησεν εἰς τὰς κατηγορίας, ὅτι ἀκριβῶς αὐτὴν τὴν ἀποστολὴν εἶχε, νὰ πλησιάσῃ καὶ νὰ σώσῃ τοὺς ἀμαρτωλούς.

“Οταν ἔφθασεν δὲ Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Ζακχαίου, οὗτος γεμάτος συγκίνησιν τὸν προσεκύνησε καὶ εἶπεν :

— «Ἄπὸ τὴν ἡμέραν αὐτήν, Κύριε, θὰ ἀλλάξω ζωὴν. Θὰ μοιράσω τὰ μισὰ ἀπὸ τὰ ὑπάρχοντά μου εἰς τοὺς πτωχούς. Καὶ θὰ ίκανοποιήσω δποιονδήποτε ἔχω ἀδικήσει ἔως τώρα εἰς τὸ τετραπλάσιον».

Τότε δὲ Ἰησοῦς εἶπε :

— «Σήμερον εἰς τὴν οἰκίαν αὐτὴν εἰσῆλθεν ἡ σωτηρία».

9. Τὸ πρῶτον θαῦμα τοῦ Ἰησοῦ.—Ο ἐν Κανᾶ γάμος.

(*Iωάν. Β' 1-11*)

Εἰς τὴν μικρὰν πόλιν Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας, ἡ ὁποία ἦτο πλησίον τῆς Ναζαρέτ, ἐγίνετο ἔνας γάμος. Εἰς τὸν γάμον αὐτὸν προσεκλήθησαν δὲ Ἰησοῦς, ἡ μήτηρ του καὶ οἱ μαθηταί του.

Αφοῦ ἐτελέσθη ὁ γάμος, οἱ προσκεκλημένοι ἤρχισαν νὰ τρώγουν, νὰ πίνουν καὶ νὰ διασκεδάζουν διὰ τὸ εύχαριστον γεγονός.

Μετ’ ὀλίγον δὲ οἶνος ἐσώθη, ἡ δὲ Θεοτόκος, ἡ ὁποία ἀντελήφθη αὐτό, τὸ εἶπεν ίδιαιτέρως εἰς τὸν Ἰησοῦν.

Εἶπε δὲ τοῦτο ἡ Θεοτόκος εἰς τὸν Ἰησοῦν, διότι ἐνόμισεν, ὅτι ἦτο μία εύκαιρία, διὰ νὰ δειλήῃ ὁ Ἰησοῦς τὴν θείαν δύναμίν του ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων.

Οὐαὶ τῷ Ιησοῦ ὅμως τῆς ἀπεκρίθη, ὅτι δὲν εἶχεν ἔλθει ἀκόμη ἡ ὥρα, διὰ νὰ ἀρχίσῃ νὰ ἐκτελῇ θαύματα.

Tὸ θαῦμα εἰς Κανᾶ.

Ἡ Θεοτόκος, ἡ ὁποία φαίνεται ἦτο συγγενῆς τοῦ γαμβροῦ, παρήγγειλεν εἰς τοὺς ὑπηρέτας νὰ ἐκτελέσουν ὅποιανδήποτε διαταγὴν τοὺς ἔδιδεν ὁ Ἰησοῦς.

Ἐκεῖ ἦσαν ἔξι λίθιναι ὑδρίαι. Αὗται ἔχρησίμευαν, διὰ νὰ πλύνονται τὰς χεῖρας των οἱ προσκεκλημένοι πρὸ καὶ μετὰ τὸ φαγητόν, ὅπως ἐσυνήθιζον οἱ Ιουδαῖοι.

Οὐαὶ τῷ Ιησοῦ διέταξε τοὺς ὑπηρέτας νὰ λάβουν τὰς ἔξι ὑδρίας

καὶ νὰ τὰς γεμίσουν μὲ ὅδωρ. Ἐφοῦ δὲ οὗτοι ἔξετέλεσαν τὴν παραγγελίαν του, δὲ Ἰησοῦς τὰς ηὐλόγησε καὶ παρήγγειλε νὰ τὰς δώσουν εἰς τὸν ἄνθρωπον ποὺ ἐμοίραζε τὸν οἶνον. Αὔτος τότε εἶδεν, δτὶ ἀντὶ ὅδατος περιεῖχον οἶνον, τὸν ὁποῖον ἐδοκίμασε καὶ εύρηκεν ἔξαίρετον.

Ἐκάλεσε λοιπὸν τὸν γαμβρὸν καὶ τοῦ λέγει :

— «Οἱ ἄνθρωποι προσφέρουν συνήθως πρῶτα τὸν καλὸν οἶνον καὶ ὅταν οἱ προσκεκλημένοι πίουν πολύ, τότε προσφέρουν καὶ τὸν κατώτερον. Σὺ ὅμως ἔκαμες τὸ ἀντίθετον, ἐκράτησες εἰς τὸ τέλος τὸν καλὸν οἶνον.»

Ἐκεῖνος ὅμως δὲν ἐγνώριζεν ἀπὸ ποῦ προήρχετο ὁ καλὸς οἶνος καὶ δὲν ἤξευρε τί ν' ἀπαντήσῃ.

Τέλος ἔγινεν εἰς ὅλους γνωστὸν τὸ θαῦμα τοῦ Σωτῆρος. «Ολοὶ δὲ ἐθαύμασαν καὶ ἤρχισαν νὰ διμιλοῦν δι' αὐτὸν καὶ νὰ λέγουν, δτὶ αὐτὸς εἶναι ὁ Μεσσίας.

Αὔτὸς εἶναι τὸ πρῶτον θαῦμα ἀπὸ τὰ πολλά, τὰ ὁποῖα ἔκαμεν ὁ Ἰησοῦς.

10. Ὁ Ἰησοῦς καταπαύει τὴν τρικυμίαν.

(*Ματθ. Η' 23 - 27*)

Μίαν ἡμέραν ὁ Ἰησοῦς εἰσῆλθε μὲ τοὺς μαθητάς του εἰς ἔνα πλοῖον, διὰ νὰ περάσῃ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας καὶ νὰ μεταβῇ εἰς τὴν ἀντίπεραν ὅχθην.

Καθὼς ἔπλεον, ἐσηκώθη μεγάλη τρικυμία. Τὰ κύματα ἤσαν τόσον μεγάλα, ὥστε ἐσκέπαζαν τὸ πλοῖον. Οἱ μαθηταὶ τοῦ Σωτῆρος εἶδον, δτὶ ἐκινδύνευον καὶ ἐφοβήθησαν. Δι' αὐτὸν ἀπεφάσισαν νὰ ἔξυπνησουν τὸν Ἰησοῦν, ὁ ὁποῖος ἐκοιμᾶτο. Ἡλθον λοιπόν, τὸν ἔξυπνησαν καὶ τοῦ λέγουν :

— «Κύριε, σῶσε μας, χανόμεθα!»

Τότε ὁ Ἰησοῦς τοὺς λέγει :

— «Διατί εἶσθε τόσον δειλοί; ή πίστις σας εἶναι μικρά.»

Ἐσηκώθη ἔπειτα καὶ ἐπετίμησε τοὺς ἀνέμους καὶ τὴν θάλασσαν. Ἀμέσως ἔπαυσαν οἱ ἄνεμοι καὶ ἔγινε γαλήνη εἰς τὴν θάλασσαν.

“Ολοι οι ἐπιβάται τοῦ πλοίου, καθώς εἶδον τὰ παράδοξα αὐτὰ πράγματα, ἔθαψμασαν καὶ εἶπαν μεταξύ των:

— «Πόσον σπουδαῖος θὰ εἶναι ὁ ἄνθρωπος αὐτός, ἀφοῦ καὶ οἱ ἄνεμοι καὶ ἡ θάλασσα ὑπακούουν εἰς τὰς διαταγάς του!»

*11. Πέντε χιλιάδες ἄνθρωποι
χορταίνουν μὲ πέντε ἄρτους καὶ δύο ἵχθυς.*

(Ματθ. ΙΔ' 14 - 21)

‘Ο ‘Ιησοῦς, δταν ἔμαθε τὸν θάνατον τοῦ ’Ιωάννου, ἐπῆγεν εἰς τὴν ἀντικρινὴν παραλίαν τῆς λίμνης τῆς Τιβεριάδος. ‘Ο ‘Ιησοῦς ἐπῆγεν ἐκεῖ μὲ πλοῖον. ‘Ο λαὸς ὅμως τὸν ἡκολούθησε διὰ ξηρᾶς. Εὑρέθησαν δὲ πάλιν συγκεντρωμένοι γύρω ἀπὸ τὸν ‘Ιησοῦν εἰς τὴν ἔρημον.

‘Ο ‘Ιησοῦς δταν εἶδε τὸ μεγάλο αὐτὸ πλήθος, ἔτρεξεν εἰς τὸ μέσον τοῦ λαοῦ καὶ ἐθεράπευσε τοὺς ἀσθενεῖς, τοὺς ὅποίους εἶχαν φέρει.

“Οταν ὅμως ὁ ἥλιος ἐπλησίαζε νὰ δύσῃ, ἥλθαν οἱ μαθηταὶ τοῦ ‘Ιησοῦ καὶ λέγουν εἰς αὐτόν:

— «Διδάσκαλε, ἐνύκτωσε καὶ ἐδῶ ὁ τόπος εἶναι ἔρημος καὶ τροφαὶ δὲν ὑπάρχουν. Πρέπει λοιπὸν νὰ ἀφήσετε τὰ πλήθη νὰ φύγουν καὶ νὰ μεταβοῦν εἰς τὰ πλησιέστερα χωρία, διὰ νὰ προμηθευθοῦν τὰ ἀναγκαῖα τρόφιμα».

‘Ο ‘Ιησοῦς ὅμως ἀπεκρίθη εἰς τοὺς μαθητάς του καὶ εἶπε:

— «Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ φύγῃ ὁ λαός. Δώσατε σεῖς εἰς αὐτοὺς νὰ φάγουν ἀπὸ αὐτά, τὰ ὅποῖα ἔχετε».

Οἱ μαθηταὶ τότε εἶπον:

— «Διδάσκαλε, μόνον πέντε ἄρτους καὶ δύο ἵχθυς ἔχομεν».

— «Φέρετε αὐτὰ ἐδῶ», εἶπεν ὁ ‘Ιησοῦς.

‘Ο ‘Ιησοῦς τότε διέταξε τὰ πλήθη νὰ καθίσουν εἰς τὸ ἔδαφος. Ἔπειτα ἐσήκωσε τοὺς ὁφθαλμούς του εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ηὐλόγησε τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἵχθυς. Κατόπιν τοὺς ἔδωσεν εἰς τοὺς μαθητάς του καὶ παρήγγειλε νὰ ἀρχίσουν νὰ τοὺς μοιράζουν εἰς τὸ πλήθος.

Αύτὸς ἔγινε. Τότε ἔφαγαν ὅλοι καὶ ἔχόρτασαν.

Ἐπειταὶ οἱ μαθηταὶ ἐσήκωσαν τὰ περισσεύματα καὶ ἔγέμισαν δώδεκα κοφίνια. Ἡσαν δὲ ἐκεῖ πέντε χιλιάδες ἄνδρες, ἐκτὸς ἀπὸ τὰς γυναικας καὶ τὰ παιδιά.

Οὐ λαδός, δταν εἶδε τὸ θαῦμα τοῦτο, ἐπίστευσεν, ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἦτο ἀληθινὰ ὁ ἀναφερόμενος ὑπὸ τῶν προφητῶν Λυτρωτὴς τοῦ κόσμου.

~~12.~~ Ὁ Ἰησοῦς περιπατεῖ ἐπὶ τῆς θαλάσσης.

(Ματθ. ΙΔ' 22 - 34)

Αμέσως μετὰ τοῦτο ὁ Ἰησοῦς εἶπεν εἰς τοὺς μαθητάς του νὰ εἰσέλθουν εἰς τὸ πλοῖον καὶ νὰ πλεύσουν εἰς τὴν ἀντικρινὴν ὅχθην τῆς λίμνης. Αὐτὸς θὰ ἔμενεν ἐκεῖ δλίγον ἀκόμη, διὰ νὰ περιμένῃ νὰ φύγουν τὰ πλήθη.

Αφοῦ λοιπὸν δ λαδός ἀνεχώρησεν, ὁ Ἰησοῦς ἀνέβη μόνος του εἰς τὸν λόφον, διὰ νὰ προσευχηθῇ. Ἐκεῖ ἥρχισε νὰ προσεύχεται, μέχρις ὅτου ἐνύκτωσε.

Τὴν νύκτα αὐτοὶ ποὺ ἔταξίδευαν μὲ τὸ πλοῖον κατελήφθησαν ἀπὸ μεγάλην τρικυμίαν, διότι εἶχε σηκωθῆ ἀντίθετος ἀνεμος. Ἐβασανίζοντο λοιπὸν καὶ ἐπάλαιον μὲ τὴν τρικυμίαν ἐπὶ πολλὰς ὥρας. Κατὰ τὴν τρίτην δὲ ὥραν τῆς νυκτὸς ἵδου ἐφάνη ὁ Σωτὴρ νὰ περιπατῇ ἐπάνω εἰς τὴν θάλασσαν καὶ νὰ ἔρχεται πρὸς αὐτούς.

Καθὼς εἶδον οἱ μαθηταὶ αὐτὸν νὰ βαδίζῃ ἐπάνω εἰς τὰ κύματα, κατετρόμαξαν καὶ ἥρχισαν νὰ φωνάζουν καὶ νὰ λέγουν :

— «Φάντασμα εἶναι!»

Ο Ἰησοῦς δύμως ὠμίλησε καὶ λέγει πρὸς αὐτούς :

— «Λάβετε θάρρος, ἔγώ εἰμαι, μὴ φοβεῖσθε!»

Τότε ὁ Πέτρος ἐφώναξε :

— «Κύριε, ἐάν εἶσαι σύ, πρόσταξέ με νὰ περιπατήσω καὶ ἔγώ ἐπάνω εἰς τὰ ὄδατα καὶ νὰ ἔλθω πρὸς σέ».

Ο δὲ Ἰησοῦς εἶπε :

— «Ἔλα!»

Τότε ὁ Πέτρος κατέβη ἀπὸ τὸ πλοῖον καὶ ἤρχισε νὰ περιπατῇ ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ νὰ πηγαίνῃ πρὸς τὸν Ἰησοῦν. Καθὼς ὅμως εἶδεν ὅτι ἦτο δυνατὸς ὁ ἄνεμος, ἐφοβήθη καὶ ἀμέσως ἤρχισε νὰ βυθίζεται.

Τότε ἐκάλεσε τὸν Ἰησοῦν εἰς βοήθειαν καὶ ἐφώναξε :

— «Κύριε, σῶσε με!»

‘Αμέσως ὁ Ἰησοῦς ἀπλωσε τὸ χέρι του καὶ τοῦ λέγει :

— «’Ολιγόπιστε, διατί ἐδίστασες;»

“Ἐπειτα εἰσῆλθον εἰς τὸ πλοῖον καὶ ὁ ἄνεμος ἤσύχασε.

”Ηλθον τότε οἱ μαθηταὶ του καὶ τὸν προσεκύνησαν καὶ εἶπαν :

— «’Αληθῶς, εἶσαι ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ».

13. Ο Ἰησοῦς ἔηραίνει τὴν συκῆν μὲ ἔνα λόγον του.

(*Ματθ. ΚΑ' 19 - 22*)

“Οταν ὁ Ἰησοῦς διήρχετο κάποτε ἔνα δρόμον, διὰ νὰ μεταβῇ εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, ἐπείνασε. Τότε εἶδε μίαν συκῆν καὶ ἐπλησίασεν αὐτήν, μήπως εὕρῃ καρπούς, διὰ νὰ φάγῃ. Ἀλλὰ τὸ δένδρον δὲν εἶχε παρὰ μόνον φύλλα.

Τότε εἶπε πρὸς τὴν συκῆν ὁ Ἰησοῦς :

— «Νὰ μὴν κάμης πλέον καρπὸν ποτέ!»

Καὶ ἀμέσως ἡ συκῆ ἔξηράνθη.

Οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ ἐθαύμασαν καὶ ἔλεγον :

— «Πῶς ἔξηράνθη ἡ συκῆ εἰς τὴν στιγμήν!»

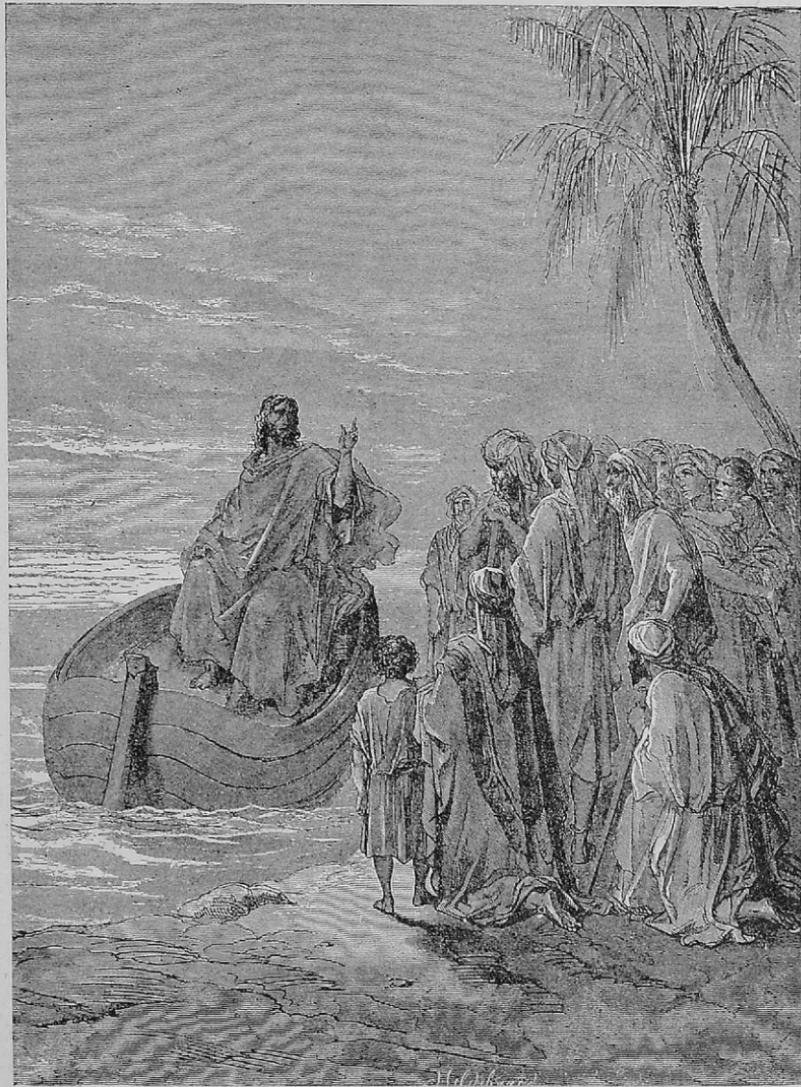
‘Ο Ἰησοῦς τότε λέγει πρὸς αὐτούς :

— «Λοιπὸν σᾶς λέγω, ὅτι πρέπει νὰ ἔχετε πίστιν χωρὶς κανένα δισταγμόν. Τότε ὅχι μόνον ἔνα τοιοῦτον θαῦμα θὰ δύνασθε νὰ κάμετε, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ ὅρος αὐτὸς ἀν εἴπήτε «σήκω καὶ πέσε εἰς τὴν θάλασσαν», θὰ γίνῃ. Καὶ διτιδήποτε ζητήσετε μὲ τὴν προσευχὴν καὶ μὲ πίστιν, θὰ τὸ λάβετε».

14. Οι μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ κάμνουν πλούσιον ψάρευμα.

(*Ιωάν. ΚΑ' 1 - 8*)

Μίαν ἡμέραν εἶχε συγκεντρωθῆ πολὺς λαὸς εἰς τὴν παραλίαν τῆς λίμνης Γεννησαρὲτ καὶ ἐπεθύμουν νὰ ἀκούσουν τὴν διδασκαλίαν τοῦ Σωτῆρος.

‘Ο Ιησοῦς διδάσκει εἰς τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας.

Τότε ό 'Ιησοῦς εἶδε δύο ἀλιευτικά πλοῖα, τὰ ὅποια εἶχον σύρει οἱ ἀλιεῖς ἔξω εἰς τὴν ἄμμον καὶ ἐδιόρθωναν τὰ δίκτυα των. Ἐμβῆκε λοιπὸν εἰς τὸ ἔνα καὶ παρεκάλεσε νὰ τὸ ρίψουν πάλιν εἰς τὴν λίμνην καὶ ἀπὸ ἑκεῖ ἥρχισε νὰ διμιλῇ εἰς τὸν λαόν.

'Αφοῦ ἐτελείωσε τὴν διδασκαλίαν του, εἶπεν εἰς τὸν Σίμωνα, ποὺ ἦτο ὁ Ἰδιοκτήτης τοῦ πλοίου:

— «Φέρετε τὸ πλοῖον εἰς τὰ βαθιά καὶ ρίψετε τὰ δίκτυα, διὰ νὰ ψαρεύσετε».

'Ο Σίμων εἶπε τότε εἰς τὸν 'Ιησοῦν:

— «Διδάσκαλε, ὅλην τὴν νύκτα ἐκοπιάσαμεν καὶ δὲν κατωρθώσαμεν νὰ πιάσωμεν τίποτε. Θὰ ρίψωμεν δύμας πάλιν τὸ δίκτυον».

"Ἐρριψε λοιπὸν ὁ Σίμων τὸ δίκτυον καὶ ἐγέμισε τόσον πολὺ ἀπὸ ψάρια, ὥστε ἐσχίζετο. "Εκαμε τότε σημεῖον εἰς τοὺς συντρόφους τοῦ ἄλλου πλοίου, διὰ νὰ ἔλθουν νὰ τοὺς βοηθήσουν.

—"Ηλθον λοιπὸν καὶ ἑκεῖνοι. Τὰ δύο πλοῖα ἐγέμισαν ἐντὸς δλίγου ἀπὸ τὰ ψάρια τόσον, ὥστε ἐφαίνοντο ὡς νὰ ἐβυθίζοντο.

Μεγάλος θαυμασμὸς καὶ ἀπορία κατέλαβεν δλους διὰ τὸ θαῦμα.

"Ομοιον θαῦμα ἔκαμεν ὁ 'Ιησοῦς, δταν ἐφανερώθη μετὰ τὴν 'Ανάστασίν του εἰς τοὺς μαθητάς του.

—"Ησαν τότε εἰς τὴν θάλασσαν τῆς Τιβεριάδος οἱ μαθηταὶ τοῦ 'Ιησοῦ δ Πέτρος, δ Θωμᾶς, δ Ναθαναήλ, οἱ δύο υἱοὶ τοῦ Ζεβεδαίου καὶ ἄλλοι δύο μαθηταί.

—"Εσηκώθη τότε δ Πέτρος καὶ λέγει εἰς τοὺς ἄλλους:

— «Πηγαίνω νὰ ψαρεύσω».

—"Εσηκώθησαν καὶ οἱ ἄλλοι καὶ λέγουν:

— «'Ἐρχόμεθα καὶ ἡμεῖς μαζί σου».

Εἰσῆλθον λοιπὸν δλοι εἰς τὸ ἀλιευτικὸν πλοιάριον καὶ ἀφοῦ ἀπεμακρύνθησαν ἀπὸ τὴν παραλίαν, ἐρριψαν τὰ δίκτυα. Ἐκοπίασαν δύμας δλόκληρον τὴν νύκτα, χωρὶς νὰ πιάσουν οὔτε ἔν.

Ἐίχε πλέον γίνει πρωΐ, δταν ἐστάθη εἰς τὴν παραλίαν ὁ 'Ιησοῦς. Οἱ μαθηταὶ δὲν τὸν ἀνεγνώρισαν.

· Λέγει τότε εἰς αὐτούς :
— «Παιδιά, μήπως ἔχετε τίποτε προσφάγιον ;»
· Εκεῖνοι ἀπήντησαν :
— «"Οχι !»
· Ο Ἰησοῦς τότε τοὺς λέγει :

· Ο Ἰησοῦς ἐμφανίζεται εἰς τοὺς μαθητάς του.

— «Ρίψατε τὸ δίκτυον εἰς τὸ δεξιὸν μέρος τοῦ πλοίου καὶ θὰ εύρετε.»

· Εκεῖνοι ἔρριψαν τὸ δίκτυον καὶ πραγματικῶς ἔπιασαν τόσον πλῆθος ἀπὸ ψάρια, ὥστε δὲν ἤμπορούσαν νὰ σύρουν πλέον τὸ δίκτυον.

Τότε ὁ Ἰωάννης λέγει πρὸς τὸν Πέτρον :

— «Ο Κύριος εἶναι !»

‘Ο Πέτρος ἀπὸ τὴν χαράν του ἔπεσεν ἀμέσως εἰς τὴν θάλασσαν, διὰ νὰ κολυμβήσῃ καὶ νὰ φθάσῃ γρήγορα εἰς τὸν Ἰησοῦν, οἱ δὲ ἄλλοι ἥλθαν μὲ τὸ πλοιάριον.

15. Ὁ Ἰησοῦς θεραπεύει τὸν παράλυτον τῆς Ἱερουσαλήμ.
(*Ιωάν. Ε' 1 - 17*)

“Οταν ὁ Ἰησοῦς ἀπεφάσισε νὰ μεταβῇ διὰ δευτέραν φορὰν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, ἐστάθη εἰς τὴν κολυμβήθραν Βηθεσδᾶ, ἡ ὁποία ἦτο πλησίον τῆς προβατικῆς πύλης τῶν Ἱεροσολύμων.

‘Ονομάζετο δὲ προβατικὴ ἡ πύλη αὕτη, ἐπειδὴ ἀπ’ αὐτὴν ἔφερον τὰ πρόβατα εἰς τὴν πόλιν.

Γύρω ἀπὸ τὴν κολυμβήθραν αὕτην ἦσαν πέντε στοαί, κάτω ἀπὸ τὰς ὁποίας ἦσαν διάφοροι ἀσθενεῖς.

Αὐτοὶ ἐπερίμεναν ἐκεῖ τὴν στιγμήν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἔνας ἄγγελος Κυρίου κατέβαινε καὶ ἐτάρασσε τὸ ὅδωρ.

Τότε ὁ πρῶτος ποὺ εἰσήρχετο μέσα εἰς αὐτό, ἐθεραπεύετο, ἀπὸ οἰανδήποτε ἀσθένειαν καὶ ἀν ἔπασχεν.

‘Ο Σωτὴρ εἶδε μεταξὺ τῶν ἀρρώστων καὶ ἔνα παράλυτον, διὰ τὸν ὁποῖον ἐνδιεφέρθη καὶ ἔμαθεν, ὅτι τριάκοντα δλόκληρα ἔτη κατέκειτο ἐκεῖ. Καὶ τοῦτο ἐπειδὴ δὲν εύρισκετο ἄνθρωπος νὰ σηκώσῃ αὐτὸν καὶ νὰ τὸν ρίψῃ εἰς τὸ ὅδωρ, μόλις ἐκινούσεν αὐτὸ δ ἄγγελος.

‘Ο Ἰησοῦς τὸν εύσπλαγχνίσθη καὶ ἀφοῦ τὸν ἐπλησίασε τοῦ λέγει :

— «Θέλεις νὰ θεραπευθῆς;»

‘Εκεῖνος ὁ δυστυχὴς ἀπήντησεν :

— «Ω, Κύριε, αὐτός εἶναι ὁ πόθος μου. Δὲν ὑπάρχει ὅμως κανεὶς ἄνθρωπος, διὰ νὰ μὲ βοηθήσῃ νὰ εἰσέλθω εἰς τὸ ὅδωρ τὴν στιγμήν ποὺ ὁ ἄγγελος τὸ κινεῖ. Μόλις ἐτοιμασθῶ ἔγω, ἄλλοι προλαμβάνουν καὶ εἰσέρχονται πρὶν ἀπ’ ἐμέ.»

Τότε λοιπὸν δ Ἰησοῦς ἐκοίταξε τὸν ἀσθενῆ καὶ τοῦ λέγει :

— «Σήκω, πάρε τὸν κράββατόν σου καὶ πήγαινε εἰς τὴν οἰκίαν σου!»

Αμέσως μετά τὸν λόγον αὐτόν, ὁ παράλυτος ἐσηκώθη, ἐφορτώθη τὸν κράββατόν του καὶ ἀνεχώρησε διὰ τὴν οἰκίαν του, γεμάτος κατάπληξιν καὶ χαράν.

Ἡ ἡμέρα αὐτὴ ἦτο Σάββατον καὶ κάθε ἐργασία τὸ Σάββατον ἦτο ἀπηγορευμένη εἰς τοὺς Ἰουδαίους.

Καθὼς λοιπὸν εἶδον αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι νὰ διέρχεται τοὺς δρόμους καὶ νὰ φέρῃ εἰς τοὺς ὕδους του τὸν κράββατόν του, τὸν ἐσταμάτησαν καὶ τὸν ἐπέπληττον. Ἐκεῖνος δύως ἀπεκρίθη, ὅτι εἶχε διαταγὴν νὰ κάμη αὐτὸν ἀπὸ τὸν προφήτην, ποὺ τὸν εἶχε θεραπεύσει.

— «Ποῖος εἶναι αὐτός;» τὸν ἥρωτῶν οἱ Ἰουδαῖοι μὲ ἀγανάκτησιν. 'Αλλ' ὁ ἄνθρωπος δὲν ἔγνωριζε.

Βραδύτερον, ὅταν τὸν εἶδεν ὁ Ἰησοῦς, τοῦ λέγει :

— «'Ιδού, τώρα ἔγινες καλά. Πρόσεχε εἰς τὸ μέλλον νὰ μὴ ἀμαρτάνῃς».

Τότε ἀνεγνώρισε τὸν Ἰησοῦν καὶ ἔλεγεν, εἰς ὅσους ἔβλεπεν, ὅτι ὁ Ἰησοῦς τὸν ἔθεράπευσεν.

Οἱ δὲ Ἰουδαῖοι ὅταν ἔμαθον, ἤρχισαν νὰ κατακρίνουν τὸν Ἰησοῦν, ὅτι ἔθεράπευσεν ἡμέραν Σάββατον. Ἐπειδὴ δὲ ἐζητούσαν νὰ τὸν φονεύσουν, ἤναγκάσθη ὁ Ἰησοῦς νὰ φύγῃ εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

16. Ὁ Ἰησοῦς θεραπεύει τὸν παράλυτον τῆς Καπερναούμ. (Ματθ. Θ' 1-8)

Οἱ Ἰουδαῖοι ἔθεράπευσεν ἄλλον παραλυτικὸν μίαν ἡμέραν ὡς ἔξῆς :

Ἐδίδασκε μέσα εἰς μίαν οἰκίαν εἰς τὴν πόλιν Καπερναούμ. Ἡ οἰκία ἦτο γεμάτη ἀπὸ κόσμον καθὼς καὶ τὸ προαύλιον, διότι τόσον εἶχε διαδοθῆ ἡ φήμη τοῦ Χριστοῦ, ώστε μόλις ἐμάνθανον, ὅτι εύρισκετο εἰς κάποιο μέρος, ἀμέσως ἔσπευδεν ὁ λαός, διὰ νὰ ἵδῃ καὶ ἀκούσῃ αὐτόν.

Ἐνῷ δὲ ἐδίδασκεν εἰς τὴν οἰκίαν αὐτήν, ἐφθασαν τέσσαρες ἄνθρωποι, οἱ δόποιοι ἐκράτουν ἔνα παραλυτικόν. Οὗτοι, ἔνεκα τοῦ συνωστισμοῦ, δὲν κατώρθωνταν νὰ εἰσέλθουν εἰς τὴν οἰκίαν. Ἀνέβηκαν τότε ἐπάνω εἰς τὴν στέγην, ἥνοιξαν ἔνα μέ-

ρος εἰς αὐτὴν καὶ κατεβίβασαν τὸν παράλυτον μὲ σχοινία.

‘Ο ’Ιησοῦς, δταν εἶδε τὴν μεγάλην πίστιν τοῦ παραλύτου καθώς καὶ τῶν ἀνθρώπων, οἱ δόποιοι τὸν ἐβάσταζον, εἶπεν εἰς τὸν ἀσθενῆ:

— «Θάρρος, τέκνον μου, ἀφέωνταί αἱ ἀμαρτίαι σου!»

Μεταξὺ τῶν ἀκροατῶν ἦσαν καὶ μερικοὶ Γραμματεῖς, ἀπὸ ἑκείνους, οἱ δόποιοι δὲν ἤνειχοντο τὸν ’Ιησοῦν καὶ ἔζήτουν ἀφορμὴν νὰ τὸν καταδιώξουν. Καθὼς λοιπὸν ἤκουσαν τοὺς λόγους τοῦ ’Ιησοῦ πρὸς τὸν παραλυτικόν, ἤρχισαν νὰ ψιθυρίζουν ἐναντίον του.

‘Ο Χριστὸς τότε τοὺς λέγει:

— «Διατί σκέπτεσθε πονηρὰ ἐναντίον μου; τί εἶναι εὔκολῶτερον νὰ εἴπω εἰς τὸν ἄρρωστον, ἀφέωνταί αἱ ἀμαρτίαι σου ἢ σήκω καὶ περιπάτει; Διὰ νὰ γνωρίσετε δυνατός, δτι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔχει ἔξουσίαν νὰ συγχωρῇ ἀμαρτίας, λέγει πρὸς τὸν ἄρρωστον: Σήκω καὶ πήγαινε εἰς τὸν οἶκον σου».

Εὕθυνς δὲ παραλυτικὸς Ιατρεύθη, ἐσηκώθη, ἔλαβε τὴν κλίνην τοῦ καὶ ἔξηλθε διὰ μέσου τοῦ πλήθους, τὸ δόποιον ἐθαύμαζε καὶ ἔδόξαζε τὸν Θεόν.

17. ‘Ο ’Ιησοῦς φεραπεύει τοὺς δέκα λεπρούς.

(Δουκ. ΙΖ' 11-19)

Εἰς τὴν ἀρχαίαν ἐποχήν, δπως καὶ σήμερον, δσοι ἀνθρώποι ἔπασχον ἀπὸ τὴν φοβεράν νόσον λέπραν δὲν ἔπετρέπετο νὰ πλησιάζουν τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους, διότι ἡ νόσος αὐτὴ εἶναι πολὺ μεταδοτική. ”Εμεναν λοιπὸν ἔξω ἀπὸ τὰς πόλεις ἀπομονωμένοι.

Δέκα τοιοῦτοι δυστυχεῖς ἤκουσαν, δτι ὁ ’Ιησοῦς θεραπεύει ἀσθενείας. “Οταν λοιπὸν ἐπληροφορήθησαν, δτι ὁ ’Ιησοῦς ἔπροκειτο νὰ μεταβῇ ἀπὸ ἔνα χωρίον, δπου εἶχε καταλύσει, εἰς τὴν ’Ιερουσαλήμ, ἥλθον καὶ ἐπερίμεναν πλησίον τοῦ δρόμου πότε θὰ περάσῃ.

Πράγματι ό 'Ιησοῦς ἐφάνη μετ' ὀλίγον νὰ ἔρχεται, τὸν ἡκολούθουν δὲ οἱ μαθηταὶ του καὶ ἄλλοι.

"Ηρχισαν τότε οἱ λεπροὶ νὰ ζητοῦν τὴν εὐσπλαγχνίαν του καὶ ἐφώναζον διαρκῶς :

«Κύριε Ἰησοῦ, ἐλέησόν μας!»

'Ο Σωτὴρ εἶδεν αὐτούς, τοὺς ἐλυπήθη καὶ τοὺς ἐθεράπευσεν. Εἶπε δὲ εἰς αὐτούς νὰ μεταβοῦν εἰς τοὺς Ἱερεῖς, διὰ νὰ βεβαιώσουν ἐκεῖνοι τὴν θεραπείαν καὶ νὰ τοὺς δώσουν τὴν ἄδειαν νὰ κατοικήσουν εἰς τὴν πόλιν.

Οἱ λεπροὶ ἐπῆγαν εἰς τοὺς Ἱερεῖς καὶ ἔλαβαν παρ' αὐτῶν τὴν ἄδειαν νὰ συναναστρέψονται ἐλεύθερα τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους, διότι ἐθεραπεύθησαν.

'Απὸ τοὺς θεραπευθέντας ὅμως λεπρούς μόνον ἔνας ἐπέστρεψε πρὸς τὸν Ἰησοῦν, ἔπεισεν εἰς τοὺς πόδας του καὶ τὸν ηὐχαρίστησε. Ἡτο δὲ αὐτὸς Σαμαρείτης.

Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτόν :

— «Δὲν ἐθεραπεύθητε δέκα; ποῦ εἶναι οἱ ἄλλοι ἐννέα;»

Καὶ ἀφοῦ ἐστράφη πρὸς τοὺς μαθητάς του, εἶπε :

— «Δὲν ἐπρεπε νὰ ἐπιστρέψουν νὰ δοξάσουν τὸν Θεόν καὶ οἱ ἄλλοι, παρὰ μόνον αὐτὸς ὁ ἀλλόφυλος Σαμαρείτης;»

"Ἐπειτα εἶπε πρὸς τὸν λεπρόν, ποὺ ἐθεραπεύθη :

— «Σήκω καὶ πήγαινε· ἡ πίστις σου σὲ ἔσσω σε.».

18. Ὁ Ἰησοῦς θεραπεύει τὸν τυφλὸν τῆς Ἱεριχοῦ.

(Λουκ. ΙΗ' 36 - 43)

"Οταν μίαν ἡμέραν δὲ Ἰησοῦς μὲ τοὺς μαθητάς του διήρχετο ἔνα δρόμον πλησίον τῆς Ἱεριχοῦ, ἡκούσθη μία φωνή :

— «Ιησοῦ, υἱὲ Δαβὶδ, ἐλέησόν με!».

Ἡτο ἔνας τυφλός, ὁ ὄποιος, καθὼς ἤκουσε τὸν θόρυβον, ποὺ ἐγίνετο ἀπὸ ἑκείνους ποὺ ἐπερνοῦσαν ἀπὸ ἑκεῖ, ἡρώτησε τί συνέβαινε. "Οταν δὲ ἔμαθεν, ὅτι ἤρχετο δὲ Ἰησοῦς, ἀμέσως ἤρχισε νὰ τὸν καλῇ καὶ νὰ ζητῇ τὴν βοήθειάν του.

“Οσοι εύρισκοντο πλησίον του, προσεπάθουν νὰ τὸν ἐμποδίσουν, ἀλλ’ ἐκεῖνος περισσότερον ἐκραύγαζε.

‘Ο Ἰησοῦς, ὁ ὁποῖος ἥκουσε τὴν κραυγὴν του, ἐστράφη, ἐπλησίασε τὸν τυφλὸν καὶ τὸν ἡρώτησε:

— «Διατί μὲ καλεῖς;»

Ἐκεῖνος δὲ ἀπήντησε:

— «Κύριε, Θέλω νὰ ἀναβλέψω».

Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπεν:

— «Ἄναβλεψε, τέκνον μου! Ἡ πίστις σου σὲ ἔσωσε».

Ο τυφλὸς τὴν ἰδίαν στιγμὴν ἀνέκτησε τὸ φῶς του καὶ ἤρχισεν ν' ἀκολουθῆ τὸν Κύριον καὶ νὰ δοξάζῃ μαζὶ μὲ δλον τὸν λαόν, διότι ἐπίστευσεν, δτι ἀληθῶς οὗτος εἶναι υἱὸς τοῦ Θεοῦ.

Εἰς τὴν Καπερναούμ ὁ Ἰησοῦς ἔκαμε καὶ ἄλλας θεραπείας. Ἐθεράπευσεν ἔνα τυφλὸν καὶ ἔνα κωφόν.

Διαρκῶς δὲ μετέβαινε ἀπὸ τὴν μίαν πόλιν εἰς τὴν ἄλλην καὶ ἐθεράπευε τοὺς πάσχοντας.

19. Ὁ Ἰησοῦς θεραπεύει τὸν ἐν γενετῇς τυφλόν.

(Ιωάν. Θ' 1 - 41)

Καθὼς ἔξήρχετο μίαν ἡμέραν ἀπὸ τὸν Ναὸν ὁ Ἰησοῦς, εἶδε πλησίον εἰς τὴν πύλην ἔνα ἄνθρωπον, ὁ ὁποῖος ἦτο τυφλὸς ἐκ γενετῆς.

Τότε οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ ἡρώτησαν αὐτόν:

— «Διδάσκαλε, ποῖος ἡμάρτησεν, αὐτὸς ἢ οἱ γονεῖς του, διὰ νὰ γεννηθῇ τυφλός;»

‘Ο δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη:

«Οὕτε αὐτὸς ἡμάρτησεν, οὔτε οἱ γονεῖς του, ἀλλ’ ἐγεννήθη τυφλὸς διὰ νὰ φανερωθοῦν δι’ αὐτοῦ τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ».

Καὶ ἀφοῦ εἶπε ταῦτα, ἐπτυσεν εἰς τὸ ἔδαφος, ἔκαμε πηλόν, μὲ τὸν ὁποῖον ἤλειψε τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ.

Λέγει τότε εἰς αὐτόν:

— « Πήγαινε τώρα εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωάμ νὰ νιφθῆς !»

Ἐκεῖνος ἐπῆγε καὶ μόλις ἐνίφθη, ἔβλεπε.

Ἐπέστρεψε δὲ γεμάτος χαρὰν καὶ ἐδοξολόγει τὸν Θεόν.

“Οσοι ἐγνώριζον τὸν τυφλόν, ὅταν εἶδον αὐτὸν νὰ βλέπῃ, ἥπορουν καὶ ἡρώτων ὁ ἔνας τὸν ἄλλον :

«Δὲν εἶναι αὐτός, ὁ ἐκ γενετῆς τυφλός, ὁ ὀποῖος ἔζήτει ἐλεημοσύνην εἰς τὰς ὁδούς ;»

Καὶ ἄλλοι μὲν ἔλεγον, ὅτι ἦτο αὐτὸς πράγματι, ἄλλοι δὲ διέταξε δὲν ἦτο, ἀλλ’ ὡμοίαζε πρὸς ἐκεῖνον. Ὁ ἕδιος ὅμως ἔλεγεν, ὅτι αὐτὸς ἦτο ὁ τυφλός, ποὺ ἔθεραπεύθη.

“Οταν δὲ ἡρώτων αὐτὸν πῶς ἔθεραπεύθη, διηγεῖτο πῶς ὁ Ἰησοῦς ἤλειψε τοὺς ὀφθαλμούς του μὲ τὸν πηλὸν καὶ ἔπειτα τὸν διέταξε νὰ μεταβῇ καὶ νὰ νιφθῇ εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωάμ. Οὗτος τὸ ἔκαμε καὶ ἔθεραπεύθη.

Τότε ὀδήγησαν αὐτὸν εἰς τοὺς Φαρισαίους, εἰς τοὺς ὀποίους διηγήθησαν τὴν θεραπείαν τοῦ τυφλοῦ.

Ἐπειδὴ καὶ αὐτοὶ δὲν ἐπίστευον, ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ ἄλλοτε τυφλός, διὰ τοῦτο ἡρώτησαν τὸν ἕδιον νὰ τοὺς εἴπῃ πῶς ἔθεραπεύθη.

Αὐτὸς ἀπήντησεν :

— «Ἐνας ἄνθρωπος, ὁ ὀποῖος ὀνομάζεται Ἰησοῦς, ἔκαμε πηλόν, μοῦ ἤλειψε τοὺς ὀφθαλμούς καὶ μοῦ εἶπε : « Πήγαινε εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωάμ, νὰ νιφθῆς !» Ἐπῆγα λοιπόν, ἐνίφθην καὶ τώρα βλέπω ».

Οἱ Φαρισαῖοι ὅμως, οἵ ὀποῖοι ἦσαν ἔχθροὶ τοῦ Χριστοῦ, ἤρχισαν νὰ τὸν κατακρίνουν, ὅτι εἰργάσθη ἡμέραν Σάββατον, διότι ἦτο πράγματι Σάββατον ἡ ἡμέρα ποὺ ἔθεραπεύθη ὁ τυφλός.

Καὶ ἔλεγον :

— «Αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἀμαρτωλός, διότι δὲν τηρεῖ τὸ Σάββατον».

“Ἀλλοι ὅμως ἔλεγον :

— «Αφοῦ εἶναι ἀμαρτωλός, πῶς κάμνει θαύματα ;»

Τότε ἡρώτησαν τὸν τυφλόν :

— «Σύ τί λέγεις περὶ αὐτοῦ ;»

‘Ο τυφλὸς ἀπήντησεν :

— «Εἶναι προφήτης !»

Τότε ἐκάλεσαν τοὺς γονεῖς τοῦ τυφλοῦ καὶ τοὺς ἥρω-
τησαν :

— «Αὐτὸς εἶναι ὁ υἱός σας, διὰ τὸν ὄποιον λέγετε, ὅτι
ἐγεννήθη τυφλός ; Πῶς λοιπὸν τώρα βλέπει ;»

Οἱ γονεῖς τοῦ τυφλοῦ ἀπεκρίθησαν :

— «Γνωρίζομεν, ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ υἱός μας καὶ ὅτι ἐγεν-
νήθη τυφλός· πῶς τώρα βλέπει, δὲν γνωρίζομεν. Ἐὰν θέλετε
δημως νὰ μάθετε περισσότερα, ἐρωτήσατε τὸν Ἰδιον, διότι ἔχει
μεγάλην ἡλικίαν καὶ γνωρίζει πῶς ἐθεραπεύθη καὶ ποῖος τὸν
ἐθεράπευσεν».

Ἐπον αὐτὰ οἱ γονεῖς τοῦ τυφλοῦ, διότι ἐφοβοῦντο τοὺς
Φαρισαίους.

Οἱ Φαρισαῖοι ἐφώναξαν καὶ πάλιν τὸν τυφλὸν καὶ τοῦ
εἶπον :

— «Νὰ δοξάσῃς τὸν Θεόν ποὺ σὲ ἐθεράπευσε, καὶ ὅχι τὸν
Ἰησοῦν, διότι δὲ ἀνθρωπος αὐτὸς εἶναι ἀμαρτωλός, ἐπειδὴ δὲν
φυλάττει τὸ Σάββατον».

Τότε ὁ τυφλὸς ἀπεκρίθη :

— «Ἐὰν εἶναι ἢ ὅχι ἀμαρτωλός, δὲν γνωρίζω· ἔνα πρᾶγμα
γνωρίζω, ὅτι ἐνῷ προηγουμένως δὲν ἔβλεπα, τώρα βλέπω».

Καὶ προσέθεσε :

— «Διατί τόσον πολὺ μὲ ἐρωτᾶτε ; Μήπως θέλετε νὰ γί-
νετε μαθηταὶ του ;»

Τότε οἱ Φαρισαῖοι ἀπήντησαν μὲ ἀγανάκτησιν καὶ θυμόν :

— «Ἡμεῖς εἴμεθα μαθηταὶ τοῦ Μωυσέως· ἐνῷ περὶ τῆς κατα-
γωγῆς τοῦ ἀμαρτωλοῦ αὐτοῦ ἀνθρώπου δὲν γνωρίζομεν τίποτε».

Τότε ὁ ἄλλοτε τυφλὸς ἀπεκρίθη :

— «Ἐγὼ γνωρίζω, ὅτι ὁ Θεός μόνον τοὺς εὔσεβεῖς καὶ
δικαίους ἀκούει».

Οἱ Φαρισαῖοι ὡργίσθησαν πολὺ ἐναντίον τοῦ τυφλοῦ καὶ
εἶπον πρὸς αὐτόν :

— «Σύ, ἔνας ἀνθρωπος ἀμαρτωλός, θέλεις νὰ μᾶς διδάξῃς;»

Ἐξεδίωξαν δὲ τὸν τυφλὸν ἀπὸ τὸν Ναόν.

Ἄργοτερον συνήντησεν ὁ Ἰησοῦς τὸν τυφλὸν ποὺ ἐθερά-
πευσε καὶ τὸν ἡρώτησε :

— «Σὺ πιστεύεις εἰς τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ;»

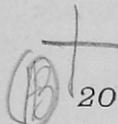
Ἐκεῖνος εἶπε :

— «Ποῖος εἶναι, Κύριε, διὰ νὰ πιστεύσω εἰς αὐτόν;»

— «Αὐτὸς ποὺ δημιεῖ μαζί σου εἶναι.»

Ο τυφλὸς ἀμέσως προσεκύνησε τὸν Ἰησοῦν καὶ εἶπε :

— «Πιστεύω, Κύριε.»

20. Ὁ Ἰησοῦς θεραπεύει τὸν δοῦλον τοῦ ἑκατοντάρχου.

(Ματθ. Η' 5 - 13)

Μίαν ήμέραν, ποὺ εύρισκετο ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Καπερναούμ, παρουσιάσθη εἰς αὐτὸν ἔνας ἑκατόνταρχος, δηλαδὴ ἀξιωματικὸς τοῦ Ρωμαϊκοῦ στρατοῦ. Οὗτος παρεκάλει τὸν Ἰησοῦν διὰ τὸν ὑπηρέτην του, δ ὄποιος, καθὼς ἔλεγεν, ἦτο εἰς τὴν οἰκίαν του παράλυτος καὶ ἐβασανίζετο πολὺ ἀπὸ τὴν ἀσθένειάν του.

Ο Ἰησοῦς ἀπεκρίθη εἰς τὸν ἀξιωματικόν, ὅτι θὰ ὑπάγῃ νὰ θεραπεύσῃ τὸν δούλον του.

— «Κύριε, δὲν εἶμαι ἔγῳ ἀξιος, διὰ νὰ εἰσέλθῃς εἰς τὴν οἰκίαν μου. Ἀλλ’ ὅπως ἔγῳ, μόλις δώσω μίαν διαταγήν, αὕτη ἐκτελεῖται ἀπὸ τοὺς στρατιώτας μου, ἔτσι καὶ σὺ δύνασαι ἔνα λόγον νὰ εἴπης καὶ δ ὑπηρέτης μου θὰ θεραπευθῇ ἀμέσως.»

Καθὼς ἤκουσεν αὐτὰ δ Ἰησοῦς, ἐθαύμασε καὶ λέγει :

— «Τοιαύτην πίστιν δὲν εύρηκα οὔτε μεταξὺ τῶν Ἰουδαίων. Λοιπόν, θὰ πιστεύσουν εἰς ἐμὲ πολλοὶ ἀπὸ ἄλλα ἔθνη καὶ θὰ σωθοῦν, ἐνῷ οἱ Ἰουδαῖοι θὰ μείνουν ἔξω τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ.»

Ἐστράφη δὲ πρὸς τὸν Ρωμαῖον ἀξιωματικὸν καὶ τοῦ λέγει :

— «Πήγαινε καὶ θὰ γίνῃ κατὰ τὴν πίστιν σου.»

Τὴν ἰδίαν στιγμὴν δ ὑπηρέτης τοῦ ἑκατοντάρχου ἐθερα-
πεύθη.

B

— 21. Ὁ Ἰησοῦς θεραπεύει τὸν δαιμονιζομένους.

(Ματθ. Η' 28 - 33)

Μίαν ἡμέραν ὁ Ἰησοῦς μὲ τοὺς μαθητάς του διέπλευσαν τὴν λίμνην τῆς Τιβεριάδος καὶ ἐφθασαν εἰς τὴν ἀντικρυνὴν χώραν τῶν Γεργεσηνῶν.

Καθὼς διήρχοντο ἔνα δρόμον, ἐβγῆκαν ἐμπρός των δύο δαιμονιζόμενοι. Αὐτοὶ ἔμενον μέσα τὰ μνημεῖα καὶ ἥσαν τόσον ἀγριοι, ὅστε κανεὶς δὲν ἐτόλμα νὰ περνᾷ ἀπὸ τὸν δρόμον ἐκεῖνον.

Αφοῦ λοιπὸν αὐτοὶ ἐβγῆκαν ἐμπρός εἰς τὸν Ἰησοῦν, ἤρχισαν νὰ φωνάζουν ἀγριεμένοι καὶ νὰ λέγουν :

— «Τί θέλεις ἀπὸ ἡμᾶς, Ἰησοῦ, σὺ εἶ τοῦ Θεοῦ; Ἡλθες ἐδῶ, διὰ νὰ μᾶς βασανίσῃς;»

Ἐτυχε τὴν ὕραν ἐκείνην νὰ εύρισκεται ὀλίγον μακρύτερον μία ἀγέλη ἀπὸ χοίρους, οἱ ὅποιοι ἔβοσκον. Ἐφώναζον λοιπὸν οἱ δαιμονες μὲ τὸ στόμα τῶν δυστυχῶν δαιμονιζομένων καὶ παρεκάλουν τὸν Ἰησοῦν :

— «Ἐὰν μᾶς βγάλῃς, δῶσε μας τὴν ἄδειαν νὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων».

Τότε ὁ Ἰησοῦς ἔδωσεν εἰς τὰ δαιμόνια τὴν ἄδειαν καὶ τοὺς εἶπε :

— «Πηγαίνετε».

Ἐξῆλθον λοιπὸν τὰ δαιμόνια ἀπὸ τοὺς δαιμονιζομένους καὶ εἰσῆλθον εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων. Μόλις ἔγινε αὐτό, ὅλοι οἱ χοίροι ὠρμησαν εἰς τὸν κρημνόν, ποὺ ἔβλεπε πρὸς τὴν θάλασσαν καὶ ἔπεσαν καὶ ἐπνίγησαν.

Οἱ χοιροβοσκοὶ ἔφυγαν καὶ ἀφοῦ ἐφθασαν εἰς τὴν πόλιν διηγήθησαν τὸ θαῦμα αὐτὸ εἰς ὅλους.

— 22. Ὁ Ἰησοῦς θεραπεύει τὸν δαιμονιζόμενον κωφόν.

(Ματθ. Θ' 32 - 34)

Μίαν ἄλλην ἡμέραν ἔφεραν εἰς τὸν Ἰησοῦν ἔνα δαιμονιζόμενον, ὁ δόποιος ἦτο κωφάλαλος. Ὁ Ἰησοῦς ἐθεράπευσε τὸν δυστυχῆ αὐτόν.

‘Ο κωφάλαλος, μόλις ἐθεραπεύθη, ἤρχισε νὰ συνομιλῇ.

‘Ο κόσμος ποὺ παρηκολούθησε τὴν θεραπείαν, ἐθαύμαζε καὶ ἔλεγε :

— «Ποτὲ δὲν ἔγινε παρόμοιον θαῦμα εἰς τοὺς Ἰσραηλίτας!»

Οἱ Φαρισαῖοι ὅμως, οἱ ὄποιοι ἐμίσουν τὸν Ἰησοῦν, ἔλεγον:

— «‘Υπηρετεῖ τὸν ἀρχηγὸν τῶν δαιμόνων καὶ δι’ αὐτοῦ ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια».

‘Ο Ἰησοῦς ὅμως τότε εἶπε :

— «Πῶς εἶναι δυνατὸν ὁ Σατανᾶς νὰ ἐκβάλῃ τὸν Σατανᾶν; ἐὰν μία βασιλεία διαιρεθῇ, δὲν ἡμπορεῖ πλέον νὰ σταθῇ. Καὶ εἰς μίαν οἰκογένειαν, ἀν μπῆ διχόνοια, θὰ διαλυθῇ. Κανεὶς δὲν δύναται νὰ ἀρπάσῃ τὰ πράγματα ἐνὸς δυνατοῦ, ἐὰν πρῶτα δὲν συλλάβῃ καὶ δέση τὸν δυνατόν».

23. ‘Ο Ἰησοῦς θεραπεύει τὴν δαιμονιζομένην κόρην.

(Ματθ. ΙΕ' 21 - 28)

Μίαν ἡμέραν ὁ Σωτὴρ εἶχε πλησιάσει εἰς τὰ σύνορα τῆς Τύρου καὶ τῆς Σιδῶνος. Ἐνῷ λοιπὸν εὑρίσκετο ἐκεῖ μὲ τοὺς μαθητάς του, μία γυνὴ Χαναναία, ποὺ ἤρχετο ἀπὸ τὰ μέρη ἐκεῖνα, παρουσιάσθη καὶ ἤρχισε νὰ φωνάζῃ καὶ νὰ λέγῃ :

— «Ἐλέησόν με, Κύριε, Υἱὲ τοῦ Δαβὶδ! Ἡ κόρη μου ἔχει κακὸ δαιμόνιον καὶ ὑποφέρει».

‘Ο Ἰησοῦς ὅμως, ἐπειδὴ ἤθελε νὰ δείξῃ τὴν πίστιν αὐτῆς τῆς ξένης γυναικὸς εἰς τοὺς ἄλλους, δὲν τῆς ἀπεκρίθη τίποτε.

‘Εκείνη τότε ἐξηκολούθησε νὰ φωνάζῃ καὶ νὰ ἐπιμένῃ.

‘Επῆγε εἰς τοὺς μαθητάς τοῦ Σωτῆρος καὶ ἐζήτει ἀπὸ αὐτοὺς νὰ τὴν βοηθήσουν καὶ νὰ παρακαλέσουν καὶ αὐτοὶ τὸν Χριστόν.

Τότε οἱ μαθηταὶ ἐπλησίασαν καὶ εἶπον εἰς τὸν Ἰησοῦν :

— «Κύριε, κάμε κάτι δι’ αὐτήν, διότι ἔρχεται καὶ φωνάζει εἰς ἡμᾶς».

Τότε ὁ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη πρὸς τοὺς μαθητάς του καὶ εἶπε :

— «Δὲν ἀπεστάλην, εἰμὴ μόνον διὰ νὰ σώσω τοὺς ἀμαρτωλοὺς Ἰσραηλίτας».

‘Η γυναίκα ὅμως ἥλθε πλησίον τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἀφοῦ ἐγονάτισεν ἐμπρός του, εἶπε πάλιν:

— «Κύριε, βοήθησέ με!»

Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπε:

— «Δὲν εἶναι καλὸν νὰ ρίψῃ κανεὶς τὸν ἄρτον τῶν τέκνων του εἰς τοὺς σκύλους.»

Καὶ ἐκείνη ἀπεκρίθη:

— «Ναί, Κύριε, τρώγουν ὅμως καὶ οἱ σκύλοι τὰ ψιχία, ποὺ πίπτουν ἀπὸ τὴν τράπεζαν τῶν κυρίων των».

Τότε πλέον ὁ Ἰησοῦς εἶπεν εἰς αὐτήν:

— «Ὥ γυναίκα, ἡ πίστις ποὺ ἔχεις εἶναι μεγάλη. Ἐς ἐκπληρωθῆ λοιπόν ἡ ἐπιθυμία σου!»

Καὶ τὴν ἴδιαν στιγμὴν ἐθεραπεύθη ἡ κόρη της.

24. Ὁ Ἰησοῦς θεραπεύει τὸν ἐπιληπτικὸν νέον.

(Ματθ. ΙΖ' 14 - 21)

Μίαν ἡμέραν, ὅτε ὁ Ἰησοῦς ἦτο εἰς τὸ μέσον τοῦ ὄχλου, ἐπλησίασεν αὐτὸν ἔνας ἄνθρωπος, ὁ ὅποιος τὸν παρεκάλει μὲ δάκρυα νὰ θεραπεύσῃ τὸν υἱόν του, ποὺ ἔπασχεν ἀπὸ σεληνιασμόν.

‘Ο ἄνθρωπος αὐτὸς ἔγονάτισεν ἐμπρός του καὶ τοῦ λέγει:

— «Κύριε, ἐλέησε τὸν υἱόν μου, διότι σεληνιάζεται καὶ ὑποφέρει πολύ. Ὁταν τὸν καταλαμβάνῃ ἡ ἀσθένεια, γίνεται ἀναισθητος, σπασμοὶ τὸν ταράσσουν καὶ ἀφοὶ ἐξέρχονται ἀπὸ τὸ στόμα του. Τότε πίπτει ἀλλοτε εἰς τὸ ὅδωρ καὶ ἀλλοτε εἰς τὸ πῦρ. Τὸν ἔφερα καὶ εἰς τοὺς μαθητάς σου, ἀλλὰ δὲν ἡδυνήθησαν νὰ τὸν θεραπεύσουν.»

Τότε ὁ Ἰησοῦς ἐθύμωσε καὶ εἶπεν:

— «Ὥ ἄπιστος καὶ διεστραμμένη γενεά, ἔως πότε θὰ ὑποφέρω τὴν ἀπιστίαν σας;»

“Επειτα ἐστράφη πρὸς τὸν ἄνθρωπον καὶ εἶπεν:

— «Ἐσύ πιστεύεις, ὅτι θὰ θεραπεύσω τὸν υἱόν σου;»

‘Εκεῖνος ἀπεκρίθη:

— «Πιστεύω, Κύριε, πιστεύω. Βοήθησέ με, Κύριε, καὶ σύ, ἂν ἡ πίστις μου δὲν εἶναι ἀρκετή».

Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπε :

— «Φέρετε τὸ παιδίον ἐδῶ».

«Οταν δὲ ἔφεραν ἐμπρός του τὸ παιδίον, ὁ Ἰησοῦς ἐπετίμησε τὸ δαιμόνιον καὶ αὐτὸν ἔξηλθεν, ὃστε ἀμέσως τὸ παιδίον ἐθεραπεύθη.

Τότε ἐπλησίασαν οἱ μαθηταί του τὸν Ἰησοῦν καὶ τὸν ἡρώτησαν Ἰδιαιτέρως :

— «Διατί ἡμεῖς δὲν ἡμπορέσαμεν νὰ ἐκβάλωμεν τὸ δαιμόνιον;»

‘Ο Ἰησοῦς τοὺς ἀπεκρίθη :

— «Διότι δὲν ἔχετε πίστιν. Ἐὰν ἔχετε πίστιν ὅσον ἔνας κόκκος σινάπεως, θὰ ἡμπορούσατε νὰ εἰπῆτε εἰς τὸ ὄρος αὐτὸν «πήγαινε ἀπὸ ἐδῶ ἐκεῖ» καὶ θὰ πάῃ. Τίποτε δὲν θὰ εἶναι ἀδύνατον διὰ σᾶς.

» Τὰ δαιμόνια δὲ τῶν ἀνθρώπων ἐκβάλλονται διὰ τῆς προσευχῆς καὶ τῆς νηστείας».

25. Ὁ Ἰησοῦς θεραπεύει τὸν κωφάλαλον.

(Μάρκ. Ζ' 31 - 37)

Μίαν ἡμέραν, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ Ἰησοῦς εύρισκετο παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, ἔφεραν εἰς αὐτὸν ἕνα κωφάλαλον. Παρεκάλουν δὲ τὸν Ἰησοῦν νὰ θέσῃ τὴν χεῖρα του ἐπάνω εἰς αὐτόν, διὰ νὰ θεραπευθῇ.

‘Ο Ἰησοῦς παρέλαβε τὸν κωφὸν Ἰδιαιτέρως καὶ πρῶτον μὲν ἔβαλε τοὺς δακτύλους εἰς τὰ δάτα του. Κατόπιν, ἀφοῦ ἐπιτυσεν εἰς τὸν δάκτυλόν του, ἤγγισε τὴν γλῶσσαν τοῦ κωφαλάλου. Ἔπειτα, ἀφοῦ ὑψώσε τοὺς ὀφθαλμούς του πρὸς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐστέναξεν, εἶπε :

— «Ν ἀ ἀ ν οι χ θ ḥ ζ !»

Καὶ ἀμέσως ἡνοίχθησαν τὰ δάτα τοῦ ἀσθενοῦς καὶ ἐλύθη ἡ γλῶσσα του, ὃστε ἥρχισε νὰ συνομιλῇ.

‘Ο Ἰησοῦς παρήγγειλε νὰ μὴ ἀνακοινώσουν τὴν θεραπείαν εἰς κανένα. Ἀλλ’ ὅμως, ὅσον ὁ Ἰησοῦς ἐζήτει τοῦτο, τόσον περισσότερον διεδίδοντο τὰ θαύματά του.

‘Ο δὲ λαὸς κατάπληκτος ἔλεγε :

— «Κάμνει τοὺς κωφούς νὰ ἀκούουν καὶ τοὺς ἀλάλους νὰ δημιλοῦν!»

26. Ὁ Ἰησοῦς θεραπεύει τὴν ραχιτικήν.

(Δουκ. ΙΓ' 10 - 13)

‘Ο Ἰησοῦς ἐδίδασκε μίαν ἡμέραν εἰς τὴν συναγωγήν.

Ἐκεῖ ἦτο μία γυναίκα, πού εἶχε ραχιτικήν πάθησιν, ὥστε τὸ σῶμα τῆς ἦτο πάντοτε σκυμμένον πρὸς τὰ ἐμπρός καὶ δὲν ἤδυνατο καθόλου νὰ τὸ σηκώσῃ πρὸς τὰ ἐπάνω. Ἐπασχε δὲ ἀπὸ τὴν πάθησιν αὐτὴν δέκα ὅκτω ἔτη.

“Οταν δὲ Ἰησοῦς εἶδε τὴν δυστυχῆ γυναίκα, τῆς λέγει :

— «Ὥ γυναίκα, εἶσαι ἐλευθερωμένη ἀπὸ τὴν πάθησίν σου».

Καὶ καθὼς ἔλεγεν αὐτούς τοὺς λόγους, ἔθεσε τὰς χεῖρας του ἐπάνω της.

Ἀμέσως δὲ πάσχουσα ἐσηκώθη καὶ ἦλθεν εἰς τὴν φυσικήν στάσιν τὸ σῶμα της.

Ἐδόξασε τότε τὸν Θεὸν γεμάτη ἀπὸ εὐγνωμοσύνην διὰ τὴν θεραπείαν της.

27. Ὁ Ἰησοῦς θεραπεύει ἕνα ὄρθρωπον.

(Δουκ. ΙΑ' 1 - 6)

Κάποτε, ἐνῷ ὁ Ἰησοῦς ἔτρωγεν εἰς μίαν οἰκίαν, εἰς τὴν ὁποίαν εἶχον συγκεντρωθῆ πολλοί, εἶδεν ἐμπρός του ἕνα ὄρθρωπον, δὲν ὁποῖος ἔπασχεν ἀπὸ ὄρθρωπικίαν.

Ἔτο δὲ ἡ ἡμέρα ἐκείνη Σάββατον, κατὰ τὸ ὁποῖον, σύμφωνα μὲ τὸν Ἐβραϊκὸν νόμον, ἀπηγορεύετο αὐστηρῶς πᾶσα ἐργασία.

‘Ο Ἰησοῦς ἥρωτησε τότε τοὺς παρισταμένους Φαρισαίους καὶ τοὺς νομικούς, ἀν ἐπιτρέπεται τὸ Σάββατον νὰ θεραπεύῃ κανεὶς τοὺς πάσχοντας. Ἐκεῖνοι δὲν ἔδωσαν ἀπόκρισιν.

Τότε ὁ Ἰησοῦς ἤπλωσε τὴν ραχιτικήν του, ἐπιασε τὸν ὄρθρωπον καὶ τὸν ἐθεράπευσε.

’Αφοῦ δὲ ἔκαμε τὴν θεραπείαν, εἶπε πάλιν πρὸς τοὺς πατρισταμένους :

— «Ποῖος ἀπὸ σᾶς, ἐὰν πέσῃ τὸ ζῷον του εἰς φρέαρ καὶ εἶναι ἡμέρα Σάββατον, δὲν θὰ προσπαθήσῃ ἀμέσως νὰ τὸ ἀνασύρῃ ἀπὸ ἑκεῖ ; »

28. Ὁ Ἰησοῦς θεραπεύει τὸν υἱὸν ἐνὸς αὐλικοῦ.

(Ιωάν. 4' 45 - 53)

Εύρισκετο ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν πόλιν Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας. Καθώς ἐπληροφορήθη τοῦτο ἕνας αὐλικός, ὁ ὄποιος ἔμενε εἰς τὴν Καπερναοῦμ καὶ εἶχε τὸν υἱὸν του κατάκοιτον καὶ ἐτοιμοθάνατον, ἐπῆγεν ἀμέσως πρὸς τὸν Ἰησοῦν.

Παρουσιάσθη λοιπὸν εἰς αὐτὸν καὶ τὸν παρεκάλει νὰ μεταβῇ καὶ νὰ θεραπεύσῃ τὸν υἱὸν του, πρὶν ἀποθάνῃ.

‘Ο Ἰησοῦς τοῦ λέγει :

— «Πρέπει νὰ ιδῆτε θαύματα, διὰ νὰ πιστεύσετε».

Ἐκεῖνος πάλιν τὸν παρεκάλει καὶ ἔλεγε :

— «Κύριε, ἔλα γρήγορα, πρὶν ἀποθάνῃ τὸ παιδί μου».

Τότε ὁ Ἰησοῦς τοῦ λέγει :

— «Πήγαινε, ὁ υἱός σου ζῇ».

‘Ο ἄνθρωπος ἐπίστευσεν εἰς τὸν λόγον, ποὺ εἶπεν εἰς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἀνεχώρησε. Καὶ ἐνῷ εύρισκετο ἀκόμη εἰς τὸν δρόμον, τὸν συνήντησαν οἱ ὑπηρέται του, οἱ ὄποιοι ἤρχοντο νὰ τοῦ ἀναγγείλουν, ὅτι ὁ υἱός του εἶναι καλύτερα.

Αὐτὸς τοὺς ἡρώτησε :

— «Ποίαν ὥραν παρετηρήσατε, ὅτι τὸ παιδίον εἶχε καλυτερεύσει ;»

Αὐτοὶ τοῦ ἀπεκρίθησαν :

— «Κατὰ τὴν ἑβδόμην ὥραν ἄφησε τὸν ἄρρωστον διπυρετός».

Ἐνόησε τότε ὁ πατήρ, ὅτι αὐτὸς εἶχε γίνει ἀκριβῶς τὴν ὥραν ποὺ ὁ Ἰησοῦς τοῦ εἶχε εἰπεῖ :

— «Πήγαινε, ὁ υἱός σου ζῇ».

Τότε ὁ αὐλικὸς ἐπίστευσεν εἰς τὸν Κύριον μὲ δόλην τὴν οἰκογένειάν του.

29. Ἡ ἀνάστασις τῆς θυγατρὸς τοῦ Ἰαείρου.
(Ματθ. Θ' 18 - 25)

Τὴν ἡμέραν, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ Ἰησοῦς ἐκάλεσε τὸν τελώνην Ματθαῖον ως μαθητήν, οὗτος προσεκάλεσε τὸν Ἰησοῦν μὲ τοὺς ἄλλους μαθητάς, διὰ νὰ δειπνήσουν μαζί.

Τότε οἱ Ἰουδαῖοι κατηγόρησαν τὸν Ἰησοῦν, ὅτι κάθεται καὶ τρώγει μαζὶ μὲ τελώνας. Διότι ἐθεωροῦντο τότε οἱ τελῶναι ἀμαρτωλοί.

Εἰς τὰς κατηγορίας αὐτὰς ὁ Ἰησοῦς ἀπήντησεν :

— «Οἱ ύγιεῖς δὲν ἔχουν ἀνάγκην λατροῦ, ἀλλ’ οἱ ἀσθενεῖς. Ἐγὼ δὲν ἥλθον νὰ καλέσω τοὺς δικαίους, ἀλλὰ τοὺς ἀμαρτωλούς εἰς μετάνοιαν».

Ἐνῷ δὲ ἐγίνετο τὸ δεῖπτον, ἥλθεν ἐκεῖ ἔνας ἀρχισυνάγωγος, δηλαδὴ ἔνας σεβάσμιος Ἰουδαῖος ἀπὸ ἑκείνους, τοὺς ὁποίους ὤριζαν νὰ διευθύνουν τὴν τάξιν, ὅταν ἐμαζεύοντο οἱ Ἐβραῖοι εἰς τὴν συναγωγήν. Αὐτὸς ὁ γέρων ἀρχισυνάγωγος ὠνομάζετο Ἰάειρος, ἥτο δὲ ταραγμένος καὶ τὸ πρόσωπόν του ἔδειχνε μεγάλην ἀνησυχίαν.

Καθώς εἰσῆλθεν εἰς τὴν αἴθουσαν, ὅπου ἐγίνετο τὸ δεῖπνον καὶ ἀντίκρυσε τὸν Ἰησοῦν, ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας του. Ἡρχισε δὲ νὰ τὸν παρακαλῇ νὰ σηκωθῇ καὶ νὰ σπεύσῃ εἰς τὴν οἰκίαν του, διὰ νὰ σώσῃ τὴν κόρην του. Διότι ἡ κόρη τοῦ Ἰαείρου, ἡ ὁποία ἥτο δώδεκα ἔτῶν, ἐκινδύνευε ν’ ἀποθάνῃ. Δὲν ἤμποροῦσε δὲ κανεὶς ἄλλος νὰ δώσῃ τὴν ύγειαν καὶ τὴν ζωὴν εἰς τὸ μονάκριθον παιδί του, εἰμὴ μόνον ὁ Ἰησοῦς.

Ο Σωτήρ, ὁ ὁποῖος εἶδε τὸν δυστυχῆ γέροντα γονατισμένον ἐμπρός του μὲ πίστιν, τὸν ἐλυπήθη καὶ ἐπειδὴ ἡ καρδία του ἥτο γεμάτη προθυμίαν διὰ καλάς πράξεις, ἐδέχθη ἀμέσως.

Ἐσηκώθη λοιπὸν ἀπὸ τὴν τράπεζαν καὶ ἤκολούθησε τὸν Ἰαείρον. Καθώς ἔξεκίνησαν διὰ τὸν οἶκον τοῦ ἀρχισυναγώγου, ἐπήγαιναν μαζί του καὶ οἱ μαθηταί του καὶ ἄλλο πλῆθος πολύ, τὸ ὁποῖον ἤκολούθει εἰς τὸν δρόμον.

Ἐνῷ ὅμως εύρισκοντο εἰς τὸν δρόμον, ἐφάνησαν νὰ ἔρχωνται ἄνθρωποι τοῦ Ἰαείρου ἀπὸ τὴν οἰκίαν του. Αὐτοί, ὅταν

ἐπλησίασαν, ἀνήγγειλαν τὴν θλιβεράν εἰδησιν, ὅτι ἡ μικρὰ κόρη εἶχε πλέον ἀποθάνει. Δὲν ἔχειάζετο λοιπὸν νὰ γίνῃ ἡ ἐνόχλησις αὐτὴ εἰς τὸν Ἰησοῦν, ἀλλὰ νὰ τὸν ἀφήσουν, καθὼς καὶ τὸ πλῆθος, νὰ ἐπιστρέψουν.

‘Ο δυστυχὴς πατήρ, καθὼς ἥκουσε τὴν εἰδησιν, ἔμεινεν ἀφωνος καὶ ἀκίνητος. ’Ἐν τούτοις ἔρριψεν ἔνα βλέμμα γεμάτον ἀπὸ ἐλπίδα εἰς τὸν Σωτῆρα.

‘Ο Ἰησοῦς, δ ὁποῖος εἶδε πόσον μεγάλην πίστιν εἶχε μέσα εἰς τὴν ψυχήν του δ ἀρχισυνάγωγος καὶ πόσον ἡ τρομερὰ ἐκείνη εἰδησις τὸν εἶχε λυπήσει, τοῦ λέγει ἀμέσως μὲ μεγάλην καλωσύνην καὶ συμπάθειαν :

— «Μὴ ἀνησυχῇς! Ἐχε πίστιν καὶ ἡ κόρη σου θὰ σωθῇ».

’Αφοῦ εἶπεν αὐτά δ Ἰησοῦς, δ Ἰάειρος ἔλαβε θάρρος. Τώρα μὲ περισσότερον στερεάν τὴν πίστιν του εἶχε πλέον τὴν πεποίθησιν, ὅτι θὰ ἔβλεπε πάλιν τὴν ἀγαπημένην κόρην του νὰ τὸν ἐναγκαλίζεται γεμάτη ύγειαν καὶ ζωὴν. ”Ηρχισαν λοιπὸν νὰ προχωροῦν πάλιν ὅλοι πρὸς τὴν οἰκίαν.

Πραγματικά, ἡ μεγάλη πίστις, τὴν δοπίαν εἶχεν ὁ Ἰάειρος, ἔλαβε τὴν ἀνταμοιβήν της. Διότι δ Ἰησοῦς ἔδωσεν ἀληθινὰ εἰς τὸν πατέρα γεμάτην ζωὴν τὴν κόρην του. ”Εγινε δὲ τὸ θαῦμα τοῦτο ὡς ἔξης :

“Οταν ἔφθασαν εἰς τὴν οἰκίαν, οἱ θρῆνοι ποὺ ἡκούοντο ἀπὸ μακράν ἔφανέρωναν, ὅτι πραγματικά ἡ κόρη εἶχε πλέον ἀποθάνει. ’Ο Ἰησοῦς ὅμως, καθὼς ἐπροχώρει μέσα ἀπὸ ἐκείνους ποὺ ἔκλαιον, εἶπε :

— «Μὴ κλαίετε. Τὸ κοράσιον δὲν ἔχει ἀποθάνει, ἀλλὰ κοιμᾶται».

”Επειτα ἐπροχώρησε καὶ ἔφθασεν εἰς τὸ δωμάτιον, ὅπου ἦτο τὸ κοράσιον, ἀκίνητον πλέον, ἐπάνω εἰς τὴν νεκρικὴν κλίνην.

Τότε διέταξεν ὁ Σωτὴρ νὰ ἔξελθουν ἀπὸ τὸ δωμάτιον ὅλοι ὅσοι εἶχον μαζευθῆ ἐκεῖ. Εἰς τὸν νεκρικὸν θάλαμον δὲν ἔμειναν παρὰ μόνον δ Ἰησοῦς, οἱ τρεῖς μαθηταί του Πέτρος, Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης καὶ οἱ γονεῖς τῆς νεκρᾶς κόρης.

’Αφοῦ ἔγιναν αὐτά, ἐπλησίασεν εἰς τὴν κλίνην, ἔλαβε τὸ παγωμένον χέρι τοῦ παιδίου καὶ εἶπε :

Ἡ ἀνάστασις τῆς θυγατρὸς τοῦ Ἰαείρου.

— « Παιδί μου, σήκω ! »

Αμέσως τὸ κοράσιον ἐπήδησεν ἀπὸ τὴν κλίνην του γεμάτο ζωὴν καὶ ὑγείαν.

Τότε οἱ γονεῖς τοῦ παιδίου τὸ ἔλαβον εἰς τὰς ἀγκάλας των καὶ ἔκλαιον ἀπὸ χαρὰν καὶ συγκίνησιν. "Επειτα ἔπεσαν εἰς τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, τὸν προσεκύνησαν καὶ τὸν ἡχαρίστησαν διὰ τὸ μεγάλο καλὸν ποὺ τοὺς ἔκαμε. 'Ο δὲ Ἰησοῦς παρήγγειλε νὰ δώσουν φαγητὸν εἰς τὸ παιδίον, διότι ἦτο πλέον ἐξηγνητλημένον ἀπὸ τὴν ἀσθένειαν.

"Επειτα ἐπῆρε ἀμέσως τοὺς μαθητάς του καὶ ἔφυγε προτοῦ νὰ πληροφορηθῇ ὁ κόσμος, ποὺ ἐπερίμενεν ἔξω ἀπὸ τὴν οἰκίαν, τί συνέβη.

Τὸ θαῦμα τοῦτο ἔκαμε μεγάλην κατάπληξιν εἰς δλους καὶ πολὺ γρήγορα διεδόθη εἰς δλην τὴν χώραν.

30. Ἡ ἀνάστασις τοῦ υἱοῦ τῆς χήρας εἰς Ναΐν.

(Δουκ. Ζ' 11 - 17)

Ο Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐπήγαινε κάποτε εἰς τὴν πόλιν τῆς Γαλιλαίας Ναΐν. Τὸν ἡκολούθουν δὲ οἱ μαθηταί του καὶ πολὺς λαός.

"Οταν ἐπλησίασαν εἰς τὴν πόλιν, συνήντησαν μίαν κηδείαν, ἡ ὅποια ἥρχετο ἀπὸ τὸ ἀντίθετον μέρος. 'Ο νεκρὸς ἦτο τὸ μονογενὲς τέκνον μιᾶς χήρας, ἡ ὅποια ἐθρήνει ἀπαρηγόρητα τὸ τέκνον της.

"Ο Ἰησοῦς εύσπλαγχνίσθη τὴν δυστυχῆ μητέρα, τὴν ἐπλησίασε καὶ λέγει εἰς αὐτήν :

— « Μὴ κλαίης ! »

"Επειτα ἐσταμάτησεν αὐτοὺς ποὺ ἔφερον τὸν νεκρόν, ἐπλησίασε καὶ λέγει :

— « Νεανίσκε, εἰς σὲ λέγω, σήκω ἐπάνω ! »

"Ο νεκρὸς ἀμέσως ἐκάθισεν εἰς τὸ κρεβάτι του καὶ ἥρχισε νὰ ὁμιλῇ.

Τότε παρέδωσεν αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν μητέρα του.

"Ολοι κατελήφθησαν ἀπὸ φόβον καὶ θαυμασμὸν καὶ ἐπί-

στευον, ὅτι ὁ Θεὸς εἶχε στείλει πραγματικά τὸ υἱὸν Αὕτοῦ διὰ τὴν σωτηρίαν τοῦ κόσμου.

Διεδόθη δὲ τὸ θαῦμα εἰς ὅλα τὰ πέριξ μέρη.

31. Ἡ ἀνάστασις τοῦ Λαζάρου.

(*Iωάν. ΙΑ' 1 - 44*)

“Ἐνας φίλος τοῦ Ἰησοῦ, ποὺ ὠνομάζετο Λάζαρος, ἔμενε μὲ τὰς δύο ἀδελφάς του, τὴν Μαρίαν καὶ τὴν Μάρθαν, εἰς μίαν κώμην πλησίον τῆς Ἱερουσαλήμ, τὴν Βηθανίαν. Μίαν ἡμέραν ὁ Λάζαρος ἦσθενησεν, αἱ δὲ ἀδελφαὶ του εἰδοποίησαν τὸν Ἰησοῦν.

‘Ο Ἰησοῦς, ὅταν τὸν ἐπληροφόρησαν διὰ τὴν ἀσθένειαν τοῦ Λαζάρου, εἶπεν εἰς τοὺς μαθητάς του, ὅτι ἀπὸ τὴν ἀσθένειαν αὐτὴν δὲν ἐπρόκειτο νὰ ἀποθάνῃ ὁ Λάζαρος, ἀλλ’ ἐπρόκειτο νὰ δοξασθῇ ὁ Γίδες τοῦ Θεοῦ.

Καὶ παρέμεινεν ἀκόμη δύο ἡμέρας ἐκεῖ ὅπου εύρισκετο.

Τὴν τρίτην ἡμέραν εἶπεν εἰς τοὺς μαθητάς του :

— «‘Ο φίλος ἡ μῶν ὁ Λάζαρος ἐκοιμήθη.

“Ἄς ύπάγω μεν νὰ τὸν ἐξυπνήσω μεν».

Οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ ὑπέθεσαν, ὅτι πραγματικῶς ἐπρόκειτο περὶ ὕπνου, ἐνῷ ἐκεῖνος ἐννοοῦσεν, ὅτι ὁ Λάζαρος εἶχεν ἀποθάνει.

“Οταν εἶδεν, ὅτι δὲν τὸν ἀντελήφθησαν, εἶπεν εἰς αὐτοὺς καθαρά :

— «‘Ο Λάζαρος ἀπέθανεν, ἃς ύπάγω μεν πρὸς αὔτον».

“Οταν ἔφθασαν εἰς τὴν Βηθανίαν, ὁ Λάζαρος εἶχεν ἥδη ἀποθάνει καὶ τὸν εἶχαν θέσει εἰς τὸν τάφον πρὸ τεσσάρων ἡμερῶν.

‘Η Μάρθα, ὅταν ἔμαθεν, ὅτι ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς, ἔτρεξε νὰ τὸν προϋπαντήσῃ, ἐνῷ ἡ Μαρία ἔμεινεν εἰς τὴν οἰκίαν μαζὶ μὲ τοὺς συγγενεῖς καὶ φίλους, οἱ ὄποιοι εἶχον ύπάγει ἐκεῖ, διὰ νὰ τὰς παρηγορήσουν.

‘Η Μάρθα, ὅταν εἶδε τὸν Κύριον, λέγει πρὸς αὐτόν :

— «Κύριε, ἐὰν ἥσο ἔδω, ὁ ἀδελφός μου δὲν θὰ ἀπέθνησκε.

Καὶ τώρα ὅμως ἡξεύρω, ὅτι ὁ Θεός θὰ δώσῃ εἰς σὲ ὅ, τι ζητήσῃς παρ' αὐτοῦ.

‘Ο Ἰησοῦς λέγει τότε εἰς τὴν Μάρθαν:

— «‘Ο ἀδελφός σου θ’ ἀναστηθῆ!»

‘Η Μάρθα λέγει:

— «‘Ηξεύρω, Κύριε, ὅτι ὁ ἀδελφός μου θ’ ἀναστηθῆ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν».

‘Ο Σωτὴρ ὅμως ἀπεκρίθη:

— «‘Εγὼ εἶμαι ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωὴ. ‘Ο ποιὸς πιστεύει εἰς ἐμέ, θὰ ζήσῃ, ἔστω καὶ ἀν ἀποθάνῃ.

» Πιστεύεις εἰς αὐτό; »

‘Η δὲ Μαρία ἀπεκρίθη:

— «Ναί, Κύριε· πιστεύω, ὅτι σὺ εἶσαι ὁ Χριστός, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ».

“Ἐπειτα ἡ Μάρθα ἔτρεξεν εἰς τὴν οἰκίαν καὶ ἀνήγγειλε τὸν ἐρχομόν τοῦ Ἰησοῦ εἰς τὴν Μαρίαν καὶ εἰς τοὺς ἄλλους, ποὺ εύρισκοντο ἑκεῖνη. ‘Η Μαρία τότε ἐσηκώθη καὶ ἔσπευσε πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καθώς καὶ δλοί οἱ ἄλλοι.

‘Ο Κύριος, ὅταν εἶδε καὶ τὴν Μαρίαν, συνεκινήθη ἀπὸ τούς θρήνους τῶν δύο ἀδελφῶν καὶ δλων ἑκείνων ποὺ παρηκολούθουν καὶ ἐδάκρυσε.

Τότε εἶπον μερικοὶ Ἰουδαῖοι μεταξύ των:

— «Πόσον θὰ τὸν ἡγάπα!»

“Ἄλλοι δὲ ἔλεγον:

— «Αὐτός, ὁ ὅποιος ἔθεράπευσε τὸν τυφλόν, δὲν ἡδύνατο νὰ κάμη, ὥστε νὰ μὴ ἀποθάνῃ ὁ Λάζαρος;»

‘Η Μαρία ἀμέσως εἶπε:

— «Κύριε, ἔλα νὰ ἰδης». Καὶ ὠδήγησε τὸν Ἰησοῦν.

“Οταν ὁ Ἰησοῦς ἐπλησίασεν εἰς τὸ σπήλαιον, τὸ ὅποιον ἐχρησιμοποιεῖτο ως τάφος, διέταξε ν’ ἀφαιρέσουν τὸν λίθον, ποὺ ἔκλεψε τὴν εἰσοδον αὐτοῦ.

‘Η Μάρθα λέγει τότε εἰς τὸν Ἰησοῦν:

— «Κύριε, εἶναι τώρα τέσσαρες ἡμέραι, ποὺ ἔχει ταφῇ καὶ βεβαίως θὰ μυρίζῃ».

‘Ο ’Ιησοῦς ὅμως εἶπεν εἰς αὐτήν:

«Δὲν σοῦ εἶπον, ὅτι ἐὰν πιστεύῃς, θελεῖς ἵδει τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ;»

’Αφοῦ δὲ ἐσήκωσαν τὸν λίθον, ὁ ’Ιησοῦς ἐπροχώρησεν εἰς τὸ ἄνοιγμα καὶ ἀφοῦ προσηυχήθη, ἀνεφώνησε:

— «Λάζαρε, ἔλαζε!»

’Αμέσως ὁ νεκρός ἐσηκώθη καὶ ἔξηλθεν ἀπὸ τὸν τάφον μὲ τὸ σάβανον καὶ τὰ δεσμὰ τῆς ταφῆς αὐτοῦ.

Τότε δὲ ’Ιησοῦς εἶπε νὰ τὰ λύσουν, καὶ τὸν παρέδωσεν εἰς τὰς ἀδελφάς του.

“Οσοι ἔκ τῶν ’Ιουδαίων εἶδον τὸ θαῦμα τοῦτο τοῦ Χριστοῦ, ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν.

Μὲ τὴν ἀναστασιν τοῦ Λαζάρου, ὁ ’Ιησοῦς Χριστὸς ἀπέδειξεν ἄλλην μίαν φορὰν μὲ τρόπον θριαμβευτικὸν τὴν θείαν δύναμιν, τὴν ὅποιαν εἶχεν.

Οἱ Φαρισαῖοι ἀπὸ καιρὸν ἐμίσουν τὸν ’Ιησοῦν, διότι ἡ παρουσία του ἔκαμνε τὸν λαὸν νὰ διακρίνῃ τὴν ἰδικήν των ὑποκρισίαν. Τώρα λοιπὸν μὲ τὸ μεγάλο αὐτὸ θαῦμα, τῆς ἀναστάσεως τοῦ Λαζάρου, ἔβλεπαν, ὅτι οἱ ὀπαδοὶ τοῦ Χριστοῦ ἐπολλαπλασιάσθησαν. ’Εφοβήθησαν λοιπὸν μήπως δύλος ὁ λαός τὸν ἀκολουθήσῃ καὶ χάσουν πλέον τὴν θέσιν, ποὺ εἶχον εἰς τὴν κοινωνίαν. Διὰ τοῦτο ἐμίσησαν ἀκόμη περισσότερον τὸν ’Ιησοῦν.

“Ἐνας ἀπὸ αὐτοὺς ἦτο καὶ ὁ Καϊάφας, ὁ ὅποιος ἦτο καὶ ἀρχιερεὺς τῶν ’Ιουδαίων. Οὗτος περισσότερον ἀπὸ ὅλους ἐμίσει καὶ ἥθελε νὰ ἀφανίσῃ τὸν ’Ιησοῦν. Διὰ τοῦτο ἐκάλεσε καὶ τοὺς ἄλλους καὶ ἔκαμψαν συμβούλιον.

Εἰς τὸ συμβούλιον αὐτό, ἀφοῦ συνεζήτησαν, ἀπεφάσισαν, ὅτι μὲ κάθε τρόπον ἔπρεπε νὰ θανατωθῇ ὁ ’Ιησοῦς. Τὸ καλύτερον ὅμως ἦτο νὰ τὸν συλλάβουν μὲ ἀνθρώπους ἰδικούς των, νὰ τὸν δικάσουν διὰ τὸ θεαθῆναι καὶ νὰ τὸν καταδικάσουν εἰς θάνατον.

’Αφοῦ ἔλαβαν αὐτὴν τὴν ἀπόφασιν, ἔδωσαν ἐντολὴν εἰς τοὺς ἀνθρώπους των, νὰ παρακολουθοῦν τὸν ’Ιησοῦν καὶ νὰ τὸν συλλάβουν εἰς τὴν κατάλληλον εύκαιρίαν.

”Ἐπειτα ἀπὸ ὀλίγας ἡμέρας, ἐπειδὴ ἔβλεπον οἱ Φαρισαῖοι,

ὅτι ἔξ αἰτίας τοῦ Λαζάρου, ποὺ εύρισκετο τώρα εἰς τὴν ζωήν, διαρκῶς νέοι πιστοὶ ὀπαδοὶ ἐγίνοντο εἰς τὸν Χριστόν, συνῆλθον πάλιν εἰς συμβούλιον. Ἐκεῖ, ἀφοῦ συνεζήτησαν, ἔλαβον τὴν ἀπόφασιν νὰ φονεύσουν καὶ τὸν Λάζαρον, ὥστε νὰ μὴ λέγῃ οὗτος, δτι ἀνεστήθη.

Ἐν τούτοις δὲν κατώρθωσαν οὕτε τὸν Ἰησοῦν νὰ συλλάβουν οὕτε τὸν Λάζαρον νὰ φονεύσουν, διότι πάντοτε ἐφοβοῦντο τὸν λαόν. Ἐπρεπε λοιπὸν νὰ εὕρουν τὴν κατάλληλον εὐκαιρίαν διὰ νὰ ἐπιτύχουν τοῦτο.

“Ἡ Ἔκκλησίᾳ ἡμῶν ἑορτάζει τὴν μνήμην τοῦ μεγάλου τούτου θαύματος, τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Λαζάρου, τὸ Σάββατον, τὸ πρὸ τοῦ Μεγάλου Σαββάτου.

Κατὰ τὴν ἡμέραν αὐτήν, ποὺ λέγεται καὶ Σάββατον τοῦ Λαζάρου, ψάλλεται τὸ ἀκόλουθον ἀπολυτίκιον :

·Α π ο λ υ τ ί κ ι σ ν

Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν πρὸ τοῦ Σοῦ πάθους πιστούμενος, ἐκ νεκρῶν ἤγειρας τὸν Λάζαρον, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν.

Οὐδεν καὶ ἡμεῖς ὡς οἱ παῖδες, τὰ τῆς νίκης σύμβολα φέροντες, Σὲ τὸν νικητὴν τοῦ θανάτου βοῶμεν :

Ωσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις. Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν δινόματι Κυρίου.

1 32. Ἡ Μεταμόρφωσις τοῦ Σωτῆρος.

(Ματθ. ΙΤ' 13 - 18 καὶ ΙΖ' 1 - 9)

Μίαν ἡμέραν ἡρώτησεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς μαθητάς του ποίαν ἰδέαν εἶχεν ὁ λαός περὶ αὐτοῦ.

Οὗτοι δὲ ἀπήντησαν, ὅτι ἄλλοι μὲν νομίζουν, ὅτι εἶναι ὁ Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής, ἄλλοι ὁ προφήτης Ἡλίας, ἄλλοι ὁ προφήτης Ἰερεμίας καὶ ἄλλοι, ὅτι εἶναι ἄλλος τις προφήτης.

Ο Ἰησοῦς κατόπιν ἡρώτησε τοὺς μαθητάς του ποῖος νομίζουν αὐτοὶ ὅτι εἶναι.

Ο Πέτρος τότε ἀπεκρίθη χωρὶς δισταγμόν :

— «Σύ, Κύριε, εἶσαι ὁ Χριστός, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ».

‘Ο Ιησοῦς τότε ἀπήντησεν εἰς τὸν Πέτρον:

— «Εἶσαι εύτυχής, Πέτρε, διότι δὲν σοῦ ἔκαμε τοῦτο γνωστὸν κανεὶς ἄνθρωπος, ἀλλὰ ὁ πατήρ μου ὁ Οὐράνιος. Λοιπὸν ἐπάνω εἰς τὴν πίστιν αὐτήν, καθὼς εἰς πέτραν, θὰ κτίσω τὴν Ἐκκλησίαν μου».

“Ἐπειτα ἀπὸ ἔξημέρας ὁ Ιησοῦς παρέλαβε μαζί του τοὺς μαθητάς του Πέτρον, Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην καὶ ἀνέβησαν εἰς τὸ ὅρος Θαβώρ, τὸ ὅποιον εἶναι πλησίον εἰς τὴν Ναζαρέτ.

‘Ο Ιησοῦς καθ’ ὅδόν ἔλεγεν εἰς αὐτοὺς διὰ τὸν θάνατόν του, ποὺ θὰ ἐγίνετο ἐπὶ τοῦ σταυροῦ ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους. ‘Ἐπίσης τοὺς εἶπε καὶ διὰ τὴν τριήμερον ταφὴν καὶ τὴν Ἀνάστασίν του.

“Οταν ἔφθασαν εἰς τὸ ὅρος καὶ ἐστάθησαν, ἔξαφνα ὁ Ιησοῦς μετεμορφώθη ἐμπρός των ὡς ἔξῆς:

Τὸ πρόσωπόν του ἔλαμψεν ὡς ὁ ἥλιος καὶ τὸ φόρεμά του ὁμοίως ἔγινε λευκότατον ὡς φῶς. Τὴν ἰδίαν στιγμὴν ἔφάνησαν δύο ἄνδρες πλησίον του, ὁ Μωϋσῆς καὶ ὁ Ἡλίας, καὶ ἤρχισαν νὰ συνομιλοῦν μαζί του.

Τότε λέγει ὁ Πέτρος πρὸς τὸν Ιησοῦν:

— «Κύριε, καλὸν εἶναι νὰ μείνωμεν ἔδω.» Ας κάμωμεν τρεῖς σκηνάς, μίαν διὰ σέ, μίαν διὰ τὸν Μωϋσῆν καὶ μίαν διὰ τὸν Ἡλίαν».

Εἶπε δὲ αὐτά ὁ Πέτρος, διότι ἐπίστευεν, δτι ἔτσι θὰ ἐσώζετο ὁ Ιησοῦς ἀπὸ τὴν καταδίωξιν τῶν Ἰουδαίων.

‘Ἐνῷ ὅμως ὁ Πέτρος ἔξηκολούθει νὰ δμιλῇ, ἔξαφνα μία φωτεινὴ νεφέλη ἐσκέπασε τὸν Ιησοῦν καὶ τοὺς δύο ἐκείνους ἄνδρας. Καὶ τότε μία φωνὴ ἡκούσθη ἀπὸ τὴν νεφέλην, ἡ ὅποια ἔλεγεν:

— «Οὗτος εἶναι ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, τὸν ὁποῖον ὑπεραγαπῶ· αὐτὸν νὰ ἀκούετε».

Οἱ τρεῖς μαθηταὶ ἔπεσαν μὲ τὸ πρόσωπον εἰς τὴν γῆν ἔντρομοι ἀπὸ ὅσα εἶδον καὶ ἤκουσαν. ‘Αλλὰ μετ’ ὀλίγον ἐπλησίασεν ὁ Ιησοῦς, τοὺς ἤγγισε καὶ λέγει:

— «Σηκωθῆτε καὶ μὴ φοβῆσθε».

Ἐσήκωσαν τότε τοὺς ὁφθαλμούς των, ἀλλὰ δὲν εἶδον κανένα παρά τὸν Ἰησοῦν μόνον.

“Οτε δὲ κατέβαινον ἀπὸ τὸ ὅρος, ὁ Ἰησοῦς εἶπεν εἰς αὐτοὺς νὰ μὴ ἀνακοινώσουν εἰς κανένα ὅσα ἔγιναν εἰς τὸ ὅρος, πρὶν γίνῃ ἡ ἀνάστασίς του.

Ἡ μεταμόρφωσις τοῦ Σωτῆρος ἐορτάζεται ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν μας τὴν 6 Αὔγυουστου, ὅτε ψάλλεται καὶ τὸ ἀπολυτíκιον :

Α π ο λ υ τ í x i o n

Μετεμορφώθης ἐν τῷ ὅρει, Χριστὲ ὁ Θεός, δείξας τοῖς μαθηταῖς σου τὴν δόξαν σου, καθὼς ἡδύναντο.

Λάμψον καὶ ἡμῖν τοῖς ἀμαρτωλοῖς τὸ φῶς σου τὸ ἀίδιον, πρεσβείας τῆς Θεοτόκου, Φωτοδότα, δόξα σοι.

ΓΑΒ

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ

Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ

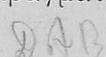
1. Αἱ παρομοιώσεις καὶ αἱ παραβολαὶ τοῦ Σωτῆρος.

Ἡ διδασκαλία τοῦ Ἰησοῦ ἐγίνετο καὶ μὲ τὰς πράξεις του, ἀλλὰ κυρίως μὲ τὸν λόγον. Ἐχρησιμοποίει δὲ τὰς καταλήλους περιστάσεις καὶ ἥρχετο εἰς διδακτικὴν συνομιλίαν μὲ ἔνα πρόσωπον ἢ ἐκήρυξσεν ἐμπρὸς εἰς τὰ πλήθη.

Εἰς τὸν λόγον του ἔχρησιμοποίει πολλάς παρομοιώσεις, διὰ νὰ παριστᾶ ζωηρὰ ἐκεῖνα ποὺ ἐδίδασκεν.

Ἐλεγε π.χ. τὸν ἔαυτόν του «νυμφίον» καὶ τοὺς μαθητάς του «νίοντος τοῦ νυμφίου» (Ματθ. Θ' 15 καὶ ΚΕ' 1).

Ἐπροτίμα δὲ ἰδίως τὰς παραβολάς, εἰς τὰς ὁποίας παρουσίαζε λαμπράς εἰκόνας καὶ σκηνὰς ἀπὸ τὴν καθημερινὴν ζωὴν καὶ συγχρόνως ἔδειχνεν εἰς τὴν πραγματικότητα τὴν συμπεριφορὰν τοῦ γνησίου χριστιανοῦ.

2. Ὁ Ἰησοῦς παρομοιάζει τὴν διδασκαλίαν του μὲ λύχνον.

(Μάρκ. Δ' 21-22 καὶ Λουκ. ΙΑ' 34-36)

Διὰ νὰ δείξῃ τὴν ἀξίαν τῆς διδασκαλίας του, παρωμοίαζεν αὐτὴν πρὸς τὸν λύχνον καὶ ἔλεγε:

— «Τοποθετεῖται ὁ λύχνος κάτω ἀπὸ τὴν κλίνην ἢ κάτω ἀπὸ τὸ τραπέζι;

»Οχι βέβαια, ἀλλὰ τοποθετεῖται εἰς τὸν λυχνοστάτην, ὅστε νὰ φωτίζῃ ὅλα.

»Ἐτσι, ἡ διδασκαλία μου εἶναι ἔνας λύχνος, ποὺ φωτίζει ὅλα καὶ δὲν ὑπάρχει τίποτε κρυμμένον, ποὺ δὲν θὰ φανερωθῇ.

»Οσοι ἔχουν τὴν διδασκαλίαν μου μέσα εἰς τὸν νοῦν των, θὰ τοὺς φωτίζῃ ὡς ὁ λύχνος καὶ ὀλόκληρος ἡ ψυχὴ των θὰ εἶναι φωτεινὴ καὶ καθαρά.«

3. Ὁ διάλογος τοῦ Ἰησοῦ μὲ τὸν πλούσιον νεανίσκον.
(Ματθ. ΙΘ' 16 - 26)

Μίαν ήμέραν, ἐνῷ ὁ Ἰησοῦς εὐρίσκετο εἰς τὸ μέσον τοῦ λαοῦ καὶ ἐδίδασκε, τὸν ἐπλησίασεν ἔνας νεανίσκος, ὁ ὅποιος ἐφαίνετο ἀπὸ τὴν περιβολήν του, ὅτι ἀνῆκεν εἰς τὴν πλουσίαν τάξιν.

‘Ο νεανίας, ἀφοῦ ἐπλησίασεν εἰς τὸν Ἰησοῦν, τοῦ λέγει:

— « Διδάσκαλε ἀγαθέ, ποίας καλάς πράξεις πρέπει νὰ κάμω, διὰ ν' ἀποκτήσω τὴν αἰώνιον ζωήν; »

‘Ο Ἰησοῦς λέγει εἰς τὸν νεανίαν:

— « Διατί μὲ ὀνομάζεις ἀγαθόν; Δὲ ν ὑπάρχει κανεὶς ἀγαθὸς εἴμην μόνον ὁ Θεός.

»Ἐὰν θέλης νὰ ζήσῃς εἰς τὴν αἰώνιον εύτυχίαν, πρέπει νὰ φυλάττης τὰς ἐντολάς.«

Τότε ὁ νεανίας ἥρωτησε πάλιν;

— « Ποίας ἐντολάς; »

‘Ο Ἰησοῦς τοῦ ἀπεκρίθη:

— « Νὰ μὴ φονεύσῃς, νὰ μὴ ἀτιμάσῃς, νὰ μὴ κλέψῃς, νὰ μὴ ψευδομαρτυρήσῃς, νὰ τιμᾷς τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου καὶ νὰ ἀγαπᾶς τὸν πλησίον σου ὅπως τὸν ἔαυτόν σου».

‘Ο νεανίας εἶπε πρὸς τὸν Ἰησοῦν:

— « “Ολα αὐτὰ τὰ ἐφύλαξα ἀπὸ μικρὰν ἡλικίαν. Τί ἄλλο χρειάζεται νὰ κάμω; »

Λέγει εἰς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς:

— « ‘Ἐὰν ἐπιθυμῇς νὰ γίνῃς τέλειος, πήγαινε, πώλησε ὅλα τὰ ὑπάρχοντά σου καὶ μοίρασε τὰ χρήματα εἰς τοὺς πτωχούς. ’Αντὶ τῆς περιουσίας σου αὐτῆς θὰ ἔχῃς ἄλλον θησαυρὸν οὐράνιον. Τότε ἔλα νὰ γίνῃς μαθητὴς καὶ ἀκόλουθός μου.»

‘Ο νεανίας ὅμως, ὅταν ἥκουσεν αὐτά, ἔφυγε συλλογισμένος καὶ στενοχωρημένος, διότι εἶχε πολλὰ κτήματα, τὰ ὅποια δὲν ἦθελε νὰ στερηθῆ.

‘Ο Ἰησοῦς, ἀφοῦ εἶδε τὸν νέον νὰ φεύγῃ, ἐστράφη πρὸς τοὺς μαθητάς του καὶ τοὺς εἶπεν:

— «'Αληθινὰ λοιπὸν σᾶς λέγω, ὅτι πολὺ δυσκόλως ἔνας πλούσιος θὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν.

» Σᾶς λέγω, ὅτι εἶναι περισσότερον εὔκολον νὰ περάσῃ ἔνα χονδρὸν σχοινίον ἀπὸ τὴν μικροσκοπικὴν ὁπῆν τῆς βελόνης, παρὰ ἔνας πλούσιος νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ».

Οἱ μαθηταὶ τοῦ Σωτῆρος, ὅταν ἥκουσαν αὐτά, πολὺ ἐπαραξενεύθησαν καὶ ἔλεγον:

— «Ποῖος ἀραγε θὰ εἶναι δυνατὸν νὰ σωθῇ;»

Τότε ὁ Ἰησοῦς, ἀφοῦ τοὺς ἐκοίταξε καλά, εἶπεν:

— «Ἐις τοὺς ἀνθρώπους αὐτὸς εἶναι ἀδύνατον, εἰς τὸν Θεόν ὅμως τὰ πάντα εἶναι δυνατά».

4. Ὁ δβολὸς τῆς χήρας.

(Μάρκ. ΙΒ' 41-44)

Μίαν ἡμέραν ὁ Ἰησοῦς ἤτο εἰς τὸν ναόν. Ἐκεῖ εἶδε τοὺς πλουσίους, οἱ ὅποιοι ἔρριπτον εἰς τὸν δίσκον ἐπιδεικτικῶς μεγάλα νομίσματα. Τότε εἶδε καὶ μίαν χήραν πτωχήν, ἡ ὅποια ἔρριψε καὶ αὐτὴ ἔνα διλεπτόν.

Μὲ τὴν εὐκαιρίαν αὐτὴν ἥθέλησεν ὁ Ἰησοῦς νὰ δειξῃ, ὅτι αἱ προσφοραὶ εἰς τὸν ναὸν δὲν ἔκτιμῶνται παρὰ τοῦ Θεοῦ ἀναλόγως μὲ τὸ μέγεθός των, ἀλλὰ ἀναλόγως μὲ τὴν εὐσέβειαν, μὲ τὴν ὅποιαν προσφέρονται.

Λέγει λοιπὸν εἰς τοὺς γύρω, οἱ ὅποιοι τὸν ἥκουσαν:

— «'Αληθινὰ σᾶς λέγω, ὅτι ἡ πτωχὴ αὐτὴ χήρα ἔρριψε περισσότερα ἀπὸ δλους τοὺς ἄλλους, διότι δλοι αὐτοὶ οἱ ἄλλοι προσέφεραν εἰς τὸν ναὸν κάτι πού τοὺς ἐπερίσσευεν, ἐνῷ αὐτὴ ἔρριψεν ἐκεῖ τὸ ύστερημά της, «ὅτι εἶχε καὶ δὲν εἶχε».

Q 5. Ο Ιησοῦς καὶ ἡ Σαμαρεῖτις.
(Ιωάν. Δ' 1 - 42)

Απὸ τὰς σπουδαιοτέρας συνομιλίας εἶναι ἐκείνη, ποὺ ἔκαμεν ὁ Ἰησοῦς μὲ τὴν Σαμαρείτιδα εἰς τὴν ἑξῆς περίστασιν.

“Οταν ἀνεχώρησε κάποτε ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλήμ τῆς Ἰουδαίας, διὰ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν Γαλιλαίαν ὁ Ἰησοῦς, ἐπέρασεν ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὴν Σαμάρειαν.

Οἱ Ἰουδαῖοι δὲν ἐπερνοῦσαν ποτὲ ἀπὸ τὴν Σαμάρειαν, διότι δὲν ἥθελον μὲ κανένα τρόπον νὰ ἔρχωνται κοντά εἰς τοὺς Σαμαρείτας.

Ἐθεωροῦσαν τοὺς Σαμαρείτας ἀμαρτωλούς, ἐπειδὴ δὲν ἔλατρευον τὸν Θεόν εἰς τὸν ναὸν τοῦ Σολομῶντος, εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, ἀλλὰ ἐπάνω εἰς τὸ ὅρος Γαριζίν. Ἐπίσης εἶχον καὶ ἄλλας διαφορὰς εἰς τὴν θρησκείαν. Ἐνόμιζον λοιπόν, ὅτι θὰ ἔμοιλύνοντο, ἵστω καὶ ἀν ἐπερνοῦσαν μόνον μέσα ἀπὸ τὴν χώραν τῶν Σαμαρειτῶν.

Ο Ἰησοῦς Χριστὸς δμως ἐπίτηδες ἐπέρασεν ἀπὸ τὴν Σαμάρειαν. Διότι, καθὼς θὰ ἔδωμεν ἀπὸ τὴν συνομιλίαν, ποὺ ἔκαμε μὲ μίαν Σαμαρείτιδα, ἥθελε νὰ δείξῃ, ὅτι οἱ Σαμαρεῖται δὲν εἶναι τόσον ἀμαρτωλοί, δπως ἐθεωροῦσαν αὐτοὺς οἱ Ἰουδαῖοι. Ἀλλὰ τόσον οἱ Σαμαρεῖται δσον καὶ οἱ Ἰουδαῖοι ἔξ ἵσου ἐπλανῶντο· διότι ἐνόμιζον, ὅτι ὁ Θεός κατοικεῖ εἰς ἔνα μέρος. Οἱ μὲν Ἰουδαῖοι εἰς τὸν ναὸν τοῦ Σολομῶντος, οἱ δὲ Σαμαρεῖται εἰς τὸ ὅρος Γαριζίν.

Λοιπὸν ἀκριβῶς, διὰ νὰ δείξῃ αὐτὸ τὸ σφάλμα ὁ Ἰησοῦς, ἐπέρασεν ἀπὸ τὴν Σαμάρειαν.

Πλησίον εἰς τὴν πόλιν τῆς Σαμαρείας Σιχάρ, ὑπῆρχεν ἔνα φρέαρ, ποὺ ὠνομάζετο φρέαρ τοῦ Ἰακώβ.

Ο Ἰησοῦς, κουρασμένος ἀπὸ τὴν δόσιπορίαν, ἐκάθισε πλησίον τοῦ φρέατος, διὰ νὰ ἀναπαυθῇ. Οἱ δὲ μαθηταὶ του μετέβησαν διὰ νὰ προμηθευθοῦν τρόφιμα ἀπὸ τὴν πόλιν.

Καθὼς ὁ Ἰησοῦς ἐκάθητο εἰς τὸ φρέαρ μόνος καὶ ἀνεπαύετο, ἐφάνη μία γυναίκα, μία Σαμαρεῖτις.

Αὕτη ἤρχετο μὲ τὴν ὑδρίαν της, διὰ νὰ τὴν γεμίσῃ ὕδωρ,

διότι τὸ φρέαρ αὐτὸν ἦτο τὸ μόνον, ἀπὸ τὸ ὅποῖον ὑδρεύοντο οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως Σιχάρ.

‘Η Σαμαρεῖτις, ὅταν ἐπλησίασεν, εἶδεν, ὅτι ὁ ἄνθρωπος, ποὺ ἐκάθητο ἔκει, ἦτο ἔνας Ἰουδαῖος. ’Ηπόρησε πῶς εὔρεθη Ἰουδαῖος εἰς τὴν χώραν των, ἀλλὰ δὲν εἶπε τίποτε. Σιωπηλὴ ἥρχισε νὰ ἀντλῇ ὕδωρ ἀπὸ τὸ φρέαρ καὶ νὰ γεμίζῃ τὴν ὕδριαν τῆς.

‘Ο Ἰησοῦς, ὁ ὅποῖος ἦτο διψασμένος ἀπὸ τὴν μακρὰν ὁδοιπορίαν καὶ τὸν καύσωνα, παρεκάλεσε τὴν Σαμαρεῖτιδα νὰ τοῦ δώσῃ νὰ πίῃ.

Τότε ἡ Σαμαρεῖτις κατεπλάγη. Πῶς ἔνας Ἰουδαῖος ὅχι μόνον εὔρεθη εἰς τὴν χώραν τῶν Σαμαρειῶν, ἀλλὰ κατεδέχετο ἀκόμη καὶ νὰ ὅμιλήσῃ πρὸς μίαν Σαμαρεῖτιδα καὶ νὰ ζητήσῃ μάλιστα ὕδωρ ἀπὸ αὐτήν! Οὐδέποτε Ἰουδαῖος εἶχε δείξει παρομοίαν συμπεριφοράν, ἀλλὰ μόνον περιφρόνησιν πρὸς τοὺς Σαμαρείτας.

Λέγει λοιπὸν ἡ Σαμαρεῖτις πρὸς τὸν Ἰησοῦν :

— « Πῶς σύ, ἔνας Ἰουδαῖος, ζητεῖς νερὸν ἀπὸ ἐμέ, μίαν Σαμαρεῖτιδα ; »

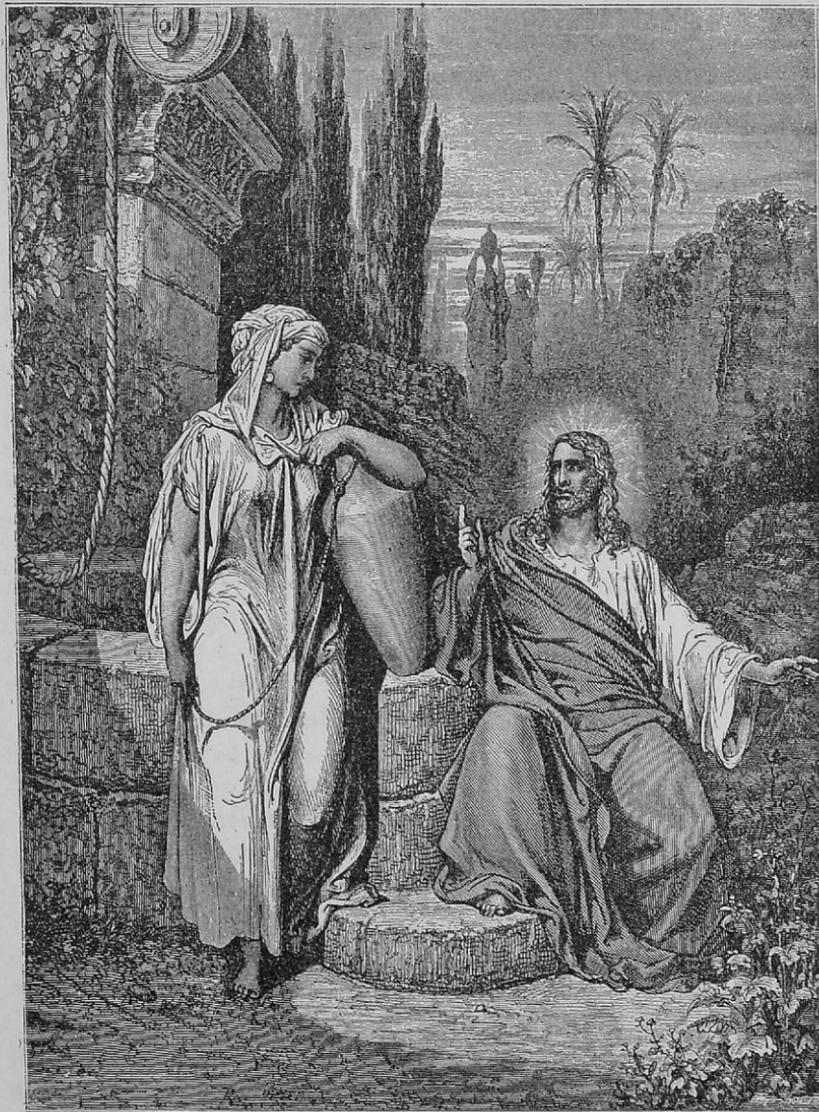
Τότε ὁ Ἰησοῦς ἀπήγνησεν εἰς αὐτήν, ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ ἀπορῇ καθόλου, διότι αὐτὸς δὲν ἦτο ἔνας τυχαῖος Ἰουδαῖος, ἀλλὰ κάποιος ἄλλος. Καὶ ἀν αὐτὴν ἔγνωριζε ποῖος εἶναι, δὲν θὰ ἐπερίμενε νὰ ζητήσῃ ἔκεινος ὕδωρ, ἀλλ’ αὐτὴν θὰ ἔσπευδε πρώτη νὰ ζητήσῃ ἀπὸ αὐτόν. Διότι θὰ τῆς ἔδιδε τότε ὕδωρ πολὺ ἀνώτερον ἀπὸ ἔκεινο ποὺ ἦτο μέσα τὸ φρέαρ.

Εἰς τοὺς λόγους αὐτοὺς ἡ γυνὴ ἤπόρησεν ἀκόμη περισσότερον καὶ διὰ νὰ κάμῃ τὸν Ἰησοῦν νὰ τῆς ἔξηγήσῃ αὐτὰ ποὺ τῆς ἔλεγε, τοῦ εἶπε πάλιν :

— « Ἀπορῶ, διότι μοῦ λέγεις, ὅτι θὰ μοῦ ἔδιδες σὺ ὕδωρ, ἐνῷ τὸ πηγάδι εἶναι βαθὺ καὶ δοχεῖον δὲν ἔχεις, διὰ νὰ ἀντλήσῃς. Οὔτε φαντάζομαι, πῶς σὺ εἶσαι κανεὶς ἱκανώτερος ἀπὸ τὸν πρόγονόν μας τὸν Ἰακώβ, ὁ ὅποῖος ἤνοιξεν αὐτὸν τὸ φρέαρ καὶ ἔχομεν ὅλοι ἀπὸ αὐτὸν τὸ ὕδωρ ἔως σήμερα ».

Τότε ὁ Ἰησοῦς τῆς λέγει :

— « “Ο ποιος πίνει ὕδωρ ἀπὸ τὸ φρέαρ

Ο Ἰησοῦς καὶ ἡ Σαμαρεῖτις.

τοῦτο, θὰ διψάσῃ πάλιν. Ἐκεῖνος ὅμως ποὺ θὰ πίη ύδωρ ἀπὸ τὸ ἴδικόν μου, αὐτὸς δὲν θὰ διψάσῃ ποτὲ πλέον».

Καὶ πάλιν ἡ Σαμαρεῖτις δὲν ἐνόησεν ὅτι ὁ Ἰησοῦς ὡμιλοῦσε διὰ τὴν διδασκαλίαν του. Τοῦ λέγει λοιπόν, ὅτι αὐτὸς θὰ ἥτο μεγάλη ὠφέλεια, τὸ νὰ μὴ διψᾷ κανεὶς πλέον, διότι δὲν θὰ ἔχρειάζετο νὰ κοπάζῃ, διὰ νὰ ἔρχεται εἰς τὸ φρέαρ τακτικὰ νὰ ἀντλῇ νέον ύδωρ.

”Ἐπειτα, ὅταν ἥκουσεν ἀκόμη τὸν Ἰησοῦν νὰ φανερώνῃ εἰς αὐτὴν διάφορα οἰκογενειακά περιστατικά της, ἐνόησεν, ὅτι ἐμπρός της εἶχεν ἔνα προφήτην.

Εύρηκε λοιπὸν εὔκαιρίαν νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὸν προφήτην τὴν γνῶμην του διὰ τὴν θρησκευτικὴν διαφοράν, ποὺ εἶχον μεταξύ των οἱ Ἰουδαῖοι καὶ οἱ Σαμαρεῖται: Ποῦ δηλαδὴ ἥτο δρόθιν νὰ γίνεται ἡ λατρεία τοῦ Θεοῦ, εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, ὅπου ἥθελον οἱ Ἰουδαῖοι ἢ εἰς τὸ δρός Γαριζίν, ὅπου ἥθελον οἱ Σαμαρεῖται.

Τότε ὁ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη εἰς τὴν Σαμαρείτιδα, ὅτι ὁ Θεὸς δύναται νὰ λατρεύεται εἰς οιονδήποτε τόπον, διότι εύρισκεται πανταχοῦ, ἐπειδὴ εἶναι πνεῦμα. Διὰ τοῦτο ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ πρέπει νὰ λατρεύεται ὁ Θεός.

”Η δὲ Σαμαρεῖτις εἶπεν, ὅτι τοιαῦτα ἀκριβῶς πράγματα ἀναμένει ὁ λαὸς ν' ἀκούσῃ ἀπὸ τὸν Μεσσίαν.

”Ο Ἰησοῦς λέγει εἰς αὐτήν:

— «Ἐγὼ εἰμι ὁ Μεσσίας, ὁ δόποιος σοῦ ὄμιλος».

”Η Σαμαρεῖτις κατεπλάγη, ἀμέσως δὲ ἔτρεξεν εἰς τὴν πόλιν, διὰ νὰ ἀναγγείλῃ τὸ πρᾶγμα εἰς τοὺς κατοίκους καὶ ἀφῆσεν εἰς τὸ φρέαρ τὴν ύδριαν της.

”Ἐν τῷ μεταξύ, πρὶν αὐτὴν φύγῃ, εἶχον ἐπιστρέψει οἱ μαθηταὶ τοῦ Σωτῆρος καὶ παρετήρουν μὲ ἀπορίαν τὸν διδασκαλόν των νὰ συνομιλῇ μὲ τὴν Σαμαρείτιδα, τὸν ἐκάλεσαν δὲ νὰ φάγῃ.

”Ο Ἰησοῦς ὅμως ἀπεκρίθη:

— «Ἡ ἴδική μου τροφὴ εἶναι νὰ ἐκτελῶ τὸ θέλημα τοῦ Εκείνου, ὁ δόποιος μὲ ἀπέστειλε καὶ νὰ φέρω εἰς τέλος τὸ ἔργον, τὸ δόποιον μοῦ ἀνέθεσεν».

“Οταν δὲ μετ’ ὁλίγον ἥρχισαν νὰ ἔρχωνται τὰ πλήθη τῶν Σαμαρειτῶν καὶ νὰ πιστεύουν εἰς αὐτὸν ὡς Χριστόν, τότε οἱ μαθηταὶ τοῦ Σωτῆρος ἐνόησαν τοὺς λόγους του.

Παρεκάλουν δὲ οἱ Σαμαρεῖται τὸν Ἰησοῦν νὰ μείνῃ εἰς τὴν πόλιν των. ‘Ο Ἰησοῦς ἔμεινε ἐκεῖ δύο ἡμέρας καὶ ἔπειτα μετέβη εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

6. Ὁμιλία τοῦ Ἰησοῦ μὲ τὸν Νικόδημον.

(Ἰωάν. Γ' 1-21)

“Ἐνας ἀπὸ ἑκείνους, ποὺ ἦσαν κρυφοὶ μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ, ὁ Νικόδημος, ἦλθεν εἰς τὸν Ἰησοῦν μίαν νύκτα καὶ τοῦ λέγει :

— « Διδάσκαλε, βλέπομεν, δτι πραγματικῶς εἶσαι ἀπεσταλμένος τοῦ Θεοῦ· διότι κανεὶς δὲν ἤμπορεῖ νὰ κάμνῃ τὰ ἔργα αὐτά, τὰ ὅποια κάμνεις σύ, ἐὰν δὲν εἶναι ὁ Θεὸς μαζί του ».

‘Ο Ἰησοῦς λέγει τότε εἰς τὸν Νικόδημον :

— « Νὰ εἶσαι βέβαιος, Νικόδημε, δτι δὲν ἤμπορεῖ κανεὶς νὰ ἴδῃ τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, ἐὰν δὲν ἀναγεννηθῇ ».

‘Ο Νικόδημος δὲν ἀντελήφθη τὸν λόγον τοῦ Ἰησοῦ καὶ εἶπε :

— « Πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ ἀναγεννηθῇ ἔνας ἀνθρωπος καὶ μάλιστα δταν εἶναι πλέον γέρων; ἤμπορεῖ νὰ γεννηθῇ ἔνας ἀνθρωπος δύο φοράς; »

Τότε λέγει ὁ Ἰησοῦς :

— « Ἐὰν δὲν ἀναγεννηθῇ ὁ ἀνθρώπος πνευματικῶς, δὲν ἤμπορεῖ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. “Ο, τι ἐγεννήθη ἀπὸ σάρκα, εἶναι σάρξ καὶ ὅ, τι ἐγεννήθη ἀπὸ πνεῦμα, εἶναι πνεῦμα. ”

»Ο υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου κατέβη ἀπὸ τὸν οὐρανόν, ὅπου εἶναι ἡ κατοικία του. ‘Ο Θεὸς τόσον ἤγάπησε τὸν κόσμον, ὃστε ἔστειλε τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ διὰ τὴν σωτηρίαν καὶ τὴν αἰώνιον ζωὴν ἐκείνων, ποὺ θὰ πιστεύσουν. Δὲν ἔστειλεν ὁ Θεὸς τὸν υἱόν του εἰς τὸν κόσμον, διὰ νὰ δικάσῃ, ἀλλὰ

διὰ νὰ σώσῃ. Διότι ἔκεīνος ποὺ πιστεύει εἰς αὐτόν, δὲν δικάζεται· ἔκεīνος δὲν πιστεύει, ἔχει ἥδη δικασθή, ἀφοῦ δὲν ἐπίστευσεν.

»Οσοι ἀνθρωποι τιμωρηθοῦν, θὰ τιμωρηθοῦν μόνοι των, διότι, ἐνῷ τὸ φῶς ἥλθεν εἰς τὸν κόσμον, αὐτοὶ ἡγάπησαν τὸ σκότος περισσότερον παρὰ τὸ φῶς, ἀφοῦ ἔκαμαν ἔργα πονηρά. Διότι ἔκεīνος ποὺ κάμνει πονηρά ἔργα, μισεῖ τὸ φῶς καὶ δὲν ἔρχεται εἰς αὐτό, διὰ νὰ μὴ φανοῦν τὰ ἔργα του. Ἐκεīνος δὲν πράττει τὴν ἀλήθειαν, ἔρχεται εἰς τὸ φῶς, διὰ νὰ φανερωθοῦν τὰ ἔργα του, δτι ἔξετελέσθησαν κατὰ τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ.«

§ A D

7. Ἡ ἐπὶ τοῦ ὅρους ὁμιλία.

(Ματθ. Ε' - Ζ')

Μίαν ἡμέραν ἡκολούθησε τὸν Ἰησοῦν πολὺς κόσμος, διὰ νὰ ἀκούσῃ τὴν διδασκαλίαν του.

Τότε ὁ Ἰησοῦς, διὰ νὰ τὸν ἀκούῃ καὶ νὰ τὸν βλέπῃ καλύτερα ὁ κόσμος, ἀνέβη εἰς ἔνα ὅρος, ποὺ ἦτο ἔκεī πλησίον καὶ διὰ τοῦτο ἡ διδασκαλία αὐτὴ ἔχει τὸ ὄνομα ἡ ἐπὶ τοῦ ὅρους ὁμιλία. Διὰ νὰ μὴ κουρασθῆ μάλιστα ὁ κόσμος, ἐπειδὴ θὰ ωμιλοῦσε πολλὴν ὥραν, τοὺς εἶπε νὰ καθίσουν, ἐκάθισε δὲ καὶ αὐτὸς εἰς τὸ ὑψηλότερον μέρος.

Ἡ ἐπὶ τοῦ ὅρους ὁμιλία ἔχει πολὺ μεγάλην ἀξίαν, διότι εἰς αὐτὴν ἀναφέρονται δι' ὀλίγων ὅλα δσα ἐδίδαξεν ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς εἰς τὰ διάφορα μέρη καὶ κατὰ τὰς διαφόρους περιστάσεις.

Εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ ὅρους λοιπὸν ὁμιλίαν ὁ Ἰησοῦς ἐδίδαξε τὰ ἔξι:

- 1) α) Ποῖοι θὰ κληρονομήσουν τὴν βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν.
- 2) β) Ποία ἡ ἀξία τῶν μαθητῶν του.
- 3) γ) Πῶς συμπληρώνεται ὁ Μωσαϊκὸς νόμος.
- 4) δ) Περὶ φόνου.
- 5) ε) Περὶ ὅρκου.
- 6) ζ) Περὶ ἀνεξικακίας.

- Χ ζ) Περὶ ἀγάπης πρὸς τοὺς ἔχθρούς.
 γ η) Περὶ ἐλεημοσύνης.
 δ θ) Περὶ προσευχῆς.
 ε ιι) Περὶ νηστείας.
 ι ιια) Περὶ τοῦ πνευματικοῦ θησαυροῦ.
 ι ιιβ) Περὶ τῆς θείας προνοίας.
 ι ιιγ) Περὶ κατακρίσεως.
 ι ιιδ) Περὶ τοῦ πῶς πρέπει νὰ ζητήται τὸ ἀγαθόν.
 ι ιιε) Περὶ ἀρετῆς καὶ κακίας.
 ι ιιζ) Περὶ σταθερᾶς πίστεως.

8. Ὁ Ἰησοῦς λέγει ποῖοι θὰ κληρονομήσουν τὴν βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν.

(Ματθ. Ε' 3-11)

Ο Ἰησοῦς πρῶτα πρῶτα ὅμιλεῖ διὰ τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους, ποὺ θὰ κληρονομήσουν τὴν βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν, δηλαδὴ τὸν Παράδεισον.

Τοὺς ἀνθρώπους αὐτούς ὁ Χριστὸς ὀνομάζει μακαρίους, δηλαδὴ εὔτυχεῖς, ἐπειδὴ ἡ μεγαλυτέρα εὐτυχία εἰς τὸν ἀνθρώπον εἶναι τὸ νὰ κληρονομήσῃ τὸν Παράδεισον.

Διὰ νὰ κληρονομήσῃ λοιπὸν ἔνας ἀνθρωπὸς τὸν Παράδεισον, πρέπει νὰ εἶναι ταπεινός.

Ταπεινοὺς δὲ ἔννοεῖ ἐνταῦθα ὁ Χριστὸς ἐκείνους, ποὺ συναισθάνονται τὰ σφάλματά των.

Διότι ὅταν ἔνας ἀνθρωπὸς ἀναγνωρίσῃ τὸ σφάλμα του, τότε θὰ λυπηθῇ, ἐπειδὴ τὸ ἔκαμε καὶ θὰ προσπαθήσῃ νὰ μὴ τὸ ἐπαναλάβῃ. Αὐτὸς δὲ σημαίνει, ὅτι θέλει νὰ διορθωθῇ καὶ νὰ γίνη καλύτερος.

Σφάλμα δὲ εἶναι τὸ νὰ ἔνοχλῇ κανεὶς τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους. "Οταν ἔνας ἀνθρωπὸς δὲν ἔνοχλῇ τοὺς ἄλλους, τότε εἶναι φρόνιμος. Καὶ ὅταν αὐτὸς εἶναι φρόνιμος καὶ δίκαιος, προσπαθεῖ καὶ οἱ ἄλλοι νὰ γίνουν φρόνιμοι καὶ δίκαιοι.

Ο δίκαιος ἀνθρωπὸς βοηθεῖ καὶ ἐλεεῖ τοὺς ἄλλους, οἱ δποῖοι ἔχουν ἀνάγκην. Αὐτὸς δὲ ποὺ πράττει τοῦτο, φανερώνει,

ὅτι ἔχει καθαράν καρδίαν. Εἶναι δηλαδὴ πολὺ εὔτυχής. Ὁ εὔτυχής αὐτὸς ἀνθρωπος θέλει καὶ οἱ ἄλλοι νὰ εἶναι εὔτυχεῖς καὶ ἐργάζεται, διὰ νὰ ἐπικρατήσῃ εἰς τὸν κόσμον ἡ ἀγάπη καὶ ἡ εἰρήνη.

“Οπως ὅμως αὐτὸς ἐργάζεται διὰ τὴν εἰρήνην, ἔτσι ὑπάρχουν καὶ ἄλλοι ἀνθρωποι, ποὺ θέλουν τὸν πόλεμον, διότι ἔχουν συμφέροντα. Αὐτοὶ τότε καταδιώκουν ἐκεῖνον, ποὺ ἐργάζεται διὰ τὴν εἰρήνην. Καὶ ἀφοῦ ἐκεῖνος, ποὺ καταδιώκεται διὰ τοῦτο, εἶναι εὔτυχής, ἀκόμη περισσότερον θὰ εἶναι εὔτυχής ἐκεῖνος ποὺ θὰ καταδιωχθῇ, διότι κηρύγτει τὴν διδασκαλίαν τοῦ Χριστοῦ.

*9. Ὁ Ἰησοῦς ὁμιλεῖ διὰ τὴν ἀξίαν τῶν μαθητῶν του.
(Ματθ. Ε' 13-16)*

‘Ο Χριστός, διὰ νὰ δείξῃ τὴν μεγάλην ἀξίαν τῶν μαθητῶν του, τοὺς παραβάλει μὲ τὸ ἄλας, μὲ τὸ φῶς καὶ μὲ μίαν πόλιν, ἡ ὁποία εἶναι κτισμένη εἰς τὴν κορυφὴν ἐνὸς ὅρους.

α) Τὸ ἄλας.

Τὸ ἄλας εἶναι πολὺ χρήσιμον διὰ τὴν ζωὴν τοῦ ἀνθρώπου, διότι διατηρεῖ τὰς τροφὰς καὶ δὲν τὰς ἀφήνει νὰ σαπίζουν καὶ ἀκόμη τὰς κάμγει νὰ εἶναι νόστιμοι. “Οταν ὅμως χάσῃ τὴν δύναμιν αὐτήν, τότε γίνεται ἄχρηστον καὶ οἱ ἀνθρωποι τὸ πετοῦν.

— «”Ετσι καὶ σεῖς», λέγει πρὸς τοὺς μαθητάς του ὁ Χριστός, «πρέπει νὰ ὠφελήσετε τοὺς ἀνθρώπους μὲ τὴν διδασκαλίαν σας. Νὰ τοὺς προφυλάσσετε ἀπὸ τὴν ἀμαρτίαν, διότι δύταν παύσετε νὰ διδάσκετε, τότε καὶ οἱ ἀνθρωποι θὰ ἀδιαφορήσουν καὶ θὰ σᾶς περιφρονήσουν».

β) Τὸ φῶς.

‘Ο Χριστός κατόπιν παραβάλλει τοὺς μαθητάς του μὲ τὸ φῶς.

— «”Οπως τὸ φῶς φωτίζει τὸν κόσμον, ἔτσι καὶ σεῖς πρέπει νὰ φωτίζετε τοὺς ἀνθρώπους μὲ τὴν διδασκαλίαν σας, διὰ νὰ πράττουν πάντοτε ἀγαθὰ ἔργα».

γ) Ἡ πόλις.

Ἐπειτα δὲ Χριστὸς παραβάλλει τοὺς μαθητὰς του μὲ μίαν πόλιν, ποὺ εἶναι κτισμένη ἐπάνω εἰς τὴν κορυφὴν ἐνὸς ὅρους καὶ λέγει :

— «Ἡ πόλις αὕτη δὲν δύναται νὰ κρυφθῇ, ἐπειδὴ εὔρι- σκεται εἰς ὑψηλὸν μέρος, ἀλλὰ τὴν βλέπουν ἀπὸ μακρὰν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι. Ἔτοι καὶ σεῖς, ἐπειδὴ εἰσθε μαθηταὶ μου, δὲν ἡμπορεῖτε νὰ κρυφθῆτε, διότι σᾶς γνωρίζουν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι». ΔΗΒ

Τέλος δὲ Χριστὸς λέγει πρὸς τοὺς μαθητὰς του :

— «Πρέπει νὰ διδάσκετε συνεχῶς τὸν κόσμον καὶ νὰ ἔκτε- λήτε καὶ καλὰ ἔργα, ὥστε οἱ ἄνθρωποι, ποὺ θὰ ἀκούουν τὴν διδασκαλίαν σας καὶ θὰ βλέπουν τὰ ἔργα σας, θὰ δοξάσουν τὸν Θεόν, ὁ δόποιος σᾶς ἀπέστειλε». ΔΗΒ

10. Ὁ Ἰησοῦς διιλεῖ διὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου.

(Ματθ. Ε' 17 - 20)

Ο Ἰησοῦς εἶπεν, ὅτι ἡ διδασκαλία του διαφέρει ἀπὸ τὴν διδασκαλίαν του Μωϋσέως. Ἡ διαφορὰ ὅμως αὕτη δὲν βλά- πτει τὸν Μωσαϊκὸν νόμον, οὕτε τὸν καταργεῖ, ὅπως ἔλεγον δσοι ἥθελον νὰ κατηγορήσουν τὸν Ἰησοῦν. Τουναντίον μάλι- στα τὸν καλυτερεύει καὶ τὸν συμπληρώνει.

Διὰ νὰ ἀποδείξῃ δὲ τοῦτο δὲ Χριστός, ἀρχίζει τὴν συμπλή- ρωσιν του Μωσαϊκοῦ νόμου. ΔΗΒ

11. Ὁ Ἰησοῦς διιλεῖ διὰ τὰς ἀφορμὰς τοῦ φόνου.

(Ματθ. Ε' 20 - 26)

Ο Μωσαϊκὸς νόμος ἀπηγόρευεν ἀπλῶς τὸν φόνον. Ἐκεῖ- νος ποὺ θὰ ἔφόνευε, θὰ ἐδικάζετο καὶ θὰ ἐτιμωρεῖτο.

Ο Μωσαϊκὸς νόμος, βλέπομέν, δὲν ζητεῖ νὰ εὔρῃ τὴν ρί- ζαν τοῦ κακοῦ, δηλαδὴ ἀπὸ ποίας συνήθως ἀφορμὰς προέρχε- ται τὸ φοβερὸν ἔγκλημα του φόνου. Ἀρκεῖται μόνον εἰς τὸ νὰ

ἀπογορεύσῃ εἰς τὸν ἄνθρωπον νὰ φονεύσῃ καὶ σταν φονεύσῃ τὸν τιμωρεῖ.

‘Ο ‘Ιησοῦς ὅμως, ὁ ὄποιος, ὅπως εἴπομεν, ἥλθε, διὰ νὰ συμπληρώσῃ τὸν Μωσαϊκὸν νόμον, εἰσέρχεται βαθύτερα εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου. Εύρισκει ἐκεῖ τὴν ρίζαν τοῦ κακοῦ. Βλέπει, ὅτι ἡ ρίζα τοῦ κακοῦ εἶναι ἡ ὁργὴ, ἡ ὄποια εύρεθη εἰς τὸ βάθος τῆς ψυχῆς του ὡς σπόρος καὶ ἐβλάστησε, διὰ νὰ καρποφορήσῃ καὶ νὰ γίνῃ ὁ φόνος.

‘Η ὁργὴ λοιπὸν εἶναι ἡ πρώτη ἀφορμή. ’Απὸ αὐτὴν τὴν ὁργὴν ἀρχίζει ἡ ἀμαρτία καὶ τὸ ἔγκλημα.

Διότι πρῶτα θὰ ὁργισθῇ ἔνας, ἔπειτα θὰ ὑβρίσῃ, θὰ βλασφημήσῃ, θὰ μισήσῃ καὶ τέλος θὰ φονεύσῃ.

’Απὸ τὴν ὁργὴν λοιπὸν καὶ μάλιστα ἀπὸ τὴν ἀδικαιολόγητον ὁργὴν προέρχεται ὁ φόνος. Διότι ἡ δικαιολογημένη ὁργὴ ἐπιτρέπεται, ὅπως εἶναι τῶν γονέων πρὸς τὰ τέκνα των κ.τ.λ.

’Ιδοὺ ἡ διαφορὰ μεταξὺ τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου καὶ τῆς διδασκαλίας τοῦ Σωτῆρος. ’Ιδοὺ ἡ καλυτέρευσις καὶ ἡ συμπλήρωσις τοῦ Νόμου.

’Ἐπειδὴ δὲ ὁ ‘Ιησοῦς ἥθελε τελείως νὰ ἔξαλείψῃ τὴν ὁργὴν, τὴν ὕβριν καὶ τὸ μῖσος, προσθέτει τὰ ἔξῆς :

— «“Οταν ἔχῃ κανεὶς μῖσος εἰς τὴν ψυχὴν του ἐναντίον ἐνὸς ἄλλου ἄνθρωπου, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ νὰ προσευχῇ εἰς τὸν Θεόν. Πρέπει πρῶτα νὰ ὑπάγῃ, νὰ εὔρῃ τὸν ἄνθρωπον, τὸν ὄποιον μισεῖ ἢ τὸν ἔχει ὀπωσδήποτε ἀδικήσει, νὰ συμφιλιωθῇ μαζί του καὶ τότε, μὲ ἀγάπην πλέον εἰς τὴν καρδίαν, νὰ σπεύσῃ εἰς τὸν ναόν. Τότε ἡ προσευχὴ του θὰ εἶναι εὑπρόσδεκτος ἀπὸ τὸν Θεόν».

12. ‘Ο ‘Ιησοῦς δμιλεῖ περὶ σφου.

(Ματθ. Ε' 33 - 37)

‘Ο Μωσαϊκὸς νόμος ἐπέτρεπε τὸν ὅρκον. ’Απηγόρευεν ὅμως εἰς τοὺς Ἐβραίους νὰ παραβαίνουν ὅ,τι ὑπεσχέθησαν μὲ ὅρκον νὰ ἐκτελέσουν. ’Εκεῖνοι ποὺ παρέβαινον τὰς ὑποσχέσεις των, ἐτιμωροῦντο

‘Ο ’Ιησοῦς, ὁ ὅποῖος ἔρχεται νὰ συμπληρώσῃ τὸν Μωσαϊκὸν νόμον, ἀπαγορεύει τελείως τὸν ὄρκον. Οἱ ἄνθρωποι, λέγει, πρέπει νὰ ἔχουν ἐμπιστοσύνην μεταξύ των, ὃστε νὰ ἀρκοῦνται εἰς ἓνα ναὶ ἢ εἰς ἓνα ὅχι.

‘Ο ’Ιησοῦς λοιπὸν δὲν ἐπιτρέπει καθόλου τὸν ὄρκον. Δὲν πρέπει, λέγει, νὰ παίρνουν τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ εἰς τὸ στόμα των οἱ ἄνθρωποι εἰς τὰς συναλλαγάς των. Τοῦτο εἶναι ἀσέβεια καὶ δὲν ἐπιτρέπεται. Ἀπαγορεύεται λοιπὸν ὁπωσδήποτε ὁ ὄρκος.

Ἐάν θέλῃ κανεὶς νὰ βεβαιώσῃ τὸ γ ἄλλον δι’ ὅτιδήποτε, ἀρκεῖ ἓνα ναὶ καὶ τίποτε περισσότερον. ‘Οσονδήποτε καὶ ἀν δὲν τὸν πιστεύουν πάλιν, ὅταν ἀρνεῖται κάτι, αὐτὸς πρέπει πάντοτε νὰ ἀρκῆται εἰς ἓνα ἀπλοῦν ὅχι καὶ ποτὲ νὰ μὴ καταφεύγῃ εἰς τὸν ὄρκον.

Ἐνα ναὶ ἢ ἓνα ὅχι λοιπὸν εἶναι ἀρκετά, διὰ νὰ βεβαιώνουν οἱ καλοὶ ἄνθρωποι μεταξύ των τὰ λεγόμενα ἢ τὰς ὑποσχέσεις των. ‘Ο ὄρκος εἶναι ἀσέβεια πρὸς τὸν Θεόν καὶ ἀπαγορεύεται ἀπολύτως.

Ίδοὺ λοιπὸν καὶ εἰς τὸ ζήτημα αὐτὸ πῶς ὁ ’Ιησοῦς ἐκαλυτέρευσε καὶ συνεπλήρωσε τὸν Μωσαϊκὸν νόμον.

13. Ὁ ’Ιησοῦς ὁμιλεῖ περὶ ἀνεξικακίας.

(Ματθ. Ε' 38 - 43)

‘Αλλη ἐντολὴ τοῦ Κυρίου, ποὺ ἔρχεται νὰ συμπληρώσῃ τὸν Μωσαϊκὸν νόμον, εἶναι ἢ ἐντολὴ τῆς ἀνεξικακίας.

Οἱ Ἐβραῖοι ἔλεγον :

— « ’Ο φθαλμὸν ἀντὶ ὁφθαλμοῦ καὶ ὁδόντας ἀντὶ ὁδόντος », δηλαδὴ ὅτι κακὸν σοῦ κάμουν, νὰ κάμης καὶ σὺ τὸ ἔδιον.

‘Ο Χριστός λέγει :

— « Δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἐναντιώνεσαι εἰς ἐκεῖνον ποὺ σὲ ἀδικεῖ, διὰ νὰ τοῦ ἀνταποδώσῃς τὰ ἵσα ».

‘Απαγορεύει λοιπὸν ὁ Σωτὴρ τὴν ἀντεκδίκησιν, δηλαδὴ ὅταν σοῦ κάμουν ἓνα κακόν, ἀπαγορεύεται νὰ κάμης καὶ σὺ ἓνα ἄλλο κακόν ὅμοιον.

‘Η ἀντεκδίκησις δὲν φέρει ποτὲ καλὸν ἀποτέλεσμα. ‘Ο ἐκδικούμενος προκαλεῖ νέαν ἐκδίκησιν ἀπὸ ἐκείνον, ποὺ τὸ πρῶτον τὸν ἡδίκησε καὶ σῦτος πάλιν νέαν, ὥστε τὸ κακὸν δὲν σταματᾷ ποτέ, ἀλλὰ ἔξακολουθεῖ μέχρι τελείας καταστροφῆς.

“Οχι λοιπὸν ἀντεκδίκησιν, ἀλλ’ ὅταν ἀδικηθῇ κανείς, τὸ προτιμότερον εἶναι νὰ ὑποχωρήσῃ, νὰ ἀνεχθῇ τὴν ἀδικίαν καὶ νὰ ἔχῃ ὑπομονὴν καὶ ἀνεξικακίαν.

14. Ὁ Ἰησοῦς διμιλεῖ περὶ ἀγάπης πρὸς τοὺς ἔχθρούς.

(Ματθ. Ε' 43 - 48)

‘Ο Σωτὴρ δὲν θέλει μόνον νὰ μὴ ἀδικῶμεν ἐκείνους ποὺ μᾶς ἀδικοῦν, ἀλλὰ προχωρεῖ ἀκόμη περισσότερον. Δὲν θέλει νὰ μείνῃ μέσα εἰς τὴν καρδίαν τοῦ ἀνθρώπου οὕτε τὸ ἐλάχιστος ἔχνος ὀργῆς ἢ μίσους ἐναντίον ἐκείνου ποὺ τὸν ἡδίκησεν. ‘Εὰν μείνῃ τοιοῦτον αἰσθημα, δσονδήποτε καὶ ἀν εἶναι μικρόν, εἶναι ὁπωσδήποτε ἔνας κόκκος, ὁ ὁποῖος, ἐφ’ δσον παραμένει εἰς τὴν καρδίαν τοῦ ἀνθρώπου, θὰ ἔλθῃ μία στιγμὴ ποὺ θὰ βλαστήσῃ. Καὶ θὰ βλαστήσῃ τότε τὴν ἐκδίκησιν καὶ τὸν φόνον.

“Οταν λοιπὸν ἀδικηται κανείς, ὅχι μόνον πρέπει νὰ ὑποχωρῇ, ἀλλὰ καὶ νὰ μὴ διατηρῇ κανένα μῖσος πρὸς αὐτὸν ποὺ τὸν ἡδίκησε. Καὶ μάλιστα νὰ μὴ παύσῃ νὰ τὸν ἀγαπᾷ.

Μάλιστα! Ἰδοὺ εἰς ποῖον σημεῖον προχωρεῖ ἡ διδασκαλία τοῦ Σωτῆρος καὶ πόσον ἀληθινὰ συμπληρώνει καὶ καλυτερεύει τὸ Μωσαϊκὸν νόμον.

«Ἀγαπᾶτε τοὺς ἔχθρούς σας» λέγει ὁ Χριστός, ἐνῷ ὁ Μωσαϊκὸς νόμος ἔλεγε: νὰ ἀγαπᾶς τὸν πλησίον σου, δηλαδὴ τὸν ὁμόφυλόν σου καὶ νὰ μισής τὸν ἔχθρόν σου, δηλαδὴ κάθε ξένον.

‘Ιδοὺ λοιπὸν πόσον ἀνώτερος εἶναι ὁ νόμος τοῦ Χριστοῦ ἀπὸ τὸν νόμον τοῦ Μωϋσέως.

Καὶ ἀκόμη περισσότερον ὁ Χριστὸς λέγει, ὅτι πρέπει ὅχι μόνον νὰ ἀγαπῶμεν τοὺς ἔχθρούς μας, ἀλλὰ καὶ νὰ κάμνωμεν καλὸν εἰς ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι μᾶς καταρῶνται, μᾶς μισοῦν καὶ μᾶς καταδιώκουν. Καὶ ἔτσι θὰ δείξωμεν, ὅτι εἴμεθα πραγματικά

τέκνα τοῦ Θεοῦ, ὁ ὄποιος ἀνατέλλει τὸν ἥλιον εἰς τοὺς πονηρούς καὶ ἀγαθούς καὶ βρέχει εἰς δικαίους καὶ ἀδίκους.

Ἄληθινά ἡ ἐντολὴ αὐτὴ ὅχι μόνον καταργεῖ τὴν ἀντεκδίκησιν τοῦ ἑβραϊκοῦ νόμου, ἀλλὰ γενικῶς εἶναι ἡ σπουδαιοτέρα ἐντολὴ. Διότι ἐκεῖνος ποὺ ἔκτελεῖ τὴν ἐντολὴν αὐτήν, δηλαδὴ ἀγαπᾷ τὸν ἔχθρόν του, θὰ ἀγαπήσῃ καὶ τὸν πλησίον του, τὸν συγγενῆ του, τὸν ἔαυτόν του καὶ τὸν Θεόν. Καὶ τότε θὰ ἀποδείξῃ, διτι εἶναι ἀληθινός Χριστιανός.

15. Ὁ Ἰησοῦς διμιλεῖ περὶ ἐλεημοσύνης.

(Ματθ. 5' 1-4)

Ἐσυνήθιζαν τότε νὰ κάμνουν ἐλεημοσύνην μὲ τρόπον ἐπιδεικτικόν. Δὲν ἐθεωροῦσαν δηλαδὴ τὴν ἐλεημοσύνην ώς μίαν πρᾶξιν, ἡ ὄποια γίνεται ἀπὸ ἀνάγκην τῆς ψυχῆς. Ἡμποροῦσαν νὰ ἔλεοψν ἔνα δυστυχῆ πτωχόν, χωρὶς νὰ αισθάνωνται πραγματικὴν λύπην δι' αὐτόν, ἀλλὰ μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ ἴδουν οἱ ἄλλοι καὶ διμιλήσουν δι' αὐτούς.

Ἡ ἐλεημοσύνη αὐτὴ εἶναι μία πρᾶξις ἀπάτης. Διότι ἔξαπατῶμεν τοὺς ἄλλους, ἔξαπατῶμεν ἐκεῖνον, τὸν ὄποιον ἔλεοψμεν, ἔξαπατῶμεν τέλος καὶ αὐτὸν τὸν Θεόν. Τοιαύτη ἐλεημοσύνη ὅχι μόνον εἶναι περιττή, ἀλλὰ καὶ ἀσεβής, ἀφοῦ ζητοῦμεν νὰ ἔξαπατήσωμεν καὶ αὐτὸν τὸν Θεόν.

Ο Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς λέγει :

— «Τὴν ἐλεημοσύνην πρέπει νὰ τὴν κάμνετε κατὰ τοιούτον τρόπον, ὡστε νὰ μὴ γνωρίζῃ ἡ ἀριστερά σας χεὶρ τὶ ποιεῖ ἡ δεξιά». Δηλαδὴ νὰ γίνεται ἔτσι, ὡστε νὰ μὴ μάθουν, διτι ἔκάμαμεν ἐλεημοσύνην οὕτε οἱ πλησιέστεροι μας συγγενεῖς καὶ φίλοι.

16. Ὁ Ἰησοῦς διμιλεῖ περὶ προσευχῆς.

(Ματθ. 5' 5-15)

“Οχι μόνον τὴν ἐλεημοσύνην ἀλλὰ καὶ τὴν προσευχὴν οἱ ὑποκριταὶ Ἐβραῖοι ἔκαμνον μόνον πρὸς ἐπίδειξιν. “Οταν λοι-

πόν αύτοὶ προσηγόριζοντο, ἐφρόντιζον νὰ εἶναι εἰς τὸ μέσον πολλῶν ἀνθρώπων, ὥστε νὰ τοὺς βλέπῃ ὁ κόσμος καὶ νὰ ἀκούῃ ὅσα ἔλεγον.

Αὐτὰ δὲ ποὺ ἔλεγον, ἡσαν φλυαρίαι καὶ «βαττολογήματα», δηλαδὴ ἀνόητοι αἴτησεις καὶ παρακλήσεις πρὸς τὸν Θεόν.

‘Ο Χριστὸς εἶπεν, ὅτι αὐτὸς ὁ τρόπος τῆς ἐπιδεικτικῆς προσευχῆς δὲν ἔχει οὐδεμίαν ἄξιαν.

‘Η προσευχὴ, λέγει ὁ Σωτήρ, πρέπει νὰ γίνεται εἰς τὸ περισσότερον κρυφὸν μέρος τῆς οἰκίας καὶ ὅχι ἐμπρὸς εἰς ὅλον τὸν κόσμον, διότι δὲν πρόκειται νὰ τὴν ἀκούσουν οἱ ἄλλοι ἀνθρωποι, ἀλλὰ ὁ Θεός.

Δὲν πρέπει δὲ εἰς τὴν προσευχὴν νὰ ζητῇ κανεὶς πράγματα παράλογα καὶ μωρά, ἀλλὰ μόνον ἐκεῖνα, ἀπὸ τὰ ὅποια ἔχει ἀπόλυτον ἀνάγκην καὶ τὰ ὅποια ἄλλωστε γνωρίζει ὁ Θεὸς ὡς Παντογνώστης.

‘Ο Σωτήρ, ἐπειδὴ ἥθελε νὰ δείξῃ πόσον μεγάλην σημασίαν ἔχει ἡ προσευχὴ, δίδει καὶ ὁ Ἰδιος ἔνα τύπον προσευχῆς.

‘Η προσευχὴ αὐτὴ ὀνομάζεται Κυριακὴ προσευχὴ, ἐπειδὴ τὴν ὥρισεν ὁ Κύριος. Λέγεται καὶ Πάτερ ἡ μῶν, ἐπειδὴ ἀρχίζει μὲ τὰς λέξεις αὕτας.

‘Η Κυριακὴ προσευχὴ περιέχει ἀκριβῶς ὃ, τι χρειάζεται ἔνας καλὸς Χριστιανός.

Εἶναι δὲ ἡ ἔκῆς :

Πάτερ ἡμῶν ὃ ἐν τοῖς οὐρανοῖς,
ἀγιασθήτω τὸ ὄνομά σου,
ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου,
γενηθήτω τὸ θέλημά σου ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς.
Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σῆμερον
καὶ ἀφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν·
ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν·
καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς περασμόν,
ἀλλὰ ὁῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ.
Ἄμήν.

Εἰς τὴν Κυριακὴν προσευχὴν ὀνομάζομεν τὸν Θεόν :

Π α τ έ ρ α.

‘Ο Θεός εἶναι ὁ κοινὸς πατὴρ ὅλων τῶν ἀνθρώπων, διότι αὐτὸς παρέχει τὴν ζωὴν καὶ τὰ ἀγαθὰ εἰς ὅλον τὸν κόσμον.

‘Ο ἐν τοῖς Οὐρανοῖς.

Λέγομεν, δτι ὁ Θεός κατοικεῖ εἰς τοὺς Οὐρανούς, διὰ νὰ δείξωμεν τὸ μεγαλεῖον του.

‘Αλλὰ ὑπάρχει καὶ ἄλλος λόγος, διὰ τὸν ὄποιον ὁ Θεός κατοικεῖ εἰς τοὺς Οὐρανούς. ’Εδῶ εἰς τὴν γῆν οἱ ἄνθρωποι εἶναι ἀμαρτωλοί. ‘Ο Θεός ὅμως δὲν θέλει νὰ βλέπῃ τὴν ἀμαρτίαν καὶ διὰ τοῦτο ἔφυγεν ἀπὸ τὴν γῆν καὶ ἀνέβη εἰς τοὺς Οὐρανούς. ‘Η ἀμαρτία λοιπὸν τῶν ἀνθρώπων εἶναι ἐκείνη, ποὺ ἀπεμάκρυνε τὸν Θεόν ἀπὸ πλησίον μας.

Τώρα ἀρχίζουν τὰ αἰτήματά μας πρὸς τὸν Θεόν.

Αἴτημα πρῶτον:

‘Ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου.

Αὐτὸς ὅμως, τὸ δτι δηλαδὴ ὁ Θεός ἔφυγεν ἀπὸ κοντά μας, δὲν μᾶς εὐχαριστεῖ καὶ διὰ τοῦτο παρακαλοῦμεν τὸν Θεόν νὰ ἔλθῃ πάλιν ἡ βασιλεία του εἰς τὴν γῆν. “Οταν δὲ λέγωμεν νὰ ἔλθῃ ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ εἰς τὴν γῆν, σημαίνει, δτι θέλομεν νὰ γίνη ἡ Δευτέρα Παρουσία.

Αἴτημα δεύτερον:

‘Ἄγια σθήτω τὸ ὄνομά σου.

Θέλομεν νὰ ἔλθῃ πάλιν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῆς γῆς, διὰ νὰ ἀγιασθῇ, δηλαδὴ νὰ δοξασθῇ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ.

Αἴτημα τρίτον:

Γενήθητω τὸ θέλημά σου ως ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς.

Τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ θὰ δοξασθῇ, ὅταν γίνεται τὸ θέλημά του κάτω εἰς τὴν γῆν, ὅπως γίνεται ἐπάνω εἰς τοὺς Οὐρανούς ἀπὸ τοὺς ἀγγέλους.

Αἴτημα τέταρτον:

Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δός ἡμῖν σήμερον.

Μὲ τὸ αἴτημα αὐτὸς παρακαλοῦμεν τὸν Θεόν νὰ μᾶς δώσῃ

τὸν ἄρτον τὸν καθημερινόν, δηλαδὴ τὸν ἄρτον, πού μᾶς φθάνει διὰ μίαν ἡμέραν.

Ζητοῦμεν αὐτὸς ἀπὸ τὸν Θεόν, διότι θέλομεν μὲν νὰ ἔλθῃ ἡ Δευτέρα Παρουσία, ἀλλὰ πότε θὰ γίνη τοῦτο δὲν γνωρίζομεν.

Οἱ ἄνθρωποι δύμας ἀποτελεῖται ἀπὸ σῶμα καὶ ψυχῆν.³ Αλλὰ τὸ σῶμα, διὰ νὰ ζήσῃ, ἔχει ἀνάγκην τροφῆς καὶ ἐπειδὴ τὸ σπουδαιότερον μέρος τῆς τροφῆς εἶναι ὁ ἄρτος, διὰ τοῦτο ζητοῦμεν ἀπὸ τὸν Θεόν νὰ μᾶς δώσῃ τὸν ἄρτον, πού μᾶς φθάνει διὰ μίαν ἡμέραν.⁴ Αὐτὸς δὲ δὲν ἔλθῃ ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, τότε τὴν ἄλλην ἡμέραν πάλιν βέβαια θὰ ἐπαναλάβωμεν τὴν παράκλησίν μας.

Αἴτημα πέμπτον:

Καὶ ἄφεσις ἡ μῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν.

Εἰς τὸ αἴτημα αὐτὸς παρακαλοῦμεν τὸν Θεόν νὰ συγχωρήσῃ τὰς ἀμαρτίας μας, δύποτε καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν νὰ συγχωρῶμεν τὰς ἀμαρτίας τῶν ἄλλων.

Αἴτημα ἕκτον:

Καὶ μὴ εἰσενέγκης ἡμᾶς εἰς πειρασμόν.

Ἐπειτα παρακαλοῦμεν τὸν Θεόν νὰ μὴ μᾶς δοκιμάζῃ. Δὲν θέλομεν νὰ μᾶς δοκιμάζῃ ὁ Θεός, διότι δὲν ἔχομεν πεποίθησιν εἰς τὸν ἑαυτόν μας, διότι θὰ ἡμπορέσωμεν νὰ ἔχωμεν ὑπομονὴν καὶ νὰ μὴ ἀμαρτήσωμεν.

Οἱ Θεός μᾶς δοκιμάζει ἡ διὰ νὰ γίνωμεν μὲ τὴν σταθεράν μας πίστιν παράδειγμα εἰς τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους, δύποτε ὁ Αβραάμ, ὁ Ἰώβ καὶ ἄλλοι, ἡ διὰ νὰ μᾶς δώσῃ ἀφορμὴν νὰ κάμωμεν καλὰς πράξεις.

Αἴτημα ἔβδομον:

Ἄλλα ρῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ.

Τὸν Θεόν παρακαλοῦμεν δχι μόνον νὰ μὴ θέλῃ νὰ μᾶς δοκιμάζῃ, ἀλλὰ τὸν παρακαλοῦμεν καὶ νὰ ἀπομακρύνῃ τὸν πονηρόν, τὰς κακὰς ἐπιθυμίας, δηλαδὴ τοὺς πειρασμούς.

Αὐτὸν.

Εἴθε νὰ γίνουν αὐτά, τὰ ὅποια ζητοῦμεν ἀπὸ τὸν Θεόν.

Ἡ προσευχὴ εἶναι ἀναγκαιοτάτη εἰς τὸν ἄνθρωπον. Οπως τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου ἔχει ἀνάγκην τροφῆς, διὰ νὰ ζήσῃ, ἔτσι

καὶ ἡ ψυχὴ ἔχει ἀνάγκην τροφῆς. Καὶ ἡ τροφὴ τῆς ψυχῆς εἶναι ἡ προσευχή.

DAB

17. Ὁ Ἰησοῦς διμιλεῖ περὶ νηστείας.

(Ματθ. ۵' 16 - 18)

Ἄλλὰ καὶ τὴν νηστείαν οἱ ὑποκριταὶ Ἰουδαῖοι ἔκαμνον μὲν ἐπίδειξιν. Ὅταν ἐνήστευον, ἐπεριφέροντο καὶ ἔδειχναν τὰ πρόσωπά των, δτι εἶχον γίνει ὠχρά καὶ ἀδύνατα, διὰ νὰ τοὺς βλέπουν οἱ ἄλλοι ἀνθρώποι.

Ἡ νηστεία δὲν χρειάζεται, διὰ νὰ προσέξουν οἱ ἄλλοι καὶ νὰ ἐπαινέσουν αὐτὸν ποὺ νηστεύει. Ἡ νηστεία μαζὶ μὲ τὴν προσευχὴν ἔχουν σκοπὸν νὰ καθαρίσουν τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου καὶ μαζὶ μὲ τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν. Πρέπει λοιπὸν νὰ γίνεται μὲ σεμνότητα καὶ χωρὶς οὐδέμιαν ἐπίδειξιν.

Διὰ τοῦτο λέγει ὁ Ἰησοῦς :

— «Οταν νηστεύετε, πρέπει νὰ καθαρίσετε τὸ κεφάλι σας καὶ νὰ πλύνετε τὸ πρόσωπόν σας, διὰ νὰ μὴ φανῆτε εἰς τοὺς ἀνθρώπους, δτι νηστεύετε. Ὁ δὲ Θεός, ὁ ὄποιος γνωρίζει τοῦτο, θὰ σᾶς ἀνταμείψῃ».

DAB

18. Ὁ Ἰησοῦς διμιλεῖ διὰ τὸν πνευματικὸν θησαυρόν.

(Ματθ. ۵' 19 - 24)

Αφοῦ ὁ Σωτὴρ ὡμίλησε περὶ ἐλεημοσύνης, προσευχῆς καὶ νηστείας, λέγει ἔπειτα, δτι ὁ ἀνθρώπος περισσότερον πρέπει νὰ φροντίζῃ διὰ τὰ πνευματικὰ ἀγαθὰ καὶ διὰ τὰ ὄλιγάτερον διὰ τὰ ὄλικα.

Τὰ πνευματικὰ ἀγαθά, δηλαδὴ αἱ καλαὶ πράξεις, εἶναι ἔνας πνευματικὸς θησαυρός, ποὺ δὲν κινδυνεύει ἀπὸ τίποτε. Τὰ ὄλικὰ δημοσιαὶ ἀγαθά, δηλαδὴ τὸ νὰ φροντίζωμεν πῶς νὰ ἀποκτήσωμεν χρήματα, εἶναι ἔνας θησαυρός, ποὺ κινδυνεύει καὶ ἀπὸ τοὺς κλέπτας ἀκόμη.

19. Ὁ Ἰησοῦς ὁμιλεῖ περὶ τῆς Θείας Προνοίας.

(Ματθ. Τ' 25 - 34)

‘Ο Σωτὴρ λέγει, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀπασχολῶμεν διαρκῶς τὸν ἔαυτόν μας μὲ τὰς καθημερινὰς ἀνάγκας τῆς ζωῆς μας. Δὲν πρέπει νὰ ἔχωμεν πάντοτε μέσα εἰς τὸν νοῦν μας τὴν φροντίδα, πῶς θὰ ἐξασφαλίσωμεν τὰ τρόφιμα καὶ τὰ ἐνδύματά μας.

Πρέπει νὰ ἔχωμεν πάντοτε τὴν ἐλπίδα μας εἰς τὸν Θεόν. Διότι ὁ Θεός ποὺ ἔπλασε τὸν ἄνθρωπον, δὲν εἶναι δυνατὸν ποτὲ νὰ τὸν ἀφήσῃ εἰς τὴν τύχην του. Ἀφοῦ φροντίζει δι’ ὅλα τὰ πλάσματα τῆς δημιουργίας, ἀκόμη καὶ διὰ τὰ πλέον ταπεινὰ καὶ δίδει τροφὴν εἰς τὰ πτηνά, φύλλωμα καὶ ἄνθη ὥρατα εἰς τὰ φυτά, θὰ φροντίσῃ πολὺ περισσότερον διὰ τὸν ἄνθρωπον.

Ο ἄνθρωπος εἶναι τὸ περισσότερον ἀγαπητὸν πλάσμα εἰς τὸν Θεόν. Διὰ τοῦτο λοιπὸν ὁ Θεός οὐδέποτε ἐγκαταλείπει τὸν ἄνθρωπον καὶ ἡ Θεία Πρόνοια παρακολουθεῖ καὶ ἐφοδιάζει αὐτὸν μὲ ὅλα τὰ υλικὰ ἀγαθά, ἀπὸ τὰ ὅποια ἔχει ἀνάγκην.

Ο ἄνθρωπος πρέπει νὰ ἀπασχολῇ τὸν νοῦν του κυρίως εἰς τὸ νὰ πράττῃ καλά ἔργα. Τότε θὰ ἔχῃ καὶ ὅλα τὰ ἄλλα ἀπὸ τὴν Θείαν Πρόνοιαν.

20. Ὁ Ἰησοῦς ὁμιλεῖ περὶ κατακρίσεως.

(Ματθ. Ζ' 1 - 6)

‘Ο Ἰησοῦς λέγει ἔπειτα, ὅτι δὲν πρέπει νὰ παρατηροῦμεν ποιὰ σφάλματα ἔχουν οἱ ἄλλοι καὶ νὰ τὰ κατακρίνωμεν. Εἶναι ἀνάγκη πρώτα νὰ παρατηρήσωμεν τὰ ἰδικά μας σφάλματα καὶ νὰ τὰ διορθώσωμεν.

Η προσπάθεια ὅμως αὐτὴ θέλει βέβαια ἐργασίαν, κόπους καὶ χρόνον. ‘Αλλ’ ὅταν κάμνωμεν αὐτὴν τὴν προσπάθειαν, δὲν ἔχομεν τότε τὸν καιρὸν νὰ προσέξωμεν τὰ σφάλματα τῶν ἄλλων καὶ νὰ τούς κατακρίνωμεν δι’ αὐτά.

Καὶ ἂν αὐτὸ πρέπει καθένας νὰ τὸ κάμνῃ, πολὺ περισσότερον ὀφείλει νὰ τὸ κάμνῃ ἐκεῖνος, ὁ ὅποιος ἔχει μεγάλα καὶ σοβαρά σφάλματα.

‘Ο ἄνθρωπος αὐτὸς τὰ μὲν ἴδικά του σφάλματα δὲν τὰ διορθώνει, βλέπει δμως τὰ μικρά σφάλματα, ποὺ ἔχουν οἱ ἄλλοι καὶ τὰ κατακρίνει. Τότε βέβαιας ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς εἶναι ἀξιοκατάκριτος καὶ γίνεται καταγέλαστος ἀπὸ τούς ἄλλους.

21. Ὁ Ἰησοῦς λέγει πῶς πρέπει νὰ ζητῶμεν τὰ ἀγαθά.
(*Ματθ. Ζ' 7-12*)

‘Ο Σωτὴρ λέγει, δτι οἱ ἄνθρωποι δὲν πρέπει νὰ διστάζουν καθόλου νὰ ζητοῦν ἐκεῖνο τὸ ἀγαθόν, τοῦ ὅποιου ἔχουν ἀνάγκην. Διότι ἀσφαλῶς θὰ τὸ λάβουν.

Λέγει μάλιστα, δτι πρέπει νὰ τὸ ζητοῦν μὲ μεγάλην ἐπιμονήν.

Καὶ προσθέτει, δτι ὁ Θεός, ὡς πατὴρ ὅλων τῶν ἀνθρώπων, δὲν εἶναι δυνατὸν παρὰ εὔχαριστως νὰ ίκανοποιῇ τὰ δικαίας ἀνάγκας τῶν ἀνθρώπων. “Οπως δὲν ὑπάρχει κανένας πατέρας ποὺ ἀν τοῦ ζητήσῃ ὁ υἱός του ἄρτον, θὰ τοῦ δῶσῃ πέτραν καὶ ἀν τοῦ ζητήσῃ ἵχθυν, θὰ τοῦ δῶσῃ ὄφιν.

Διὰ ταῦτα λοιπόν, χωρὶς κανένα δισταγμὸν ἀλλὰ μὲ ἐμπιστοσύνην πρέπει οἱ ἄνθρωποι νὰ ζητοῦν ἀπὸ τὸν Θεὸν ὅ, τι τούς εἶναι ἀναγκαῖον.

22. Ὁ Ἰησοῦς ὁμιλεῖ περὶ ἀρετῆς καὶ κακίας.
(*Ματθ. Ζ' 13-20*)

‘Ο Ἰησοῦς λέγει, δτι τὸ νὰ πράττῃ κανεὶς τὸ καλόν, εἶναι ἔργον δύσκολον καὶ ὁμοιάζει ὅπως νὰ εἰσέρχεται κανεὶς ἀπὸ μίαν στενὴν πύλην εἰς ἔνα δρόμον δύσκολον, ἀνώμαλον καὶ ἀνηφορικόν. Τὸ νὰ πράττῃ δὲ ἀντιστρόφως τὸ κακόν, εἶναι ἔργον εὔκολον καὶ ὁμοιάζει ὅπως νὰ εἰσέρχεται κανεὶς ἀπὸ μίαν μεγάλην πύλην εἰς ἔνα δρόμον πλατύν, εύρυχωρον, εὐθύν καὶ ὁμαλόν.

Εἶναι δὲ φυσικὸν εἰς μὲν τὸν δύσκολον δρόμον νὰ περιπατοῦν ὀλίγοι ἄνθρωποι, ἐνῷ εἰς τὸν εὔκολον πολλοί. Ἐν τούτοις δὲ δύσκολος δρόμος εἶναι προτιμότερος. Διότι αὐτὸς εἶναι ὁ δρόμος τῆς ἀρετῆς καὶ δι' αὐτοῦ φθάνει κανεὶς εἰς τὴν αἰώνιον ζωήν, εἰς τὴν εύτυχίαν τὴν παντοτεινήν· ἐνῷ ἀπὸ τὸν ἄλλον,

τὸν δρόμον τῆς κακίας, φθάνει εἰς τὴν καταστροφὴν καὶ εἰς τὴν αἰώνιον τιμωρίαν.

ΣΑΒ

23. Ὁ Ἰησοῦς ὁμιλεῖ περὶ τῆς ἀξίας τῶν ἔργων.

(Ματθ. Ζ' 21-23)

Ο Σωτήρος ὁμιλεῖ καὶ περὶ τῆς διαφορᾶς, ποὺ ἔχουν οἱ λόγοι ἀπὸ τὰ ἔργα.

Τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, λέγει ὁ Σωτήρ, θὰ κληρονομήσουν ὅχι ἕκεīνοι, οἱ ὄποιοι ἀκούουσιν τὴν διδασκαλίαν του καὶ ἀρκοῦνται μόνον εἰς λόγους, ἀλλὰ ἕκεīνοι οἱ ὄποιοι κάμνουν καλὰ ἔργα. Διότι τὸ νὰ λέγῃ κανεὶς λόγους εἶναι εὔκολον, ἐνῷ τὸ νὰ πράττῃ ἀγαθὰ ἔργα εἶναι δύσκολον.

Οἱ πραγματικῶς δὲ ἀγαθοὶ ἄνθρωποι θὰ φανοῦν ἀπὸ τὰ καλὰ τῶν ἔργων.

ΣΑΒ

24. Ὁ Ἰησοῦς ὁμιλεῖ περὶ τῆς σταθερᾶς πίστεως.

(Ματθ. Ζ' 24-27)

Ο Ἰησοῦς τέλος ὁμιλεῖ περὶ τῆς σταθερᾶς πίστεως, ποὺ πρέπει νὰ ἔχουν οἱ ἄνθρωποι.

Ἐκεīνον ποὺ ἔχει σταθεράν πίστιν, ὁ Χριστὸς τὸν παρομοιάζει μὲ ἔνα ἄνθρωπον φρόνιμον, ποὺ ἔκτισε τὴν οἰκίαν του ἐπάνω εἰς ἔνα βράχον, δηλαδὴ εἰς στερεὰ θεμέλια.

Καὶ ὅπως τὴν οἰκίαν αὐτὴν δὲν ἡμποροῦν νὰ βλάψουν ἀνεμοί, βροχαὶ καὶ ποταμοί, ἔτσι καὶ τὴν πίστιν τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ δὲν ἡμποροῦν νὰ κλονίσουν οὕτε αἱ κακαὶ συμβουλαὶ τῶν ἄλλων, οὕτε αἱ ἰδιαίτερες στενοχωρίαι.

Ἐκεīνος δὲ ποὺ δὲν ἔχει σταθεράν πίστιν, παρομοιάζεται μὲ ἄνθρωπον ἀνόητον, ποὺ ἔκτισε τὴν οἰκίαν του εἰς τὴν ἄμμον. Καὶ ὅπως ἡ οἰκία αὕτη θὰ κρημνισθῇ, μόλις φυσήσουν σφοδροὶ ἀνεμοὶ ἢ πέσουν μεγάλαι βροχαὶ, ἔτσι καὶ ἡ πίστις του θὰ κλονισθῇ, θὰ χαθῇ, μόλις ἀκούσῃ κακάς συμβουλάς ἢ τὸν εὔρουν διάφορα δυστυχήματα.

25. Ποίαν ἐντύπωσιν ἔκαμεν ἡ ἐπὶ τοῦ ὅρους ὁμιλία.
(Ματθ. Ζ' 28 - 29)

‘Η ἐπὶ τοῦ ὅρους ὁμιλία τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἔκαμε πολὺ μεγάλην ἐντύπωσιν εἰς τοὺς ἀκροατάς του.

Δὲν ὠμίλησε ξηρῶς καὶ τυπικῶς, ὅπως συνήθως ὠμίλουν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι, ἀλλὰ ἔδιδε ζωὴν εἰς τοὺς λόγους του, ως ἄνθρωπος ἔχων ἔξουσίαν.

“Ολοι δὲ ἔλεγον, δτι ποτὲ δὲν ἤκουσαν τοιαύτην διδα-
 σκαλίαν.

3 26. Ἡ παραβολὴ τοῦ σπορέως.
(Ματθ. ΙΙ' 1 - 23, Δουκ. Η' 4 - 15, Μάρκ. Δ' 1 - 21)

Μίαν ἡμέραν ὁ Σωτὴρ εἶπε πρὸς τὸν λαὸν τὴν ἔξῆς πα-
 ραβολήν :

“Ἐνας γεωργὸς ἔξῆλθεν εἰς τὸν ἀγρὸν του, διὰ νὰ σπείρῃ.
 Καὶ καθὼς ἔσπειρεν, ἀλλος μὲν σπόρος ἔπεσεν εἰς τὸν δρόμον
 καὶ τὰ πτηνὰ ἔφαγον αὐτὸν· ἀλλος ἔπεσεν εἰς μέρος πετρώδες
 καὶ ἐρρίζωσε μὲν εἰς τὸ δλίγον χῶμα, ἀλλὰ ταχέως ἔξηράνθη
 καὶ ἔχάθη· ἀλλος ἔπεσεν εἰς μέρος, ὅπου ύπηρχον καὶ ἄκανθαι,
 ποὺ ἐβλάστησαν μαζὶ του καὶ τὸν ἔπνιξαν.

‘Ο σπόρος δέ, ὁ δόποιος ἔπεσεν εἰς τὸ εὔφορον ἔδαφος,
 ἐβλάστησεν, ηύξηθη καὶ ἐκαρποφόρησε πολύ, ὥστε ἄλλος μὲν
 νὰ δώσῃ τριακονταπλάσια, ἄλλος ἔξηκονταπλάσια καὶ ἄλλος
 ἐκατονταπλάσια..

‘Ο Ἰησοῦς, ἀφοῦ ἐτελείωσε τὴν παραβολήν, ἔξήγησεν εἰς
 τοὺς μαθητάς του, διὰ νὰ ἔξηγήσουν καὶ αὐτοὶ εἰς τὸν λαόν,
 δτι γεωργὸς μὲν εἶναι ὁ Ἰδιος ὁ Χριστός, ἀγρὸς εἶναι οἱ ἀκροα-
 ταὶ του καὶ σπόρος ἡ διδασκαλία του.

Οἱ ἄνθρωποι, οἱ δόποιοι δὲν δέχονται καθόλου τὸν λόγον
 τοῦ Κυρίου, ὁμοιάζουν πρὸς τὸν δρόμον, ὅπου δ σπόρος ἔπεσε
 καὶ ἐλθον τὰ πτηνὰ καὶ τὸν ἔφαγον.

‘Εκεῖνοι οἱ δόποιοι, δταν ἀκούουν τὴν διδασκαλίαν, δέχονται
 μὲν αὐτήν, ἀλλὰ διὰ νὰ τὴν λησμονήσουν μετ’ δλίγον, ὁμοιάζουν

πρὸς τὸ ἔδαφος τὸ πετρῶδες, ὅπου ὁ σπόρος φυτρώνει, ἀλλὰ Εηραίνεται ἀμέσως.

Ἐκεῖνοι οἱ ἄνθρωποι πάλιν, οἱ ὁποῖοι διέρχονται τὴν ζωήν των μεταξὺ πονηρῶν καὶ κακῶν συντρόφων, δμοιάζουν μὲ τὸν σπόρον, ποὺ ἐβλάστησε μαζὶ μὲ τὰς ἀκάνθας. Καθὼς δὲ ὁ σπόρος αὐτὸς πνίγεται ἀπὸ τὰς ἀκάνθας, ἔτοι καὶ ἐκεῖνοι ἐμποδίζονται ἀπὸ τοὺς κακούς φίλους νὰ γίνουν ἐνάρετοι.

Τέλος οἱ ἀγαθοὶ ἄνθρωποι δμοιάζουν μὲ τὴν εὔφορον γῆν. "Οπως δηλαδὴ εἰς τὴν καλὴν γῆν ὁ σπόρος καρποφορεῖ, ἔτοι καὶ εἰς αὐτούς ἡ διδασκαλία τοῦ Χριστοῦ συντελεῖ, ὥστε ὅχι μόνον αὐτοὶ ὠφελοῦνται, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄλλους ὠφελοῦν.

27. Ἡ παραβολὴ τῶν ζιζανίων.

(Ματθ. ΙΙ' 24 - 30)

Εἰς τὴν παραβολὴν ταύτην ὁ Ἰησοῦς παρομοιάζει τὸν ἑαυτόν του πρὸς ἓνα γεωργόν, ὁ ὁποῖος ἐπῆγεν εἰς τὸν ἀγρόν του καὶ ἔσπειρε καθαρὸν σπόρον. Τὴν νύκτα δμως ἐπῆγαν οἱ ἔχθροι τοῦ γεωργοῦ καὶ ἔσπειραν εἰς τὸν ἀγρόν του ζιζάνια.

"Οταν ἦλθεν ὁ καιρὸς τῆς βλαστήσεως, ἐφύτρωσαν μαζὶ ὁ σῖτος καὶ τὰ ζιζάνια, τὰ δόποια, ἀφοῦ ηὔξηθησαν ἀρκετά, ἤρχισαν νὰ διακρίνωνται.

Οἱ ἄνθρωποι τοῦ γεωργοῦ, δταν εἶδον αὐτά, ἀνήγγειλαν τὸ πρᾶγμα εἰς αὐτὸν καὶ τοῦ εἶπον :

— « Θέλεις νὰ ἐκριζώσωμεν τὰ ζιζάνια ; »

‘Ο κύριος δμως τοῦ ἀγροῦ ἀπεκρίθη :

— « "Οχι, διότι ἡμπορεῖ μὲ τὰ ζιζάνια νὰ ἐκριζώσετε καὶ τὸν σῖτον. Ἀφήσατέ τα καὶ ἂς αὐξάνουν. "Οταν ἔλθῃ ἡ ὥρα τοῦ θερισμοῦ, θὰ παραγγείλω εἰς τοὺς θεριστάς νὰ συλλέξουν πρῶτον τὰ ζιζάνια καὶ κατόπιν τὸν σῖτον. Καὶ ἐκεῖνα μὲν νὰ τὰ καύσουν, τὸν δὲ σῖτον νὰ συναθροίσουν εἰς τὴν σιταποθήκην ».

‘Αφοῦ εἶπε τὴν παραβολὴν αὐτὴν ὁ Σωτήρ, τὴν ἐξήγησεν εἰς τοὺς μαθητάς του ὡς ἔξῆς :

— « 'Ο Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, δταν διδάσκῃ τοὺς ἄνθρωπους, δμοιάζει πρὸς γεωργόν, ποὺ σπείρει καλὸν σπόρον.

»Ο ἔχθρός τοῦ γεωργοῦ, ποὺ σπείρει τὰ ζιζάνια, εἶναι ὁ πονηρός δαίμων, ὁ ὅποιος βάλλει εἰς τὴν καρδίαν τῶν ἀνθρώπων τὴν ἀπιστίαν καὶ κάθε κακὸν διαλογισμόν.

»Οἱ ἀγαθοὶ ἄνθρωποι, ποὺ ἐποτίσθησαν τὴν διδασκαλίαν τοῦ Κυρίου καὶ οἱ πονηροὶ ποὺ ἀκούουν μόνον εἰς τὸ κακόν, θὰ χωρισθοῦν τὴν ἡμέραν τῆς Κρίσεως ἀπὸ τοὺς ἀγγέλους τοῦ Κυρίου.

»Καὶ οἱ μὲν κακοὶ θὰ ριφθοῦν εἰς τὸ πῦρ,· διὰ νὰ τιμωρηθοῦν, οἱ δὲ δίκαιοι θὰ διαφυλαχθοῦν».

28. Ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

(*Ματθ. II' 44 - 52*)

‘Ο Ἰησοῦς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, τὴν ὅποιαν ὑπέσχετο εἰς τοὺς πιστούς, παρωμοίαζε κατὰ διαφόρους τρόπους. Τοῦτο τὸ βλέπομεν εἰς τὰς ἀκολούθους παραβολάς:

29. Ὁ κεκρυμμένος θησαυρός.

(*Ματθ. II' 44*)

Ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ὁμοιάζει μὲν θησαυρόν, ὁ ὅποιος εὑρίσκεται κρυμμένος εἰς ἔνα ἀγρόν.

Κάποτε ἔνας ἄνθρωπος τὸν ἀνακαλύπτει καὶ δὲν τὸ φανερώνει εἰς κανένα, ἀλλὰ τρέχει γεμάτος χαρὰν καὶ πωλεῖ ὅλα ὅσα ἔχει καὶ ἀγοράζει τὸν ἀγρὸν ἐκεῖνον.

30. Ὁ πολύτιμος μαργαρίτης.

(*Ματθ. II' 45 - 46*)

Πάλιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν εἶναι ὁμοία μὲν ἄνθρωπον ἔμπορον, ποὺ ζητεῖ καλούς μαργαρίτας.

‘Ο ἔμπορος αὐτός, μόλις εύρῃκεν ἔνα πολύτιμον μαργαρίτην, ἔτρεξε καὶ ἐπώλησεν δ, τι εἶχε καὶ ἤγόρασεν αὐτόν.

ΑΑΓ

31. Ἡ παραβολὴ τῆς σαγήνης.

(Ματθ. ΙΙ' 47 - 51)

Πάλιν ὁμοία εἶναι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μὲν δίκτυον (σαγήνην), τὸ ὅποιον ἐρρίφθη εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἔγειμισεν ἀπὸ κάθε εἰδος ἵχθυών. Ἀφοῦ τὸ ἔσυραν εἰς τὴν παραλίαν, ἐκάθισαν καὶ ἐδιάλεξαν τοὺς καλούς, τοὺς ὅποιους ἔρριψαν εἰς τὰ κοφίνια καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς ἐπέταξαν.

Ἐτσι θὰ γίνῃ καὶ εἰς τὴν μέλλουσαν κρίσιν. Οἱ ἄγγελοι θὰ χωρίσουν τοὺς πονηρούς ἀπὸ τοὺς δικαίους. Καὶ τοὺς μὲν δικαίους θὰ τοποθετήσουν εἰς τὸν παράδεισον, τοὺς δὲ πονηρούς θὰ ρίψουν εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός.

Κατόπιν δὲ προσθέτει:

«Οσοι ἀκούουν τὴν διδασκαλίαν μου περὶ τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν καὶ τὴν ἐννοοῦν, ὁμοιάζουν μὲν ἀνθρωπον, δόποιος ἔχει ἔνα θησαυρὸν ἀπὸ διάφορα ἀντικείμενα, τὰ δόπια χωρίζει εἰς τὴν νέα καὶ εἰς παλαιά».

32. Ἡ παραβολὴ τοῦ καλοῦ βασιλέως καὶ τοῦ πονηροῦ δούλου.

(Ματθ. ΙΙ' 23 - 25)

Διὰ τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν ὁ Ἰησοῦς εἶπε καὶ ἄλλας παραβολάς.

Μία ἀπὸ αὐτὰς εἶναι καὶ ἡ παραβολὴ τοῦ καλοῦ βασιλέως καὶ τοῦ πονηροῦ δούλου.

Ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ὁμοιάζει, λέγει ὁ Ἰησοῦς, μὲν ἔνα βασιλέα, δόποιος ἥθελησε νὰ λογαριάσθῃ μὲ τοὺς δούλους του.

Οταν ἥρχισε λοιπὸν νὰ λογαριάζεται, παρουσιάσθη εἰς αὐτὸν εἰς δοῦλος, δόποιος τοῦ χρεωστοῦσε δέκα χιλιάδας τάλαντα, δηλαδὴ ἔνα πάρα πολὺ μεγάλο χρηματικὸν ποσόν.

Ο δοῦλος αὐτὸς δὲν εἶχε νὰ πληρώσῃ τὸ δάνειον αὐτό.

Ο βασιλεὺς, σύμφωνα μὲ τὸ δικαίωμα, τὸ ὅποιον εἶχεν ἀπὸ τὸν νόμον, διέταξε νὰ πωληθῇ ὁ δοῦλος ἐκεῖνος, καθὼς καὶ ἡ γυναῖκα του καὶ τὰ παιδιά του καὶ ὅλα ὅσα εἶχε, διὰ νὰ λάβῃ τὰ ὀφειλόμενα.

Τότε ὁ δοῦλος ἐκεῖνος ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας τοῦ κυρίου του καὶ τὸν παρεκάλει καὶ ἔλεγε :

— « Κύριε, ἔχε ύπομονὴν καὶ μὴ μὲ καταστρέψῃς. Θὰ τὰ ἐπιστρέψω ὅλα ὅσα ὀφείλω, ἂν μοῦ δώσῃς καιρόν ».

‘Ο κύριος ἐλυπήθη τότε τὸν δοῦλον αὐτὸν καὶ ὅχι μόνον τὸν ἄφησεν ἐλεύθερον, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἔχαρισε τὰ ὀφειλόμενα.

Αὐτὸς ὅμως, ἀφοῦ ἐβγῆκεν ἀπὸ τὸ ἀνάκτορον, ἐπῆγεν ἀμέσως καὶ εύρισκει ἔνα συνάδελφόν του, ὁ δόποιος τοῦ ὥφειλεν ἐκατὸν δηνάρια, δηλαδὴ ἔνα ἀσήμαντον χρηματικὸν ποσόν.

Τὸν ἐπιασεν ἀμέσως ἀπὸ τὸν λαιμὸν καὶ τοῦ λέγει :

— « Δῶσε μου ὅσα μοῦ χρεωστεῖς ».

Ἐκεῖνος ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας του καὶ τὸν παρεκάλει καὶ ἔλεγε :

— « Λυπήσου με, ἔχε ύπομονὴν καὶ θὰ σοῦ τὰ δῶσω ».

‘Ο ἄλλος ὅμως δοῦλος δὲν τὸν ἐλυπήθη, ἀλλὰ τὸν ἔσυρεν εἰς τὴν φυλακὴν καὶ τὸν ἔκλεισεν ἐκεῖ, ἔως ὅτου ἀποδώσῃ τὰ ὀφειλόμενα.

“Οταν εἶδον αὐτὰ ποὺ ἔγιναν οἱ ἄλλοι δοῦλοι, ἐλυπήθησαν πάρα πολύ. Ἐπῆγαν λοιπὸν καὶ τὰ ἀνέφεραν εἰς τὸν κύριόν των.

Τότε ὁ κύριος ἐκάλεσε τὸν πρῶτον δοῦλον καὶ τοῦ λέγει :

— « Δοῦλε πονηρέ, ἔγὼ σοῦ ἔχαρισα ὅλον τὸ χρέος, ἐπειδὴ μὲ παρεκάλεσες. Δὲν ἔπρεπε καὶ σὺ νὰ λυπηθῆς τὸν συνάδελφόν σου, καθώς σὲ ἐλυπήθην καὶ ἔγω ; »

Γεμάτος δρυγὴν λοιπὸν ὁ κύριος παρέδωσε τὸν κακὸν δοῦλον νὰ τιμωρηθῇ, ἔως ὅτου ἀποδώσῃ τὰ ὀφειλόμενα.

Καὶ ἀφοῦ ἐτελείωσε τὴν παραβολὴν αὐτὴν, λέγει εἰς τὸ τέλος ὁ Ἰησοῦς :

— « Ἔτσι ὁ πατήρ μου ὁ ἐπουράνιος θὰ κάμη εἰς σᾶς, ἐάν δὲν συγχωρήσετε μὲ τὴν καρδίαν σας ὁ καθένας τὰς ἀμαρτίας τῶν ἄλλων ».

33. Ἡ παραβολὴ τοῦ κόκκου σινάπεως καὶ τῆς ζύμης.

(Ματθ. ΙΙ' 31 - 33)

Μὲ μίαν ἄλλην παραβολὴν ὁ Σωτὴρ παρομοιάζει τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ πρὸς κόκκον σινάπεως. Οὗτος εἶναι μικρότατος

σπόρος. "Οταν δημως βλαστήσῃ και αύξηθῇ, γίνεται μεγάλο δένδρον, εἰς τοὺς κλάδους τοῦ δποίου ἔρχονται και κάμνουν τὰς φωλεάς των τὰ πτηνὰ τοῦ οὐρανοῦ.

Καὶ ἡ Χριστιανικὴ διδασκαλία εἰς τὴν ἀρχὴν ἐξέρχεται ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ Χριστοῦ και εὑρίσκει ὀλίγους ὀπαδούς. Σιγὰ σιγὰ ἀρχίζει νὰ ἔξαπλουται, μέχρις ὅτου ἔνα μεγάλο μέρος τῶν ἀνθρώπων γίνουν Χριστιανοί.

‘Ομοιάζει ἐπίσης ἡ βασιλεία τοῦ Κυρίου πρὸς ζύμην, ἡ ὁποία εἶναι μία μικρὰ ποσότης ἀπὸ ἄλευρον και ὕδωρ. “Οταν δημως ἀναμειχθῇ μὲ πολὺ ἄλευρον, ἔχει τὴν δύναμιν νὰ μεταβάλῃ δλον τὸ ἄλευρον εἰς ζύμην.

“Ετσι θὰ εἰσχωρήσῃ και ἡ διδασκαλία τοῦ Σωτῆρος μέσα εἰς τὰς καρδίας τῶν ἀνθρώπων και θέλει μεταβάλει εἰς χριστιανούς δλους τοὺς ἀνθρώπους.

¶

34. Ἡ παραβολὴ τοῦ βασιλικοῦ γάμου.

(*Ματθ. ΚΒ' 1 - 14*)

‘Ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ὁμοιάζει μὲ ἔνα βασιλέα, ὁ ὁποῖος ἔκαμε τοὺς γάμους τοῦ υἱοῦ του και ἔστειλε τοὺς ὑπηρέτας του, διὰ νὰ καλέσουν διαφόρους ἀνθρώπους. Κανεὶς δημως δὲν ἔδειχθη τὴν πρόσκλησιν και ἔδικαιολογοῦντο, δτι δῆθεν εἶχον διαφόρους ἐργασίας, αἱ δποίαι τοὺς ἡμπόδιζον.

Μερικοὶ μάλιστα ἔδειξαν και κακὴν συμπεριφορὰν και ὕβρισαν τοὺς ὑπηρέτας τοῦ βασιλέως. ”Αλλοι δὲ ἔφθασαν εἰς τὸ σημεῖον και νὰ φονεύσουν μάλιστα αὐτούς.

‘Ο βασιλεὺς ὠργίσθη φοβερὰ και ἔστειλεν ὁπλοφόρους του, μὲ τὴν διαταγὴν νὰ φονεύσουν τοὺς ὕβριστὰς και τοὺς φονεῖς και νὰ καύσουν τὰς οἰκίας των. ”Ἐπειτα δὲ διέταξε τοὺς ὑπηρέτας του νὰ ἔξέλθουν και νὰ καλέσουν ὅσους συναντήσουν εἰς τοὺς δρόμους τῆς πόλεως.

Οἱ ὑπηρέται ἔξηλθον και ἐκάλεσαν ὅσους συνήντησαν, χωρὶς διάκρισιν, καλοὺς και κακούς, και ἡ αἴθουσα τοῦ παλατίου ἔγειμισεν ἀπὸ αὐτούς.

‘Ο βασιλεὺς τότε εἰσῆλθεν εἰς τὴν αἴθουσαν καὶ ἐπεθέωρησε τοὺς προσκεκλημένους. Τότε βλέπει ἔνα ἀπὸ αὐτούς, ὁ δόποιος δὲν ἔφορει ἔνδυμα γάμου, καθὼς δλοι οἱ ἄλλοι.

— «Φίλε», τοῦ λέγει, «πῶς εἰσῆλθες ἐδῶ χωρὶς ἔνδυμα γάμου;»

Καὶ διέταξεν ἀμέσως νὰ διώξουν αὐτὸν ἀπὸ τὴν αἴθουσαν καὶ νὰ τὸν ρίψουν ἔξω.

Μὲ τὴν παραβολὴν αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς διδάσκει, διὰ τοῦτο ὁ Θεός, πρὸς χάριν τοῦ μονογενοῦς του ὑἱοῦ, ἐκάλεσεν εἰς τὴν χαρὰν τῆς οὐρανίου βασιλείας πρῶτον τοὺς Ἰσραηλίτας. Αὔτοὶ δημιουροῦνται ἀπεσταλμένους τοῦ Θεοῦ ὑβριστανούς, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀπέσταλμένους τοῦ Θεοῦ ὑβριστανούς.

Τότε ὁ Θεὸς ἐτιμώρησεν αὐστηρῶς τοὺς Ἰσραηλίτας, ἀπέστειλε δὲ τοὺς Ἀποστόλους εἰς τὰ ἄλλα ἔθνη, διὰ νὰ καλέσουν εἰς τὴν χαρὰν τῆς οὐρανίου βασιλείας δλούς χωρὶς διάκρισιν.

“Ἄν δημιουροῦνται ἀνθρωποί θελήσῃ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν οὐράνιον βασιλείαν, χωρὶς νὰ ἔχῃ ἀληθινὴν πίστιν, τοῦτον δὲ τὸν διώχνει καὶ τὸν ρίπτει ἔξω, εἰς τὸ σκότος τῆς κολάσεως.

4 35. Ἡ παραβολὴ τῶν ἐργατῶν τοῦ ἀμπελῶνος.

(*Ματθ. Κ' 1-16*)

”Αλλην μεγάλην παραβολὴν εἶπεν δὲ Ἰησοῦς περὶ τῆς βασιλείας τοῦ οὐρανοῦ, δῆποι παρομοιάζεται αὕτη μὲ ἀνθρωπον κτηματίαν.

‘Ο κτηματίας αὐτὸς ἔξῆλθε πρῶτον καὶ ἐμίσθωσεν ἐργάτας, διὰ νὰ ἐργασθοῦν εἰς τὸν ἀμπελῶνα του. Συνεφώνησεν αὐτοὺς πρὸς ἓν δηνάριον τὴν ἡμέραν καὶ τοὺς ἀπέστειλεν εἰς τὸν ἀμπελῶνα.

‘Αργότερον ἔξῆλθε πάλιν καὶ εύρηκεν ἄλλους ἐργάτας ἀργοὺς καὶ τοὺς λέγει:

— «Πηγαίνετε καὶ σεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα μου καὶ θὰ σᾶς πληρώσω διτελεῖς δικαιοιον».

Τὸ αὐτὸ ἔκαμε καὶ τὴν μεσημβρίαν καὶ τὸ ἀπόγευμα.

Τὴν ἑσπέραν, ὅταν ἐτελείωσεν ἡ ἔργασία, ἥλθον ὅλοι οἱ ἔργάται, διὰ νὰ πληρωθοῦν. "Ἡρχισε δὲ ὁ κύριος νὰ πληρώῃ πρῶτα ἑκείνους, τοὺς ὅποιους εἶχε στείλει τελευταίους τὸ ἀπόγευμα. "Ἐδωσε δὲ εἰς αὐτοὺς ἀπὸ ἐν δηνάριον.

Κατόπιν ἐπλήρωσε τοὺς ἄλλους μὲ ἐν πάλιν δηνάριον καὶ τοιουτοτρόπως ἔδωσεν εἰς ὅλους τὴν ἰδίαν πληρωμήν, χωρὶς νὰ λάβῃ ὑπ' ὅψιν του πόσας ὥρας εἰργάσθησαν οἱ μὲν καὶ οἱ δέ.

'Εκεῖνοι ποὺ εἶχον ἔργασθη ἀπὸ τὸ πρωΐ, ὅταν εἶδον, ὅτι οἱ τελευταῖοι ἐλάμβανον ἐν δηνάριον, ἐπερίμεναν, ὅτι αὐτοὶ θὰ ἐλάμβανον περισσότερα. 'Ἐπειδὴ ὅμως δὲν ἔλαβον, παρεπονοῦντο καὶ ἐγόγγυζον ἐναντίον τοῦ οἰκοδεσπότου. Οὗτος δέ, ὅταν ἤκουσε τὰ παράπονά των, εἶπε:

— «Φίλοι μου, δὲν σᾶς ἀδίκησα. "Ο, τι σᾶς συνεφώνησα, ἐλάβατε. 'Ἐὰν θέλω νὰ δώσω καὶ εἰς τοὺς τελευταίους ἀπὸ ἐν δηνάριον, δπως ἐπήρατε καὶ σεῖς, δὲν ἔχω δικαίωμα; »

'Ηθέλησε δὲ ὁ Σωτὴρ μὲ τὴν παραβολὴν αὐτὴν νὰ διδάξῃ ἡμᾶς, ὅτι τόσον ἑκεῖνοι ποὺ ἔγιναν πρῶτοι χριστιανοί, ὅσον καὶ ἑκεῖνοι ποὺ ἔγιναν ἀργά, ἐξ ἵσου θὰ εἶναι δεκτοὶ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

5 36. Ἡ παραβολὴ τοῦ καλοῦ Σαμαρείτου. (Δουκ. Ι' 25-37)

Μίαν ἡμέραν παρουσιάσθη εἰς τὸν Ἰησοῦν ἐνας νομικός, δηλαδὴ ἄνθρωπος ποὺ ἔγνώριζε τὸν Μωσαϊκὸν Νόμον καὶ λέγει εἰς αὐτὸν μὲ σκοπὸν νὰ τὸν πειράξῃ:

— « Διδάσκαλε, τί νὰ κάμω, διὰ νὰ κληρονομήσω τὴν αἰώνιον ζωήν; »

‘Ο Ἰησοῦς τοῦ λέγει :

— « Τί γράφει ὁ Νόμος τοῦ Μωϋσέως; »

» Σὺ ποὺ γνωρίζεις περὶ αὐτοῦ, τί ἐννοεῖς, ὅταν τὸν ἀναγινώσκῃς; »

‘Εκεῖνος ἀπεκρίθη :

— «Νὰ ἀγαπῶμεν τὸν Θεόν μὲ δλην τὴν ψυχήν μας καὶ τὸν πλησίον μας καθὼς τὸν ἐαυτόν μας».

‘Ο Ἰησοῦς τότε τοῦ λέγει :

— «Ορθῶς ἀπεκρίθης. Κάμε αὐτὰ καὶ θὰ κληρονομήσῃς τὴν αἰώνιον ζωήν».

‘Ο νομικὸς ὅμως ἐπέμενε καὶ πάλιν καὶ ἡρώτησε :

‘Ο καλὸς Σαμαρείτης.

— «Καὶ ποῖος εἶναι ὁ πλησίον; »

‘Ο Ἰησοῦς τότε, ἀντὶ ἀπαντήσεως, εἶπε τὴν ἔξῆς παραβολήν :

«Ἐνας Ἰουδαῖος μετέβαινεν ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλὴμ εἰς τὴν Ἱεριχώ. Εἰς τὸν δρόμον τὸν συνέλαβον λησταί, οἱ ὁποῖοι, ἀφοῦ τοῦ ἀφῆρεσαν ὅ, τι ἔφερε μαζί τού, τὸν ἀφησαν ἐκεῖ μισοπεθαμένον καὶ ἔφυγαν.

»Μετ' ὄλιγον ἔτυχε νὰ περάσῃ ἀπὸ ἐκεῖ ἔνας Ἱερεύς.

»Αὐτός, ἀν καὶ εἶδε τὸν δυστυχῆ εἰς αὐτὴν τὴν κατάστασιν, δὲν ἐνδιεφέρθη καθόλου, ἀλλ' ἐπροχώρησεν εἰς τὸν δρόμον του.

»Ἐπειτα ἀπὸ αὐτὸν ἐπέρασεν ἔνας λευίτης καὶ ἐκαμε καὶ αὐτὸς τὸ ἔδιον μὲ τὸν Ἱερέα.

»Κατόπιν ἐφάνη νὰ ἔρχεται ἔνας Σαμαρείτης. Οὗτος καθὼς εἶδε τὸν ἄνθρωπον, ἀμέσως κατέβη ἀπὸ τὸ ζῷον του καὶ ἥρχισε νὰ περιποιήται αὐτόν. Δὲν ἔξήτασεν ὅν ὁ πληγωμένος ἦτο Ἰουδαῖος, δηλαδὴ ἔχθρος του, ἀλλ' ἐλυπήθη αὐτὸν ὡς ἔνα ἄνθρωπον, ποὺ εἶχε κακοπαθήσει.

»Αφοῦ λοιπὸν ἔδεσε τὰ τραύματά του, τὸν ἔθεσεν ἐπάνω εἰς τὸ ζῷον του καὶ τὸν ἔφερεν εἰς ἔνα πανδοχεῖον.

»Τὴν ἄλλην ἡμέραν ἐκάλεσε τὸν πανδοχέα, τοῦ ἔδωσε δύο δηνάρια καὶ τὸν παρεκάλεσε νὰ περιποιηθῇ τὸν ἄνθρωπον καὶ ὅ,τι δαπανήσῃ ἀκόμη, θὰ τὰ πληρώσῃ, ὅταν θὰ ἐπιστρέψῃ.

»Ἐπειτα ἀνεχώρησεν ὁ Σαμαρείτης».

»Αφοῦ ἐτελείωσε τὴν παραβολὴν αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς, ἤρωτησε τὸν νομικὸν:

— «Ποιος ἀπὸ τοὺς τρεῖς σοῦ φαίνεται, ὅτι ἔδειχθη πλησίον εἰς τὸν πληγωμένον;»

·Ο νομικός ἀπεκρίθη, ὅτι ἐκεῖνος ποὺ τὸν ἐπεριποιήθη.

Τότε εἶπεν εἰς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς:

— «Λοιπὸν καὶ σὺ δόμοιώς κάθε ἄνθρωπον νὰ θεωρῇς ὡς πλησίον σου».

37. Ἡ παραβολὴ τοῦ ἀφρονος πλουσίου.

(Δουκ. ΙΒ' 13 - 21)

Μίαν ἡμέραν ὁ Ἰησοῦς εύρισκετο εἰς τὸ μέσον τοῦ λαοῦ καὶ ἐδίδασκεν ὅπως συνήθωσ.

Εἰς ἔνα ἀπὸ τοὺς ἀκροατάς του ἐκαμαν μεγάλην ἐντύπωσιν οἱ λόγοι, τοὺς ὅποιους ὁ Ἰησοῦς ἔλεγε τὴν ἡμέραν ἐκείνην διὰ τὴν δικαιοσύνην. Ἐπειδὴ λοιπὸν ἐκεῖνος εἶχε μίαν κληρονομικὴν διαφορὰν μὲ τὸν ἀδελφόν του, ἐνόμισεν, ὅτι ὃν ἐζήτει τὴν μεσολάβησιν τοῦ Χριστοῦ, θὰ εὕρισκε τὸ δίκαιόν του.

Ἐπλησίασε λοιπὸν τὸν Ἰησοῦν καὶ τὸν παρεκάλεσε νὰ

μεσιτεύσῃ εἰς τὸν ἀδελφόν του, ὥστε νὰ γίνη δικαία διανομὴ τῆς κληρονομίας.

‘Ο ’Ιησοῦς, διὰ νὰ κάμη τὸν ἄνθρωπον αὐτὸν νὰ ἐννοήσῃ, διὰ αὐτὸ ποὺ τοῦ ἔζήτει, ἵτο μία ἀτομική του ὑπόθεσις, ἀσχετος ὁλωσιδιόλου μὲ τὸ ὑψηλὸν ἔργον τοῦ Σωτῆρος, τοῦ ἀπεκρίθη:

— «“Ανθρωπέ μου, ποῖος μὲ διώρισε δικαστήν, ὥστε νὰ λύω τὰς διαφοράς τῶν ἀνθρώπων;»

“Επειτα ἐστράφη πρὸς τὸν λαὸν καὶ ἤρχισε νὰ συμβουλεύῃ τοὺς ἀνθρώπους νὰ προσέχουν καὶ νὰ μὴ ἀφήνουν τὴν πλεονεξίαν νὰ καταλαμβάνῃ τὰς ψυχάς των.

— «Δὲν ἔχουν οὐδεμίαν ἀξίαν τὰ μεγάλα πλούτη», ἔλεγε, «διότι ὁ ἄνθρωπος δσα πολλὰ χρήματα καὶ ἀν ἔχῃ, δὲν ἡμπορεῖ νὰ μακρύνῃ τὴν ζωήν του».

Καὶ διὰ νὰ κάμη ζωηροτέραν αὐτὴν τὴν ἀλήθειαν ὁ ’Ιησοῦς, εἶπε τὴν ἔξις παραβολήν:

«Ἐνὸς πλουσίου ἀνθρώπου τὰ κτήματα εἶχον μεγάλην εὐφορίαν καὶ ἔδωσαν πολλὰ εἰσοδήματα. Τότε ἐσυλλογίσθη:

»Τί νὰ κάμω; αἱ ἀποθῆκαι μου δὲν χωροῦν πλέον. Ποῦ θὰ συνάξω τὴν μεγάλην αὐτὴν ἐσοδείαν μου;»

»Αφοδ ἡγρύπνησε καὶ ἐβασάνισε τὸν νοῦν του, τέλος ἀπέφασισεν.

»Ιδοὺ τί θὰ κάμω», εἶπε: «θὰ κρημνίσω τὰς ἀποθήκας μου καὶ θὰ κτίσω ἄλλας μεγαλυτέρας. ’Εκεῖ θὰ συνάξω δλα τὰ εἰσοδήματά μου καὶ θὰ εἴπω τότε εἰς τὴν ψυχήν μου:

»Ψυχή μου, ἔχεις πολλὰ ἀγαθά, τὰ ὅποια σοῦ φθάνουν νὰ ζήσῃς πολλὰ ἔτη. ’Αναπαύσου λοιπόν, τρῶγε, πίνε καὶ εύφραίνου».

‘Ο Θεὸς τότε λέγει πρὸς τὸν πλούσιον:

— «’Ανόητε, αὐτὴν τὴν νύκτα θὰ ἀποθάνης καὶ δσα ἔχεις ἐτοιμάσει εἰς ποῖον θὰ ἀνήκουν;»

»”Ετσι παθαίνουν», προσέθεσεν ὁ Σωτήρ, «ὅλοι ἐκεῖνοι, ποὺ θησαυρίζουν θησαυροὺς ύλικοὺς διὰ τὴν παρούσαν ζωήν των καὶ δὲν σκέπτονται καθόλου διὰ τὸν ψυχικὸν των πλούτον».

6 38. Ἡ παραβολὴ τοῦ ἀσώτου υἱοῦ.
(Δουκ. ΙΕ' 11-32)

Διὰ νὰ διδάξῃ ὁ Σωτὴρ πόσον ὁ Θεὸς εἶναι φιλεύσπλαγχνος καὶ συγχωρεῖ ἐκείνους ποὺ μετανοοῦν, εἶπε τὴν ἑξῆς παραβολήν :

«Ἐνας ἄνθρωπος εἶχε δύο υἱούς. Ὁ νεώτερος ἀπὸ αὐτοὺς ἐζήτησε μίαν ἡμέραν τὸ μερίδιόν του ἀπὸ τὴν περιουσίαν. Ὁ πατὴρ ἐδέχθη καὶ διεμοίρασε τὴν περιουσίαν του εἰς τοὺς δύο ἀδελφούς.

»Κατόπιν ὁ νεώτερος, ἀφοῦ παρέλαβεν ὅ,τι τοῦ ἀνῆκεν, ἀνεχώρησε. Μετέβη δὲ εἰς μίαν χώραν μακρινήν, ὅπου ἐρρίφθη εἰς τὴν ἀσωτίαν καὶ ἐσπατάλησεν ὅλα του τὰ χρήματα.

»Ἐπειτα, διὰ νὰ ζήσῃ, κατήντησε νὰ γίνη δοῦλος εἰς ἔνα ἀπὸ τοὺς κατοίκους τῆς χώρας ἐκείνης, ὁ δποῖος τὸν ἔστειλεν εἰς τοὺς ἀγρούς νὰ βόσκῃ χοίρους. Ἐκεῖ προσεπάθει νὰ χορτάσῃ ἀπὸ τὰ ξυλοκέρατα, τὰ ὄποια ἔτρωγον οἱ χοῖροι.

»Μίαν ἡμέραν, καθὼς ἐσκέπτετο τὴν ἀθλίαν θέσιν, εἰς τὴν ὄποιαν εἶχε φθάσει, ἥλθεν ἔξαφνα εἰς τὸν ἑαυτόν του. Ἐσυλλογίσθη τὴν ζωήν, ποὺ εἶχεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρός του καὶ λέγει :

— «Οἱ ύπηρέται τοῦ πατρός μου χορταίνουν τὸν ἄρτον καὶ περισσεύει εἰς αὐτούς. Ἔγὼ δὲ ἐδῶ πεθαίνω ἀπὸ τὴν πεῖναν. Θά σηκωθῶ καὶ θά ἐπιστρέψω. Θά πέσω εἰς τοὺς πόδας τοῦ πατρός μου καὶ θά εἴπω εἰς αὐτόν : Πατέρα, ἡμάρτησα εἰς τὸν Θεὸν καὶ εἰς ἐσένα καὶ δὲν είμαι ἀξιος νὰ ὀνομάζωμαι υἱός σου. Πάρε με, λοιπόν, ὡς ύπηρέτην σου.

»Μόλις ἔκαμε τὴν σκέψιν αὐτήν, ἐσηκώθη καὶ ἐπῆγεν εἰς τὸν πατέρα του.

»Ο πατέρας του, μόλις εἶδεν αὐτὸν ἀπὸ μακράν νὰ ἔρχεται, ἐσπευσε νὰ τὸν δεχθῇ μὲ μεγάλην χαράν. Τὸν ἐνηγκαλίσθη καὶ τὸν κατεφίλει.

»Ἐνῷ δὲ ὁ μετανοημένος υἱὸς ἔλεγε : «Πατέρα, ἡμάρτησα εἰς τὸν Θεὸν καὶ ἐνώπιόν σου καὶ δὲν είμαι ἀξιος νὰ λέγωμαι υἱός σου», ὃ πατὴρ ἐφώναξεν εἰς τοὺς δούλους του :

— «Φέρετε τὴν καλυτέραν στολὴν καὶ ἐνδύσατε αὐτόν. Βάλετε εἰς τοὺς πόδας του καινουργῆ ύποδήματα καὶ εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ δακτυλίδι. Σφάξατε δὲ τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν, διὰ νὰ φάγωμεν καὶ νὰ εὐχαριστηθῶμεν. Διότι ὁ υἱός μου οὗτος ν εκρὸς ἦτο καὶ ἀνεστήθη, χαμένος ἦτο καὶ εὑρέθη».

»Καὶ ἔγιναν ὅλα, καθὼς διέταξεν. "Ἐπειτα ἤρχισαν νὰ τρώγουν καὶ νὰ διασκεδάζουν.

»Ο μεγαλύτερος υἱός, ὁ ὄποιος ἔλειπεν ὅλην τὴν ἡμέραν εἰς τοὺς ἀγρούς, τὴν ἑσπέραν ἐπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκον.

»Καθὼς ἤρχετο, ἤκουσεν ἀπὸ μακρὰν τὸν εὔθυμον θόρυβον ἀπὸ τοὺς ἥχους τῶν μουσικῶν δργάνων καὶ τὰ χορευτικὰ ἄσματα. Ἀφοῦ δὲ ἐπλησίασε καὶ ἔμαθεν ἀπὸ ἔνα διούλον τὰ δσα συνέβησαν, δυσηρεστήθη καὶ δὲν εἰσήρχετο εἰς τὴν οἰκίαν.

»Τότε ὁ πατήρ του ἔξῆλθε καὶ τὸν παρεκάλει νὰ εἰσέλθῃ. Ἐκεῖνος δὲ παρεπονέθη εἰς τὸν πατέρα του καὶ τοῦ λέγει :

— «'Ιδού ἔγώ σὲ δουλεύω τόσα ἔτη μὲ ύπακοὴν καὶ ποτὲ δὲν μοῦ ἔδωσες ἔνα ἔριφιον, διὰ νὰ διασκεδάσω μὲ τοὺς φίλους μου. Τώρα ποὺ ἥλθεν ὁ υἱός σου αὐτός, ὁ ὄποιος ἐσπατάλησε τὴν περιουσίαν του εἰς διασκεδάσεις, ἔθυσίασες πρὸς χάριν του καὶ αὐτὸν τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν!»

»Τότε ὁ πατήρ του εἶπε :

— «Τέκνον μου, ἀδίκως παραπονεῖσαι. Σὺ εἶσαι πάντοτε πλησίον μου καὶ δλόκηρος ἡ περιουσία μου σοῦ ἀνήκει. Καὶ σὺ λοιπὸν ὀφείλεις νὰ χαρῆς, διότι ὁ ἀδελφός σου ἦτο νεκρὸς καὶ ἀνέζησε καὶ ἦτο χαμένος καὶ εὑρέθη».

Μὲ τὴν παραβολὴν τοῦ ἀσώτου υἱοῦ ὁ Σωτήρ παρουσιάζει καθαρώτατα καὶ ζωηρότατα τὴν μεγάλην σημασίαν, ποὺ ἔχει εἰς τὴν χριστιανικὴν διδασκαλίαν ἡ μετάνοια. Διδάσκει ἐπίσης διὰ τῆς παραβολῆς ταύτης τὰ ἀκόλουθα : "Οτι δπως ἔνας πατέρας ἔξασφαλίζει μέσα εἰς τὸν οἶκον του κάθε εύτυχίαν εἰς τοὺς υἱούς του, ἔτσι καὶ ὁ Θεός ἔξασφαλίζει ἔκεινους, ποὺ μένουν πλησίον του, δηλ. ποὺ φυλάττουν τὰς ἐντολάς του.

"Οτι δπως ἔνας ἀγαθὸς πατήρ δὲν δυσκολεύεται νὰ δῶσῃ

εἰς τοὺς υἱούς του τὰ μερίδιά των ἐκ τῆς περιουσίας του, ἔτσι καὶ ὁ Θεός δίδει εὐχαρίστως διάφορα προτερήματα καὶ καλάς ἴδιοτητας εἰς τοὺς ἀνθρώπους. Καὶ ἀκόμη ἀφήνει αὐτοὺς ἐλευθέρους νὰ κάμουν χρῆσιν τῶν προτερημάτων αὐτῶν εἰς τὸν βίον των.

“Οτι, ὅπως ἔνας ἄσωτος σπαταλῷ τὴν περιουσίαν του καὶ καταντῷ εἰς μεγάλην ἀθλιότητα, ἔτσι καὶ ἐκεῖνος, ποὺ δὲν κάμνει χρῆσιν τῶν προτερημάτων του, ἀλλὰ ἀφήνεται νὰ παρασυρθῇ ἀπὸ τὴν ἀμαρτίαν, ὑποφέρει καὶ πάσχει ύλικῶς καὶ ἡθικῶς.

Τέλος, ὅπως ὁ πατὴρ δέχεται μὲν μεγάλην χαράν τὸν υἱόν του, ποὺ ἐπιστρέφει μετανοημένος, ἔτσι καὶ ὁ Θεός σώζει τοὺς ἀμαρτωλούς, ποὺ μετανοοῦν εἰλικρινῶς.

39. Ἡ παραβολὴ τοῦ ἀπολωλότος προβάτου.

(Δουκ. ΙΕ' 3 - 7)

”Ἐλεγε πάλιν ὁ Ἰησοῦς :

«Ποῖος ἀνθρωπος ἀπὸ σᾶς, ἐὰν ἔχῃ ἐκατὸν πρόβατα καὶ χάσῃ ἔνα ἀπὸ αὐτά, δὲν ἀφήνει τὰ ἐνενήντα ἑννέα ἔρημα καὶ πηγαίνει καὶ ψάχνει διὰ τὸ πρόβατον, ποὺ ἔχαθη, ἔως νὰ τὸ εὕρῃ; Καὶ ὅταν τὸ εὕρῃ, τὸ βάζει ἐπάνω εἰς τοὺς ὄμους του γεμάτος χαράν· καὶ ὅταν ἔλθῃ εἰς τὸν οἶκον του, προσκαλεῖ τοὺς φίλους καὶ τοὺς γείτονας καὶ λέγει πρὸς αὐτούς :

— «Ἐλάτε νὰ χαρῆτε μαζί μου, διότι εύρηκα τὸ πρόβατον, ποὺ εἶχα χάσει».

»Λοιπὸν σᾶς λέγω», ἔξηκολούθησεν ὁ Ἰησοῦς, «ὅτι τοιαύτη χαρὰ γίνεται εἰς τὸν οὐρανὸν δι' ἔνα ἀμαρτωλόν, ποὺ μετανοεῖ, παρὰ δι' ἐνενήντα ἑννέα δικαίους, ποὺ δὲν ἔχουν ἀνάγκην μετανοίας».

40. Ἡ παραβολὴ τῆς δραχμῆς ποὺ ἔχαθη.

(Δουκ. ΙΕ' 6 - 10)

Συνεχίζων ὁ Ἰησοῦς, μετὰ τὴν προηγουμένην παραβολήν, εἶπε πάλιν :

«Καὶ ποία γυναίκα, ποὺ εἶχε δέκα δραχμάς καὶ ἔχασε μίαν, δὲν ἀνάπτει τὸν λύχνον της καὶ δὲν σαρώνει τὴν καλύβην της καὶ δὲν ψάχνει προσεκτικὰ ἔως ὅτου τὴν εὕρῃ;

»Καὶ ἀφοῦ τὴν εὕρῃ, φωνάζει γεμάτη χαράν εἰς τὰς φίλας καὶ τοὺς γείτονας καὶ λέγει :

»Χαρῆτε μαζί μου, διότι εὐρῆκα τὴν δραχμήν, ποὺ ἔχασα.»

»Τοιαύτη χαρὰ γίνεται ἐμπρὸς εἰς τοὺς ἀγέλους τοῦ οὐρανοῦ δι' ἐνα ἀμαρτωλόν, ποὺ μετανοεῖ. *ΑΑΒ*

41. Ἡ παραβολὴ τῆς μετανοούσης ἀμαρτωλῆς.

(Δουκ. Ζ' 37 - 48)

“Οσον περισσότερον ἀμαρτωλὸς εἶναι κανείς, τόσον περισσότερον χαίρει, δταν μετανοῇ καὶ σωθῇ καὶ τόσον περισσότερον ἀγαπᾷ τὸν Σωτῆρα.

Τοῦτο ἔφανη μίαν ἡμέραν, δτε μία γυναίκα πολὺ ἀμαρτωλὴ ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, ποὺ ἔτυχε νὰ εὑρίσκεται ὁ Ἰησοῦς. ”Ἐπεσεν εἰς τοὺς πόδας τοῦ Σωτῆρος καὶ τὰ δάκρυά της κατέβρεχον αὐτοὺς καὶ τοὺς ἐσπόγγιζε μὲ τὰ μαλλιά της καὶ τοὺς ἥλειφε μὲ μύρον.

”Ενας ἀπὸ τοὺς παρισταμένους εἶπε τότε :

— «Ξεύρει ἀραγε ὁ διδάσκαλος πόσον ἀμαρτωλὴ εἶναι αὐτή, ποὺ τὴν ἀφήνει νὰ τὸν ἐγγίζῃ;»

Τότε εἶπεν ὁ Ἰησοῦς εἰς αὐτόν :

— «Θὰ σὲ ἐρωτήσω κάτι νὰ μοῦ ἀποκριθῆς. Κάποιος εἶχε δανείσει δύο ἄλλους, εἰς τὸν ἔνα πενήντα καὶ εἰς τὸν ἄλλον πεντακόσια δηνάρια. Καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶχον νὰ τοῦ τὰ ἐπιστρέψουν, τὰ ἔχαρισε καὶ εἰς τοὺς δύο. Ποῖος θὰ ἀγαπήσῃ περισσότερον αὐτόν;»

’Εκεῖνος ἀπεκρίθη καὶ εἶπε :

— «Νομίζω, δτι θὰ τὸν ἀγαπήσῃ περισσότερον αὐτός, ποὺ τοῦ ἔχαρισε τὰ περισσότερα».

— «’Ορθῶς ἀπεκρίθης», εἶπε τότε ὁ Ἰησοῦς. «Λοιπὸν καὶ ἡ γυναίκα αὐτὴ δεικνύει πρὸς ἐμὲ πολλὴν ἀγάπην, διότι πολλαὶ ἀμαρτίαι τῆς συγχωροῦνται».

42. Ἡ παραβολὴ τῆς ἀκάρπου συκῆν.
(Λουκ. ΙΓ' 6 - 10)

Κάποτε εἶπον εἰς τὸν Ἰησοῦν τὴν ἀπορίαν τῶν, διατί πολλοῖς μὲν ἀμαρτωλοὶ τιμωροῦνται καὶ καταστρέφονται, ἄλλοι δμως ὅχι.

Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, δτὶ ὁ Θεὸς περιμένει πάντοτε τὴν μετάνοιαν, πρὶν τιμωρήσῃ καὶ οἱ ἀμαρτωλοὶ ὄμοιάζουν μὲ μίαν συκῆν, τὴν ὅποιαν εἶχε κάποιος εἰς τὸν ἀμπελῶνα του.

Ὕθλεν αὐτὸς καὶ ἔζητο μεσε καρπὸν ἀπὸ αὐτήν, ἀλλὰ δὲν εύρηκε. Τότε εἶπεν εἰς τὸν ἀμπελουργόν :

— «Νά τώρα, τρία ἔτη ἔρχομαι καὶ ζητῶ καρπὸν εἰς τὴν συκῆν αὐτήν καὶ δὲν εύρισκω. Κόψε την λοιπόν, διότι κρατεῖ ἄχρηστον τὸ μέρος τῆς γῆς, ἀπὸ τὸ ὅποιον τρέφεται».

‘Ο δὲ ἀμπελουργὸς ἀπεκρίθη καὶ λέγει :

— «Κύριε, ἀφησέ την καὶ αὐτὸ τὸ ἔτος, νὰ σκάψω γύρω εἰς τὴν ρίζαν της καὶ νὰ βάλω λίπασμα καὶ δῆν κάμη τότε καρπόν, καλῶς, εἰδεμὴ νὰ τὴν κόψῃς ἔπειτα».

43. Ἡ παραβολὴ τοῦ πλουσίου καὶ τοῦ πτωχοῦ Λαζάρου.
(Λουκ. ΙΓ' 19 - 31)

Ἐξοῦσε κάποτε ἔνας πλούσιος, ὁ ὅποιος ἐφοροῦσε πολυτελῆ φορέματα καὶ κάθε ἡμέραν ἔτρωγε καὶ ἔπινεν εἰς πλουσίαν τράπεζαν καὶ ηὑφραίνετο.

Ἐξοῦσε καὶ ἔνας πτωχός, ποὺ ὠνομάζετο Λάζαρος. Οὗτος ἦρχετο εἰς τὴν θύραν τῆς κατοικίας τοῦ πλουσίου καὶ προσεπάθει νὰ χορτάσῃ ἀπὸ τὰ ψιχία, ποὺ ἔπιπτον ἀπὸ τὴν τράπεζαν τοῦ πλουσίου. Οἱ δὲ κύνες τὸν ἔτριγύριζον καὶ ἔγλιφον τὰς πληγάς του. ‘Ο Λάζαρος μὲ ύπομονὴν καὶ καρτερίαν ἔφερε τὴν ἀθλίαν ζωὴν του, ἐνῷ δὲ πλούσιος δὲν κατεδέχετο νὰ ρίψῃ ἔπανω του οὕτε ἔνα βλέμμα συμπαθείας.

Ὕθλεν δμως ἡ ὥρα, ποὺ ἀπέθανον καὶ οἱ δύο. Τὸν μὲν πτωχὸν ἔφεραν οἱ ἄγγελοι εἰς τὸν οὐρανόν, εἰς τοὺς κόλπους τοῦ Ἀβραάμ. ‘Ο πλούσιος δμως, ἐξ αἰτίας τῆς ἀσπλαγχνίας του, ἐρρίφθη εἰς τὸν “Αδην”.

Ἐνῷ δὲ ἐβασανίζετο, ἐσήκωσε τοὺς ὀφθαλμούς καὶ βλέπει τὸν Λάζαρον εἰς τοὺς κόλπους τοῦ Ἀβραάμ. Τότε ἀναφωνεῖ :

— «Πάτερ Ἀβραάμ, ἐλέησέ με καὶ στεῖλε τὸν Λάζαρον, διὰ νὰ βυθίσῃ τὸ ἄκρον τοῦ δακτύλου του εἰς τὸ ὅδωρ καὶ δροσίσῃ τὴν γλῶσσαν μου, διότι βασανίζομαι εἰς αὐτὰς τὰς φλόγας».

‘Ο Ἀβραάμ ὅμως ἀπεκρίθη εἰς τὸν πλούσιον καὶ εἶπε :

— «Τέκνον, ἐνθυμήσου, ὅτι σὺ εἶχες ὅλα τὰ ἀγαθὰ εἰς τὸν βίον σου, δὲ δὲ Λάζαρος ὅλα τὰ κακά. Τώρα λοιπὸν αὐτὸς μὲν ἀπολαμβάνει, σὺ δὲ ύποφέρεις.

»Ἐκτὸς τούτου ὅμως ὑπάρχει καὶ μέγα χάσμα, ποὺ μᾶς χωρίζει, ὥστε νὰ μὴ εἶναι δυνατὴ οὐδεμία συγκοινωνία μεταξύ μας».

Τότε ὁ πλούσιος παρακαλεῖ τὸν Ἀβραάμ καὶ τοῦ λέγει :

— «Πάτερ Ἀβραάμ, τουλάχιστον ἃς εἰδοποιηθοῦν οἱ πέντε ἀδελφοί μου, ποὺ ζοῦν εἰς τὸν κόσμον, νὰ ἀλλάξουν ζωήν, διὰ νὰ μὴ ἔλθουν καὶ αὐτοὶ εἰς αὐτὸν τὸν τόπον τοῦ μαρτυρίου».

‘Αλλὰ πάλιν ἀποκρίνεται ὁ Ἀβραάμ καὶ λέγει :

— «Ἔχουν ἐκεῖνοι τὸν Μωσαϊκὸν νόμον καὶ τοὺς λόγους τῶν προφητῶν. Ἄς ύπακούσουν λοιπὸν εἰς αὐτούς».

‘Ο πλούσιος ὅμως ἐπιμένει :

— «Οχι, πάτερ Ἀβραάμ, ἃν μεταβῆ κάποιος ἐκ τῶν νεκρῶν πρὸς αὐτούς, τότε μόνον θὰ πιστεύσουν καὶ θὰ μετανοήσουν».

‘Αλλ’ ὁ Ἀβραάμ τέλος τοῦ ἀπεκρίθη καὶ εἶπεν :

— «Ἐὰν δὲν ἀκούσουν τὸν Μωϋσέα καὶ τοὺς Προφήτας, οὕτε ἐκεῖνον, ποὺ θ’ ἀναστηθῆ ἐκ τῶν νεκρῶν θὰ ἀκούσουν».

‘Απὸ τὴν παραβολὴν αὐτὴν διδάσκεται κάθε χριστιανός, ὅτι ὀφείλει νὰ εἶναι ἐλεήμων καὶ εὔσπλαγχνος καὶ νὰ γνωρίζῃ, ὅτι εἰς τὸν “Ἄδην δὲν ὑπάρχει πλέον μετάνοια.

44. Ὁ ἀληθὴς πιστός.

(Ματθ. ΚΑ' 28-31)

Διὰ νὰ δείξῃ ὁ Ἰησοῦς ποῖος εἶναι ἀληθὴς πιστός, διότι ἐκτελεῖ πραγματικῶς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, εἶπε τὴν ἔξῆς παραβολὴν :

«Ἐνας ἄνθρωπος εἶχε δύο υἱούς. Ἡλθεν εἰς τὸν πρῶτον καὶ τοῦ λέγει :

— «Παιδί μου, πήγαινε σήμερον νὰ ἔργασθῇς εἰς τὸν ἀμπελῶνα μου».

»Ἐκεῖνος ἀπεκρίθη :

— «Δὲν θέλω».

»“Υστερον ὅμως μετενόησε καὶ ἐπῆγε.

»“Ἐπειτα ὁ πατὴρ ἤλθεν εἰς τὸν δεύτερον υἱόν του καὶ εἶπε καὶ εἰς αὐτὸν νὰ μεταβῇ εἰς τὸν ἀμπελῶνα. Ἐκεῖνος δὲ μὲ προθυμίαν ἀπεκρίθη :

— «Πηγαίνω ἀμέσως».

»Δὲν ἐπῆγεν ὅμως καθόλου.

»Λοιπόν, ποῖος ἀπὸ τοὺς δύο ἔκαμε τὸ θέλημα τοῦ πατρός του; βεβαίως ὁ πρῶτος.

»Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ μὲ τοὺς χριστιανούς. Διότι πολλοὶ ἀκούουν τὴν διδασκαλίαν, ἀλλὰ τὴν ἀποκρούουν καὶ μένουν εἰς τὴν ἀμαρτίαν, ἔως ὅτου ἔρχεται ἡ ὥρα καὶ μετανοοῦν εἰλικρινῶς. Αὗτοι εἰσέρχονται εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ».

45. *Ἡ παραβολὴ τῶν ταλάντων.*

(Ματθ. ΚΕ' 14-30)

Ο Σωτὴρ ἤθέλησε νὰ διδάξῃ, ὅτι τὰς καλὰς ἴδιότητας, τὰς ὁποίας ἔχει λάβει ἀπὸ τὸν Θεὸν κάθε ἄνθρωπος, πρέπει νὰ τὰς καλλιεργῇ ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερον.

Πρὸς τοῦτο εἶπε τὴν κατωτέρω παραβολήν :

«Ἐνας ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος ἐπρόκειτο νὰ ἀναχωρήσῃ, ἐκάλεσε τοὺς δούλους του καὶ παρέδωσεν εἰς αὐτοὺς τὴν περιουσίαν του. Ἔδωσεν εἰς ἄλλον μὲν πέντε τάλαντα, εἰς ἄλλον δύο καὶ εἰς ἄλλον ἔν, ἀναλόγως τῆς ἵκανότητος, ποὺ εἶχεν ὁ καθείς.

»Παρήγγειλε δὲ εἰς αὐτοὺς νὰ ἐμπορευθοῦν τὰ τάλαντα καὶ νὰ πρεσπαθήσουν νὰ τὰ πολλαπλασιάσουν καὶ ἐπειτα ἀνεχώρησεν.

»Ἐκεῖνος, ποὺ ἔλαβε τὰ πέντε τάλαντα, τὰ ἐμπορεύθη καὶ κατώρθωσε νὰ κερδίσῃ ἄλλα πέντε. Ἐπίσης καὶ ἐκεῖνος, ποὺ ἔλαβε τὰ δύο, ἐκέρδισεν ἄλλα τόσα. Ἐκεῖνος ὅμως, ποὺ ἔλαβε τὸ ἔν, ἔσκαψεν εἰς τὴν γῆν καὶ ἔκρυψε τὸ τάλαντον ἐκεῖ.

»"Επειτα ἀπὸ καιρὸν ἐπέστρεψεν ὁ κύριος καὶ ἐζήτησεν ἀπὸ τοὺς δούλους του λογαριασμόν. Καὶ ὁ μὲν πρῶτος δοῦλος παρέδωσεν εἰς τὸν κύριόν του τὰ δέκα τάλαντα καὶ εἶπε :

— «Κύριε, πέντε τάλαντα παρέδωσες εἰς ἐμέ. Ἰδού, ἐκέρδισα μὲ αὐτὰ ἄλλα πέντε».

»'Ο Δὲ κύριος εἶπεν εἰς αὐτόν :

— «Ἐὗγε, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ, εἰς ὅλιγα ἐφάνης πιστός, εἰς πολλὰ θὰ σὲ καταστήσω».

»Τὰ ἔδια εἶπε καὶ εἰς τὸν δεύτερον δοῦλον, ὃ ὅποιος παρέδωσεν ἐπίσης εἰς τὸν κύριόν του διπλάσια τάλαντα ἀπὸ ὅσα εἶχε παραλάβει.

»"Οταν δὲ ἦλθεν ὁ τρίτος, λέγει :

— «Κύριε, ἔγνωρισα, ὅτι εἶσαι σκληρὸς ἄνθρωπος καὶ ὅτι θερίζεις, ὅπου δὲν ἔσπειρες καὶ συναθροίζεις ἐκεῖ, ποὺ δὲν ἔσκόρπισες. Ἐφοβήθην λοιπὸν καὶ ἔκρυψα τὸ τάλαντόν σου εἰς τὴν γῆν. Ἰδού, λάβε αὐτό».

»Τότε ὁ κύριος ὠργύισθη ἐναντίον τοῦ δούλου αὐτοῦ καὶ τοῦ λέγει :

— «Δοῦλε ὀκνηρὲ καὶ πονηρέ, ἥξευρες, ὅτι θερίζω, ὅπου δὲν ἔσπειρα καὶ συναθροίζω, ὅπου δὲν διεσκόρπισα. Λοιπὸν ἔπρεπε νὰ τοποθετήσῃς τὸ τάλαντον εἰς τὴν τράπεζαν, ὥστε τώρα νὰ λάβω αὐτὸν μὲ τὸν τόκον του».

»Καὶ ἀφοῦ εἶπεν αὐτά, διέταξε νὰ ἀφαιρέσουν ἀπὸ τὸν δοῦλον τοῦτον τὸ τάλαντον καὶ νὰ δώσουν αὐτὸν εἰς ἐκεῖνον, ποὺ εἶχε τὰ δέκα. Νὰ ρίψουν δὲ τὸν πονηρὸν δοῦλον εἰς τὸ σκότος τὸ ἔξωτερον, ὅπου εἶναι ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ τριγμὸς τῶν ὀδόντων».

7 46. Ἡ παραβολὴ τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου.

(Δουκ. ΙΗ' 9 - 12)

Διὰ νὰ διδάξῃ ὁ Σωτήρ, ὅτι ἡ ταπεινοφροσύνη ἀνυψώνει, ἐνῷ ἡ ὑπερηφάνεια ταπεινώνει τὸν ἄνθρωπον, εἶπε τὴν ἀκόλουθον παραβολὴν :

«Δύο ἄνθρωποι μετέβησαν εἰς τὸν Ναόν, διὰ νὰ προσευχηθοῦν. Ὁ ἐνας ἦτο Φαρισαῖος, ἀπὸ ἐκείνους δηλαδὴ τοὺς

ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι παρουσιάζοντο μὲν ὑποκρισίαν εἰς τὸν λαόν, ὡς εὔσεβες καὶ δίκαιοι. Ὁ ἄλλος ἦτο Τελώνης, δηλαδὴ ἄνθρωπος, ποὺ ἐθεωρεῖτο ἄδικος καὶ ἀμαρτωλός.

»Ἀφοῦ λοιπὸν εἰσῆλθον εἰς τὸν Ναόν, ἐστάθησαν ὁ καθένας χωριστὰ καὶ ἥρχισαν νὰ προσεύχωνται.

»Ο Φαρισαῖος ἐστάθη εἰς τὸ μέσον τοῦ Ναοῦ, ὥστε νὰ

‘Ο Τελώνης καὶ ὁ Φαρισαῖος.

τὸν βλέπουν δλοι καὶ ἥρχισε νὰ λέγῃ μὲ φωνὴν ἀκουστὴν εἰς δλους:

— «Σὲ εὐχαριστῶ, Θεέ μου, διότι δὲν εἶμαι καθὼς οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι, ἄρπαγες, ἄδικοι, ἀνήθικοι ἢ καὶ καθὼς αὐτὸς ἔδω ὁ Τελώνης. Νηστεύω δύο φοράς τὴν ἑβδομάδα καὶ δίδω τὸ δέκατον ἀπὸ τὰ εἰσοδήματά μου εἰς τοὺς πτωχούς».

»Ο Τελώνης ἐξ ἄλλου, ἐπειδὴ ἡσθάνετο τὰς ἀμαρτίας του, οὕτε τοὺς ὀφθαλμούς του δὲν ἔτόλμα νὰ σηκώσῃ, ἀλλὰ ἐκτύπα τὰ στήθη του καὶ προσηγχέτο πρὸς τὸν Θεόν καὶ ἔλεγεν:

— «Ο Θεός ἂς μὲ ἐλεήσῃ τὸν ἀμαρτωλόν».

Τῷρα δὲ Ἰησοῦς λέγει εἰς ἑκείνους, ποὺ τὸν ἥκουον:

«Σᾶς λέγω λοιπόν, ὅτι δὲ Τελώνης μετέβη εἰς τὸν οἶκον του συγχωρημένος, ἐνῷ δὲ Φαρισαῖος δὲν συνεχωρήθη».

Καὶ τέλος εἶπεν δὲ Ἰησοῦς:

«Ἐκεῖνος, ποὺ εἶναι ύπερήφανος, θὰ ταπεινώθῃ καὶ ἑκεῖνος, ποὺ εἶναι ταπεινόφρων, θὰ ψωθῇ».

47. Ἡ παραβολὴ τῶν κακῶν γεωργῶν.

(Ματθ. ΚΑ' 33 - 45).

Ο Σωτὴρ ἥθελε νὰ ἐπιπλήξῃ τοὺς γραμματεῖς καὶ Φαρισαίους, οἱ δόποιοι δὲν ἤσαν πραγματικοὶ δόηγοι τοῦ λαοῦ. Διότι ὅχι μόνον ἐκακοποίησαν τοὺς προφήτας, τοὺς δόποιους ἀπέστειλεν δὲ Θεός, ἀλλὰ ἀκόμη καὶ τὸν ἴδιον τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ. Διὰ τοῦτο εἶπε τὴν ἀκόλουθον παραβολὴν:

«Ἐνας ἄνθρωπος ἦτο οἰκοδεσπότης, δὲ δόποιος ἐφύτευσεν ἔνα ἀμπελῶνα, τὸν περιέφραξεν, ἔκτισε ληνὸν καὶ πύργον καὶ ἀφοδ τὸν ἐμίσθωσεν εἰς γεωργούς, ἀνεχώρησεν εἰς ξένον τόπον.

»Οταν ἥλθεν δὲ καιρὸς τοῦ τρυγητοῦ, ἔστειλε τοὺς δούλους του, διὰ νὰ λάβουν τοὺς καρπούς του. 'Ἄλλ' οἱ γεωργοὶ συνέλαβον τοὺς δούλους καὶ ἄλλον μὲν ἔδειραν, ἄλλον ἐφύνευσαν καὶ ἄλλον ἐλιθοβόλησαν. 'Ο οἰκοδεσπότης τότε ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους, περισσοτέρους ἀπὸ τοὺς πρώτους, πρὸς τοὺς δόποιους ὅμως οἱ γεωργοὶ ἔκαμαν τὰ ἵδια.

»Υστερὸν ἀπέστειλεν εἰς αὐτοὺς τὸν υἱόν του καὶ εἶπε:

— «Θὰ ἐντραποῦν τὸν υἱόν μου».

»Ἐκεῖνοι ὅμως, καθὼς εἶδον αὐτόν, εἶπον δὲ ἔνας τοῦ ἄλλου:

«Αὐτὸς εἶναι δὲ κληρονόμος. 'Ελάτε νὰ τὸν φονεύσωμεν καὶ νὰ λάβωμεν τὴν κληρονομίαν ἡμεῖς».

»Τὸν συνέλαβον λοιπὸν καὶ ἀφοῦ τὸν ἔφεραν ἔξω ἀπὸ τὸν ἀμπελῶνα, τὸν ἐθανάτωσαν».

Τώρα ὁ Σωτὴρ λέγει πρὸς τοὺς ἀκροατάς του :

— «Οταν ἔλθῃ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος, τί θὰ κάμη εἰς τοὺς γεωργούς αὐτούς ; »

Λέγουν πρὸς αὐτόν :

— «Ἐπειδὴ ἔφάνησαν κακοί, θὰ τοὺς τιμωρήσῃ αὐστηρά. Τὸν δὲ ἀμπελῶνα θὰ μισθώσῃ εἰς ἄλλους γεωργούς, οἱ ὅποιοι θὰ δίδουν εἰς αὐτὸν τοὺς καρπούς του».

— «Σᾶς λέγω λοιπόν», εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, «ὅτι θὰ ἀφαιρεθῇ ἀπὸ τοὺς κακούς Ἰσραηλίτας ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ καὶ θὰ δοθῇ εἰς ἔθνος, τὸ δόπον θὰ τὴν ἐννοήσῃ».

Ἐξ αἰτίας τῆς παραβολῆς αὐτῆς, εἰς τὴν ὅποιαν ὁ Ἰησοῦς κατηγόρησε φανερὰ τοὺς Φαρισαίους, οὗτοι ἐσυλλογίζοντο νὰ τὸν συλλάβουν. Δὲν τὸ ἐπραξαν ὅμως τότε, διότι ἐφοβοῦντο τὸν λαόν, δ ὅποιος ἦτο γεμάτος ἀφοσίωσιν καὶ πίστιν πρὸς τὸν Ἰησοῦν.

48. Ἡ μέλλουσα κρίσις.

(Ματθ. ΚΕ' 1 - 13).

Διὰ νὰ διδάξῃ ὁ Ἰησοῦς, ὅτι τὴν ἡμέραν τῆς κρίσεως οἱ πιστοὶ θὰ κριθοῦν συμφώνως πρὸς τὰ ἀγαθὰ αὐτῶν ἔργα, εἶπε τὰ ἔχῆς διὰ τὴν μέλλουσαν κρίσιν :

«Τὴν ἡμέραν ἐκείνην θὰ ἔλθῃ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μὲ δλην τὴν δόξαν του καὶ μὲ δλους τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ καὶ θὰ καθίσῃ ἐπάνω εἰς τὸν θρόνον τῆς δόξης αὐτοῦ.

»Θὰ συναχθοῦν τότε ἐμπροσθεν αὐτοῦ δλα τὰ ἔθνη καὶ θὰ χωρίσῃ τοὺς ἀνθρώπους, καθὼς ὁ ποιμὴν χωρίζει τὰ πρόβατα ἀπὸ τὰ ἔριφια. Θὰ στήσῃ δὲ τὰ μὲν πρόβατα εἰς τὰ δεξιά του, τὰ δ' ἔριφια εἰς τ' ἀριστερά του.

»Ἐπειτα ὁ Κύριος θὰ στραφῇ εἰς ἐκείνους, ποὺ θὰ εύρι- σκωνται εἰς τὰ δεξιά του καὶ θὰ εἴπῃ εἰς αὐτούς :

— «Ἐλθετε οἱ εύλογημένοι τοῦ πατρός μου, κληρονομήσατε τὴν ἑτοιμασμένην διὰ σᾶς βασιλείαν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. Διότι ἐπείνασσα καὶ μοῦ ἐδώσατε νὰ φάγω, ἐδίψασσα καὶ μὲ ἐπο-

τίσατε, ξένος ἡμην καὶ μὲ ἐφιλοξενήσατε, γυμνὸς καὶ μὲ ἐνεδύσατε, ἡσθένησα καὶ μὲ ἐπεσκέφθητε, εἰς φυλακὴν ἡμην καὶ ἥλθατε πρὸς ἐμέ.

»Οἱ δίκαιοι θ' ἀποκριθοῦν τότε :

— «Κύριε, πότε σὲ εἴδομεν, ὅτι ἐπείνας καὶ σὲ ἐθρέψαμεν καὶ ἐδίψας καὶ σὲ ἐποτίσαμεν; Πότε δὲ σὲ εἴδομεν γυμνὸν καὶ σὲ ἐνεδύσαμεν ἥ ἀσθενῆ καὶ εἰς φυλακὴν καὶ σὲ ἐπεσκέφθημεν;»

»'Ο δὲ Κύριος θ' ἀποκριθῇ εἰς αὐτούς :

— «Λοιπὸν σᾶς λέγω, ὅτι ἐφ' ὅσον ἐπράξατε τοῦτο εἰς ἔνα ἀπὸ αὐτούς τοὺς ἀδελφούς μου, τοὺς ἐλαχίστους, εἰς ἐμὲ τὸ ἐπράξατε».

»"Ἐπειτα ὁ Κύριος θὰ στραφῇ πρὸς ἑκείνους, ποὺ θὰ εύρισκωνται εἰς τὰ ἀριστερά του καὶ θὰ εἴπῃ πρὸς αὐτούς :

— «Φύγετε ἀπ' ἐμοῦ οἱ κατηραμένοι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον, τὸ ἐτοιμασμένον διὰ τὸν διάβολον καὶ τοὺς συντρόφους αὐτοῦ. Διότι ἐπείνασσα καὶ δὲν μοῦ ἐδώσατε νὰ φάγω, ἐδίψασσα καὶ δὲν μὲ ἐποτίσατε, ξένος ἡμην καὶ δὲν μὲ ἐφιλοξενήσατε, γυμνὸς καὶ δὲν μὲ ἐνεδύσατε, ἀσθενῆς καὶ εἰς τὴν φυλακὴν καὶ δὲν μὲ ἐπεσκέφθητε».

»Τότε καὶ αὐτοὶ θὰ εἴπουν εἰς τὸν Κύριον :

— «Κύριε, πότε σὲ εἴδομεν, ὅτι ἐπείνας καὶ ἐδίψας ἥ ξένον καὶ γυμνὸν ἥ ἀσθενῆ ἥ εἰς φυλακὴν καὶ δὲν σὲ ὑπηρετήσαμεν;»

»Καὶ θὰ ἀποκριθῇ εἰς αὐτούς ὁ Κύριος :

— «Λοιπὸν σᾶς λέγω, ὅτι ἐφ' ὅσον δὲν ἐπράξατε ταῦτα εἰς ἔνα ἀπὸ αὐτούς τοὺς ἐλαχίστους, οὐδὲ εἰς ἐμὲ τὸ ἐπράξατε».

Καὶ θὰ σταλοῦν οἱ μὲν δίκαιοι εἰς ζωὴν αἰώνιον, οἱ δὲ ἄδικοι εἰς κόλασιν αἰώνιον.

15 49. Ἡ ὥρα τῆς κρίσεως.

(Ματθ. ΚΔ' 3-14, 36-45)

Οἱ μαθηταὶ τοῦ Χριστοῦ μίαν ἡμέραν τὸν ἡρώτησαν πότε θὰ γίνῃ ἡ μέλλουσσα κρίσις.

»Ο Ἰησοῦς τότε ἀπεκρίθη εἰς αὐτούς :

«'Ο ἀνθρώπος ὁ φείλει νὰ εἶναι ἔτοι-

μος είς κάθε στιγμήν, διότι κανεὶς δὲν γνωρίζει πότε θὰ γίνῃ ἡ κρίσις. Θὰ ἔλθῃ ἡμέρα, ποὺ θὰ παρουσιασθοῦν πολλοὶ ἀνθρώποι καὶ καθένας θὰ λέγῃ :

— «'Ιδού ἥλθεν ἡ δευτέρα παρουσία, ἐγὼ εἶμαι ὁ Χριστός».

»Πολλοὶ τότε θὰ πλανηθοῦν. Σεῖς ὅμως προσέξατε νὰ μὴ πλανηθῆτε.

»Ἐπίσης ὅταν ἀκούσετε, ὅτι γίνονται πόλεμοι, ὅτι τὸ ἔνθνος πολεμεῖ τὸ ἄλλο καὶ οἱ λαοὶ ὑποφέρουν ἀπὸ πεῖναν καὶ ἀπὸ διαφόρους ἀσθενείας, οὕτε τότε νὰ νομίζετε, ὅτι εἶναι ἡ κρίσις. Αὐτὰ θὰ εἶναι ἡ ἀρχὴ ἀλλων χειροτέρων κακῶν.

»Τότε οἱ πιστοὶ θὰ παραδοθοῦν εἰς μαρτύρια καὶ θὰ θανατώνωνται. Θὰ μισοῦνται ἀπὸ ὅλα τὰ ἔθνη, ἐξ αἰτίας τῆς πίστεώς των.

»Ἐκεῖνος ὅμως, ποὺ θὰ ὑπομείνῃ ἔως τὸ τέλος, αὐτὸς θὰ σωθῇ. Τότε θὰ κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ εἰς ὅλην τὴν Οἰκουμένην καὶ τότε θὰ ἔλθῃ τὸ τέλος.

»Κανεὶς ὅμως δὲν γνωρίζει τὴν ἡμέραν καὶ τὴν ὥραν, οὕτε οἱ ἄγγελοι τῶν οὐρανῶν, εἰμὴ μόνον ὁ Πατήρ μου. Καὶ καθὼς ἔγινε μὲ τὸν κατακλυσμόν, ἔτσι θὰ γίνῃ καὶ τότε. Διότι ὅπως δὲν προεμάντευσε κανεὶς τὸν κατακλυσμόν, ἀλλ᾽ ὅλοι ἔτρωγον καὶ ἔπινον ἀμέριμνοι, ἔως ὅτου ὁ Νῶε εἰσῆλθεν εἰς τὴν Κιβωτὸν καὶ ἦνοιεν οἱ καταρράκται, ἔτσι δὲν ἡμποροῦν νὰ προμαντεύσουν τὴν δευτέραν παρουσίαν τοῦ Κυρίου. Πρέπει λοιπὸν νὰ ἀγρυπνῆτε, διότι δὲν ἡξεύρετε ποίαν ὥραν ἔρχεται ὁ Κύριος. Εὔτυχὴς θὰ εἶναι ἐκεῖνος, ὁ ὄποιος, θὰ εἶναι ἔτοιμος, ὅταν ἔλθῃ ὁ Κύριος».

Εἰς μίαν ἄλλην περίστασιν εἶπε πάλιν ὁ Χριστὸς εἰς τοὺς μαθητάς του.

«'Ἐνας ἀνθρώπος ἀνεχώρησεν εἰς ταξίδιον καὶ ἔδωσεν εἰς τοὺς δούλους του ὠρισμένας παραγγελίας καὶ εἰς τὸν θυρωδόν του εἶπε νὰ ἀγρυπνῆ.

»Ἀγρυπνεῖτε λοιπὸν καὶ σεῖς, διότι δὲν γνωρίζετε πότε θὰ

ἔλθη ὁ Κύριος, τὴν ἐσπέραν ἢ τὰ μεσάνυκτα ἢ τὸ πρωί. Μήπως ἔλθῃ ἔξαφνα καὶ σᾶς εὔρῃ νὰ κοιμᾶσθε.

»Δι' αὐτὸ σᾶς λέγω: 'Ἄγρυπνεῖτε».

8 50. Ἡ παραβολὴ τῶν δέκα παρθένων.

(Ματθ. ΚΕ' 1-13)

Τὴν εἰκόνα τῆς μελλούσης κρίσεως, καθὼς καὶ ὅτι πρέπει νὰ εἶναι ἔτοιμοι ὄλοι οἱ ἀνθρώποι κατὰ τὴν ὥραν αὐτήν, μὲ ζωηρότατον τρόπον παρουσιάζει ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν ἀκόλουθον παραβολὴν τῶν δέκα παρθένων.

«Κατὰ τὴν ὥραν τῆς δευτέρας παρουσίας τοῦ Κυρίου οἱ ἀνθρώποι θὰ δύοιαζον πρὸς δέκα παρθένους, αἱ ὁποῖαι ἔλαβον τὰς λαμπάδας των καὶ ἔδηλθον εἰς προϋπάντησιν τοῦ νυμφίου.

»Αἱ πέντε ἀπὸ αὐτὰς ἦσαν φρόνιμοι, αἱ ἄλλαι ὅμως ἦσαν μωραί. Καὶ αἱ μὲν φρόνιμοι εἶχον λάβει μαζί των ἀρκετὸν ἔλαιον διὰ τὰς λαμπάδας των, ὡστε καὶ ἀν ἐβράδυνεν ὁ νυμφίος, νὰ μὴ μείνουν χωρὶς φῶς. Αἱ μωραὶ ὅμως δὲν εἶχον προνοήσει διὰ τοῦτο.

»Ἐπειδὴ δὲ ὁ νυμφίος ἐβράδυνε νὰ ἔλθῃ, ἐνύσταξαν ὄλαι καὶ ἀπεκοιμήθησαν.

»Κατὰ τὸ μεσονύκτιον ἤκούσθη μία φωνὴ, ποὺ ἔλεγεν:

— «'Ιδού ὁ νυμφίος ἔρχεται· ἔξελθετε εἰς προϋπάντησίν του».

»Τότε ἐξύπνησαν ὄλαι αἱ παρθένοι καὶ ἤτοι μαζὸν τὰς λαμπάδας των.

»Λέγουν δὲ αἱ μωραὶ πρὸς τὰς φρονίμους:

— «Δώσατε καὶ εἰς ἡμᾶς ἀπὸ τὸ ἰδιόν σας ἔλαιον, διότι αἱ λαμπάδες μας σβήνουν».

»Ἀπεκρίθησαν δὲ εἰς αὐτὰς αἱ φρόνιμοι:

— «Δὲν δυνάμεθα νὰ σᾶς δώσωμεν, μήπως δὲν φθάσῃ οὕτε δι' ἡμᾶς οὕτε διὰ σᾶς· καλύτερον λοιπὸν εἶναι νὰ μεταβῆτε εἰς τοὺς πωλητάς καὶ νὰ ἀγοράσετε».

»Ἐνῷ δὲ ἐκεῖναι ἔφυγον, διὰ νὰ ἀγοράσουν ἔλαιον, ἔφθασεν ὁ νυμφίος καὶ αἱ ἔτοιμοι παρθένοι εἰσῆλθον μὲ ἀναμμένας

τὰς λαμπάδας των εἰς τοὺς γάμους καὶ ἐκλείσθη ἡ θύρα.

»Ἐπειτα ἀπὸ ὀλίγην ὥραν ἔφθασαν καὶ αἱ μωραὶ παρθένοι καὶ ἐφώναζον ἀπ' ἔξω :

— «Κύριε, Κύριε, ἀνοιξέ μας».

»Ἐκεῖνος ὅμως ἀπεκρίθη, διτὶ δὲν τὰς γνωρίζει.

»Λοιπόν, γρηγορεῖτε καὶ νὰ εἶσθε πάντοτε ἔτοιμοι», εἶπεν ὁ Σωτὴρ εἰς ὅσους τὸν ἥκουον, «διότι δὲν γνωρίζετε τὴν ἡμέραν καὶ τὴν ὥραν, κατὰ τὴν ὄποιαν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται».

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

ΠΑΘΗ, ΣΤΑΥΡΩΣΙΣ ΚΑΙ ΤΑΦΗ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

1. Τὸ πολύτιμον μύρον καὶ ὁ Ἰούδας.

(Ματθ. ΚΓ' 6 - 16 καὶ Ἰωάν. ΙΒ' 3 - 8)

Αὐτὴν τὴν ἴδιαν ἡμέραν, ποὺ ἔγινε τὸ θαῦμα τῆς ἀναστάσεως τοῦ Λαζάρου εἰς Βηθανίαν, ἔνας ἐκ τῶν δώδεκα μαθητῶν, ὁ Ἰούδας, ἀπεφάσισε νὰ παραδώσῃ τὸν διδάσκαλόν του εἰς τὰς χεῖρας τῶν θανατίμων ἔχθρῶν του Γραμματέων καὶ Φαρισαίων.
Ἐκινήθη δὲ πρὸς τοῦτο ἀπὸ τὴν φιλαργυρίαν του.

Ἐπειδὴ εἶδε τὴν Μαρίαν, τὴν ἀδελφὴν τοῦ Λαζάρου, νὰ πλύνῃ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ μὲ μύρον πολύτιμον, δυσηρεστήθη καὶ εἶπε :

— «Τὸ μύρον τοῦτο ἥδυνατο νὰ πωληθῇ καὶ τὸ ἀντίτιμόν του νὰ μοιρασθῇ εἰς τοὺς πιωχούς».

Ἐπίει δὲ τοῦτο, διότι αὐτὸς ἐκράτει τὰ χρήματα.

‘Αλλ’ ὁ Ἰησοῦς τότε ἀπήντησεν εἰς αὐτόν :

— «Ἄφεις αὐτὴν. Τοὺς πιωχούς πάντοτε ἔχετε, ἐμὲ δμως δχι.

Τόσον ἔχοιλώθη ἐκ τοῦ περιστατικοῦ τούτου ὁ Ἰούδας, ὥστε τὴν ἐπαύριον μετέβη κρυφίως καὶ συνήντησε τοὺς Ἀρχιερεῖς. Ἀντὶ τριάκοντα δὲ ἀργυρίων, τὰ ὅποια ἔλαβε παρ’ αὐτῶν, ὑπεσχέθη νὰ παραδώσῃ τὸν Ἰησοῦν, μόλις εὗρισκε τὴν κατάλληλον εὔκαιρίαν.

2. Ἡ φριαμβευτικὴ εἰσοδος τοῦ Ἰησοῦ εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα.

(Ματθ. ΚΑ' 1 - 11)

Ἐπλησίαζεν ἥδη τὸ Πάσχα. Εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ἑβδομάδος ὁ Κύριος ἐπορεύθη πρὸς τὰ Ἱεροσόλυμα.

“Οταν διήρχετο ἀπὸ τὸ χωρίον Βηθφαγῆ πλησίον τῶν Ἱεροσολύμων, λέγει εἰς δύο μαθητάς του :

— «Πηγαίνετε εἰς τὸ ἀπέναντι χωρίον καὶ ἐκεῖ θὰ εὕρετε μίαν δόνον μετὰ τοῦ πώλου αὐτῆς. Λάβετε τὸν πώλον καὶ ἔὰν σᾶς ἐρωτήσῃ κανείς, εἴπατε, ὅτι ὁ Διδάσκαλος ἔχει ἀνάγκην αὐτοῦ».

Οἱ μαθηταὶ μετέβησαν καὶ εύρηκαν πραγματικῶς εἰς τὸ χωρίον τὸν πώλον, τὸν ὁποῖον ἔφεραν εἰς τὸν Ἱησοῦν. “Εθεσαν ἐπάνω εἰς τὸν πώλον τὰ φορέματά των, ἀνέβη δὲ ὁ Ἱησοῦς καὶ ἥρχισαν νὰ προχωροῦν πρὸς τὴν Ἱερουσαλήμ.

“Ἐτοι ἔξεπληρώθη ἡ προφητεία τοῦ προφήτου Ζαχαρίου, ὁ ὁποῖος εἶπεν :

«Ἐ̄πατε εἰς τὴν θυγατέρα Σιών: Ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς σου ἔρχεται εἰς σέ, καθήμενος ἐπὶ πώλου ὅνου».

Οἱ κάτοικοι τῆς Ἱερουσαλήμ καὶ ὅσοι εἶχον ἐκεῖ συρρεύσει, χάριν τῆς ἑορτῆς τοῦ Πάσχα, ὅταν ἤκουσαν, ὅτι ὁ Ἱησοῦς ἔρχεται, ἔξῆλθον, διὰ νὰ τὸν προϋπαντήσουν.

“Αλλοι ἔκρατουν βάια, ἥτοι κλάδους φοινίκων, ἄλλοι ἔστρωσαν εἰς τὸν δρόμον ἐνδύματα καὶ κλάδους δένδρων, ὅλοι δὲ μὲ μεγάλην χαράν καὶ ἐνθουσιασμὸν ἔκραζον :

— «Ωσανά, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν δινόματι Κυρίου ὁσαννά ἐν τοῖς ὑψίστοις».

Τοιουτοτρόπως ὁ Ἱησοῦς εἰς τὸ μέσον τοῦ πλήθους αὐτοῦ, ποὺ ἐφώναζεν ἀπὸ χαράν καὶ ἐνθουσιασμόν, εἰσῆλθε μὲ δόξαν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ.

“Οσοι δὲν ἔγνωριζον, ἐμάνθανον τότε, ὅτι ἦτο ὁ Ἱησοῦς, ὁ ὁποῖος κατήγετο ἀπὸ τὴν Ναζαρὲτ καὶ ὁ ὁποῖος μόλις χθὲς εἶχεν ἀναστήσει τὸν Λάζαρον. Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς μὲ βίαν ἔκρατουν τὴν ἀγανάκτησιν καὶ τὸν φθόνον των, ποὺ ἔβλεπον αὐτά. Δὲν ἤμπορούσαν δὲ νὰ ἀνεχθοῦν τὰ παιδία, ποὺ ἔκραύγαζον τὸ «‘Ωσαννά».

‘Ο Ἱησοῦς δημως ἔλεγε :

— «Δὲν ἀνεγνώσατε, ὅτι ἀπὸ τὰ στόμα-

‘Η θριαμβευτικὴ εἴσοδος τοῦ Ἰησοῦ εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα.

τα τῶν μικρῶν παιδίων θά ἀκουσθοῦν
ὕμνοι πρὸς τὸν Χριστόν;

Ἐπορεύθη δέ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸν Ναὸν καὶ ἐξεδίωξε διὰ δευτέραν φορὰν τοὺς ἐμπόρους ἐξ αὐτοῦ, ἐνῷ ἔλεγεν εἰς αὐτούς :

— «Ἐκάματε τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου,
ἀντὶ οὗκου προσευχῆς, σπήλαιον ληστῶν».

Οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς δὲν ἤμποροῦσαν πλέον νάκρατήσουν τὴν μανίαν των κατὰ τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἀπεφάσισαν νὰ τὸν συλλάβουν τὴν ἰδίαν νύκτα. Ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς ἀφοῦ ἐδίδαξεν εἰς τὸν Ναόν, τὴν ἑσπέραν ἀνεχώρησε μὲ τοὺς μαθητάς του εἰς Βηθανίαν, ὅπου διενυκτέρευσεν.

Ἡ θριαμβευτικὴ εἰσοδος τοῦ Ἰησοῦ εἰς τὴν Ιερουσαλήμ πανηγυρίζεται ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν μας τὴν Κυριακὴν τῶν Βαΐων, μίαν Κυριακὴν πρὸ τοῦ Πάσχα, δτε διανέμονται βάια εἰς τοὺς χριστιανούς. Ψάλλεται τότε καὶ τὸ ἀκόλουθον ἀπολυτίκιον :

Απολυτίκιον

Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν πρὸ τοῦ σοῦ πάθους πιστούμενος, ἐκ νεφρῶν ἥγειρας τὸν Λάζαρον, Χριστὲ ὁ Θεός. Οθεν καὶ ἡμεῖς, ὡς οἱ παῖδες, τὰ τῆς νίκης σύμβολα φέροντες, σοὶ τῷ νικητῇ τοῦ θανάτου βοῶμεν : Ὡσαρνά ἐν τοῖς ὑψίστοις, εὐλογημένος δ ἐρχόμενος ἐν δρόμati Κυρίου.

3. Ὁ Μυστικὸς Δεῖπνος.

(Ματθ. ΚΤ' 17 - 29)

Τὴν ἡμέραν, κατὰ τὴν ὅποιαν ἥρχιζεν ἡ ἑορτὴ τοῦ Πάσχα, ποὺ ἦτο ἡ Πέμπτη τῆς ἴδικῆς μας ἐβδομάδος τῶν Παθῶν, ἡρώτησαν οἱ μαθηταὶ τὸν Ἰησοῦν, ποῦ θέλει νὰ ἐτοιμάσουν τὸ δεῖπνον τοῦ Πάσχα.

‘Ο Ἰησοῦς εἶπεν εἰς αὐτούς :

— «Ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν καὶ θὰ συναντήσετε ἔνα ἄνθρωπον, ποὺ θὰ κρατῇ μίαν ύδριαν. Ἀκολουθήσατε αὐτὸν εἰς τὴν

οικίαν, εἰς τὴν ὁποίαν θὰ εἰσέλθῃ. Εἰς τὸν οἰκοδεσπότην τῆς οἰκίας αὐτῆς εἴπατε νὰ σᾶς δεῖξῃ τὸ μέρος, ὅπου θὰ ἔτοιμάσετε τὸ δεῖπνον».

Μετέβησαν λοιπὸν δύο ἀπὸ τοὺς μαθητάς, ὁ Ἰωάννης καὶ ὁ Πέτρος, εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ καὶ ἐπραξαν σύμφωνα πρὸς τὰς δόηγίας τοῦ Ἰησοῦ.

Εὑρῆκαν τὸν ἄνθρωπον μὲ τὴν ύδριαν, καθὼς καὶ τὸν οἰκοδεσπότην τῆς οἰκίας εἰς τὴν ὁποίαν εἰσῆλθεν. Ἡρώτησαν αὐτὸν διὰ τὸ δεῖπνον καὶ ἐκεῖνος ἔδειξεν εἰς αὐτοὺς τὸ ἀνώγειον τῆς οἰκίας, ποὺ ἦτο ἐστρωμένον καὶ ἔτοιμον. Τότε οἱ δύο μαθηταὶ ἤρχισαν νὰ ἔτοιμάζουν ὅ,τι ἔχρειάζετο ἀκόμη διὰ τὸ δεῖπνον.

Τὴν ἑσπέραν ἔφθασεν ὁ Ἰησοῦς μὲ τοὺς ἄλλους μαθητὰς καὶ ἐκάθισαν ὅλοι εἰς τὴν τράπεζαν.

Πρὶν ἀρχίσῃ τὸ δεῖπνον, ἐσηκώθη ὁ Χριστὸς καὶ ἤρχισε νὰ νίπτῃ κατὰ σειρὰν τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν του. Μὲ τὴν πρᾶξιν του αὐτὴν ἔδωσεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τοὺς μαθητάς του ὁ Ἰδιος παράδειγμα ταπεινοφροσύνης. "Ἐπειτα ἤρχισαν νὰ τρώγουν.

Αὕτης ὁ Ἰησοῦς εἶπε μὲ ταραχήν :

— «Ἐνας ἀπὸ σᾶς θὰ μὲ προδώσῃ».

"Ολοι κατεταράχθησαν, καθὼς ἤκουσαν τὸν λόγον αὐτὸν καὶ ἤρώτων τὸν Ἰησοῦν ποῖος εἶναι. 'Ο δὲ Ἰωάννης, ὁ πλέον ἀγαπημένος μαθητὴς τοῦ Χριστοῦ, ἔκλινεν εἰς τὸ στῆθος τοῦ διδασκάλου καὶ τὸν ἤρώτα ποῖος ἦτο ὁ προδότης.

Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπεν :

— «Ἐίναι ἐκεῖνος, εἰς τὸν ὁποῖον ἐγὼ θὰ δώσω ἄρτον, ἀφοῦ ἐμβάψω αὐτὸν εἰς τὸ πινάκιον».

Καὶ προσέφερε τὸν ἄρτον εἰς τὸν Ἰούδαν τὸν Ἰσκαριώτην, ἐνῷ συγχρόνως τοῦ ἔλεγεν :

— «Ο, τι μέλλεις νὰ κάμης, κάμε τὸ τὸ ταχύτερον».

'Ο δὲ Ἰούδας ἀμέσως ἐξῆλθεν.

'Αφοῦ ἀνεχώρησεν ὁ Ἰούδας, ὁ Ἰησοῦς ἔλαβε καὶ ηὔλογησε τὸν ἄρτον, τὸν ἔκοψε καὶ τὸν ἐμοίρασεν εἰς τοὺς μαθητὰς καὶ εἶπε :

— «Λάβετε, φάγετε· τοῦτο ἔστι τὸ σῶμα μου».

"Ἐπειτα ἔλαβε τὸ ποτήριον καὶ ἀφοῦ ηὔχαριστησεν, ἔδωσεν εἰς τοὺς μαθητάς καὶ εἶπε :

«Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες. Τοῦτο ἔστι τὸ αἷμα μου, τὸ τῆς Καινῆς Διαθήκης, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν καὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον εἰς ἀφεσιν ἀμαρτιῶν».

Συνέστησε δὲ νὰ κάμνουν ὄμοιώς πάντοτε πρὸς ἀνάμνησίν του καὶ τοῦτο εἶναι δι’ ἡμᾶς σήμερον τὸ μυστήριον τῆς Θείας Εὔχαριστίας.

·Α πολυτίκιον

Τοῦ Δείπνου σου τοῦ Μυστικοῦ σήμερον, Υἱὲ Θεοῦ, κοινωνόν με παράλαβε, οὐ μὴ γὰρ τοῖς ἔχθροῖς σου τὸ μυστήριον εἴπω, οὐ φίλημά σου δώσω, καθάπερ ὁ Ἰούδας, ἀλλ’ ὡς ὁ ληστὴς ὅμολογός σου, μνήσθητί μου, Κύριε, ἐν τῇ βασιλείᾳ σου.

*4. Οἱ τελευταῖοι λόγοι τοῦ Σωτῆρος πρὸς τοὺς μαθητάς του.
(Ματθ. ΚΤ' 31 - 38)*

Εἰς τὸ τέλος τοῦ δείπνου ὁ Σωτὴρ ἥρχισε νὰ δίδῃ εἰς τοὺς μαθητάς αὐτοῦ τὰς τελευταίας νουθεσίας καὶ διδασκαλίας του, ἀφοῦ ἐπλησίαζεν ἡδη ὁ θάνατός του.

Εἶπε λοιπὸν εἰς αὐτούς :

— «Μετ’ ὀλίγον ἀποχωρίζομαι ἀπὸ σᾶς καὶ ἀπέρχομαι εἰς τὸν πατέρα μου τὸν οὐράνιον. Ἀφήνω δὲ μως εἰς σᾶς μίαν νέαν καὶ σπουδαιοτάτην ἐντολήν : νὰ ἀγαπᾶτε ἀλλήλους. "Οπως ἐγὼ ἡγάπησα ύμᾶς, οὕτω καὶ σεῖς ὀφείλετε νὰ ἀγαπᾶσθε μεταξύ σας. Μόνον οὕτω θὰ διακρίνεσθε, ὅτι εἶσθε μαθηταί μου.

»Ἐκεῖ ποὺ ἐγὼ ὑπάγω, βεβαίως δὲν ἡμπορεῖτε νὰ μὲ ἀκολουθήσετε. Μὴ λυπεῖσθε δέ μως, διότι δὲν θὰ σᾶς ἐγκαταλείψω. Μὴ ταραχθῆτε. Πιστεύετε εἰς ἐμὲ καὶ εἰς τὸν Θεόν.

»"Οταν τηρήτε τὰς παραγγελίας μου, ἐγὼ θὰ παρακαλέσω

τὸν πατέρα μου νὰ στείλη εἰς σᾶς τὸν Παράκλητον, τὸ "Ἄγιον Πνεῦμα, τὸ ὅποιον θὰ μένῃ πάντοτε πλησίον σας καὶ θὰ σᾶς βοηθῇ εἰς κάθε περίστασιν".

‘Αφοῦ εἶπεν αὐτά ὁ Ἰησοῦς, ἐσηκώθη ἀπὸ τὸ δεῖπνον καὶ μαζί του ὅλοι οἱ μαθηταί.

‘Ο Πέτρος, ἐπειδὴ ἐπίστευεν, ὅτι ἦτο δυνατὸν νὰ ἀποτρέψῃ τὸν κίνδυνον, ποὺ ἀπειλούσε τὸν διδάσκαλόν του, ἐφώναξε:

— «Κύριε, ἔγὼ θὰ θυσιάσω τὴν ζωήν μου διὰ σέ».

‘Αλλ’ ὁ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη:

— «Λοιπόν, Πέτρε, ἀπόψε σὺ θὰ μὲ ἀρνηθῆς τρεῖς φοράς, πρὶν ὁ ἀλέκτωρ λαλήσῃ».

Ἐπειτα ἐξηκολούθησε νὰ διδάσκῃ καὶ νὰ δίδῃ διαφόρους συμβουλάς καὶ θάρρος εἰς τοὺς μαθητάς του, ἐνῷ συγχρόνως ἐξήρχοντο ἐκ τοῦ δείπνου.

5. Ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Γεθσημανῆ. Σύλληψις αὐτοῦ.

(Ματθ. 26 - 56)

Ἐπροχώρουν ἥδη, ὁ Σωτὴρ μὲ τοὺς μαθητὰς καὶ ἔφθασαν μετ’ ὀλίγον εἰς τὸ ὅρος τῶν Ἐλαιῶν. Ἐκεῖ ἦτο καὶ ὁ κῆπος Γεθσημανῆ, ὃπου ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς συνήθιζε νὰ πηγαίνῃ μὲ τοὺς μαθητάς του καὶ νὰ προσεύχεται.

“Οταν ἔφθασαν ἑκεῖ, ὁ Ἰησοῦς ἔλαβε μαζί του τοὺς τρεῖς περισσότερον ἀγαπημένους μαθητάς, τὸν Πέτρον, τὸν Ἰάκωβον καὶ τὸν Ἰωάννην καὶ εἰσῆλθε βαθύτερον εἰς τὸν κῆπον, ὃπου ἤρχισε νὰ λέγῃ εἰς αὐτούς:

— «Περίλυπος εἶναι ἡ ψυχή μου μέχρι θανάτου».

Καὶ ἐπρόσθεσεν:

— «Ἀγρυπνεῖτε μαζί μὲ ἐμέ».

Ἐπειτα ἐπροχώρησεν ἀκόμη μόνος καὶ ἀφοῦ ἐπεσε μὲ τὸ πρόσωπον εἰς τὴν γῆν, ἤρχισε νὰ προσεύχεται καὶ νὰ λέγῃ:

— «Πάτερ μου, ἀν εἶναι δυνατόν, ἀς περάσῃ ἀπὸ ἐμὲ ἐτὸ ποτήριον τοῦτο. Πλὴν ἀς γίνῃ ὅχι ὅπως ἔγὼ θέλω, ἀλλ’ ὅπως θέλεις σύ».

Μετὰ τοῦτο ἐπέστρεψεν ἑκεῖ, ὃπου εἶχεν ἀφῆσει τοὺς μα-

θητάς του. Εύρηκεν δύμας αύτούς νὰ κοιμῶνται καὶ λέγει :

— «Δὲν ἡδυνήθητε οὕτε μίαν ὥραν νὰ ἀγυρπινήσετε μαζί μου ; ἀγυρπινεῖτε καὶ προσεύχεσθε, διὰ νὰ μὴ ἔρχεται εἰς σᾶς ὁ πειρασμός. Ἡ μὲν ψυχὴ εἶναι πρόθυμος, ἀλλὰ τὸ σῶμα ἀσθενές».

Ἐπιστρέφει καὶ προσεύχεται μόνος του πάλιν καὶ ἔπειτα ἐπανέρχεται καὶ εύρισκει τοὺς μαθητάς νὰ κοιμῶνται ἀκόμη.

Διὰ τρίτην φορὰν προσηυχήθη καὶ διὰν ἐπέστρεψε καὶ εύρηκε πάλιν τοὺς μαθητάς νὰ κοιμῶνται, λέγει εἰς αὐτούς :

— «Κοιμᾶσθε λοιπόν ! Ἰδού ἔφθασεν ἡ ὥρα καὶ παραδίδομαι εἰς χεῖρας τῶν ἔχθρῶν μου. Σηκωθῆτε, ὅς πηγαίνωμεν. Ἰδού ἔρχεται ἐκεῖνος, ποὺ θὰ μὲ παραδώσῃ».

Καὶ πραγματικῶς τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἔφάνησαν φῶτα καὶ ἄνθρωποι πολλοὶ ἤρχοντο μὲ Θόρυβον. Ἡσαν ἄνθρωποι τῶν ἀρχιερέων, ποὺ συνωδεύοντο ἀπὸ Ρωμαίους στρατιώτας, τοὺς ὅποιους ὠδήγει ὁ Ἰούδας.

Ο Ἰησοῦς ἐπροχώρησεν ἐμπρὸς εἰς τοὺς ἀνθρώπους αὐτούς καὶ ἐρωτᾷ :

— «Ποῖον ζητεῖτε;»

Λέγουν :

— «Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον».

Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀποκρίνεται :

— «Ἐγὼ εἰμαι».

Τὴν ἴδιαν στιγμὴν ἐπροχώρησεν ὁ Ἰούδας καὶ ἐφίλησε τὸν διδάσκαλόν του. Τὸ φίλημα αὐτὸν ἦτο τὸ σύνθημα, διὰ νὰ δείξῃ εἰς τοὺς ἀνθρώπους τὸν Ἰησοῦν.

Τότε ἐπροχώρησαν οἱ στρατιώται καὶ οἱ ἄλλοι καὶ συνέλαβον τὸν Ἰησοῦν.

Οἱ μαθηταί, οἱ ὅποιοι εἶχον ἥδη ἐξυπνήσει, ἔβλεπον τὰ γεννόμενα φοβισμένοι καὶ δὲν ἤξευραν τί νὰ κάμουν. Ο Πέτρος δύμας ἔβγαλε τὸ μαχαίρι του, διὰ νὰ ὑπερασπισθῇ τὸν διδάσκαλόν του καὶ ἔκοψε τὸ οὖς ἐνὸς ὑπηρέτου τοῦ ἀρχιερέως, ποὺ ὀνομάζετο Μάλχος.

Ο Ἰησοῦς ἐπέπληξε τὸν Πέτρον καὶ τοῦ λέγει :

— «Πέτρε, βάλε τὴν μάχαιράν σου εἰς τὴν θήκην».

"Επειτα ἐθεράπευσε τὸ οὖς τοῦ δούλου καὶ ἡκολούθησε χωρὶς ἀντίστασιν τοὺς ἀνθρώπους, ποὺ τὸν συνέλαβον.

'Απὸ δὲ τοὺς μαθητὰς μόνον ὁ Πέτρος καὶ ὁ Ἰωάννης ἡκολούθησαν, ἀνακατευμένοι μὲ τοὺς ἀνθρώπους τῆς συνοδείας, ἐνῷ οἱ ἄλλοι ἐκρύβησαν.

Β 6. Ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τοῦ ἀρχιερέως Ἀννα. (Ιωάν. ΙΗ' 11 - 28)

Δέσμιον τώρα τὸν Ἰησοῦν ἔφεραν ἐμπρὸς εἰς τὸν "Ἀνναν. Αὐτὸς ἦτο ὁ ἀρχιερεὺς τοῦ παρελθόντος ἔτους, πενθερὸς δὲ τοῦ Καϊάφα, ποὺ ἦτο ἀρχιερεὺς τοῦ ἔτους ἐκείνου.

'Ο "Ἀννας ἤρχισε νὰ ἐρωτᾷ τὸν Ἰησοῦν διὰ τοὺς μαθητὰς του καὶ διὰ τὴν διδασκαλίαν του. 'Αλλ ὁ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη, δτι πάντοτε ἐκήρυττε δημοσίως καὶ οὐδέποτε κρυφά. 'Ἐπομένως ὅποιονδήποτε καὶ ἀν ἐρωτοῦσαν, θὰ ἀπήντα περὶ τῆς διδασκαλίας του.

"Ἐνας ἀπὸ τοὺς ὑπηρέτας τοῦ ἀρχιερέως ἐρράπισε τότε τὸν Ἰησοῦν καὶ τοῦ λέγει :

— «Τοιουτορόπως ἀποκρίνεσαι εἰς τὸν Ἀρχιερέα ; »

'Ο δὲ Ἰησοῦς εἶπεν :

— «Ἐὰν κακῶς ἐλάλησα, μαρτύρησε περὶ τοῦ κακοῦ, ἐὰν δὲ καλῶς, διατί μὲ δέρεις ; »

'Ο "Ἀννας, ἀφοῦ προανέκρινε τὸν Ἰησοῦν, τὸν ἀπέστειλεν εἰς τὸν Καϊάφαν, ὁ ὅποιος ἦτο καὶ πρόεδρος τοῦ Συνεδρίου.

7. Ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τοῦ Συνεδρίου. (Ματθ. ΚΤ' 57 - 68)

Εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἀρχιερέως Καϊάφα εἶχε συγκληθῆ ἥδη τὸ Συνέδριον, τὸ ὅποιον ἀπετέλουν οἱ ἀρχιερεῖς, οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι. "Ἐφεραν λοιπὸν ἐνώπιον τοῦ Συνεδρίου τούτου τὸν Ἰησοῦν, διὰ νὰ διατυπώσουν μίαν κατηγορίαν ἐναντίον του καὶ νὰ τὸν καταδικάσουν.

Διάφοροι ψευδομάρτυρες παρουσιάσθησαν, ἀλλ ἀι κατηρίαι, τὰς ὅποιας εἶπον, δὲν ἦσαν τοιαῦται, ὥστε νὰ φέρουν

τὴν καταδίκην. Ἐπὶ τέλους παρουσιάσθησαν δύο, οἱ ὅποιοι εἶπον :

«Ἡκούσαμεν νὰ λέγῃ οὗτος, ὅτι δύναται νὰ κρημνίσῃ τὸν Ναὸν καὶ εἰς τρεῖς ἡμέρας νὰ τὸν ἀνοικοδομήσῃ».

Τὴν φράσιν αὐτὴν ἀληθινά εἶχεν εἴπει ὁ Σωτήρ, ἀλλ' ἐνόει μὲ αὐτὴν τὴν τριήμερον ταφὴν καὶ ἀνάστασίν του, πρᾶγμα τὸ ὅποιον οἱ Ἰουδαῖοι δὲν ἔνόσσαν.

‘Ο Καϊάφας λέγει τότε πρὸς τὸν Ἰησοῦν :

— «Ἀκούεις πῶς σὲ κατηγοροῦν; τί ἀπαντᾶς; »

‘Αλλ' ὁ Ἰησοῦς δὲν ἀπεκρίνετο.

Τότε ὁ Καϊάφας, ἐπειδὴ ἥθελεν ὄπωσδήποτε νὰ καταδικάσει τὸν Ἰησοῦν, λέγει εἰς αὐτόν :

— «Σὲ ἔξορκίζω εἰς τὸ δνομα τοῦ Θεοῦ, εἰπέ μας, εἶσαι σὺ ὁ Χριστός, ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ; »

‘Ο Ἰησοῦς ἀπεκρίθη :

— «Ναὶ, ἐγὼ εἰμι αὐτός. »

Τώρα πλέον ὁ Καϊάφας ἔδειξε μεγάλην ἀγανάκτησιν ἐμπρὸς εἰς ὅλους, ἔσχισε τὸ φόρεμά του καὶ ἀνεφώνησε :

— «Ποίαν ἀνάγκην ἔχομεν ἀπὸ μάρτυρας; ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἐβλασφήμησεν. Ἡκούσατε ὅλοι τὴν φοβερὰν βλασφημίαν του, ποὺ εἶπεν, ὅτι εἶναι υἱὸς τοῦ Θεοῦ. Ποια λοιπὸν εἶναι ἡ γνώμη σας; »

“Ολοι τότε ἀπεκρίθησαν :

— «Εἶναι ἔνοχος θανάτου! »

‘Ο Ἰησοῦς τοιουτορόπως εἶχε πλέον καταδικασθῆ νομίμως. Ἡρχισαν τότε οἱ παριστάμενοι νὰ κακόμεταχειρίζωνται τὸν ἀθρόν κατάδικον. Τὸν ἔπτυον, τὸν ἔκτυπων, τὸν ἐνέπταιζον καὶ τοῦ ἔλεγον :

— «Προφήτευσε, Χριστέ, ποῖος σὲ ἔκτύπησε. »

Ἐνῷ δὲ αὐτὰ ἐγίνοντο ἐντὸς τῆς οἰκίας, εἰς τὴν αὐλὴν εἶχαν μείνει πολλοὶ ἀπὸ τὴν συνοδείαν καὶ ἐθερμαίνοντο ἐμπρὸς εἰς μίαν πυράν. Μαζὶ μὲ αὐτοὺς ἦσαν ὁ Πέτρος καὶ ὁ Ἰωάννης.

‘Ο Ἰωάννης, ἐπειδὴ ἦτο γνωστὸς εἰς τὴν θυρωρόν, εἰσῆλθε, παρεκάλεσε δὲ αὐτὴν νὰ ἀφήσῃ καὶ τὸν Πέτρον νὰ εἰσέλθῃ.

Τότε ἡ θυρωρός ἡρώτησε τὸν Πέτρον:

— «Μήπως καὶ σὺ εἶσαι μαθητὴς τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ;»
‘Ο δὲ Πέτρος ἤρνηθη.

Κατόπιν ἡρώτησεν ἄλλος πάλιν τὸν Πέτρον, ἃν ἦτο μαθητὴς τοῦ Χριστοῦ, πάλιν δὲ αὐτὸς ἤρνηθη.

Διὰ τρίτην δὲ φορὰν τὸν ἡρώτησαν καὶ ἤρνηθη. Τότε ἐλάλησεν ὁ ἀλέκτωρ.

‘Ο Πέτρος μόλις ἤκουσε τὴν φωνὴν τοῦ ἀλέκτορος καὶ ἐνεθυμήθη τοὺς λόγους τοῦ διδασκάλου του, ἔξῃλθεν ἔξι καὶ ἔκλαυσε πικρῶς.

‘Ο Ἰούδας, ποὺ ἐπρόδωσε τὸν Ἰησοῦν, μόλις ἔμαθε τὴν καταδίκην του, μετενόησε. Ἔτρεξε τότε εἰς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ ἐπέστρεψε τὰ ἀργύρια.

Ἐπίπε δὲ εἰς αὐτούς :

— «Ἡμάρτησα. Σᾶς παρέδωσα ἓνα ἀθῷον».

Ἐπειτα μετέβη καὶ ηύτοκτόνησε.

8. ‘Ο Ἰησοῦς πρὸ τοῦ Πιλάτου.

(Ματθ. ΚΖ' 11 - 32)

‘Η ἀπόφασις τοῦ Ἰουδαϊκοῦ συνεδρίου δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἐκτελεσθῇ, ἃν δὲν ύπηρχεν ἡ ἔγκρισις τοῦ Ρωμαίου ἡγεμόνος τῆς Ἰουδαίας. Ἐφεραν λοιπὸν τὸν Ἰησοῦν εἰς τὸ διοικητήριον, διόπου διέμενεν ὁ ἡγεμὼν καὶ τὸ δποῖον ἐκαλεῖτο Πραιτώριον.

‘Ηγεμὼν ἦτο τότε ὁ Πόντιος Πιλάτος.

‘Ητο ἥδη πρωία τῆς Παρασκευῆς, ἐβιάζοντο δὲ οἱ ἔχθροι τοῦ Ἰησοῦ νὰ θανατωθῇ οὕτος πρὸ τοῦ Σαββάτου, διότι τὸ Σάββατον ὁ νόμος δὲν ἐπέτρεπε τοιαῦτα ἔργα. Ἀλλ’ ὁ Πιλάτος, ὅταν ἤκουσε τὴν κατηγορίαν, ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἐβλασφήμει, διότι ἔλεγεν, ὅτι εἶναι υἱὸς τοῦ Θεοῦ, δὲν ἤθελε νὰ ἔγκρινῃ καὶ νὰ διατάξῃ τὸν θάνατον τοῦ Ἰησοῦ.

“Οταν ἀντελήθησαν τοῦτο οἱ Ἰουδαῖοι, κατηγόρησαν τώρα τὸν Ἰησοῦν εἰς τὸν Πιλάτον, ὅτι ὠνόμαζε τὸν ἑαυτόν του βασιλέα τῶν Ἰουδαίων.

‘Ο Πιλάτος τότε ἡρώτησε τὸν Ἰησοῦν :

— «Σὺ εἶσαι ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων;»

‘Ο ‘Ιησοῦς ὅμως ἀπεκρίθη:

— «Δὲν εἶμαι βασιλεύς, ὡς οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς. Διότι τότε οἱ ἄνθρωποί μου θὰ ἡγωνίζοντο νὰ μὲ ἀπελευθερώσουν. Ἐγὼ ἥλθον εἰς τὸν κόσμον, διὰ νὰ διδάξω τὴν ἀλήθειαν.»

‘Ο Πιλάτος ἀντελήφθη, ὅτι εἶχεν ἐμπρός του ἔνα ἀθρόον, τὸν ὄποιον κατεδίωκον οἱ ἀρχιερεῖς διὰ προσωπικούς λόγους. Ἐσκέφθη λοιπὸν νὰ εὕρῃ τρόπον, ὅπως τὸν ἀπελευθερώσῃ.

Ἐπειδὴ ὑπῆρχε συνήθεια κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Πλάσχα νὰ δίδεται ἡ ἐλευθερία εἰς ἔνα ‘Ἐβραῖον κατάδικον, ὁ Πιλάτος ἥρωτησε τὸν ὄχλον ποῖον ἐπροτιμοῦσαν νὰ ἀπολύσῃ, τὸν Ἰησοῦν ἢ τὸν Βαραββᾶν. Ἡτο δὲ ὁ Βαραββᾶς ἔνας κακοῦργος τόσον ἀποτρόπαιος, ὥστε ὁ Πιλάτος ἥλπιζεν, ὅτι οἱ ‘Ἐβραῖοι θὰ ἐπροτιμοῦσαν νὰ ἀπολυθῇ ὁ Ἰησοῦς.

Ἐν τούτοις ὅμως ὁ ὄχλος ἐζήτησε τὴν ἀπελευθέρωσιν τοῦ Βαραββᾶ.

— «Καὶ τί νὰ κάμω τὸν Ἰησοῦν;» ἥρωτησεν ὁ Πιλάτος.

— «Σταύρωσον, σταύρωσον αὐτόν!» ἔκραζον τώρα οἱ ὄχλοι σύμφωνα μὲ τὰς δόδηγίας τῶν ἀρχιερέων.

Τότε ὁ Πιλάτος, μὲ τὴν ἐλπίδα, ὅτι θὰ ἔδιδε κάποιαν διέξοδον εἰς τὴν μανίαν τοῦ ὄχλου, διέταξε νὰ μαστιγωθῇ ὁ Ἰησοῦς. Μετὰ τὴν μαστίγωσιν οἱ στρατιῶται ἐνέδυσαν τὸν Ἰησοῦν μὲ πορφύραν καὶ ἔθεσαν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του στέφανον ἐξ ἀκανθῶν. Ἔτσι παρουσίασαν αὐτὸν εἰς τὸν ὄχλον, ὁ δὲ Πιλάτος λέγει:

— «Ἴδού ὁ ἄνθρωπος.»

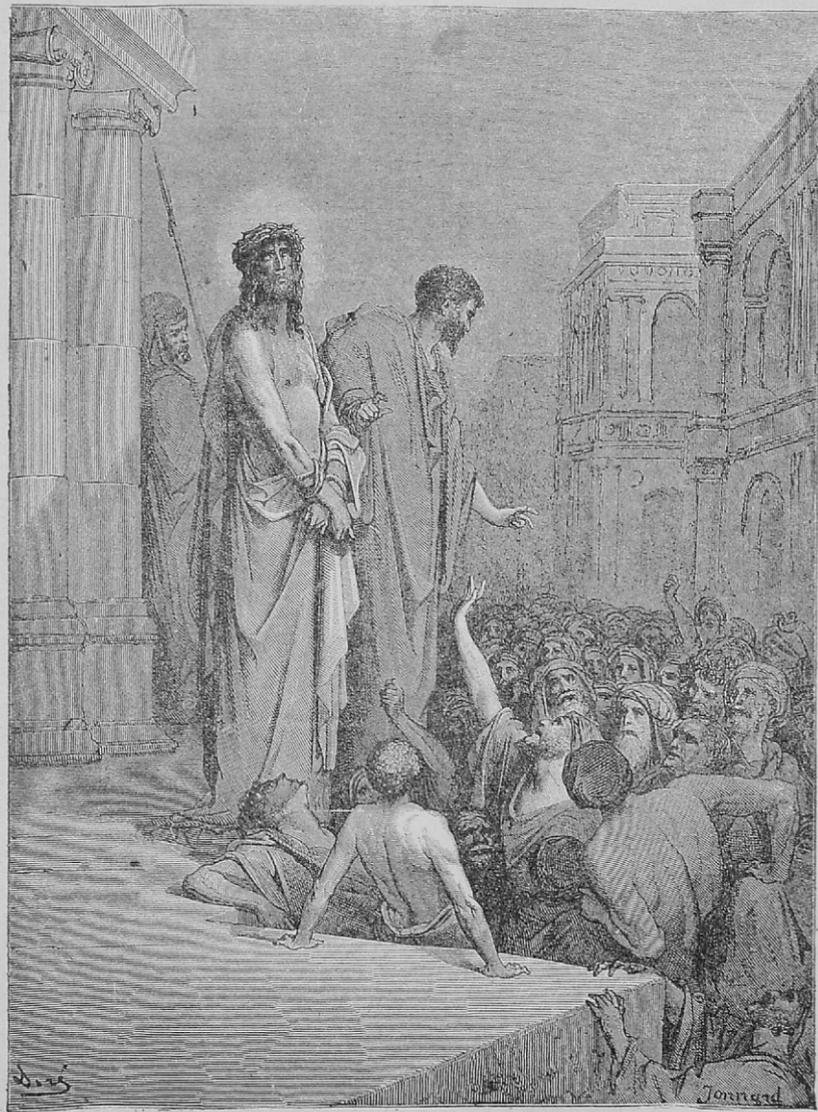
“Ἡλπίζε τοιουτότρόπως ὁ Πιλάτος, ὅτι θὰ ἔκαμνε τόσον γελοίαν τὴν κατηγορίαν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ, ὥστε νὰ μὴ ἀπαιτήσουν πλέον τὴν σταύρωσίν του.

‘Αλλ’ οἱ ‘Ἐβραῖοι δὲν ἔπαινον νὰ φωνάζουν:

— «Σταύρωσον, σταύρωσον αὐτόν!»

Καὶ ἐπειδὴ ἔβλεπον τοὺς δισταγμούς τοῦ Πιλάτου, τὸν ἥπειλησαν τώρα, ὅτι ἀν δὲν θανατώσῃ τὸν Ἰησοῦν, ποὺ ὠνόμαζε τὸν ἑαυτόν του βασιλέα, θὰ θεωρηθῇ ὡς ἔχθρός τοῦ Καίσαρος.

Τοῦτο ἐφόβισε τὸν Πιλάτον. Ἡτο δυνατὸν πράγματι νὰ

«*Ιδε ὁ ἄνθρωπος.*»

κατηγορηθῆ εἰς τὴν Ρώμην, ὅτι ὑπεστήριξεν ἔνα ἄνθρωπον, ποὺ ἔλεγεν, ὅτι ἦτο βασιλεὺς καὶ τότε θά ἐκινδύνευεν.

”Ἐκαμεν ἐν τούτοις μίαν ἀκόμη προσπάθειαν. Παρουσίασε διὰ μίαν ἀκόμη φοράν τὸν Ἰησοῦν εἰς τὸν ὄχλον καὶ τὸν ἡρώτησε πάλιν, ἐάν θέλῃ τὴν σταύρωσίν του. “Οταν δὲ καὶ πάλιν αὐτοὶ ἐφώναξαν «Ἄρον, ἄρον, σταύρωσον αὐτόν!», εἶδεν, ὅτι δὲν ἤδυνατο πλέον νὰ ἀντισταθῇ.

”Ἐνιψε τότε τὰς χεῖρας του καὶ εἶπεν: «Αθῷος εἶμαι ἀπὸ τὸν ἀδικον θάνατον τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ. Σεῖς εἶσθε ὑπεύθυνοι».

’Ο δὲ λαὸς τῶν Ἐβραίων ἐφώναξε:

— «Τὸ αἷμα του ἐπάνω μας καὶ εἰς τὰ παιδιά μας».

Καὶ τότε ὁ Πιλάτος τὸν μὲν Βαραββᾶν ἀπέλυσε, τὸν δὲ Ἰησοῦν παρέδωσεν εἰς τοὺς Ἰουδαίους, διὰ νὰ τὸν σταυρώσουν.

9. Ἡ Σταύρωσις τοῦ Ἰησοῦ.

(Ματθ. ΚΖ' 33 - 56).

Παρέλαβον τὸν Ἰησοῦν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ οἱ Ρωμαῖοι στρατιώται καὶ τὸν ἔφεραν ἔξω ἀπὸ τὴν πόλιν εἰς ἔνα τόπον, ποὺ ὠνομάζετο Γολγοθᾶς, ἥτοι Κρανίου Τόπος. Ἐκεῖ ἐγίνοντο συνήθως αἱ θανατικαὶ ἐκτελέσεις.

”Ἐβάσταζε δὲ ὁ Ἰδιος ὁ Σωτὴρ τὸν σταυρόν του εἰς τὸν δρόμον, μέχρις δτου ἐκουράσθη καὶ δὲν ἤδυνατο πλέον νὰ φέρῃ αὐτόν. Τότε ἡγγάρευσαν διὰ τὴν μεταφορὰν τοῦ σταυροῦ ἔνα ἀνθρώπον, ποὺ ὠνομάζετο Σίμων καὶ ἦτο ἀπὸ τὴν Κυρήνην.

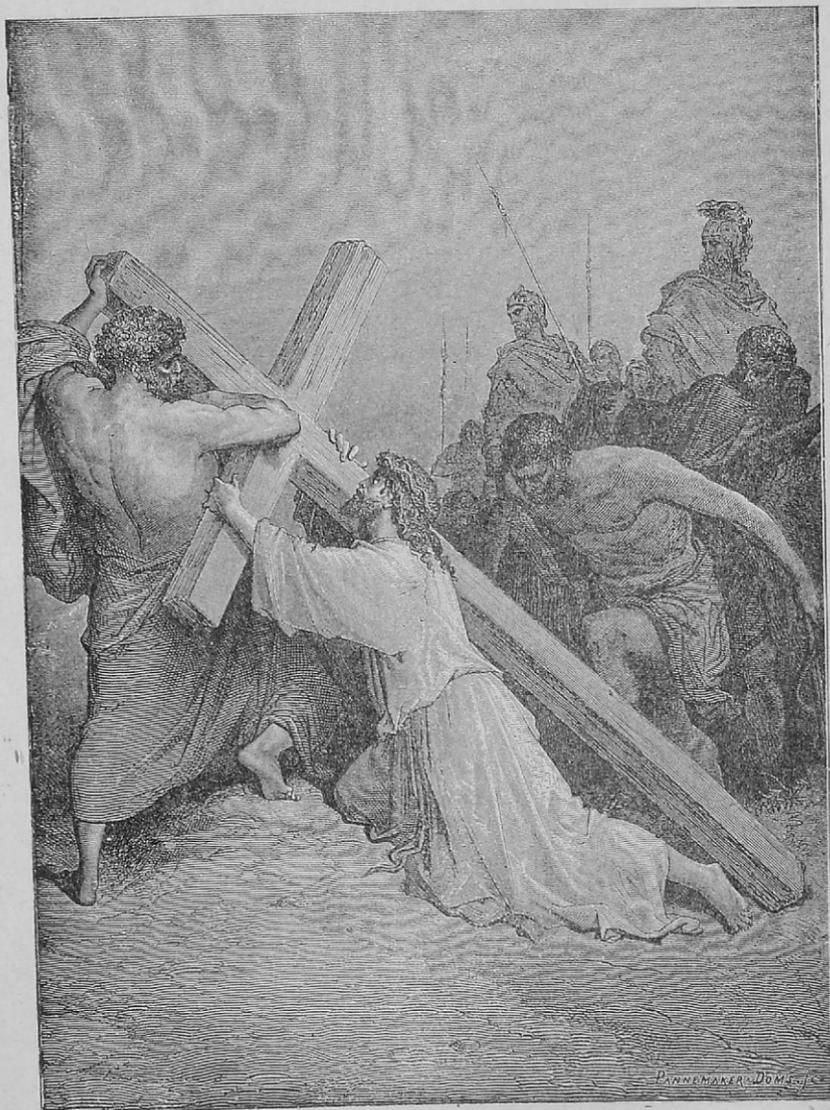
”Ήτο τώρα μεσημβρία Παρασκευῆς, δτε ἔφθασαν εἰς τὸν Γολγοθᾶν καὶ ἐσταύρωσαν τὸν Ἰησοῦν καὶ δύο ἄλλους κακούργους. Καὶ ἔστησαν τὸν Ἰησοῦν εἰς τὸ μέσον τῶν δύο ληστῶν.

Τὰ ἐνδύματα τοῦ Ἰησοῦ ἐμοίρασαν μεταξύ των οἱ στρατιώται.

”Εθεσαν δὲ ἐπάνω εἰς τὸν σταυρὸν μίαν ἐπιγραφήν, ποὺ ἐφανέρωνε λακωνικῶς τὴν αἰτίαν τῆς καταδίκης:

«Ἰησοῦς Ναζωραῖος Βασιλεὺς Ἰουδαίων».

Πολλοὶ ἀπὸ τὸν ὄχλον, ποὺ παρηκολούθησαν καὶ ἐβλεπον τώρα, περιέπαιζαν τὸν ἐσταυρωμένον καὶ ἔλεγον:

‘Ο Χριστὸς γονατίζει ἀπὸ τὸ βάρος τοῦ σταυροῦ.

9

— «Σύ, πού δύνασαι νὰ κρημνίσῃς καὶ ν' ἀνοικοδομήσῃς τὸν ναὸν εἰς τρεῖς ἡμέρας, κατέβα ἀπὸ τοῦ σταυροῦ».

“Αλλοι δὲ ἔλεγον :

— »Αλλους ἔσωσες, τὸν ἑαυτόν σου δὲν ἤμπορεῖς νὰ τὸν σώσῃς ; ἀν εἶσαι υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ἃς σὲ σώσῃ λοιπὸν δὲ Θεός».

‘Ο Σωτὴρ ὅμως ἔλεγε :

— «Πάτερ, συγχώρησον αὐτούς, διότι δὲν γνωρίζουν τί κάμνουν».

’Επίσης καὶ δένας ἀπὸ τοὺς ληστὰς ἡθέλησε νὰ περιπαίξῃ τὸν Σωτῆρα καὶ εἶπεν :

— »Ἐάν εἶσαι ὁ Χριστός, σῶσε καὶ τὸν ἑαυτόν σου καὶ ἡμᾶς».

‘Ο ἄλλος ὅμως ληστὴς τὸν ἐπέπληξε καὶ τοῦ λέγει :

— »Δὲν φοβεῖσαι τὸν Θεόν σὺ ὁ ἔνοχος, ἀλλὰ περιπαίζεις καὶ βλασφημεῖς τὸν ἀθῶον ;»

’Επειδὴ δὲ εἶχεν ἥδη πιστεύσει οὗτος εἰς τὸν Ἰησοῦν, εἶπε πρὸς αὐτόν :

— «Μνήσθητί μου, Κύριε, δταν ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ σου».

‘Ο δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη εἰς τὸν κακούργον, ποὺ ἐπίστευσε :

— »Ἀληθῶς σοῦ λέγω, δτι σήμερον θὰ εἶσαι μαζί μου εἰς τὸν παράδεισον».

”Επειτα ὁ Ἰησοῦς εἶδε τὴν μητέρα του, ἡ ὅποια ἔμενεν ὅρθια πλησίον τοῦ σταυροῦ, μαζὶ μὲ τὸν ἀγαπητόν του μαθητὴν Ἰωάννην καὶ λέγει :

— «Μῆτερ, ίδού δὲ υἱός σου».

Καὶ εἰς τὸν Ἰωάννην :

— »Ιδού ἡ μήτηρ σου».

’Απὸ τὴν ὥραν ἐκείνην δὲ Ἰωάννης παρέλαβε τὴν μητέρα τοῦ Ἰησοῦ εἰς τὴν οἰκίαν του.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην, ἀν καὶ δὲ λιος ἔμεσουράνει ἀκόμη, σκότος βαθὺ ἐπῆλθεν. ’Εκράτησε δὲ τὸ σκότος τοῦτο τρεῖς ὥρας.

Μετὰ τοῦτο δὲ Ἰησοῦς ἐφώναξεν :

— »Ἡλί, Ἡλί, λαμὰ σαβαχθαί!» τὸ δποῖον σημαίνει : «Θεέ μου, Θεέ μου, διατί μὲ ἐγκατέλειψες ;»

Μερικοί ἀπό αὐτούς, ποὺ ἥκουσαν, εἶπον μεταξύ των:

— «Τὸν Ἡλίαν καλεῖ εἰς βοήθειαν».

Ἐπειτα ὁ Ἰησοῦς εἶπε:

— «Διψῶ».

Ἐσπευσε δὲ κάποιος καὶ προσέφερεν εἰς αὐτὸν χολὴν ἀνακατευμένην μὲ δξος. Ὁ Χριστὸς ἐδοκίμασε καὶ δὲν ἔπιεν. Ἐκλινε τότε τὴν κεφαλὴν καὶ ἔξεπνευσεν, ἐνῷ ἔλεγε τοὺς τελευταίους τούτους λόγους:

— «Τετέλεσται. Πάτερ, εἰς χεῖρας σου παραδίδω τὸ πνεῦμα μού».

Τὴν Ἰδίαν στιγμὴν ἔνας μεγάλος σεισμὸς ἐκλόνισε τὴν γῆν, βράχοι ἐσχίσθησαν, τάφοι ἤνοιχθησαν καὶ τοῦ ναοῦ τὸ καταπέτασμα ἐσχίσθη εἰς δύο.

“Ολοι ὅσοι παρευρίσκοντο ἐκεῖ, ὡς καὶ οἱ Ρωμαῖοι στρατιώται μὲ τὸν ἐπὶ κεφαλῆς ἀξιωματικόν, ποὺ ἐφρουροῦσαν τοὺς ἐσταυρωμένους, κατετρόμαξαν.” Ελεγον δέ:

— «Ἀληθῶς, δ ἄνθρωπος οὗτος ἦτο Θεοῦ υἱός».

Ἐπειδὴ ἡ ἄλλη ἡμέρα ἦτο Σάββατον, παρουσιάσθησαν εἰς τὸν Πιλάτον οἱ Ἰουδαῖοι καὶ ἐζήτησαν νὰ θανατωθοῦν οἱ τρεῖς ἐσταυρωμένοι. Ἐπίσης ἐζήτησαν νὰ καταβιβασθοῦν ἀπὸ τοὺς σταυρούς, ὥστε νὰ μὴ εύρισκωνται ἐκεῖ τὴν ἡμέραν τοῦ Σαββάτου.

Ο Πιλάτος ἔδωσε τὴν διαταγὴν καὶ ἐφόνευσαν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ τοὺς δύο ληστάς. Τὸν Ἰησοῦν ὅμως, ἐπειδὴ εἶδον, δτι εἶχεν ἀποθάνει, δὲν ἐπείραξαν. Μόνον ἔνας ἐκ τῶν στρατιωτῶν ἐκέντησε τὴν πλευράν του μὲ τὴν λόγχην, διὰ νὰ βεβαιωθῇ. Ἐξῆλθε δὲ ἀπὸ τὴν πληγὴν αἷμα καὶ ὅδωρ.

10. Ἡ Ἀποκαθήλωσις καὶ ἡ Ταφὴ τοῦ Σωτῆρος.

(Ιωάν. ΙΘ' 31 - 42)

Ἐνῷ εἰς τὸν Γολγοθᾶν συνέβαινον αὐτά, παρουσιάσθη εἰς τὸν Πιλάτον ὁ Ἰωσὴφ καὶ ἐζήτησε νὰ τοῦ δοθῇ ἡ ἄδεια νὰ θάψῃ τὸν Ἰησοῦν. Οὗτος κατήγετο ἀπὸ τὴν Ἀριμαθαίαν, ἦτο

ἐπίσημος Ἰουδαῖος βουλευτής, μέλος τοῦ Ἐβραϊκοῦ Συνεδρίου καὶ κρυφὸς μαθητὴς τοῦ Ἰησοῦ.

Ο Πιλάτος ἔδωσε τὴν ἀδειαν εἰς τὸν Ἰωσὴφ νὰ παραλάβῃ τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ.

Μαζὶ μὲ τὸν Ἰωσὴφ ἦλθε καὶ ὁ Νικόδημος, καὶ οὗτος βουλευτὴς καὶ κρυφὸς μαθητὴς τοῦ Σωτῆρος, ὁ ὅποιος ἔφερε μαζί του ἀρώματα, σμύρναν καὶ ἀλόην διὰ τὸν ἐνταφιασμόν.

Αφοῦ κατεβίβασαν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ (ἀποκαθήλωσαν) τὸν Ἰησοῦν καὶ ἐτύλιξαν τὸ σεπτὸν σῶμα μὲ σινδόνην, τὴν ὅποιαν προηγουμένως ἔβρεξαν μὲ τὰς ἀρωματικὰς ύλας, ἡτοίμασαν αὐτό.

Ἐπειτα τὸ ἔφερον εἰς ἕνα κῆπον, ἐκεῖ πλησίον, ὅπου ὑπῆρχεν ἔνα μνημεῖον σκαλισμένον εἰς τὸν βράχον καὶ τὸ ὅποιον μόλις εἶχε κατασκευασθῆ. Ἐκεῖ ἐτοποθέτησαν τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ οἱ εὐσεβεῖς αὐτοὶ ἀνθρώποι καὶ ἐπειτα ἐκύλισαν ἔνα μεγάλον λίθον καὶ ἔφραξαν τὴν εἰσοδον.

Οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ἄλλοι ἐνδιαφερόμενοι, διὰ νὰ σταματήσῃ πλέον κάθε κίνησις γύρω ἀπὸ τὸν Ἰησοῦν, παρουσιάσθησαν εἰς τὸν Πιλάτον καὶ ἐζήτησαν νὰ ἐπιθεωρηθῆ καὶ νὰ κλεισθῆ καλῶς ὁ τάφος. Ἐπίσης ἐζήτησαν νὰ τεθῆ φρουρά ἔξω ἀπὸ αὐτόν. Διότι ἔλεγον, ὅτι «ἐκεῖνος ὁ πλάνος ἐνόσῳ ἔζη εἰπεν, ὅτι εἰς τρεῖς ἡμέρας ἥθελεν ἐγερθῆ».

Ἐφοβούντο λοιπὸν μήπως οἱ μαθηταὶ του κλέψουν τὴν νύκτα τὸ σῶμα καὶ διαδώσουν κατόπιν, ὅτι ἤγερθη ἐκ νεκρῶν.

Ο Πιλάτος δὲν ἔφερεν ἀντίρρησιν, ἀλλ' εἶπεν εἰς αὐτούς :

— «Υπάγετε καὶ κλείσατε τὸν τάφον, ὅπως γνωρίζετε».

Διέταξε δὲ νὰ τοποθετηθῆ φρουρά εἰς τὸν τάφον.

Ἐπῆγαν λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι, ἐπεθεώρησαν καὶ ἐσφράγισαν τὸν τάφον καὶ ἀφοῦ εἶδον καὶ τὴν φρουράν εἰς τὴν θέσιν της, ἀνεχώρησαν ἥσυχοι.

Α π ο λ υ τίχιον

Ο εὐσκήμων Ἰωσὴφ ἀπὸ τοῦ ξύλου καθελὼν τὸ ἄχρωμόν σου σῶμα, σινδόνη καθαρῆ εἶλήσας καὶ ἀρώμασιν ἐν μνήματι καινῷ κηδεύσας ἀπέθετο.

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟΝ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ, ΕΜΦΑΝΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΑΛΗΨΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

B 1. Ἡ Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ.
(Μάρκ. ΙΓ' 1-8)

Τὸ πρωὶ τῆς Κυριακῆς, τὴν χαραυγήν, αἱ γυναῖκες Μαρία ἡ Μαγδαληνή, Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου καὶ ἡ Σαλώμη, ἥλθον εἰς τὸν τάφον, διὰ νὰ ἀλείψουν τὸ σῶμα τοῦ Σωτῆρος μὲ ἄρώματα.

Αἱ μυροφόροι, καθὼς ἤρχοντο πρὸς τὸν τάφον, ἔλεγον μεταξύ των :

— « Ποῖος θὰ ἀποκυλίσῃ τὸν λίθον τοῦ μνημείου ; »

Διότι ὁ λίθος οὗτος ἦτο βαρύτατος.

“Οταν ἐπλησίασαν, εἶδον μὲ ἀπορίαν των, ὅτι ὁ μὲν λίθος εἶχεν ἀποκυλισθῆ, οἱ δὲ φρουροὶ τοῦ τάφου εύρισκοντο ἐπὶ τοῦ ἔδαφους κατάτρομοι.

Ἐπάνω εἰς τὸν λίθον ἦτο ἔνας ἄγγελος, ὁ ὀποῖος εἶχε καταβῆ ἐξ οὐρανοῦ καὶ εἶχεν ἀποκυλίσει τὸν λίθον.

Εἶπε δὲ ὁ ἄγγελος οὗτος εἰς τὰς γυναίκας :

— « Μὴ φοβῇσθε. Ζητεῖτε τὸν Ἰησοῦν ποὺ ἐσταυρώθη; δὲν εἶναι ἐδῶ, ἀνεστήθη. Ἰδέτε, ὁ τάφος, δπου τὸν ἐνεταφίασαν, εἶναι κενός. Υπάγετε λοιπὸν ταχέως καὶ εἴπατε τοῦτο εἰς τοὺς μαθητάς του».

Αἱ μυροφόροι ἔτρεξαν ἀμέσως, διὰ νὰ ἀναζητήσουν τοὺς μαθητάς καὶ τοὺς ἀναγγείλουν τὴν χαρμόσυνον εἰδησιν.

Εἰς τὸν δρόμον των συνήγητσαν τὸν Ἰησοῦν, ὁ ὀποῖος τὰς ἔχαιρέτησεν. Αὐταί, καθὼς τὸν εἶδον, ἔπεσαν καὶ τὸν προσεκύνησαν.

Ai μυροφόροι.

Λέγει δὲ εἰς αὐτάς ὁ Κύριος :

— «Ἐπίπατε εἰς τοὺς μαθητὰς νὰ συγκεντρωθοῦν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ὅπου θὰ ἐμφανισθῶ εἰς αὐτούς».

Αἱ γυναῖκες εύρηκαν τοὺς μαθητὰς καὶ ἀνήγγειλαν εἰς αὐτούς ὅ,τι εἶδον. Ἐκεῖνοι δμως δὲν ἐπίστευον.

Ἐκ τῶν μαθητῶν ὁ Ἰωάννης καὶ ὁ Πέτρος ἔτρεξαν ἀμέσως εἰς τὸ μνημεῖον, ὅπου πραγματικῶς εύρηκαν τὸν τάφον ἀνοικτόν, εἰσῆλθον καὶ εἶδον τὴν νεκρικὴν σινδόνην. Τὸ σῶμα τοῦ Σωτῆρος δὲν ἦτο ἔκει.

Οἱ Ἰησοῦς εἶχε λοιπὸν ἀναστηθῆ ἐκ τῶν νεκρῶν, καθὼς προεῖπε, κατήργησε τὸν θάνατον διὰ τοῦ θανάτου καὶ ἔχαρισεν εἰς τοὺς νεκρούς τὴν ζωήν, ὅπως λέγει καὶ τὸ τροπάριον τῆς Ἀναστάσεως :

«Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν, θανάτῳ θάνατον πατήσας καὶ τοῖς ἐν τοῖς μνήμασι ζωὴν χαρισάμενος».

2. Ἄλλαι ἐμφανίσεις τοῦ Κυρίου.

(Δουκ. ΚΔ' 13 - 49 καὶ Ἰωάν. Κ' 19 - 29 καὶ ΚΑ' 1 - 23)

Δύο ἄλλοι μαθηταὶ συνέβη νὰ μεταβαίνουν εἰς μίαν πόλιν πλησίον εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, ποὺ τὴν ὠνόμαζον Ἐμμαούς.

Ἐνῷ εύρισκοντο εἰς τὸν δρόμον καὶ συνωμίλουν διὰ τὰ τελευταῖα γεγονότα, παρουσιάσθη αἴφνης ἔνας ἄνθρωπος, ὁ δόποιος ἥρχισε νὰ ὀδοιπορῇ μαζί των. Ἐλαβε δὲ καὶ μέρος εἰς τὴν συνομιλίαν καὶ κατηγόρησε τοὺς μαθητάς, διότι εἶχον ἀμφιβολίαν διὰ τὴν ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ. Λέγει δὲ εἰς αὐτούς :

— «Ολα δσα συνέβησαν, προελέχθησαν ύπό τῶν προφητῶν καὶ ἔπρεπε νὰ συμβοῦν. Πᾶς δὲν τὰ πιστεύετε;»

Αφοῦ ἔφθασσαν οἱ ὀδοιπόροι εἰς τὴν πόλιν Ἐμμαούς, οἱ δύο μαθηταὶ παρεκάλεσαν τὸν ἄγνωστον συνοδοιπόρον των νὰ δεχθῇ νὰ δειπνήσουν μαζί. Ἐκεῖνος δὲ ἐδέχθη.

“Οτε εἰσῆλθον εἰς τὴν οἰκίαν καὶ ἐκάθισαν εἰς τὴν τράπεζαν, ὁ ἄγνωστος ἔλαβε τὸν ἄρτον, τὸν ηὐλόγησε καὶ ἐπειτα

ἔκοψε καὶ ἐμοίρασεν εἰς τοὺς ἄλλους. Τότε οἱ μαθηταὶ ἀνεγνώρισαν τὸν διδάσκαλόν των. Ἐκεῖνος ὅμως εὐθὺς ἔχαθη ἀπὸ τοὺς ὄφθαλμούς των.

Ἐσηκώθησαν τότε καὶ ἐπέστρεψαν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ. Ἐκεῖ εύρηκαν καὶ τοὺς ἄλλους μαθητὰς συγκεντρωμένους εἰς μίαν οἰκίαν. Ἡρχισαν λοιπὸν νὰ διηγοῦνται τὸ συμβάν εἰς αὐτούς. Ἀλλοι μὲν ἐπίστευον πλέον εἰς τὴν ἀνάστασιν τοῦ Σωτῆρος, ἄλλοι δὲ ἀκόμη ἐδυσπίστουν.

Ἐνῷ δὲ συνωμίλουν μέσα εἰς τὴν οἰκίαν, ἡ δποία διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων ἦτο κλειστή, παρουσιάσθη εἰς τὸ μέσον αὐτῶν δὲ Ἰησοῦς καὶ λέγει :

— «*Εἰρήνη ὑμῖν*».

Ἐπειδὴ δὲ οἱ μαθηταὶ κατετρόμαξαν εἰς τὸ ὅραμα, λέγει ὁ Ἰησοῦς :

— «Διατί φοβεῖσθε; ἐγὼ εἶμαι, ἵδού, ἐγγίσατέ μὲ καὶ ἰδέτε τὰς χεῖρας καὶ τὴν πλευράν μου, διὰ νὰ βεβαιωθῆτε».

Τότε οἱ μαθηταὶ κατεχάρησαν καὶ προσεκύνησαν τὸν διδάσκαλόν των. Οὕτος δὲ λέγει πάλιν εἰς αὐτούς :

— «*Εἰρήνη ὑμῖν. Καθὼς μὲ ἀπέστειλεν* ὁ πατήρ, *στέλλω καὶ ἐγὼ σᾶς εἰς τὸν κόσμον. Λάβετε Πνεῦμα "Αγιον.* "Οσων συγχωρήσετε τὰς ἀμαρτίας, ἃς εἶναι συγχωρημέναι, ὅσων δὲ δὲν συγχωρήσετε τὰς ἀμαρτίας, ἃς μὴ εἶναι συγχωρημέναι».

Ἐνας ἀπὸ τοὺς δώδεκα μαθητάς, ὁ Θωμᾶς, ἀπουσίαζεν ἀπὸ τὴν συγκέντρωσιν. Ὁταν λοιπὸν εἶδον αὐτὸν οἱ μαθηταὶ λέγουσι :

— «*Εἴδομεν τὸν Κύριον*».

Ἐκεῖνος ὅμως δὲν ἐπίστευσεν, ἀλλ' ἀπεκρίθη :

— «*Εὰν δὲν ἀντιληφθῶ μὲ τὰ χέρια μου τὰ σημάδια τῶν καρφιῶν καὶ δὲν βάλω τὸν δάκτυλόν μου εἰς τὴν πλευράν αὐτοῦ, δὲν θὰ πιστεύσω*».

Οκτὼ ἡμέρας μετὰ ταῦτα, ἐνῷ ἥσαν πάλιν συνηθροισμένοι εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ ὅλοι οἱ μαθηταὶ καὶ ὁ Θωμᾶς μαζί των,

ἥλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἀφοῦ ἐστάθη εἰς τὸ μέσον αὐτῶν, εἶπε πάλιν:

— «Ἐλόγην ὑμῖν».

Πρὸς δὲ τὸν Θωμᾶν:

— «Φέρε τὸν δάκτυλόν σου εἰς τὴν πλευράν μου καὶ ᾧδε τὰς χεῖρας μου καὶ μὴ εἶσαι ἀπιστος ἀλλὰ πιστός».

‘Ο δὲ Θωμᾶς προσεκύνησεν αὐτὸν καὶ ἀπεκρίθη:

— «Ο Κύριος μου καὶ ὁ Θεός μου».

Λέγει τότε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς:

— «Θωμᾶ, μὲ εἶδες καὶ ἐπίστευσες. Μακάριοι δοῦλοι δὲν μὲ εἶδαν καὶ ἐπίστευσαν».

Ἐπειτα ἀπὸ μερικὰς ἡμέρας, κατὰ παραγγελίαν τοῦ Ἰησοῦ, συνεκεντρώθησαν δῆλοι οἱ μαθηταὶ εἰς τὸ δρός τῆς Γαλιλαίας. Ἐκεῖ ἦλθεν ὁ Σωτὴρ καὶ εἶπεν εἰς αὐτούς:

— «Σᾶς ἀποστέλλω νὰ διδάξετε ὅλα τὰ ἔθνη. Πηγαίνετε καὶ φωτίσατε τοὺς λαούς. Βαπτίζετε αὐτούς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἅγιου Πνεύματος καὶ διδάσκετε τὰς ἐντολὰς μου».

III. Η Ἀνάληψις τοῦ Χριστοῦ.

(Δουκ. ΚΔ' 50 - 53)

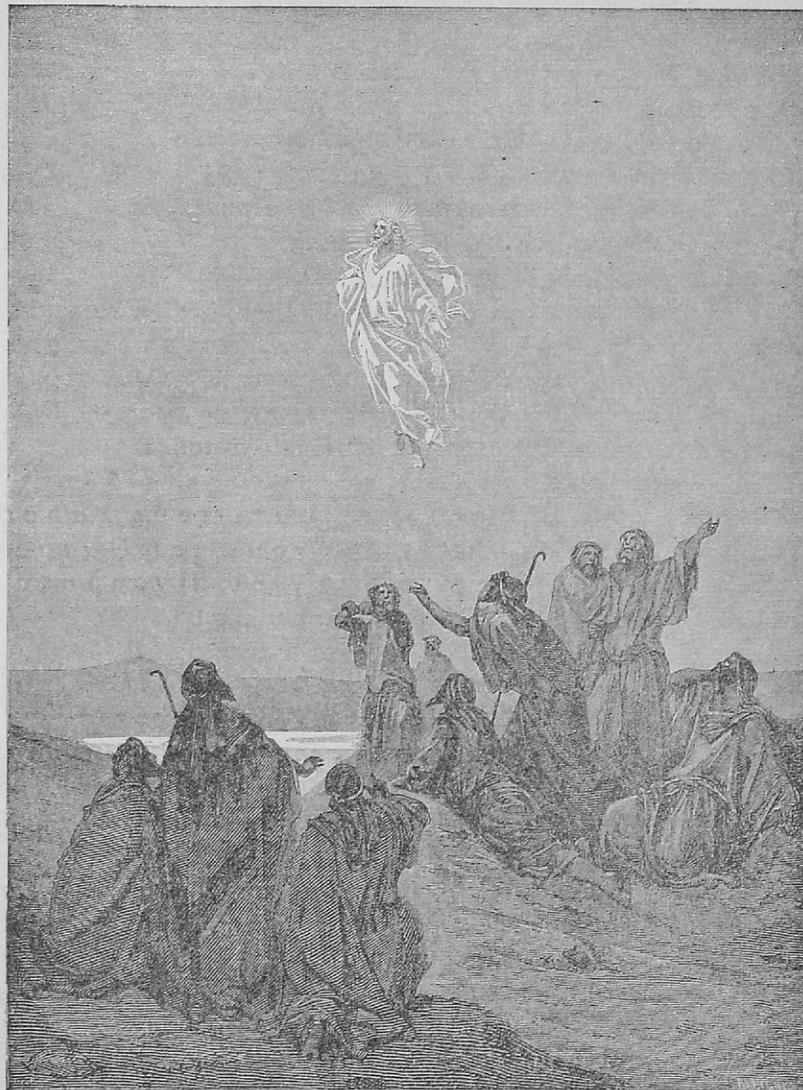
Ἐπὶ τεσσαράκοντα ἡμέρας ὁ Ἰησοῦς ἐφανερώνετο εἰς τοὺς μαθητάς του.

Εἰς μίαν ἀπὸ αὐτὰς τὰς ἐμφανίσεις του εύρηκεν ἐπτά μαθητάς, ποὺ ἐψάρευον εἰς τὴν θάλασσαν τῆς Τιβεριάδος. Δὲν κατώρθωσαν ὅμως νὰ πιάσουν τίποτε.

Λέγει τότε ὁ Ἰησοῦς:

— «Ρίψατε τὸ δίκτυον εἰς τὰ δεξιὰ τοῦ πλοίου».

Οἱ μαθηταὶ ὑπήκουσαν καὶ τότε συνέλαβον πλῆθος πολὺ ἀπὸ ἰχθύς. Ἀμέσως τὸν ἐγνώρισαν καὶ λέγουν μεταξύ των: «Ο Κύριος εἶναι!» καὶ ἀμέσως ἔτρεξαν πρὸς τὸν διδάσκαλον περιχαρεῖς.

Ἡ Ἀνάληψις τοῦ Κυρίου.

Τὴν τεσσαρακοστὴν ἡμέραν ἀπὸ τῆς ἀναστάσεώς του ἐφανερώθη πάλιν δὲ Ἰησοῦς εἰς τοὺς μαθητὰς καὶ ἦλθε μαζί των εἰς τὸ ὅρος τῶν Ἐλαιῶν. Ἐκεῖ ἔδωσεν εἰς αὐτοὺς τὰς τελευταίας ἐντολὰς καὶ παρήγγειλε νά μὴ ἀπομακρυνθοῦν ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλήμ, ἀλλὰ νά περιμένουν ἐκεῖ τὴν ἐπιφοίτησιν τοῦ δὲ Ἀγίου Πνεύματος, τὴν ὁποίαν εἶχεν ὑποσχεθῆ εἰς αὐτούς.

Μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Ἀγίου Πνεύματος, εἶπεν δὲ Ἰησοῦς εἰς τοὺς μαθητὰς του, θὰ ἐκήρυξτον τὸ Εὐαγγέλιον τῇ σωτηρίᾳ εἰς ὅλον τὸν κόσμον.

Κατόπιν ἐσήκωσε τὰς χειρας δὲ Ἰησοῦς καὶ τοὺς ηὐλόγησεν. Ἐνῷ δὲ ἐκαμνε τοῦτο, σιγὰ σιγὰ ἀνελήφθη εἰς τοὺς οὐρανούς καὶ μία νεφέλη τὸν ἀπέκρυψεν ἀπὸ τοὺς μαθητὰς του.

Ἐνῷ δὲ ἐβλεπον ὅλοι πρὸς τὰ ἄνω, δύο ἄγγελοι μὲ λευκὰ ἐνδύματα παρουσιάσθησαν καὶ λέγουν πρὸς αὐτούς :

—«Ἄνδρες Γαλιλαῖοι, τί βλέπετε εἰς τὸν οὐρανόν; μήπως δὲ Ἰησοῦς ποὺ ἀνελήφθη, δὲν θὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὸν κόσμον κατὰ τὸν ἰδιον τρόπον;»

Οἱ μαθηταὶ γεμάτοι χαράν τώρα ἐπέστρεψαν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ καὶ εὐλογοῦσαν καὶ ἐδόξαζον τὸν Κύριον.

Τὴν μνήμην τῆς Ἀναλήψεως ἑορτάζει ἡ Ἔκκλησία μας τεσσαράκοντα ἡμέρας μετὰ τὸ Πάσχα, ὅποτε ψάλλεται τὸ ἀπολυτίκιον :

Απολυτίκιον

Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ, Χριστὲ δὲ Θεὸς ἡμῶν, χαροποιήσας τὸν μαθητὰς τῇ ἐπαγγελίᾳ τοῦ Ἀγίου Πνεύματος, βεβαιωθέντων αὐτῶν διὰ τῆς εὐλογίας, ὅτι σὺ εἶ δὲ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, δὲ λυτρωτὴς τοῦ κόσμου.

ΕΞΩΦΛΗΘΗ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

Ἡ γέννησις καὶ ἡ παιδικὴ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ.

	Σελίς
1. Ὁ Ζαχαρίας καὶ ἡ Ἐλισάβετ	5
2. Ὁ Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου	6
3. Ἡ Θεοτόκος ἐπισκέπτεται τὴν Ἐλισάβετ	8
4. Ἡ γέννησις Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου	9
5. Ἡ γέννησις τοῦ Ἰησοῦ	10
6. Ἡ ύπαπαντὴ τοῦ Κυρίου	13
7. Ἡ προσκύνησις τῶν μάγων	15
8. Ὁ Ἰωσήφ μὲ τὴν Μαριάμ καὶ τὸ παιδίον φεύγουν εἰς Αἴγυπτον	17
9. Ὁ Ἰησοῦς δωδεκαετὴς εἰς τὸν ναὸν τοῦ Σολομῶντος	19

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Πράξεις καὶ θαύματα τοῦ Ἰησοῦ.

1. Τὸ κήρυγμα τοῦ Προδρόμου	22
2. Ἡ βάπτισις τοῦ Ἰησοῦ	23
3. Ἡ ἀποκεφάλισις τοῦ Ἰωάννου	26
4. Ἡ ἐκλογὴ τῶν Δώδεκα Ἀποστόλων	26
5. Ὁδηγίαι τοῦ Σωτῆρος πρὸς τοὺς Ἀποστόλους	28
6. Ὁ Ἰησοῦς ἐκδιώκει τοὺς ἔμπρόους ἀπὸ τὸν ναὸν τοῦ Σολομῶντος	29

	Σελίς
7. 'Ο Ιησοῦς εύλογεῖ τὰ παιδία	31
8. 'Ο Ιησοῦς καὶ ὁ Ζακχαῖος	32
9. Τὸ πρῶτον θαῦμα τοῦ Ἰησοῦ — ὁ ἐν Κανā γάμος .	33
10. 'Ο Ιησοῦς καταπαύει τὴν τρικυμίαν	35
11. Πέντε χιλιάδες ἄνθρωποι χορταίνουν μὲ πέντε ἄρτους καὶ δύο ἵζθυς	36
12. 'Ο Ιησοῦς περιπατεῖ ἐπὶ τῆς θαλάσσης	37
13. 'Ο Ιησοῦς ξηραίνει τὴν συκῆν μὲ ἔνα λόγον του .	38
14. Οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ κάμνουν πλούσιον ψάρευμα .	38
15. 'Ο Ιησοῦς θεραπεύει τὸν παράλυτον εἰς Ἱερουσαλήμ	42
16. 'Ο Ιησοῦς θεραπεύει τὸν παράλυτον εἰς Καπερναούμ	43
17. 'Ο Ιησοῦς θεραπεύει τοὺς δέκα λεπρούς	44
18. 'Ο Ιησοῦς θεραπεύει τὸν τυφλὸν εἰς Ἱεριχώ.	45
19. 'Ο Ιησοῦς θεραπεύει τὸν ἐκ γενετῆς τυφλὸν.	46
20. 'Ο Ιησοῦς θεραπεύει τὸν δοῦλον τοῦ ἑκατοντάρχου	49
21. 'Ο Ιησοῦς θεραπεύει τοὺς δαιμονιζομένους	50
22. 'Ο Ιησοῦς θεραπεύει τὸν δαιμονιζόμενον κωφὸν .	50
23. 'Ο Ιησοῦς θεραπεύει τὴν δαιμονιζομένην κόρην .	51
24. 'Ο Ιησοῦς θεραπεύει τὸν ἐπιληπτικὸν νέον	52
25. 'Ο Ιησοῦς θεραπεύει τὸν κωφάλαλον	53
26. 'Ο Ιησοῦς θεραπεύει τὴν ραχιτικὴν	54
27. 'Ο Ιησοῦς θεραπεύει ἔνα ύδρωπικόν	54
28. 'Ο Ιησοῦς θεραπεύει τὸν υἱὸν ἐνός αὐλικοῦ	55
29. 'Η ἀνάστασις τῆς θυγατρὸς τοῦ Ἰασίρου	56
30. 'Η ἀνάστασις τοῦ υἱοῦ τῆς χήρας εἰς Ναΐν	59
31. 'Η ἀνάστασις τοῦ Λαζάρου	60
32. 'Η μεταμόρφωσις τοῦ Σωτῆρος	63

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ

'Η διδασκαλία τοῦ Σωτῆρος.

1. Αἱ παρομοιώσεις καὶ αἱ παραβολαὶ τοῦ Σωτῆρος . . . . .
2. 'Ο Ιησοῦς παρομοιάζει τὴν διδασκαλίαν του μὲ λύχνον . . . . .

	Σελίς
3. 'Ο διάλογος τοῦ Ἰησοῦ μὲ τὸν πλούσιον νεανίσκον	67
4. 'Ο δβολὸς τῆς χήρας	68
5. 'Ο Ἰησοῦς καὶ ἡ Σαμαρεῖτις	69
6. 'Ομιλία τοῦ Ἰησοῦ μὲ τὸν Νικόδημον	73
7. 'Η ἐπὶ τοῦ ὅρους ὁμιλία	74
8. 'Ο Ἰησοῦς λέγει πιστοῖ θὰ κληρονομήσουν τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν	75
9. 'Ο Ἰησοῦς ὁμιλεῖ διὰ τὴν ἀξίαν τῶν μαθητῶν του	76
10. 'Ο Ἰησοῦς ὁμιλεῖ διὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου	77
11. 'Ο Ἰησοῦς ὁμιλεῖ διὰ τὰς ἀφορμὰς τοῦ φόνου	77
12. 'Ο Ἰησοῦς ὁμιλεῖ περὶ ὅρκου	78
13. 'Ο Ἰησοῦς ὁμιλεῖ περὶ ἀνεξικακίας	79
14. 'Ο Ἰησοῦς ὁμιλεῖ περὶ ἀγάπης πρὸς τοὺς ἔχθρούς	80
15. 'Ο Ἰησοῦς ὁμιλεῖ περὶ ἐλεημοσύνης	81
16. 'Ο Ἰησοῦς ὁμιλεῖ περὶ προσευχῆς	81
17. 'Ο Ἰησοῦς ὁμιλεῖ περὶ νηστείας	85
18. 'Ο Ἰησοῦς ὁμιλεῖ διὰ τὸν πνευματικὸν θησαυρὸν	85
19. 'Ο Ἰησοῦς ὁμιλεῖ περὶ θείας προνοίας	86
20. 'Ο Ἰησοῦς ὁμιλεῖ περὶ κατακρίσεως	86
21. 'Ο Ἰησοῦς λέγει πῶς πρέπει νὰ ζητῶμεν τὰ ἀγαθὰ	87
22. 'Ο Ἰησοῦς ὁμιλεῖ περὶ ἀρετῆς καὶ κακίας	87
23. 'Ο Ἰησοῦς ὁμιλεῖ περὶ τῆς ἀξίας τῶν ἔργων	88
24. 'Ο Ἰησοῦς ὁμιλεῖ περὶ τῆς σταθερᾶς πίστεως	88
25. Ποίαν ἐντύπωσιν ἔκαμεν ἡ ἐπὶ τοῦ ὅρους ὁμιλία	89
26. 'Η παραβολὴ τοῦ σπιρέως	89
27. 'Η παραβολὴ τῶν ζιζανίων	90
28. 'Η βασιλεία τῶν οὐρανῶν	91
29. 'Ο κεκρυμμένος θησαυρὸς	91
30. 'Ο πολύτιμος μαργαρίτης	91
31. 'Η παραβολὴ τῆς σαγήνης	92
32. 'Η παραβολὴ τοῦ καλοῦ βασιλέως καὶ τοῦ πονηροῦ διούλου	92
33. 'Η παραβολὴ τοῦ κόκκου σινάπεως καὶ τῆς ζύμης	93

	Σελίς
34. Ἡ παραβολὴ τοῦ βασιλικοῦ γάμου	94
35. Ἡ παραβολὴ τῶν ἐργατῶν τοῦ ἀμπελῶνος	95
36. Ἡ παραβολὴ τοῦ καλοῦ Σαμαρείτου	96
37. Ἡ παραβολὴ τοῦ ἄφρονος πλουσίου	98
38. Ἡ παραβολὴ τοῦ ἀσώτου υἱοῦ	100
39. Ἡ παραβολὴ τοῦ ἀπολωλότος προβάτου	102
40. Ἡ παραβολὴ τῆς δραχμῆς ποὺ ἔχαθη	102
41. Ἡ παραβολὴ τῆς μετανοούσης ἀμαρτωλῆς	103
42. Ἡ παραβολὴ τῆς ἀκάρπου συκῆς	104
43. Ἡ παραβολὴ τοῦ πλουσίου καὶ τοῦ πτωχοῦ Λαζάρου	104
44. Ὁ ἀληθής πιστὸς	105
45. Ἡ παραβολὴ τῶν ταλάντων	106
46. Ἡ παραβολὴ τοῦ Τελώνου καὶ Φαρισαίου	107
47. Ἡ παραβολὴ τῶν κακῶν γεωργῶν	109
48. Ἡ μέλλουσα κρίσις	110
49. Ἡ ὥρα τῆς κρίσεως	111
50. Ἡ παραβολὴ τῶν δέκα παρθένων	113

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

Πάθη, σταύρωσις καὶ ταφὴ τοῦ Κυρίου.

1. Τὸ πολύτιμον μύρον καὶ ὁ Ἰούδας	115
2. Ἡ θριαμβευτικὴ εἰσοδος τοῦ Ἰησοῦ εἰς Ἱεροσόλυμα	115
3. Ὁ μυστικὸς δεῖπνος	118
4. Οἱ τελευταῖοι λόγοι τοῦ Σωτῆρος πρὸς τοὺς μαθητάς του	120
5. Ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Γεθσημανῆ. Σύλληψις αὐτοῦ . .	121
6. Ὁ Χριστὸς ἐνώπιον τοῦ ἀρχιερέως Ἀννα	123
7. Ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τοῦ Συνεδρίου	123
8. Ὁ Ἰησοῦς πρὸ τοῦ Πιλάτου	125
9. Ἡ Σταύρωσις τοῦ Ἰησοῦ	128
10. Ἡ ἀποκαθήλωσις καὶ ἡ ταφὴ τοῦ Σωτῆρος . . .	131

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟΝ

'Ανάστασις, ἐμφανίσεις καὶ ὀνάληψις τοῦ Κυρίου.

	Σελὶς
1. 'Η 'Ανάστασις τοῦ Χριστοῦ	133
2. "Αλλαι ἐμφανίσεις τοῦ Κυρίου	135
3. 'Η 'Ανάληψις τοῦ Χριστοῦ	137

{

²Ανάδοχος ἔκτυπώσεως καὶ βιβλιοδετήσεως: «Ελληνική Ἐκδοτική 'Εταιρεία» Α. Ε.
Ἐργοστάσιον Γραφικῶν Τεχνῶν — Παπαδιαμαντοπούλου 44, Ἀθῆναι

B

2-A-B

2-A-B

ΕΞΩΦΛΗΘΗ